

NITTERSELS
W ó ó R D E N B U U K S K E

Dialect van de Acht Zaligheden

door Wim Hendriks

Bladel 2005

Vurwóórd

In 'n iet of wa buukske daor sti 'n vurwóórd in, mér dé hé'k achteraf geschreeve. Wurrum dé, dé dan zóó moet hiette dé weet ik ók nie, 't zal wél zén umdé és ge zó iet achterôn in't boek zèt, dan zal't wél niemes mér lèèze én dé's netuurlek nie de beduuleng.

Vruuger moesse we óp de school ABN (Algemein Beschaofd Nidderlands) liire én dé ander ABN (Algemein Beschaofd Nittersels) dé móche we nog nie praote, dé moesse we mér zó gaauw meugelek vergèete.

Nouw'wek wa aaower zéij én niemes mér zi wa'k nog moet, zéij'jek 's ôn't ûtzuuke gegôn hoew dé zoow moete én dés iir gezeed és gedôn, daor hé'k óngeviir nèt zólang oover gedôn és vruuger meej dé hóóg Hollands. Buukskes oover 't Nitter-sels zén'der gin, dé meug'de zélf ûtprakkeziire.

Ik zéij mér n'n óngedóópte in de taol, daor waar ik vruuger al ginnen hèld in én dé's éijgelek nójt bèeter geworre. Van mén moet'te dan ók gin geliirde verhandelinge verwôchte, want daor zéij ik nie in thûis, oover 'n paor dinger wul ik wél iet ûtlègge.

Ês ge meej die taol beezeg zé kom'de van alles teege. 'n paor vurbildjes um'mer in te komme. In't Nidderlands héd'de ók van die dinger wór ge ginne raad meej wit, zóó stit'ter in Reusel 'n plôtje néffe de wèg meej de naam *Beleven*, vekansiegangers dênke dé daor iet te belèèven is, mér't gi oover 'n vèn. In't Nittersels zoow daor óp komme stôn *Beelevèn*, én dan is't dûidelek dôcht ik, dé wul nie zègge dé'ter in *Beelevèn* niks te *belèève* kan zén.

Nog 'n paor van die vurbildjes, die ge zóó hier én daor teege kunt komme.

In 'n stèlleke zat 'n stèlleke te vréije dan schilt dé mér 'n links of rééchts stripke. Zóó is't ók meej 'n veugeltje dé meej z'n bèkske 't voejer ût 'n békske pikt én és ge meej 'n bèleke nôr 'n bèleke gójt. Um iet bè te verdiane gôd'de bôntjes plukke, dan héd'de 'n bôntje, és ge dé bôntje wult behaauwe, moet'te dé wél behaauwe. ('r iet vur doen dus).

N'n dûivemélleker woow ne goejen hórre, mér die héd'de nog nie zó gaauw hórre én d'n inne of andere górres kós z'n gôrre nie ût de frut kriige.

Ik hoop dé'ter van óns Nittersels tôltje nog 't iin én ander bewaord zal bliive, mér és ik 't rééchtût moet zègge ziege'ter nie zó flórriesant ût. Messchien moete we hoope óp óns kéndér én kléénkéndér. Kéndér én kléénkéndér duun nouw ók nie aalté wa wéij verwôchte én ge wit mér nie hoe dé't in de wérreld ammel gi draoje, messchien gee'get wél ne kiir de kant in die wéij gàère zó'n wulle, laote we't daor mér óp haauwe.

Nauw't klaor is hék'ket mér ôn de Heemkundeclub gegeeve, die wulle toch alles ût 't verleeje perbiire te behaauwe én és't innegsins kan wulle z't ûtgèève. Ik hoop vur hun dé't lukt én vur m'n aojge is't dan dik betôld.

Wim van d'n Hoenderbéérg

Voorwoord

In elk behoorlijk boekje staat een voorwoord, maar dat heb ik achteraf geschreven. Waarom dat dan zo moet heten dat weet ik ook niet, het zal wel zijn omdat als je zoiets achteraan in het boek plaatst het niemand meer leest en dat is natuurlijk niet de bedoeling.

Vroeger moesten we op school ABN (Algemeen Beschaafd Nederlands) leren en dat andere ABN (Algemeen Beschaafd Netersels) dat mochten we niet spreken, dat moesten we maar zo vlug mogelijk vergeten.

Nu ik wat ouder ben en niemand meer zegt wat ik moet doen, ben ik eens aan het uitzoeken gegaan hoe dat zou moeten en dat is eerder gezegd dan gedaan, daar heb ik ongeveer net zolang over gedaan als vroeger met dat hoog Hollands. Boekjes over het Netersels zijn er niet, dat mag jezelf uitzoeken.

Ik ben maar een leek in de taal, daar was ik vroeger al geen kei in en dat is eigenlijk nooit beter geworden. Van mij moet je dan ook geen geleerde verhandelingen verwachten, want daar ben ik niet in thuis, over een paar dingen wil ik wel iets uitleggen.

Als je met die taal bezig bent kom je van alles tegen, een paar voorbeeldjes om er in te komen. In het Nederlands heb je ook van die dingen waar je geen raad mee weet, zo staat er in Reusel een plaatje langs de weg met de naam *Beleven*, vakantiegangers denken dat daar iets te *beleven* is maar het gaat in feite over een *ven*. In het Netersels zou daar op komen staan *Beelevèn* en dan is het duidelijk dacht ik, dat wil niet zeggen dat er in het *Beelevèn* niets te *beleven* kan zijn.

Nog een paar voorbeelden, welke je zo hier en daar tegen kan komen

In een stalletje zat een paartje te vrijen dan scheelt dat maar een links of rechts accent, zo is het ook met een vogeltje dat met zijn bekje het voeder uit een bakje pikt en als je met een balletje naar een belletje gooit. Om iets bij te verdienen ga je boontjes plukken, dan heb je een baantje, als je dat baantje wilt houden, moet je dat wel bijhouden. (er iets voor doen dus)

Een duivenhouder wou een goede doffer maar die heb je niet zo vlug hoor en de een of andere sufferd kon zijn garen niet uit de knoop krijgen.

Ik hoop dat er van ons Netersels taaltje nog het een en ander bewaard blijft, maar als ik het rechtuit moet zeggen ziet het er niet zo hoopvol uit. Misschien moeten we hopen op onze kinderen en kleinkinderen. Kinderen en kleinkinderen doen nu ook niet altijd wat wij verwachten en je weet maar nooit hoe dat het in de wereld allemaal gaat veranderen, misschien gaat het wel een keer de kant op die wij graag zouden willen, Laten we het daar maar op houden.

Nu het gereed is, heb ik het maar aan de Heemkundeclub gegeven. Die willen toch alles uit het verleden proberen te behouden en als het enigszins kan, willen ze het uitgeven. Ik hoop voor hen dat het lukt en voor mezelf is het dan dik betaald.

Wim Hendriks

Hieronder volgen de meest voorkomende woorden met een aparte klank of schrijfwijze die van de Nederlandse taal en of schrijfwijze verschillen.

Als je, voor je het boek gaat lezen, deze paar pagina's tekst even doorneemt zal het je eerder duidelijk zijn hoe je de klanken in dit Netersels woordenboek moet uitspreken.

In elke groep woordjes zul je er wel enkele tegenkomen die je als Kempenaar bekend voorkomen. Ik heb geprobeerd om met het schrijven zoveel mogelijk de uitspraak van een woord te benaderen. Indien je de betekenis van een woord niet kent is het meestal in de dialectindex terug te vinden.

a uitspreken als de a van *dat *lat

aa uitspreken als de aa van *aan *gaat

aacht (acht) aachter (achter) aaje (aaien) aajge (eigen) aalté (altijd) aase (as) aauw (oud) aaventoe (soms) baast (bast) baauwe (steekvliegen) beraauw (berouw) gaauw (vlug) gaave (gaven) haauwe (houden) kaast (kast) knaauwe (knagen) laacht (lacht) laage (lachen of lagen) maast (dennenbos) naacht (nacht) ópnaajer (opruier) óppaase (oppassen) paas (daarnet) vaast (vast)

àè uitspreken als de ai van *militair *stagiaire

àèrd (aarde) ambtenàèr (ambtenaar) babbelaèr (babbelaar) bràème (bramen) dûikelàèr (duikelaar) gàère (graag) haozelaèr (hazelaar) klàèver (klaver) làèrze (laarzen) leugenàèr leugenaar) métselaèr (metselaar) meulenàèr (molenaar) pàèrd (paard) pàèrs (paars) sukkelaèr (sukelaar) vàèrs (vaars) wàèrde (waarde) wàèrdevól (waardevol) wuwwenàèr (weduwnaar)

áé uitspreken als de a van het engelse *back *badminton, maar dan langer aanhouden

áérem (arm) áéremoej (armoede) áérevel (arm vol) aordáéchteg (goed bevallen) dáérm (darm) gáérf (garf) káéske (kastje) váéreke (varken) wáérem (warm) verwáérming (verwarming)

ao uitspreken als de ou van het engelse *four (vier)

aojer (eieren) aojge (eigen) aojgeste (mezelf) aojk (eik) aovend (avond) blaor (bladeren) daog (dagen) daolek (dadelijk) daor (daar) daovere (daveren) draoge (dragen) flaow (flauw) haole (halen) kaor (kar) kerwaoj (karwei) klaoge (klagen) laot (laat) maoke (maken) mieraokels (mirakels) naome (namen) normaol (normaal) paor (paar) plaot (plaat) praot (praat) raoje (raden) raoke (raken) saoves ('s avonds) staoke (staken) vanaojges (vanzelf) waoge (wagen) waor (waar) zwaor (zwaar)

e uitspreken als de u van *lummelen *prullen

é uitspreken als de a van het engelse *back *badminton

aalté (altijd) afzén (vergeetachtig zijn) begrép'te (bergrijp je) blé (blijft) bléft (blijft) blénd (blind) dé (dat) démpég (kortademig) éntere (ruziën) érg (erg) érrepel (aardappelen) és (als) férreme (flinke) gékke (gekke) géld (geld) gétje (bipsje) héd'de (had je) hél-lege (heilige) héd (had) kéndér (kinderen) klétst (kletst) krék (precies) lékstiin (liksteen) lékstökske (lolly) mén (mijn) méndje (mandje) mér (maar) néffe (langs) nétse (tikken) pérđ (paard) plék (lijm) réffel (rafel) séffes (dadelijk) sléffe (sloffen) smérreg (smerig) spélle (spelden) tédzat (tijd genoeg) téttere (kwebbelen) vélleg (velg) vérreg (klaar) vénd (vind) vergét (vergeet) wéltje (eventjes) wénd (wind) zén (zijn)

è uitspreken als de e van *brem *hel

aaubèt (zaniker) aprènsie (aanstalten) bè (bij) blèk (blik) blèkke (ontschorsen) brèm (brem) dèl (heleboel) ènkhórré (eekhoorn) èrreke (herkauwen) evvèl (evenwel) kostgènger (kostganger) gèst (gist) gestèl (lijf) glad-dèkker (gewiekste vent) hèlle (vlugge) hèngt (hangt) horènkeld (enkels stuk schoppen) kèkt (kijkt) kernèllesróóze (pioenrozen) klèp (klep) krènaogel (seringen) krèngelkot (enge ruimte) nèrgeleed (neergelegd) ooverènsie (overtollig) rapplemènt (uitbrander) schèlle (schelden) schènk (bot) smèd (smid) stèlles (moeite) tèlle (tellen) útvelt (uitvalt) vurdèlleger (voordeliger).

ee uitspreken als de ee van *geel *heel

afgekeeke (afgekeken) aojerweezel (wezel) beezegheeje (bezigheden) bleeze (boontjes randen) danneetel (dovenetel) dôrmeej (daarmee) érdbeejzie (aardbeien) geleeje (geleden) heekel (hekel) gezeete (gezetten) leej (leed) leepel (lepel) meej (met) meet (grens) neetels (netels) ónderweege (onderweg) ópgegeeve (opgegeven) padscheet (ontstoken ooglid) peejkes (peentjes) reeje (reden) sneevel (jenever) streekel (koeien speen) streene (ruziën) teege (tegen) útteweeg (weg daar) verveelóór (ruziemaker) weezelek (echt) zeej (zei)

èè uitspreken als de ai van *militair *stagiaire

afpèère (pak slaag geven) bèèr (beer) bèèter (beter) bèèvert (bedevaart) bèvèège (de waarheid zeggen) blèèj (blij) brèèke (breken) drèène (zeuren) èèveveul (evenveel) éffetèèj (tegelijkertijd) flèèr (klap) frèète (vreten) gèèj (jij) gèèl (geel) gèève (geven) gèèvel (gevel) gekwèèk (gehuil) grèèze (zeuren) kèèl (keel) kèère (vegen) kèèrel (kerel) kwèèk (grote mond) kwèèke (huilen) lèève (leven) lèèze (lezen) mèèl (meel) nèèf (neef) pertèèj (partij) rèègen (regen) rèèj (rij) rèèkene (rekenen) schèère (scheren) smèèr (smeer) sprèèke (spreken) stèèke (steken) tèèk (teek) vanzelèève (van mijn leven) vèèger (veger) vergèète (vergeten) wèèk (week) zwèèr (zweer)

ée uitspreken als de a van het engelse *back *badminton, maar dan langer aanhouden

béérg (berg) bedééreve (bederven) ééreve (erven) kléén (klein) méérege (morgen) méés (mest) pééste (pesten) perséés (verbaal) perséésie (processie) plééchtege (plechtige) rééchts (rechts) réést (rest) schéérp (scherp) sléécht (slecht) stéérek (sterk) vééchte (vechten) vurspréés (expres) zwéérm (zwerm)

éij uitspreken als de ei of ij van *trein *lijn

afstréije (bestrijden) aojgewéijs (eigenwijs) bezéije (ernaast) éij (jullie) éijgelek (eigen-lijk) éijndje (eindje) géij (jullie) gléijer (step) hónsgezéijk (regelmatig) kôjjegehéij (kwaadheid) léije (leiden) meejléije (meelij-den) ópzéij (opzij) ôrregehéij (aardigheid) réije (rijden) smérregehéij (viezigheid) snéije (snijden) sómtéije (soms) vanéijges (vanzelf) vréijer (vrijer) vréijgèèveg (vrijgevig) vrimdegehéij (vreemds) wéij (wij) wéijer (verder) wéijwôtter (wijwater) wôrhéij (waarheid) zéij (zij) zéijkers (zanikers)

eu uitspreken als de eu van *beugel *reusel

aauwmeut (zeurkous) beuj (beu) geheufd (gezaaid) geuviej (gek meid) heuve (zaaien) kreuge (kruiwagen) kreupel (kreupel) leugenàèr (leugenaar) meuge (mogen) meugelek (mogelijk) meule (molen) meutel (houtworm) muljeuj (milieu) ópneuker (oplawaai) ópsteuke (ophitsen) scheuteg (toeschietelijk) schreuwe (schreien) sleu'get (slaat het) sneuwwe (sneeuwen) speule (spelen) teule (telen) treuzele (talmen) verneuke (bedriegen) verpeuterd (verprutst) veugeltje (vogeltje) veul (veel) zeun (zonen) zeuve (zeven)

éú uitspreken als de eu van *deur *geur

béúm (bomen) béúre (beuren) bréújkes (broodjes) déúr (deur) dréúge (drogen) éúgskes (oogjes) geléúf (geloof) geméúk (gewroet) héúr (haar) kéújke (kooitje) kléúve (kloven) knéúp (knopen) léúpese

(lopense) meléúr (trammelant) méúke (werken) molshéup (molshopen) neegenéúger (steenpuist) néútelek (humeurig) ónnéúzel (onnozel) ópgehéúgt (opgehoogd) potléúj (potloden) regéúr (draad) réúke (roken) schéúre (scheuren) sjefféúr (chauffeur) sléúj (sloten) stréúje (strooien) stréúpe (stropen) vréúke (hard werken) zéúre (zeuren)

èu uitspreken als de eu van *freule *manoeuvre

dèuwe (duwen) èu (uw) klèpschèu (verlegen) knèuters (kneuen) knèurefte (hard werken) mèuwe (mouwen) rèu (ruw) rèuweghéij (ruigte) schèu (schuw) spèuwe (spreuwen) trèu (trouw) trèuwes (trouwens) vertrèuwe (vertrouwen)

i uitspreken als de i van *dit *is *wit

ie uitspreken als de ie van *kien *tien

applesien (sinaasappel) aprènsie (opschieten) bedieje (duidelijk maken) beeziej (bessen) bérziej (hele boel) beziene (benzine) dieje (die) dries (huisweide) femielie (familie) fiejóól (viool) fliesietiire (feliciteren) griessel (tuinhark) geriecht (gericht) giestere (gisteren) iemes (iemand) kieke (bangerik) kiest (kist) liecht (licht) mesjien (machine) niecht (niet) niemes (niemand) petôzzie (stampot) pliessie (politie) schrieks (scheef) sebiet (direct) slierepe (slurpen) spierse (spugen) tiest (hoofd) tietaoj (kippenei) ûllieje (die van jullie) ûtfieniire (uitvinden) viet (pakte) vliegers (vliegers) wiecht (wicht) wieje (wieden) zéllie (zij daar) zôssie (zeis) zwiers (ondermelk)

ii uitspreken als de ee van *geleerd *verkeerd

affesiire (opschieten) akkerdiire (overweg kunnen) alliin (alleen) aziin (azijn) biin (benen) biil (bijl) biite (bijten) bliive (blijven) fiin (fijn) fiit (fijt) geliik (gelijk) geliird (geleerd) hiil (heel) hiit (heet) iin (een) iizer (ijzer) kiir (keer) kiikers (ogen) kiirze (kersen) kliir (kleding) kniin (konijnen) kriige (krijgen) liid (leed) liigere (lagere) miin (mijn) óngepérmetiird (ongehoord) pérmetiire (veroorloven) spiit (spijt) stiin (steen) twiir (twee) verkiird (verkeerd) viif (vijf) viin (vind) wiizer (wijzer) ziivere (zaniken)

o uitspreken als de o van *och *god

ó uitspreken als de o van *onder *plons

begónne (begonnen) begós (begon) bevóbbeld (bijvoorbeeld) bónk (plotseling) bónne (bonen) bónstaoke (boonstaken) bósse (bossen) geklót (bedrogen) gezónd (gezond) góng (gingen) genóg (genoeg) hónderd (honderd) jóng (jong) klabóts (proppenschieter) kórre (rogge) móche (mochten) módde (mode) nódeg (nodig) nójt (nooit) ók (ook) ónder (onder) óp (op) órlog (oorlog) órre (oren) schón (mooi) schórstiin (schoorsteen) sóms (soms) sómmegte (sommigen) sórte (soorten) verlórre (verloren) vól (vol) vórt (voort) wónt (woont) wór (waar) wórdje (woordje) zó (zo) zómmer (zomer) zón (zon) zónder (zonder)

ô uitspreken als de o van *koffie *komt

amôj (hé, hé) apôrt (apart) begrôffenes (begravenis) bepôlde (bepaalde) beslôn (beslaan) bôske (baasje) gehôld (gehaald) gevôrlek (gevaarlijk) gôj (ga) gôn (gaan) hillemôl (helemaal) hôj (had) hôlde (haalde) hôst (bijna) lôt (laat) lôtter (later) môkt (maakt) mônd (maand) mônt (meent) nô (na) ôn (aan) ônstônde (aanstaande) ôrreg (raar) plôtje (plaatje) pôr (paar) pôsse (pasen) slôn (slaan) stôj (staan) strôtje (straatje) vôdder (vader) vôt (vast) wôtter (water) zônneke (zaniken)

ö uitspreken als de o van *löss

afrösse (pak slaag geven) bedörreve (bedorven) bestörf (bestierf) bizwörm (runderhorzel) blök (klompen) bölleke (hoofdje) börger (burger) dôchter (dochter) dôbbeltje (dubbeltje) dôpke (dopje) dôrf (lef) dôrp

(dorp) dörrepel (dorpel) dörrum (daarom) drölleke (kindje) dröppel (druppel) gröbke (handje vol) hörre (hoor) klöpper (flinke jongen) klöske (klosje) kölder (wulp) kömt (komt) köpke (hoofdje) körf (korf) körsjes (korstjes) mölder (meikever) mötte (kalf) örgel (orgel) plöddere (badderen) snörreke (snorretje) zörg (zorg) störm (storm)

oe uitspreken als de oe van *boer *poeder

bazzeloen (werkhemd) bemoeje (bemoeien) biesloek (bieslook) bloeje (bloeden boegend (boekweit) broellie (stel kinderen) èèvegoej (evengoed) fesoen (fatsoen) gedoentje (bedrijfje) goejkaomer (huiskamer) groes (gras) joekkere (jammeren) knoesel (kruisbes) knoest (war) koesmémme (kamperfoelie) kroeffele (kruipen) loerrie (slappe koffie) loeter (serpent) moejerziel (moederziel) poejer (poeder) roeffel (wasbord) schoeffele (schoffelen) schoere (schuren) tegoej (danig) toepertoew (zonder onderbreking) toerlezjoere (uitbundig feesten) voejer (voeder) woef (hond) zoerprûim (zuurpruim) zwoers (plens)

oo uitspreken als de oo van *boom *noot

afgesprooke (afgesproken) booter (boter) gedooke (gedoken) stooke (stroken) gewooge (gewogen) haozelnoote (hazelnooten) hool (hol) ingegoote (ingegoten) kedoow (cadeau) mooter (motor) ônbevoole (aanbevoelen) oober (ober) ooma (oma) oopa (opa) oope (open) oove (oven) ooveral (overal) ooverlaote (overlaten) poole (doppen) urroow (euro) voogels (vogels) woone (wonen) woow (wilde) zoow (zou)

óó uitspreken als de oo van *boor *door

bedóóje (maakten duidelijk) biejmóók (koolmees) blóót (naakt) bóógerd (boomgaard) bóóm (boom) dóós (doos) fiejóól (viool) gewóón (gewoon) gróót (groot) hóóg (hoog) hóóger (hoger) óp (op) hóój (hooi) klóóje (klungelen) kóój (hok) kóópe (kopen) lóópe (lopen) nóód (nood) óót (ooit) pestóór (pastoor) póót (poot) pûitóór (dwarskop) róójkólle (rodekool) schóót (shoot) slóót (sloot) stróój stróóm tróóst umstóóte vlóóg vlóój zinlóós zóó'n

u uitspreken als de u van *hut *mud *put

û uitspreken als de ö van *löss

bestût (geprezen) brûdjes (bruidjes) brûlleft (bruiloft) bûkpént (buikpijn) bûkske (buikje) bûltje (puistje) dûster (donker) erût (eruit) flûtje (fluitje) gebrûkt (gebruikt) getûg (gereedschap) hûske (huisje) klûtje (kluitje) knûste (knuisten) krûkske (krukje) krûpt (kruipt) krûske (kruisje) kûtje (kuiltje) lûstere (luisteren) mûlband (muilband) mûske (muisje) rûmte (ruimte) schûft (schuift) sprûtjes (spruitjes) strûfke (pannekoekje) ût (uit) vrût (vooruit) vûlleghéij (viezigheid) zûnneg (zuinig) zûpt (zuipt)

ûi uitspreken als de eu van *freule *manoeuvre

aauwlûij (ouders) aftûire (pak slaag geven) alûin (aluin) beschûit (beschuit) beslûit (besluit) brûid (bruid) bûij (bui) bûik (buik) bûite (buiten) drûij (draden) drûive (druiven) dûim (duim) dûive (duiven) flûit (fluit) frûit (fruit) gebrûik (gebruik) getûige (getuigen) hûid (huid) hûis (huis) krûik (kruik) krûim (moeite) kûite (kuiten) kûire (wandelen) lûij (lieden) mûis (muis) ónkrûid (onkruid) ônkûire (weggaan) pûitóór (dwarskop) rûile (ruilen) rûime (ruimen) rûite (ruiten) strûif (pannekoek) stûipe (stuipen) sûiker (suiker) trûij (trui) tûin (tuin) vûil (vies) zûiger (zuiger) zûipe (zuipen) zûiver (zuiver)

uu uitspreken als de uu van *buur *duur

abuus (abuis) bascuul (weegschaal) beduule (bedoelen) bezuuk (bezoek) bluumke (bloempje) bruuje (broeden) buukentûin (beukenhaag) buukske (broekje) duun (doen) duukske (doekje) duuvel (duivel) duuzend (duizend) fluuwiile (fluwelen) fruut (snuït) gebuur (buren) gefruut (gewroet) gevuul (gevoel)

gruun (groen) huukske (hoekje) muug (moe) nuuw (nieuw) ruure (roeren) snuut (snuit) spuule (spoelen)
stuultjes (stoeltjes) tuun (toen) vruuger (vroeger) zuuke (zoeken)

Uitspraak en schrijfwijze

Waarom de ene keer een lange â en de andere keer lange è en toch dezelfde klank. Dat heb ik gedaan omdat de dialect-schrijfwijze dan meer overeenkomt met de Nederlandse schrijfwijze. De lange â wordt gebruikt als in het Nederlandse woord aa of a wordt geschreven, in alle andere gevallen is het lange è. Een paar voorbeelden:

paars = pàèrs bramen = bràème laars = làèrs hazelaar = haozelàèr graag = gàère paarden = pàèrd aarde = àèrd
beer = bèèr breken = brèèke geel = gèèl grijnzen = grèèze week = wèèk veger = vèèger kuilen = kwèèke

Een paar voorbeelden van de lange á en de lange é:

arm = áérem kastje = káéske garf = gáéref varken = váéreke darm = dáérm warm = wáérem armvol = áérevel
berg = béérg esbeek = éésbeek rest = réést pesten = pééste klein = kléén morgen = méérege zwerm = zwéérm

De lange û wordt gebruikt als het Nederlandse woord met ui wordt geschreven, in alle andere gevallen is het een lange è, een paar voorbeelden:

huis = hûis bruid = brûid buiten = bûite getuige = getûige aluin = alûin kuit = kûite zuipen = zûipe
duif = dûif
duwen = dèùwe trouw = trèùw schuw = schèùw kneuters = knèùters mouwen = mèùwe spuwen = spèùwe
uw = èùw

De korte û wordt geschreven als de Nederlandse schrijfwijze een ui is, in alle andere gevallen een korte ö, een paar voorbeelden:

huisje = hûske kruisje = krûske ruimte = rûmte gebruikt = gebrûkt spruitje = sprûtje buikje = bûkske uit = ût
dorp = dörrep burger = börger mulder = mölder druppel = dröppel daarom = dörum bestierf = bestörf
zorg = zörg

De lange klank ao en de korte ô komen in veel maar niet in alle gevallen van de Nederlandse aa of a af, zie hieronder:

eik = aojk avond = aovend flauw = flaow vanzelf = vanaojges klagen = klaoge aan = ôn meent = mânt
later = lôtter aanstaande = ônstônde straatje = strôtje

De lange klank ó en de korte ô komen in veel maar niet in alle gevallen van de Nederlandse oo of o af, zie hieronder:

boom = bóóm lopen = lóópe bloot = blóót omstoten = umstóóte beduiden = bedóóje kopen = kóópe vlo = vlóój
oorlog = órlog bonen = bónne waar = wór sommigen = sómmege begonnen = begóst schoorsteen = schórstiin

Veel woorden die we hier in de Kempen uitspreken zijn samengevoegd en worden in één woord geschreven, ik heb geprobeerd dat op te lossen door er een apostrof tussen te plaatsen. Enkele voorbeelden:

dat er = dét'ter
gingen er = gónge'ner
gaat het = gee'get
wie hem = wie'tem
snap je = snap'te
in het = in't
lust hij = lus'tie
laat hij het = lô't'tie't
heeft hij hem = hit'tie'jem
ligt hij er = lit'tie'jer
het is er = t'is'ser
houd je het = haauw'det
dat hij het hem = dét'tie'tem
gebruik je = gebrûk'tew
waren het er = wôrrer'ter

Hier volgen de in dialect gesorteerde woorden met direct daar onder de zin of de spreuk waarin het woord gebruikt wordt. De Nederlandse vertaling is daarna te lezen. Soms volgt er een derde zin, dan is dat de betekenis van het gezegde of de spreuk. De zinnen zijn uit het gewone dagelijkse spraakgebruik, soms zinnen in een opwelling van een bepaalde gemoedstoestand uitgesproken, dus niet altijd in een vriendelijke sfeer, ook wel eens kwade of ruwe onbehouwen taal, maar voor iedere oudere Kempenaar herkenbaar. Als men het dialect niet meer spreekt, zal het wat moeilijker zijn, maar omdat ze in een zin worden gebruikt, is het verband meestal ook voor die mensen wel te begrijpen, zeker met de vertaling er achter.

Uit elke zin is één woord genomen voor de dialect lijst, maar meestal zijn er meerdere woorden in een zin te vinden die de moeite waard zijn om gezien en of herkend te worden. Ik hoop dat dit boek bijdraagt aan het bewaren van die woorden en als het even kan, het voortleven van ons mooie Kempische dialect. Voor mijn dialect, het Nittersels, heb ik mijn best gedaan, ik hoop dan ook dat er velen zijn die er wat genoeg aan beleven, want in deze harde wereld moet men ook nog eens even de tijd nemen om te ontspannen. Succes!

A

Aacht Aandacht

Daor hé'k gin aacht óp geslaoge, dé hé'k peróngeluk oover de kop gezien. Daar heb ik geen aandacht voor gehad, dat heb ik jammer genoeg over het hoofd gezien.

Aacht Acht

In van die aacht kender út Aacht is nog femielie van éij dé's 'n aachternèf. Een van die acht kinderen uit Acht (bij Eindhoven) is nog familie van jullie, dat is een achterneef.

Aachtemiddeg Namiddag

Ik zéij giesteren aachtemiddeg óp munne gatschènk gevalle, de gathannes dé'k zéij. Ik ben gister namiddag op mijn stuitje gevallen, de stuntel die ik ben.

Aachter Achter

Héij is aachter 't hûis ôn't wéérk, mér ge moet't-em nie van't wéérk afhaauwe. Hij is achter het huis aan het werk, maar je moet hem niet van het werk afhouden.

Aachter'rew Achter je

T'is fiin um te weete dé de miste mense aachter'rew stôn bè zóó'n vurnaom beslûit. Het is fijn om te weten dat de meeste mensen achter je staan bij zo'n voornaam besluit.

Aachteraf Achteraf

Wa wóonde géij toch wiid aachteraf én dan ók nog hillemól aachterôn. Wat wonen jullie toch ver achteraf en dan ook nog helemaal achteraan.

Aachterbliive Achterblijven

Ik zoow mér'res aprènsie maoke, daolek moet'te alliin aachterbliive és wéij gôn. Ik zou maar eens aanstalten maken, dadelijk moet je alleen achterblijven als wij gaan.

Aachterin Meteen

Nie trakke, ge moet'ter aachterin ôn begiene, ik hé nie veul tiid um te wochte. Niet treuzelen, je

moet er meteen aan beginnen, ik heb niet veel tijd om te wachten.

Aachterkant Achterkant

Ôn d'n aachterkant van't hûis hébbe we's tegoej ópruiming gehaauwe, 't waar nóddeg. Aan de achterkant van het huis hebben we eens danig opruiming gehouden, het was nodig.

Aachterliecht Achterlicht

Wa zéd'de toch aojgewéijs, nouw héd'dew aachterliecht nog nie laote maoke. Wat ben je toch eigenwijs, nu heb je, je achterlicht nog niet laten maken.

Aachtermekoor Achterelkaar

Alle koej lóópe aachtermekoor és'se nô de stal moete um gemólleke te worre. Alle koeien lopen achter elkaar als ze naar de stal moeten om gemolken te worden.

Aachtermekoor Meteen

Ge moet nouw aachtermekoor nô de school gôn, anders zul'de nog veul telaot komme. Je moet nu meteen naar de school gaan, anders zal je nog veel te laat komen.

Aachternao Achterna

De jóng indjes lóópe moeiers aachternao, daor hoef'de nie bang vur te zén. De jonge eendjes lopen de moeder achterna, daar moet je niet bang voor te zijn.

Aachternaom Achternaam

Mense hébbe naome, zó'és ne vurnaom én aachternaom én sómmegte hébbe unne bènaom. Mensen hebben namen, zoals een voornaam en achternaam en sommigen hebben een bijnaam.

Aachteróp Achterop

Un hinkend pérđ kómt aalté aachteróp. Een hinkend paard komt altijd achterop. De zwakkere blijft achter.

Aachterste Achterste. Laatste

Héij li ôn de aachterste mém. Hij ligt aan de achterste speen. Hij hoort er niet echt bij.

Aachterum Achterom

We gôn bè de gebuur achterum, dé's hier't gebrûik, héij hi nog gin'ins 'n bèl. We gaan bij de burenen achterom, dat is hier het gebruik, hij heeft niet eens 'n bel.

Aachterût Achteruit

Héij zette zun'ne waoge sebiet in zun'nen aachterût, mér bótste'ner nog bónk boovenóp. Hij zette zijn auto direct in de achteruit, maar botste er nog plotseling bovenop.

Aachterweege laote Vergeten

Ik zoow dé nouw mér aachterweege laote, daor héd'de vurlóópeg ginnen tiid mér vur. Ik zou dat nu maar vergeten, daar heb je voorlopig geen tijd meer voor.

Aachterwéérk Bips

Meej 'n batterèj, brats, fiejóól, krènt of aachterwéérk beduule ze'w kónt. Met een batterij, brats, viool, krent of achterwerk bedoelen ze je bips.

Aachtspan Achtspan

Óp 'n pàèrdefist is't schón és'se meej 'n aachtspan vur de kiikers dur daovere. Op een paardenconcours is het mooi als ze met een achtspan voor de kijkers door daveren.

Aaje Aaien

És oma 'n kat óp d're schóót hôj, zeej ze teege de kléen manne, duu mér aaje poeske. Als oma een kat op haar schoot had, zei ze tegen de kindjes, aai het poesje maar.

Aajge Mezelf

In de plak van m'n aajge, zegge ze ók wél'les m'n aajge, t'is mér krék wag'ge zègt. In plaats van mezelf zeggen ze ook wel eens van mij, het is maar net wat je zegt.

Aalté Altijd

't Lékt aalté schónder óp 'n ander, mér ge moet nie zó gaauw sjeloers zén. Het lijkt altijd mooier op een ander maar je moet niet vlug jaloers zijn.

Aaltéij Altijd

Ge moet aaltéij óp't fist komme want zonder èuwn kunne we gin stukskes vurdraoge. Je moet zeker op het feest komen want zonder jou kunnen we geen sketches voordragen.

Aas As (van kar)

És, és, és de aas brèkt, vèlt de kaor. Als, als, als de as breekt valt de kar. Overal zit een maar aan.

Aase As (van vuur)

Ge moet de aase nog út d'n ooven haole, vurdé we'm wir moete gôn gebrûike. Je moet de as nog uit de oven halen, voordat we hem weer moeten gaan gebruiken.

Aaskrûske Askruisje

Vruuger hólde iederiïn 'n aaskrûske, mér teegewórreg zie'de dé hôst nie mér. Vroeger

haalde iedereen 'n askruisje, maar tegenwoordig zie je dat bijna niet meer.

Aauw Oude

Lôt die aauw sokke mér ligge, die zén kepot, vat mér 'n pôr nuuw út de kaast. Laat die oude sokken maar liggen, die zijn versleten, neem maar 'n paar nieuwe uit de kast.

Aauw débbers Oude mensen

Diejen dörpel li vur die aauw débbers 'n bitje te hóóg, duu'de gi die liiger maoke? Die dorpel ligt voor die oude mensen een beetje te hoog, wil jij die lager maken?

Aauw fiets Oude fiets

Óp 'n aauw fiets moet'tet liire. Op een oude fiets moet je het leren. Gezegd wanneer bruid en bruidegom veel in leeftijd verschillen.

Aauw wéijve Oude wijven

We komme, al rège'net aauw wéijve. We komen, al regent het oude wijven. Wij komen heel zeker, wat er ook gebeurt.

Aauwbèt Zaniker, zeurder

És die aauwbèt wir kömt gôj ik nôr hûis, ik kan dé geziiver nie mér ônhurre. Als die zaniker weer komt ga ik naar huis, ik kan dat geklets niet meer aanhoren.

Aauwbètte Zaniken, zeuren

Héij zat me dôr wir te aauwbètte, nie nôrmaol, wór zoow'wie dé geliird hébbe? Hij zat me daar weer te zeuren, niet normaal, waar zou hij dat geleerd hebben?

Aauwe Oude

Diejen aauwen boek hi veul wàerde, die zóó'n ze nog wél wulle in't muuzeejem. Dat oude boek heeft veel waarde, dat zouden ze nog wel willen in het museum.

Aauwer Ouder

Aauwer worre is nie érg és'ge gezónd blé én goed van plak blé kunne, dé's veul wérd. Ouder worden is niet erg als je gezond en goed ter been blijft, dat is veel waard.

Aauwerdóm Ouderdom

Dé's 'n lómp kallef, die moet nog veul liire vurdét'tie van aauwerdóm dóód gi. Dat is een domme vent, die moet nog veel leren voordat hij van ouderdom dood gaat.

Aauwers Ouders

Aauwers liire d'r jóng praote, jóng liire d'aauw zwiige. Ouders leren de kinderen praten, kinderen leren de ouders zwijgen. In de loop der tijd worden de rollen omgedraaid.

Aauwerwèts Ouderwets

Teegewórreg zén grutjes vórt ooma's, grut is ók aauwerwèts vénde géij dé ók nie? Tegenwoordig

zijn grootjes oma's, grootje is ook ouderwets, vinden jullie dat ook niet?

Aauwfiep Zaniker, zeurder
Die aauwfiep kan me toch wa afzônneke, t'is te flaow um nô dieje ziiver te lûstere. Die zaniker kan toch wat zeuren, het is te flauw om naar die onzin te luisteren.

Aauwfiepe Zaniken, zeuren
Wa kan d'n dieje toch aauwfiepe, d'n hillen aovend kan'nîe ôn de gang bliive. Wat kan die man toch zeuren, heel de avond heeft hij het grootste woord.

Aauwhoere Zaniken, zeuren
Héij kan me toch wa aauwhoere én dé's we rèùwere praot és aauwbètte, snap'te dé? Hij kan toch een taal gebruiken en dat is een ruwere taal als gewoon zaniken, begrijp je dat?

Aauwlûij Ouders
T'is schón és ge'w aauwlûij hiil oud zie worre és'se mér nie ôn de sukkel geraoke. Het is mooi als je, je ouders heel oud ziet worden en als ze maar niet gaan sukkelen.

Aauwmeut Zaniker, zeurder
De aauwmeut is wir ôn de gang, héij lul'tew de gaot in'new sokke és ge nie ûtkèkt. De zaniker begint weer, hij kletst je de gaten in je sokken als je niet uitkijkt.

Aauwmeute Zaniken, zeuren
Veul mènse haauwe nie van dé aauwmeute, d'n dieje dènt dé iederiin 't schón vénd. Veel mensen houden niet van dat gezanik, hij denkt dat iedereen het mooi vind.

Aauwoer Zaniker, zeurder
Héd'de óót zóó'n aauwoer gehurd, héij klétst én lult, ge zó't zègge hoe kôm'tie'jer ôn. Heb je ooit zo'n zaniker gehoord, hij praat en kletst, hoe verzint hij het zou je zeggen.

Aauwverwètst Ouderwets
Ge moet meej d'n tiid meejôn, want wag'ge nouw duu dé's vórt hiil aauwverwètst. Je moet met de tijd meegaan, want wat je nu doet dat is helemaal uit de tijd.

Aaventoew Soms
Aaventoew moet'tes iet anders verzinne, dé begient'tew strak de kèl ût te hange. Soms moet je iets anders verzinnen, anders begint je dat straks de keel uit te hangen.

Abseluusie Absolutie
Ge zót'tem toch de abseluusie gèève zónder te biechte. Je zou hem de absolutie geven zonder te biechte. Je zou hem een cent geven, van mij mag hij opdonderen.

Abuus Abuis

Daor hé'k abuus in gehad, ja dôr hé'k mieraokels néffe gekeeke, hoe bestee'get. Daar heb ik abuis in gehad, ja daar heb ik me ontzettend in vergist, hoe bestaat het.

Advekaot Advocaat
Van 'ne stéijfkop én ne zot, vult d'n advekaot zunne pot. Van een stijfkop en een idioot, vult de advocaat zijn beurs. De beste klanten van een advocaat zijn stijfkoppen en dwazen.

Àèrd Zand
És'ser nog àèrd ôn'new làèrze zit, moet'te ze zûiver maoke vur dég'ge binnekomt. Als er nog zand aan je laarzen zit, moet je ze schoon maken voor dat je binnenkomt.

Áérem Arm
Ik zéij zó áérem és 'n lûis, mér zónder veul gèld kun'de ók wél gelukkeg zén. Ik ben zo arm als een luis, maar zonder veel geld kan je ook wel gelukkig zijn.

Áérem Arm
Ge zó't áérem én biin brèèke meej'jew gèkke toerre, zé toch wiizer ónderhand. Je zou armen en benen breken met je malle kuren, ben toch eens wijzer onderhand.

Áérem Armen
Die veul meej kreuges réijdt, kré lange áérem én gróóte neusgaot. Hij die veel met de kruiwagen rijdt, krijgt lange armen en grote neusgaten. Mensen worden getekend door hun werk

Áéreme Arme
Dé's toch nen áéreme mèn's, héij hee'get nie getroffe in z'n lèève, t'is zund. Dat is toch een arme man, hij heeft het niet getroffen in zijn leven, dat is jammer.

Áéremoej Armoede
Héij hee'get nie goed mi al z'n áéremoej, toch laach'tie aalté én is ópgerûmd. Hij heeft het niet goed met al zijn armoede, toch lacht hij altijd en is opgewekt.

Áéremoejeg Armoedig
T'is 'n áéremoejeg gedoentje wat'tie hi, mér'rie kan'ter goed meej doen zit'tie. Het is een armoedig huisje wat hij heeft, maar hij kan er goed mee leven zegt hij.

Áéremoejléijers Arme mensen
We zulle mér wa afstôn vur die áéremoejléijers, want zóó'ne störm brèngt veul schaoj. We zullen maar wat geld geven voor die arme mensen, want zo'n storm brengt veel schade.

Áérevel Armvol
Brèngt nog mér nen áérevel bónstaoke meej, want 'r zén'der nog lang nie genóg. Breng nog maar een partij boonstaken mee, want er zijn er nog lang niet genoeg.

Af Van
Ge zót'ter 'n kiendje af kriige. Je zou er een kind van krijgen. Gezegd wanneer iets ontzettend gaat vervelen en maar niet ophoud.

Af te pikke Dood te gaan
Wa is't hier hiit, t'is hier um't af te pikke. Wat is het hier heet, het is hier om dood te gaan. Het is hier onbarmhartig warm.

Afbiite Afbijten
Iemes van d'n bak afbiite. Iemand van de bak afbijten. Iemand te vlug af zijn, zijn meisje afhandig maken.

Afbliive Afblijven
Nen boer moet'te van zun'ne rug én z'n knipbéúrs afbliive. Een boer moet je van zijn rug en zijn portemonnee afblijven. Werkkracht en geld zijn erg belangrijk, daar moet je van af blijven.

Afblotte Vervellen
És ge lang in de zón héd gezeete, kan 'n paor daog lôtter 'w hûid afblotte. Als je lang in de zon hebt gezeten, kan een paar dagen later je huid gaan vervellen.

Afdraoje Afdraaien
Ge moet bé't urste strôtje rééchts afdraoje én daor de waoj af gôn maoke. Je moet bij het eerste straatje rechts afdraaien en daar het weiland gaan omheinen.

Afdraoje Afspelen
Die aauw plaot, ge wit wél die ik schón viin, die moes'te vur mén nog 's afdraoje. Die oude plaat, je weet wel die ik mooi vind, die moest je voor mij nog eens afspelen.

Affesiire Opschieten
És we óp tiid wulle komme moete we affesiire, we zén telaot van hûisaf gereje. Als we op tijd willen komen moeten we opschieten, we zijn te laat weggereden.

Affesiirt Opschiet
Alleej schiet'tes óp, daolek komme we meej z'n alle nog te laot umdé gi nie affesiirt. Vooruit schiet een beetje op, dadelijk komen we allemaal te laat omdat jij niet opschiet.

Afgang Stoelgang
Ik haauw nie zó van pèèperkoek, mér't schént goed te zén vur d'n afgang. Ik houd niet zo van ontbijtkoek, maar het schijnt goed te zijn voor de stoelgang.

Afgebeete Afgebeten
Héd'de gi nen haon de kop afgebeete? Heb jij een haan de kop afgebeten? Vraag aan een meisje die haar lippen gestift heeft.

Afgèève Afgeven

És ge nô de smèd gô kun'de dan impersant vur mén daor 'n pékske afgèève? Als je naar de smid gaat kun je tegelijkertijd voor mij daar een klein pakje afgeven?

Afgekeeke Gespiekt
Héd'de gi afgekeeke in de klas, daor zul'de strafwéérk vur kriige van de mister. Heb jij gespiekt in de klas, daar zal je strafwerk voor krijgen van de leraar.

Afgekèèrd Geveegd
De stoep moet ne kiir afgekèèrd worre, dé héd'de meej't valle van de blaor hè. De stoep moet een keer geveegd worden, dat heb je met het vallen van de bladeren hé.

Afgelaoje Afgeladen
D'r hange van't jaor 'n vraacht vliskirze ôn d'n bóóm, gewóón afgelaoje vól. Er hangen dit jaar een vracht Spaanse kersen aan de boom. gewoon afgeladen vol.

Afgelékt Opgelikt
De koej hébbe dur're lékstiin hillemôl afgelékt, ik zal moete zörge vur ne nuuwe. De koeien hebben hun liksteen helemaal opgelikt, ik zal moeten zorgen voor een nieuwe.

Afgelóópe Afgelopen
Héij klotterde van't dak af, mér'tis goed afgelóópe, héij hit'ter niks van oovergehaauwe, héij mekiirde niks. Hij viel van het dak af, maar het is goed afgelopen hij heeft er niets van overgehouden, hij mankeerde niets.

Afgeraoje Afgeraden
Ik héb'bet hum nog zó afgeraoje mér wa dènkte, héij lûstert nójt nèrges nô, de pûitóór. Ik heb het hem nog zo afgeraden maar wat denk je, hij luistert nooit, de dwarskop.

Afgeraoke Af geraken
Diejen aauwe mènes die lupt toch striemeláéchteg, héij zal van de biin afgeraoke. Die oude man die loopt toch strompelend, hij zal van de been af geraken.

Afgereje Afgereden
Bèèter 'n aauw pérð kepot, és ne jónge de nék afgereje. Beter een oud paard door dan een jong de nek afgereden. Het is beter zwaar werk door een sterke kerel te laten doen, dan door jongeren die dat lichamelijk niet aankunnen.

Afgeslaoge Afgeranseld
Dieje mènes hébbe ze saoves perdoes afgeslaoge, dé noeme ze dan zinlóós gewèld. Die man hebben ze 's avonds plotseling afgeranseld, dat noemen ze dan zinloos geweld.

Afgesneeje Afgesneden
Ik héb 'n paor van die hulst tékskes meej die róój bôlleskes afgesneeje vur de korsmus. Ik heb een

paar van die hulsttakjes met die rooie bolletjes afgesneden voor de Kerst.

Afgesprooke Afgesproken
Jô't dé hé'k gedôn, dé was toch afgesprooke, és ik afsprèk duu'wek dé ók. Jawel dat heb ik gedaan, dat was toch afgesproken, als ik iets afsprek doe ik dat ook.

Afgeveege Afgeveegd
Hulst is't zûiverste hout wat'ter is, d'r hi nog nóót nen boer z'n kónt ôn afgeveege. Hulst is het zuiverste hout wat er bestaat, daar heeft nog nooit iemand zijn bips mee afgeveegd.

Afgevrórre Bevroren
D'r zén dees jaor wénneg of gin piirzekes, ik dènk dés'se in't vurjaor afgevrórre zén. Er zijn dit jaar weinig of geen perziken, ik denk dat ze in het voorjaar bevroren zijn.

Afgezaoge Afgezaagd
De koej hébbe gin hórres mér, die worre vórt afgezaoge anders vééchte ze'r meej. De koeien hebben geen horens meer, die worden afgezaagd anders vechten ze er mee.

Afhaauwe Afhouden
Ge moet'tew hand van die gloejeg hiite kachel afhaauwe, strak verbran'dew fikke nog. Je moet je handen van de gloeiend hete kachel afhouden, straks brand je, je vingers nog.

Afhaogeld Af hagelt
D'r hèngt veul frúit ôn de béúm dees jaor, és'ter mér nie afhaogeld hébbe we zat. Er hangt veel fruit aan de bomen, als het er niet af hagelt hebben we genoeg.

Afkomme Afkomen
Dôr moet'te nouw nie meej afkomme, dé's vurbè én dé wies'te van tevurre, plékbroek. Daar moet je nu niet mee afkomen, dat is voorbij en dat wist je van tevoren, zeurkous.

Afkömt Afkomt
És'ser nen hónd óp'pew afkömt én ge moet dé nie, dan zèg'de wél'les 'foert'. Als er een hond op je afkomt en je moet dat niet, dan zeg je wel eens 'ga weg'

Aflaot Aflaat
Vruuger kriig'de prèntjes meej nen aflaot er'óp, die kon'de mér nie dik genóg óplèèze. Vroeger kreeg je prentjes met een aflaat er op, die moest je telkens weer lezen.

Aflébbere Afzoenen
És't heeveg ôn is meej zó'n jóng stèl, dan kunne ze mekaore toch wa aflébbere. Als 'n jong stel stapel verliefd is, dan kunnen ze elkaar toch wat afzoenen.

Aflèèze Aflezen

Ne nöster meej nen haok, daor hóng'dew spulle ôn én kós'tet gewiecht aflèèze. Een unster met een haak, daar hing je, je spullen aan en kon je het gewicht aflezen

Aflékke Aflikken
Ge meug'tew burd nie aflékke, dé's hiil ónfesoenlek wit'te dé, ge héd ók ne leepel. Je mag je bord niet aflikken, dat is niet netjes weet je dat, daar heb je 'n lepel voor.

Afliire Afleren
Héij slut'ter mér óp los, z'n hand zitte 'n bitje los én dé moet'tie afliire. Hij slaat er maar op los, zijn handen zitten een beetje los en dat moet hij afleren.

Afmaoke Afmaken
Dé moet'te afmaoke, dé héd'de immel toegezeed én dé zul'de waor moete maoke. Dat moet je afmaken, dat heb je immers beloofd en dat zal je waar moeten maken.

Afmaoke Omheinen
Die twii gebruuers zén hil d'r gedoentje meej drûij én gôs ôn't afmaoke. Die twee broers zijn hun hele bezit met draad en gaas aan het omheinen.

Afmaoke Slachten
Dé váéreke is stig, ge kun'ter gin kante meej in, we zulle'nem mér afmaoke. Dat varken is onwillig, je kan er geen kant mee op, we zullen hem maar slachten.

Afnaoje Afranselen
Afnaoje, afpèère, afrösse, afslôn én aftûire betiikend allemôl 't zèllefde. Vijf verschillende manieren om iemand af te ranselen.

Afrakke Afbeulen
Ge moet diejen aauwen hond nie zó afrakke strak git'tie kepot én dan is't afgelóópe. Je moet die oude hond niet zo afbeulen, straks gaat hij dood en dan is het afgelopen.

Afraoje Afraden
Afraoje is iin, mér lûstere, die jóng van teegewórreg hébbe gin órre mér. Afraden is één, maar luisteren, de kinderen van tegenwoordig luisteren niet meer.

Afréffe Afraffelen
Ge moet dé vérsje bè ooma's nie zó afréffe want dan verstis'ser niks af. Je moet dat gedichtje bij oma niet zo afraffelen want dan verstaat ze er niets van.

Afschaoje Ophouden
Ik zal'ler 's afschaoje t'is lô't zat én méérege kôm'ter wir ne nuuwen dag. Ik zal er eens mee ophouden het is laat genoeg en morgen komt er weer 'n nieuwe dag.

Afschiete Afschieten

De jaogers moete nog'ges wa kniin afschiete, ze frèete hil de waoje kaol. De jagers moeten nog eens wat konijnen afschieten, ze vreten al de weilanden kaal.

Afschiete Betalen

De mènse hébbe géld zat teegewórreg, mér dör-rum duun ze nog nie aalté afschiete. Men heeft geld genoeg tegenwoordig, maar daarom betalen ze nog niet altijd.

Afschoepe Afsteken

Bè't spaoje moet'te urst de vülleghéij afschoepe én ónder in de vóór góóje. Bij het spitten moet je eerst het onkruid afsteken en onder in de greppel gooien.

Afsikke Veel afzien

Ge kunt ze afsikke és ge laast héd van brónchietes, dan zéd'de niks wérd. Je kunt veel afzien als je bronchitis hebt, dan ben je echt ziek.

Afslôn Afdraaien

Ge moet óp tiid afslôn, anders réij'de verkiird én dé zal ók nie de beduuleng zén. Je moet op tijd afdraaien, anders rij je verkeerd en dat zal ook niet de bedoeling zijn.

Afslôn Afslaan

Niks afslôn és vliege. Niets afslaan dan vliegen. Alles kunnen gebruiken.

Afslôn Weigeren

Ge meugd dé kedoow gerust ônvatte, dé moet'te nie afslôn, ge héd'det wél verdient. Je mag dat cadeau gerust aannemen, dat moet je niet weigeren, je hebt het wel verdient.

Afsnukke Afrukken

Die groes die moet'te afsnukke anders trèk'te alle bósse út de grond én dé's zund. Dat gras moet je afrukken anders trek je alle pollen uit de grond en dat is zonde.

Afstôn Duren

Ut zal ménne kop nog wél afstôn. Het zal mijn hoofd nog wel afstaan. Het zal mijn tijd nog wel duren.

Afstôn Geven

We zulle mér wa afstôn vur die áeremoejléijers, want zóó'ne störm is hiil érg. We zullen maar wat geven voor die arme mensen, want zo'n storm is vreselijk.

Afstréije Afstrijden

Ge moet hum niks afstréije, héij wit aalté alles bèèter môn'tie, t'is 'n zônnekiizer. Je moet hem niets afstrijden, hij weet altijd alles beter meent hij, het is een zeurkous.

Aftreeje Aftreden

De wèthaauwer moes aftreeje. héij hôj teveul gesjoemeld meej t'iin én t'ander. De wethouder

moest aftreden, hij had teveel geknoeid met het een en ander.

Aftûire Afranselen

Vruuger deeje ze 'n pérd nog wél'les aftûire és'-sie nie in't getûg woow, mér dé's nouw verbójje. Vroeger ranselde ze een paard nog wel eens af als het niet in het tuig wou, maar dat is nu verboden.

Afvatte Afpakken

Dieje klabóts van de manne moet'te afvatte, ze schiete daolek mekaor de óógen út. Die proppenschietter van de kinderen moet je afpakken ze schieten direct elkaar de ogen uit.

Afvrieze Bevriezen

Ge moet'tew érpel nie te vruug zètte want dan héd'de kans dés'se afvrieze. Je moet je aardappelen niet te vroeg poten want dan heb je kans dat ze nog afvriezen.

Afwaas Afwas

Mi d'n afwaas meug'de gin burd kepot laote valle, dan kós'ter wél'les gôn waoje. Bij de afwas mag je geen bord stuk laten vallen, dan kon het er wel eens gaan waaien.

Afwaasmesjien Vaatwasser

Die jóng van teegewórreg weete nie mér wa afwaase is, alles gi in't afwaasmesjien. De kinderen van nu weten niet meer wat omwassen is, alles gaat in de vaatwasser.

Afzén Vergeetachtig zijn

Grutvôdder wul'ler óót nog wél'les afzén, zélf zit'tie dé't nie waar is, mér impersant. Opa is soms wel eens vergeetachtig, zelf zegt hij dat dat niet waar is, maar intussen.

Afzien Dulden

Vruuger hôd'de veul zwaor wéérk én dan moes'te dik veul afzien meej al dé gefruut. Vroeger had je veel zwaar werk en dan moest je dikwijls veel dulden, met dat gewroet.

Akcèptiire Aanvaarden

Ge héd nouw immel veul laast van zwitjatte, dé zul'de moete akcèptiire. Je hebt nu eenmaal veel last van zweetvoeten, dat zal je moeten aanvaarden.

Akkerdiire Overweg kunnen

Óns kènder die akkerdiire ók nie aalté, mér al bè al meuge we nog nie klaoge. Onze kinderen zijn ook niet altijd braaf, maar al bij al mogen we niet mopperen.

Alderhande Allerlei

Héij hôj van alderhande spulle bè umdé te maoke, mér't hit'tem veul krûim gekost. Hij had allerlei dingen bij om dat te maken, maar het heeft hem veel moeite gekost.

Allebaoj Beiden

És nen boer wiin drinkt én ne pestóór mölk, dan zén ze allebaaj ziek. Als een boer wijn drinkt en een pastoor karnemelk, dan zijn ze beiden ziek. Afwijkend gedrag kan een veeg teken zijn.

Alledaog Eerdaags

Dieje kléene kan vórt alledaog komme, ze zoow't ónderhand ók wél vórt wulle. Dat kind kan eerdaags geboren worden, moeder zou het nu onderhand ook wel willen.

Alledaogs Gewoon

T'is niks bezunders, t'is mér alledaogs spul, 't zie'ter wél 'n bitje apôrt út. Het is niets bijzonders, het is maar gewoon spul het ziet er wel wat apart uit.

Alleej Vooruit

Alleej schiet'tes óp, daolek komme we meej z'n alle nog telaot umdé gi nie affesiirt. Vooruit schiet eens op, dadelijk komen we allemaal nog te laat omdat jij niet opschiet.

Allekirre Telkens

Dé's toch ók allekirre te doen meej èùw, 't zén ók aalté dezélfde die wa hébbe. Het is toch ook telkens wat met jouw, het zijn ook altijd dezelfde die wat hebben.

Allemôl Allemaal

D'n heemel daor moete we allemôl hènne, mér ze zégge dé'gem moet verdiene. De hemel daar moeten we allemaal naar toe, men zegt dat je die moet verdienen.

Alliecht Vanzelfsprekend

Alliecht zal ik vur èùw 'n haffel rietsegaore afsnéije, b'óns stôn'ner zat. Vanzelfsprekend zal ik voor jou een aantal lisdodden afsnijden, bij ons staan er genoeg.

Alliin Alleen

És ge veul alliin zét, moet'te iin of ander verzèt zuuke wór ge mi beezeg kunt zén. Als je veel alleen bent, moet je een of ander vertier zoeken waar je mee bezig kan zijn.

Allineg Eenzaam

Sómmege mènse wulle perseej allineg zén, t'is mér krék wór ge vur kiest. Sommige mensen willen beslist alleen zijn, het is maar net waar je voor kiest.

Allum Overal

Ut kórre schiet allum al in de aor, dé's vruug dees jaor we zén zóó òn d'n ókst. De rogge schiet al overal in de aar, dat is vroeg dit jaar we zijn zo aan het oogsten.

Alzelèève Steeds

Ze draoge alzelèève dezélfde kliir, ze duun ze nuuw òn én paas út és'se versleete zén. Ze dragen steeds dezelfde kleding, ze doen ze nieuw aan en pas uit als ze versleten zijn.

Ambras Ophef

Zód'de nie bedaore, duu nie zó nippeg én môk'ter nie zóó'nen ambras af. Zou je niet kalmeren, doe niet zo kortaf en maak er niet zo'n ophef van.

Ambtenàèr Ambtenaar

Ge moet nen ambtenàèr nie wakker maoke, dan kun'der gin riecht mér meej schiete. Je moet een ambtenaar niet wakker maken, dan kun je er geen kant meer mee op.

Amirrieke Amerika

D'r zén twidderande iikels, gruuu die hurre hier thûis de brûin komme út Amirrieke. Er zijn twee soorten eikels, de groene zijn van hier en de bruine komen uit Amerika.

Ammel Allemaal

Ik héb nen hiile schónne verjaordag gehad, van de femielie zén'zer ammel geweest. Ik heb 'n heel mooie verjaardag gehad, van de familie zijn ze er allemaal geweest.

Ammezuur Inspiratie

És ge bè de hérmenie zét én ge héd ginne ammezuur, dan kun'de bèèter thûis bliive. Als je bij de harmonie bent en je hebt geen inspiratie, dan kun je beter thuis blijven.

Ammôl Allemaal

Ze meuge ammôl meej nô d'n dierentûin és'se braaf zén, anders is'ser gin begienen òn. Ze mogen allemaal mee naar de dierentuin als ze braaf zijn, anders is er geen beginnen aan.

Amôj Hé, hé

Amôj, wulde gi hébbe dé'k daor òn begien, ik héb 'r veul schrik van, és ge dé mér wit. hé, hé, wil jij hebben dat ik daar aan begin, ik zie er tegenop, als je dat maar weet.

Amperkes Niet helemaal

Zal ik 'r nog 'n bitje bè doen, want t'is nog mér amper of amperkes genóg zie'jik. Zal ik er nog een beetje bij doen, want het is nog niet helemaal genoeg zie ik.

Anderhalleve Een en een halve

D'r wónt hier mér anderhalleve mèn é ne pàerdekop. Er woont hier maar anderhalve mens en een paardenkop. Er woont hier bijna niemand.

Andersum Andersom

Un váéreke gi krék andersum és ge dènk't, trèk'tem òn zun'ne start dan git'tie vrût. Een varken gaat net andersom dan je denkt, trek hem aan de staart dan gaat hij vooruit.

Aoj Ei

Iin aoj is gin aoj, twii aojer is 'n half aoj, drie aojer is 'n pôsaoj, zin ze vruuger. Één ei is geen ei, twee eieren is een half ei, drie eieren is een paasei, zei men vroeger.

Aojer Eieren
Aojer of jóng. Eieren of jongen. Kiezen of delen.

Aojer Eieren
De kieppe zén wir begónne meej aojer lègge, mér ze lègge dik verlórre. De kippen zijn weer begonnen met eieren leggen, maar ze leggen dikwijls in verborgen nesten.

Aojer ónder geleed Verwend
Ik héb'ber aalté aojer ónder geleed mér héij môkte'ner strûif af. Ik heb er altijd eieren onder gelegd maar hij maakt er pannekoek van. We hebben hem altijd in de watten gelegd, maar hij waardeert het niet, maakt er zelfs misbruik van.

Aojerkoole Eierkolen
Aojerkoole wiere vruuger veul gestókt in de kachel umdés'se gojekóóp wôrre. Eierkolen werden vroeger veel gestookt in de kachel omdat ze goedkoop waren.

Aojerlègger Eierenlegger
Bérrevoetsen aojerlègger. Op blote voeten eieren leggen. Gezegd tegen iemand die op blote voeten liep.

Aojerweezel Wezel
Ne fis én nen aojerweezel zie'de bekant nójt, ze gôn mist snaachts óp vèngst. Een bunzing en een wezel zie je vrijwel nooit, ze gaan meestal 's nachts op rooftocht.

Aojge Jezelf
Is dieje waoge van'new aojge of héd'de nen andere gekocht, héij zie'ter zó nuuw út? Is die auto van je zelf of heb je een andere gekocht, hij ziet er zo nieuw uit?

Aojgeste Jezelf
Is dé èuw aojgeste jóngvee of héd'de wa biste van ander boerre ingeschaord? Is dat jongvee van je zelf of heb je wat vee van andere boeren in de wei?

Aojk Eik
Diejen aojk is meej de lèste störm umgewaojd, héij was wél twihónderd jaor oud. Die eik is met de laatste storm omgewaaid, hij was wel twee honderd jaar oud.

Aojkeblaor Eikenbladeren
De aojkeblaor kléure al sun'bèst, t'is 'n schón geziecht mér't duurt mér éfkes. De eikenbladeren kleuren al volop, het is mooi om te zien maar het duurt maar even.

Aojkes Eitjes
In't vurjaor lègge kikvorse aojkes in't wôtter van de sléúj, dé worre lôtter dikkoppe. In het voorjaar leggen kikkers eitjes in het water van de sloten, dat worden later kikkervisjes.

Aokeleg Naar

És ge d'n blèkjas héd, héd'de dé tussse'new bille, dé's 'n verveelend én aokeleg gevuul. Als je een schrale huid hebt tussen je billen dan is dat een vervelend en akelig gevoel.

Aope van jóng Bengels
Wa zen't toch aope van jóng die van d'n buurman, die van óns zén toch nie zó rèùw. Wat zijn het toch bengels die kinderen die van de burens, de onze zijn toch niet zo ruw.

Aopegaope Apegapen
Héij hit'ter gin spier verstand af, anders zoow'wie dé zóó nie gedôn hébbe, nouw lit'tie daor te aopegaope. Hij heeft er geen zier verstand van, anders zou hij dat niet zo gedaan hebben, nu ligt hij daar te apegapen.

Aord Aard
Gôd'de nô 'n nuuw hûis, dan moet'te d'n 'aord' nie vergèete meej te nèmme. Ga je naar een nieuw huis, dan moet je de aard niet vergeten mee te nemen.

Aord Aarden
Ut zén de slééchtste jóng nie, die d'n aord hébbe nôr d'aauw. Het zijn de slechtste kinderen niet, die aarden naar de ouders. De ouders zien de minder goede eigenschappen van hun kinderen vaak niet.

Aord Thuis voelen
Un kat aord nie vur ze gejóngd hi. Een kat voelt zich niet thuis voordat ze jongen gehad heeft. Men voelt zich pas thuis als men de omgeving kent.

Aordáéchteg Aardig
Zéd'de nôr de nuuw school geweest én zag'get'ter 'n bitje aordáéchteg út? Ben je naar de nieuwe school geweest en zag het er 'n beetje aardig uit?

Aordáéchteg Best leuk
T'is hier aordáéchteg. Het is hier best leuk. Ik voel me hier thuis.

Aos Aas
Héd'de wél aos ôn d'n haok zitte, anders zul'de hier nie veul vange dènk ik. Heb je wel aas aan de haak gedaan, anders zal je hier niet veel vangen denk ik.

Aovend Avond
És't aovend wordt wulle de manne nie nôr béd, ze moete aalté wa zitte te trakke. Als het avond wordt willen de kinderen niet naar bed, ze moeten altijd wat tijd rekken.

Aoze Op uit zijn
Héij li aalté ooveral óp te aoze én'nie dènk dé't gin mènes in de gaote hi, de slaopkop. Hij is altijd overal op uit en hij denkt dat het niemand in de gaten heeft, de slaopkop.

Apôrt Apart

Ik zuuk 'n schón vòske um dé apòrt bluumke in te zètte wa'k gekreege héb. Ik zoek een mooi vaasje om dat aparte bloemetje in te zetten wat ik heb gekregen.

Appel Appels

Wie z'n aojge bewaard, bewaard gin rotte appel. Wie zichzelf bewaard, bewaard geen rotte appels. Pas goed op je gezondheid.

Applesien Sinaasappel

És ge gàère nen applesien héd dan vat'ter mér inne, ze zègge dé't gezónd is. Als je graag 'n sinaasappel hebt dan neem er maar een, ze zeggen dat het gezond is.

Aprènsie Haast

Zód'des gin aprènsie maoke? Zou je eens geen haast maken? Zou je niet eens opschieten?

Aprènsie maoke Opschieten

Ik zoow mér'res aprènsie maoke és ik èùw was, wa kun'de toch ligge te trakke. Ik zou maar eens opschieten als ik jou was, wat kun je toch treuzelen.

Aziin Azijn

Aziin die gebrúkte óns moeder nie veul, bè de róójkólle dôr moes 'n zwats in. Azijn die gebruikte mijn moeder niet veel, bij de rodekool daar moest 'n scheut in.

B

Baast Bast

Ze hébbe dees wèèk d'n baast van 'n paor béúm afgereje óp de Nitterselse wèg. Men heeft deze week de bast van een paar bomen afgereden op de Neterselse weg.

Baaste Blaffen

D'n hond begient al te baaste és ge apòrt roept, t'is 'n apòrt hundje. De hond begint al te blaffen als je "apport" roept, het is een apart hondje.

Baaste Hoesten

Kéche is nie hillemól zó érg és baaste, mér sómtéije is't nie um ón te hurre. Kuchen is niet helemaal zo erg als hoesten, maar somtijds is het niet om aan te horen.

Baauw Gebouw

Ut gemintehûis is nen hille baauw geworre, héd'det al gezien in Blaol? Het gemeentehuis is een groot gebouw geworden, heb je het al gezien in Bladel?

Baauw Steekvlieg

Héij bist nie vur de urste baauw. Hij gaat niet lopen voor de eerste steekvlieg. Hij is niet voor een kleintje vervaard

Baauwe Dazen

És de baauwe kaod zén dan kun'de bèèter nie de maast ingôn, ze kunne hard stèèke. Als de dazen kwaad zijn dan kun je beter niet de bossen ingaan, ze kunnen erg steken.

Baauwe Paardenvliegen

Baauwe zén kaoj stèèkvliege, ge krét'ter gróóte bulte van óp'pew léijf. Paarden vliegen zijn venijnige steekvliegen, je krijgt er grote builen van op je lichaam.

Baauwplak Bouwkavel

Teegewórreg 'n hûis baauwe dé kost toch wa hè, én dan kôm'ter de baauwplak nog bè. Tegenwoordig een huis bouwen is erg duur, en dan komt er de bouwkavel nog bij.

Babbelaèr Babbelaar

Wie lus'ter nen babbelaèr, plék'ter 'w kliir nie gelijk meej ónder, ésteblijf. Wie lust er een babbelaar, plak er je kleding niet helemaal mee onder, alstublieft.

Bagge Biggen

Vruuger reeje we meej 'n kaor vól bagge, nouw gôn'der kaore vól in inne vraachtwaoge. Vroeger reden we met een kar vol biggen, nu gaan er karren vol in één vrachtwagen.

Baggetél Kleinigheid

Um zóó'n baggetél hoef'de nie zó krikkel te zén, ge zé ón't aftaokele. Om zo'n kleinigheid hoef je niet zo kregelig te zijn, je bent aan het aftakelen.

Bakker Bakker

Wór d'n braauwer is, hoeft d'n bakker nie te zén. Waar de brouwer is hoeft de bakker niet te zijn. Waar veel gedronken wordt, is er geen geld meer voor brood.

Bakkes Bek (mond)

Ne rèùwe vènt die zeej teege z'n vòdder: "kèk mér út anders val'de óp'pew bakkes". Een ruwe kerel die zei tegen zijn vader: "kijk maar uit anders val je op je bek"

Bakkeze Gezichten

Ge hoeft nen aauwen aop gin bakkeze te liire trèkke. Je hoeft een oude aap geen gezichten te leren trekken. Een ervaren man hoef je niets meer te leren.

Baldekiin Baldakijn

In de perséisie liep de pestóór meej't allerhéllegste ónder 'n baldekiin. In de processie liep de pastoor met het allerheiligste onder een baldakijn.

Balkhaos Kat

Van balkhaos hur'de nie zóveul és van dakhaos, mér de betiikenes is't zélfde. Van balkhaas hoor je niet zoveel als van dakhaas, maar de betekenis is hetzelfde.

Ballekenbraoj Balkenbrij

Ballekenbraoj meej boekende mèl dés'ser nie mér, nouw is't vórt gewóón mèl. Balkenbrij van boekweitmeel dat is uit de tijd, nu is het gewoon ander meel.

Bam Boterham

És pietje zì dét'tie nen bam meej sùiker wul, dan wit moeder wél wa't is. Als pietje zegt dat hij een boterham met suiker wil, dan weet moeder wel wat dat is.

Baojde'ner Strompelde er

Dieje mènes die baojde'ner mér wa hènne, wa is'sie toch sléécht óp de biin. Die man die strompelde er maar wat heen, wat is hij toch slecht ter been.

Baoje Beiden

In van baoje hi ne kneevel d'n andere dreugt z'n haor óp ne start. Een van de twee heeft een snor de andere draagt zijn haar in een staart.

Baoje Pootje baden

We góngé òn't strand pótje baoje, dé was iet anders és in de stróóm plóddere. We gingen aan het strand pootje baden, dat was iets anders dan in de Beerze spetteren.

Baoje Tweeën

Mi z'n baoje is't iet van niks dé wéérek, mér alliin kun'der gewóón nie òn begiene. Met z'n tweeën is het makkelijk werk, maar alleen kun je er gewoon niet aan beginnen.

Baokster Vroedvrouw

De baokster hòj't nie gemak és'ser ne klééne moes komme in de bedsteej. De vroedvrouw had het niet gemakkelijk als er een geboren werd in de bedstede.

Baol Zak (jute)

Zaklóópe did'de in zóó'n juute baol wór graon ingezeeten hòj, wit'te nog wél? Zaklopen deed je in zo'n jute zak waar graan ingezet had, weet je nog wel?

Baon Betrekking

D'n dieje die hi 'n hiil goej baon, die verdiend géld és wótter, zód'de zégge. Die man heeft een heel goede baan, die verdiend geld als water, zou je zeggen.

Baon Weg

És ge veul óp de baon zit teegewórreg, dan zit'te ók vórt gereegeld in de rèèj. Als je veel op de weg zit tegenwoordig, dan zit je nu ook geregeld in de file.

Baord Baard

Nô't schèère van'new'wen baord meej 'n schors, wier'rew hùid meej aluin ingesmèèrd. Na het scheren van je baard met een scheermes, werd je huid met aluin ingesmeerd.

Barbekjoew Barbecue

D'n barbekjoew is in, mér't gèft in de buurt ne vètte stinkende blaok. De barbecue is in, maar er hangt dan in de buurt een vette stinkende walm.

Bartels Tiener jongens

Die bartels hébbe giesterenaovend nô't fist, wir flink hûisgehaauwe in de straot. Die tieners hebben gisterenavond na het feest, weer flink huisgehouden in de straat.

Bascuul Weegschaal

Óp d'n bascuul wier't graon gewooge én óót móche we óns aojge ók wèège. Op de weegschaal werd 't graan gewogen en soms mochten we onszelf ook wegen.

Bats Graanschop

Meej 'n bats schèpte ze't graon in zakke vur dés'se nôr de mölder góngé. Met een graanschop schepte ze 't graan in zakken voor ze naar de molenaar gingen.

Batterèèj Bips

Ze góng per óngeluk meej d'r batterèèj boovenóp de vlaoj zitte, wèg vlaoj. Ze ging per ongeluk met haar bips bovenop de vlaai zitten, weg vlaai.

Bazzeloen Werkhemd

We zullen 's nô de winkel gôn want gi héd 'n nuuw bazzeloen nóddeg. We zullen eens naar de winkel gaan want jij hebt een nieuw werkhemd nodig.

Bè'indoen Vergaren

Die twii aauw manne die zén stillekes saome hun céntjes òn't bè'indoen. Die twee oude mensen die zijn stilletjes hun centjes aan het vergaren

Bè'inkomst Reünie

Vur de femielie bè'inkomst moesse we allemôl saome komme d'r moes gefist worre. Voor de familie reünie moesten we allemaal bijeen komen er moest gefeest worden.

Bè'jôt Wel ja

Bè'jôt, dé kan'ner nog wél bè, we zén nouw toch òn de gang, 't gi in iin moete dur. Jawel, dat kan er nog wel bij, we zijn nu toch bezig, het gaat in een moeite door.

Bèddehand Bijdehand

T'is 'n kerdoot mènes vur d're lèèfté, ze is nog goed kras én bèddehand. Het is een kordate vrouw voor haar leeftijd, ze is nog vlot en bijdehand.

Bèddeke Bedje

De klééne li schón in z'n bèddeke te sloope, dôr hébbe we gin umkiike mér nô. De baby ligt mooi in zijn bedje te slapen, daar hebben we geen omkijken meer na.

Bedééreve Verpesten

Die manne kunne wél'lew fist bedééreve meej d'r gezûip én hun kan't niks verschille. Die tieners

kunnen wel je feest verpesten met teveel drinken en hen kan het niets schelen.

Bedieje Duidelijk maken
Héij wul wa bedissele, héij zal't óns wél'les éfkes perbiire te bedieje. Hij wil wat regelen, hij zal het ons wel eens proberen duidelijk te maken

Bedinne Dadelijk
Ik kom bedinne, ik moet urst nog 'n kerwaojke ópknappe, dan kom ik'ker ón hörre. Ik kom dadelijk, ik moet eerst nog een akkefietje opknappen, dan kom ik er aan hoor.

Bedóóje Vertelden
De baos bedóóje de érbaojers dés'se wa vórt moesse maoke, 't zoow gôn sneuwwe. De bazen vertelden de arbeiders dat ze op moesten schieten, het zou gaan sneeuwen.

Bedörreve Bedorven
D'n inmaak is bekant gelijk bedörreve, héd'de de wèckringe toch wél goed útgekókt? De weck is bijna helemaal bedorven, heb je de weckringen toch wel goed uitgekookt?

Bedörve Bedorven
Wa dé vur spul was dé weet ik nie, ik wier toch beroerd, 't zal bedörve geweest zén. Wat dat voor spul was weet ik niet, ik werd me toch ziek, het zal wel bedorven geweest zijn.

Beduul Bedoel
Ge wit wél wa'k beduul és ik zèg dé'k nie kan komme, dan kan ik ècht nie. Je weet wat ik bedoel als ik zeg dat ik niet kan komen, dan kan ik echt niet.

Beduuleng Bedoeling
T'is nie de beduuleng déw'we alles saome doen, iederiin moet z'n aojge wéérk maoke. Het is niet de bedoeling dat we alles samen doen, iedereen moet zijn eigen werk maken.

Beezies Bessen
Wulde beezies zén'ner in sórte, de lékkerste zén de brèmbeezies én de bósbeezies. Wilde bessen zijn er in soorten, de lekkerste zijn de braambessen en de bosbessen.

Bèèr Beer
Vruuger góng't váéreke nôr d'n bèèr, nouw zie'-get váéreke vanzelèève ginne bèèr mér. Vroeger ging het varken naar de beer, nu ziet het varken nooit geen beer meer.

Bèèr Sterke kerel
Dés nen bèèr van'ne vènt, daor moete z'ammel vur um gôn stôn, és die ón de gang gi. Dat is een heel sterke kerel, daar kan niemand tegenop, als die begint.

Béérg Bergen
In Nittersel góng we vruuger nôr de Bôrschotse béérg, mér dé wôrre mér bulte. In Netersel

gingen we vroeger naar de Baarschotse bergen maar dat waren maar heuveltjes.

Béérgaf Bergaf
Héij is kort van ôssem, jao ècht démpeg, dé gi békaf meej z'n gezóndhéij. Hij is kort van adem, ja echt kortademig, Dat gaat bergaf met zijn gezondheid.

Bèèter Beter
Ge kun'net bèèter nôr d'n bakker draoge, és nôr d'n dokter. Je kan het beter naar de bakker dragen dan naar de dokter. Het is beter zijn geld aan brood uit te geven dan aan medicijnen.

Bèèter Genezen
Ge héd al van alles gehad, mér zéd'de nouw wir bèèter of moet'te nog hóógeróp? Je hebt al van alles gehad, maar ben je nu weer genezen er of moet je nog hogerop?

Bèèters Beters
Wit'te niks bèèters te vertèlle dan kun'de bèst urst iet anders gôn zitte te verzinne. Weet je niets beters te vertellen dan kun je best eerst iets anders gaan verzinnen.

Bèèvert Bedevaart
De jóng van de liigere school, móche ins per jaor óp bèèvert nô Órschot. De lagere schoolkinderen, mochten één keer per jaar op bedevaart naar Oirschot.

Beezeg Bezig
Dés 'n beezeg bóske, die is aalté wél iet ón't klóóje, héij mao'ket wél. Dat is 'n bezig baasje, die is altijd wel iets aan het prutsen, hij maakt het wel.

Beezegheeje Bezigheden
Iederiin moet zóó z'n beezegheeje hébbe, dé's goed um durdraoje te vurkomme. Iedereen moet zo zijn bezigheden hebben, dat is goed om stress te voorkomen.

Begaojd Misdragen
Héd'de gezien hoe dés'set tenaacht begaojd hébbe, t'is óngepérmetiird. Heb je gezien hoe dat ze zich vannacht misdragen hebben, het is vreselijk.

Begaojd Overhoop gehaald
De manne hébbe schón gespuld, ze hébbe'net wél goed begaojd. De kinderen hebben mooi gespeeld, ze hebben wel een boel overhoop gehaald

Begaojd Verpest
Héij hee'get goed begaojd. Hij heeft het goed verpest. Hij heeft de zaak goed verziekt.

Begénkenes Drukte
Ut was 'n hil begénkenes meej't inhaole van de nuuwe börger óp de mért. Het was een hele

drukte bij het inhalen van de nieuwe burgemeester op de markt.

Begérre Lusten
Ze zulle die soep wél wir nie begérre want t'is van dieje dunne slierep. Ze zullen de soep wel weer niet lusten want het is van dat waterig spul.

Begérrege Hebzuchtige
Dé's toch ne begérrege vènt, héij gunt niemes iet és'sie't zélf mér hi. Dat is toch een hebzuchtige kerel, hij gunt niemand iets als hij het zelf maar heeft.

Begien Begin
Ut begien is gemòkt, nouw de réést nog, mér't nuuwke was'ser al gaauw af. Het begin is gemaakt, nu de rest nog, maar het nieuwtje was er al vlug van af.

Begiene Beginnen
Iin én iin is twii, dé was 't urste wór we meej moesse begiene, meej't tèlle. Een en een is twee, dat was het eerste waar we mee moesten beginnen, bij het rekenen.

Begós Begon
Ut begós inins te rèègene, we zén mér gaauw ónder de pérrepluuj in't stróój gedooke. Het begon ineens te regenen, we zijn maar vlug onder de hooiberg in het stro gekropen.

Begreepe Begrepen
Wie't lèste laacht hee'get nie iir begreepe. Wie het laatste licht heeft het niet eerder begrepen. Hij is niet een van de slimsten.

Begrép'te Begrijp je
Héij hi nie gàère dé ge hum bestût, t'is ne mèn's die liever stillekes lèèft, begrép'te dé? Hij wordt niet graag geprezen, het is een man die liever stil leeft, begrijp je dat?

Begriipe Begrijpen
Ge kunt zó'veul perleeje és ge wult, mér és'set nie wulle begriipe haauw'wet óp. Je kan zoveel praten als je wilt, maar als ze het niet willen begrijpen houdt het op.

Begrôffenes Begraffenis
Ur was veul liid óp de begrôffenes, nog zó jóng én wat'tie al nie achter lôt. Er was veel leed op de begrafenis, nog zo jong en wat hij al niet achter laat.

Behaauwe Bewaren
Die aauw spulle die moet'te nie óprûime, dé's nog zund, die wul ik nog behaauwe. Die oude spullen die moet je niet wegdoen, dat is nog zonde, die wil ik nog bewaren.

Bèhaauwe Behouden
Aauw vriendschappe moet'te bèhaauwe, és ge aauwer wordt is dé hiil vurnaom. Oude

vriendschappen moet je onderhouden, als je ouder wordt is dat heel belangrijk.

Behaole Behalen
Ge moet nie zó zitte te frotte, daor kun'de gin iir meej behaole meej dé môksel. Je moet niet zo zitten te prutsen, daar kun je geen eer mee behalen met dat werk.

Bèhaole Bijhalen
Duu gin moete, d'r sti al zat óp tôffel, ge moet niks mér bèhaole. Doe geen moeite, er staat al genoeg op tafel, je moet niets meer bijhalen.

Bèhébbe Bijhebben
Uw réijbewiis moet'te aalté bèhébbe, anders zul'de nog's ne kiir 'n perséés kriige. Je rijbewijs moet je altijd bijhebben, anders zal je nog eens 'n keer een proces krijgen.

Behurlek Behoorlijk
Ge moet zóó iemes behurlek behandle, dôr héd'de lôtter gin spiit af. Je moet zo iemand behoorlijk behandelen, daar heb je later geen spijt van.

Bejaorde Oude
Oud meug'de nouw nie mér zègge, 't zén gin bejaorde mér, mér seeniejóóre. Oud mag je nu niet meer zeggen, het zijn geen bejaarden meer maar senioren.

Bekant Bijna
Teveul prûime gehad, bekant de zéúm út m'n gat gescheete. Teveel pruimen gehad, bijna de zoom uit mijn gat gescheten. Geweldige diarree gehad.

Bekeeve Bekeven
Wie vréijdt wordt benéijdt, wie trèuwt wordt bekeeve, wie stéérefte wordt bestût. Wie vrijt wordt benijd, wie trouwt wordt bekeven, wie sterft wordt geprezen. De omstandigheden bepalen de waardering of afkeuring.

Bekèkt Bekijkt
Teegewórreg mag alles, és ge dé bekèkt dan móche wéij vruuger niks, gaor niks. Tegenwoordig mag alles, als je dat bekijkt dan mochten wij niets, helemaal niets.

Bekiike Bekijken
Héij hi gezeed dé'tie't wél'les zal bekiike, nouw wochte we mér af wat'tie duu. Hij heeft gezegd dat hij het wel eens zal bekijken, nu wachten we maar af wat hij doet.

Beklaoge Beklagen
Ge zét'ter zómér bekaojd afgekemme, ge zé te beklaoge, ze hébbe'new belaazerd. Je bent er zomaar slecht vanaf gekomen, je bent te beklagen, ze hebben je bedonderd

Bekömt Bevalt
Ut liest hé'k smiddegs wáérem eete, dan bekömt me dé bèèter és saoves. Het liefst heb ik 's

middags warm eten, dan bevalt me dat beter als 's avonds.

Békske Bakje
Kom'mes bè me, hier héd'de 'n békske óllienutjes, ge zit zó begérreg te kiike. Kom eens bij me, hier heb je een bakje pinda's, je zit zo begerig te kijken.

Bèkske Bekje
Ês't mér lékker is dan it'tie wél, dé's spèkske nôr z'n bèkske, zègge ze dan. Als het maar lekker is dan eet hij wel, dat is spekje naar zijn bekje, zeggen ze dan.

Bekwaom Bekwaam
Vur dé wéérk is'sie nog nie bekwaom, héij zal't wél liire mér'tis nog te vruug. Voor dat werk is hij nog niet bekwaam, hij zal het wel leren maar het is nog te vroeg.

Belaasting Belasting
Alles moet nouw geriggestriird worre, ooveral moet belaasting van betôld worre. Alles moet nu geregistreerd worden, overal moet belasting van betaald worden.

Beljérte Biljarten
Beljérte duu'wek nog gàère, mér ik stôj de lèsten tiid nie zó vaast mér óp de biin. Biljarten doe ik nog graag, maar ik sta de laatste tijd niet neer zo vast op mijn benen.

Bèlle Telefoneren
Ik zéij diksenté thûis, ge kunt aalté ônkomme, ge hoeft nèrges vur te bèlle. Ik ben meestal thuis, je kunt altijd aankomen, je hoeft niet te telefoneren.

Bèllefléur Bellefleur
Die aauw appelrasse lék d'n bèllefléur, daor hur'de nie veul mér af. Die oude appelrassen zoals de bellefleur, daar hoor je niet veel meer van.

Bèlleke Belletje
Ês'se allemôl 'n bèlleke ôn hôn die iet mekiirde, wa zoow'ter rammele. Als ze allemaal een belletje aanhadden die iets mankeerden, wat zou het er rammelen. Er zijn weinig mensen die helemaal niets mankeren.

Bèls België
Dé zén'ner van Bèls want ze hébbe 'n fietsplôtje, die hôn wéllie in d'n órlog ók. Dat zijn er uit België want ze hebben een fietsplaatje, die hadden wij in de oorlog ook.

Belul Benul
Dé ménneke hi daor nog gin belul af, dé hoef'de hum nog nie út gôn te lègge. Dat kind heeft daar nog geen benul van, dat hoef je hem nog niet uit gaan te leggen.

Bèlze knol Nederlands trekpaard

T'is ôrreg mér ze zègge hier teege 'n Nidderlands trèkpèrd dé't nen Bèlze knol is. Het is raar maar ze noemen hier een Nederlands trekpaard, een Belgische knol.

Bèmmele Bengelen
D'r hèngt veul te bèmmele in de kiirzenbóóm um de spruwwe én mérrels te verjaoge. Er hangt veel te bengelen in de kersenboom om de spreuwen en merels te verjagen.

Benaauwd Benauwd
Ge moet ze mér'res goed bèvèège, zé mér nie benaauwd ge zult dé wél bemaachtege. Je moet ze goed de waarheid zeggen, ben maar niet benauwd, je zal dat wel krijgen.

Beneeje Beneden
Aauw mènse kunne bèèter beneeje woone, és'se iet ôn't lóópwéérk kriige is't gedôn. Oude mensen kunnen beter beneden wonen, als ze slecht gaan lopen wordt het moeilijk.

Benuuwd Benieuwd
Ik zéij benuuwd of ze dé hûis umstóóte, nouw'-wer nen bóóm ópgemieterd is mi de störm. Ik ben benieuwd of ze dat huis afbreken, nu er 'n boom is opgevallen met de storm.

Bepôlde Bepaalde
Bepôlde dinger kun'de nie doen in'new lèève, ge moet meej iederiin rèèkening haauwe. Bepaalde dingen kun je niet doen in je leven, je moet met iedereen rekening houden.

Bepraote Bepraten
Ônder mekaor duun we iet bepraote én meej de femielie gôn we wa bèpraote. Onder elkaar bespreken we iets en met de familie gaan we wat bijpraten.

Beraauw Spijt
Dé kaod dé'tie deej, dôr hit'tie nouw beraauw van, mér'tis nouw immel telaot. Dat kwaad dat hij deed, daar heeft hij nu spijt van, maar het is nu eenmaal te laat.

Bérgaojk Bergeijk
Ik kan nie aorde in Bèèrs, ik gôj wir trug nô Bérgaojk, wa is't toch iet. Ik kan niet wennen in de Beerzen, ik ga weer terug naar Bergeijk, wat erg.

Beriecht Bericht
Dé's 'n goej beriecht wa we hurre, zétte géij ne klééne ôn, vòst gefliesietiird. Dat is 'n goed bericht wat we horen, ben je in verwachting, alvast gefeliciteerd.

Beriike Bereiken
Ik zéij benuuwd of ge daor iet meej kunt beriike, 't zal nen hóóp bómboërie gèève. Ik ben benieuwd of je daar iets mee kunt bereiken, het zal veel onrust veroorzaken.

Bèrreke Berken
D'n hêrd ônkèrre din'ze meej'nen bèrreke bèssem, nouw gee'get ammel meej d'n êllektiek.
De vloer aanvegen deden ze vroeger met een berken bezem, nu gaat alles elektrisch.

Bérrevoets Blootsvoets
In de zómmer góng we bérrevoets dur't kôrspóór, meej ne putterbol naogóóje. In de zomer gingen we blootsvoets door 't karrenspoor, met 'n ijzeren knikker na gooien.

Bérziej Heel veel
D'r laage toch 'n bérziej aauw boeke óp de mért én ze gaave ze hôst vur niks wèg. Er lagen heel veel oude boeken op de markt en ze gaven ze bijna voor niets weg.

Bérziej Heel wat
Héij hi toch 'n bérziej van dé spul bè mekaor gedôn, k'weet nie wat'tie daor meej moet. Hij heeft heel wat van dat spul bij elkaar gehaald, ik weet niet wat hij daar mee wil.

Beschaauwe Bekijken
Ze beschaauwe dé nie és liefhébbberèj, dörrum moet'ter belaasting van betaole. Ze bekijken het niet als hobby, daarom moet je er belasting van betalen.

Beschandeleziire Beschadigen
Ge moet alles nie zó beschandeleziire, strak héd'de niks fesoenleks mér oover. Je moet niet alles zo beschadigen, straks heb je niets meer over wat nog fatsoenlijk is.

Beschaofd Beschaafd
Meej veul dörf én wa bómboërie kom'de nog nie aalté beschaofd oover, al môn'de dé. Met veel lef en wat getier kom je nog niet altijd beschaafd over, al meen je dat.

Beschaoje Bescheiden
We zó'n unne beschaoje carnevalswaoge maoke, mér t'is 'n bakbist geworre. We zouden een bescheiden carnavalswagen maken, maar het is een heel gevaarte geworden.

Beschiète Helpen
Dé bitje dég'ge daor meejbrèngt, dé zal'ler nie ôn beschiete, d'r moet veul miir zén. Dat beetje dat je daar meebrengt, dat zal er niet aan helpen, er moet veel meer zijn.

Beschiite Beschijten
De wirreld is krék 'n kieppekóój, de booveste beschiite aalté de ónderste. De wereld is net een kippenhok, de bovensten beschijten altijd de ondersten. De kleine man is altijd de sigaar.

Beschûit Beschuit
It mér 'n dréúge beschûit meej ne slók slappen teej, dé's goed vur de rappe, dé stopt wa. Eet

maar 'n droge beschuit met slappe thee, dat is goed voor de diarree, dat stopt wat.

Beslag Hersenbloeding
Héd'de ók gehurd dé dieje mènes 'n beslag gehad hi?, wa is't toch iet. Heb je ook gehoord dat die man een hersenbloeding heeft gehad?, het is verschrikkelijk.

Bèslag Bijslag
De kènderbèslag kréd'devur niks, mér dörrum moet'ter nog wél zûnneg óp zén. De kinderbijslag is gratis, maar daarom moet je er nog wel zuinig op zijn.

Beslôn Beslaan
Ge moet'tew pérđ 's laote beslôn, és g'er meej nô't hard moet git'tie strak kreupel. Je moet je paard 'ns laten beslaan, anders gaat hij straks op de verharde weg kreupel.

Beslôn Beslagen
We hébbe nog gin dobbel rûite én dörrum zén'ze smééreges gelijk beslôn. We hebben nog geen dubbel glas en daarom zijn ze 's morgens helemaal beslagen.

Beslûit Besluit
Ge moet ins 'n beslûit nème, t'is nie zó gemak mér't zal toch moete gebéúre. Je moet eens 'n besluit nemen, het is niet makkelijk maar 't zal toch moeten gebeuren.

Besniete Ontgelden
De goej moete'net meej de kaoj besniete. De goeden moeten het met de kwaden ontgelden. De goeden moeten ook boeten voor hetgeen de kwaden hebben veroorzaakt.

Besoodemietere Bedriegen
És d'n dieje'new kan besoodemietere dan zal'lie't nie laote, daor kèn'nek'kem wél vur. Als die man je kan bedriegen dan zal hij het niet laten, dat weet ik wel van hem.

Bespieje Bespieden
Diejen bliekerd li iederiin te bespieje, die zal ik nog'ges ne kiir goed bèspieje. Die gluurder is iedereen aan het bespieden, die zal ik nog eens een keer goed de waarheid zeggen.

Bespûite Bespuiten
De bôrgerèj hee'get moejlek meej die brassers die de muure meej vérđ bespûite. De burgerij heeft het moeilijk met die knoeiers die de muren met verf bespuiten.

Bèssem Bezem
Meej'nen bèrreke bèssem kós'te goed kèrre én was'sie versleete dan môk'te ne nuuwe. Met een berken bezem kon je goed vegen en was hij versleten dan maakte je 'n nieuwe.

Bèseme Haasten

Lig'ter toch ammel nie te bèsseme, we zén nog tédzat wèg, we hoeve nie urstes te zén. Je moet je niet zo haasten, we zijn nog op tijd weg, we hoeven niet de eersten te zijn.

Bèssems Bezems

Hôd bunt (of haoj) gegeete dan hôd'de bèssems gescheete. Had pijpenstro (of hei) gegeten dan had je bezems gescheten. Had ik maar, maar gedane zaken nemen geen keer.

Bèssemsteel Bezemsteel

Die kan gôn stôn, wór d'n bèssemsteel sti. Hij kan gaan staan, waar de bezemsteel staat. Hij heeft niets in de pap te brokken.

Bèssemstrûik Brem

Bèssemstrûik, bitterpeej, boegend én boerrewormkrûid hân de mênse vruuger nóddeg. Brem, cichorei, boekweit en boerenwormkruid hadden de mensen vroeger nodig.

Bestee'get Bestaat het

Hoe bestee'get, hoe héd'de dé wir geflikt, jónge jónge gi kom'tew aojge nog 's teege. Hoe bestaat het, hoe heb je dat gedaan, sjonge jonge jij komt je zelf nog wel eens tegen.

Besteeje Besteden

Ik zoow mér'res óphaauwe meej dé geméllek, ge kunt w'n tiid hil'wa bèèter besteeje. Ik zou maar eens ophouden met dat gezeur, je kunt je tijd heel wat beter besteden.

Bestörf Bestierf

Ik bestörf 't bekant tuun ik diejen broellie ôn zag komme. dé's nog'ges bezuuk. Ik bestierf het bijna toen ik dat stel kinderen aan zag komen, dat is nog eens bezoek.

Bestréije Bestrijden

Hirrek is 'n taoj ónkrûid, dé moet'te vanurstafôn bestréije én bèhaauwe. Herik is een taai onkruid, dat moet je van begin af aan bestrijden en bijhouden.

Bestûite Prijzen

Ge moet hum bestûite, dôr groej'tie van, dé hurd diejen aauwe nog gàère. Je moet hem prijzen, dat doet hem goed, dat hoort die oude man nog graag.

Bestût Geprezen

Ik héb'bem bestût, héij hi veul goej dinger vur óns gedôn én'nie wul'ler niks vur. Ik heb hem geprezen, hij heeft veel voor ons gedaan en hij wil er niets voor hebben.

Betiikende Betekende

Vruuger hôj bekant niemes 't bried, tuun betiikende gin wéérek hébbe, veul áéremoej. Vroeger was niemand rijk, toen betekende geen werk hebben, veel armoede.

Betiikene Betekenen

Kan ik nog iet vur'rew betiikene of héd'de me nie mér nóddeg, zéd'der al meej klaor? Kan ik nog wat voor je betekenen of heb je me niet meer nodig, ben je er al mee klaar?

Betoeterd Mal

Zéd'de betoeterd. Ben je mal. Ben je gek geworden.

Betôld Betaald

És ge óp termijn betôld, dan moet'tet wél bèhaauwe, anders gee'get lôtter verkiird. Ale je in termijnen betaald, dan moet je dat wel bijhouden, anders gaat het later mis.

Beuj Moe

Ik zéij die gemintebelaasting beuj want ze drao'je'new stillekes wél ne póót út. Ik ben die gemeentebelasting moe want ze draaien je stilaan wel een poot uit.

Béum Bomen

Die béum zén gróót geworre dur d'n tiid, wat'ter toch kan groeje út 'n iikeltje. Die bomen zijn groot geworden door de tijd, wat er toch kan groeien uit 'n eikeltje.

Béure Straf krijgen

Wa kunde gi't toch begaoje, zéd'de nie bang dég'ge ze zult béure és'ge thûis komt? Wat kun jij het toch versieren, ben je niet bang straf te krijgen als je thuis komt?

Béurs Beurs

Ónzen hónd is z'n béurs kwiit. Onze hond is zijn beurs kwijt. Onze hond is gecastreerd.

Bèverdiene Bijverdienen

Gi kré zeeker veul traktemènt, of gôd'de nog wa bèverdiene meej érdbeejzie plukke? Jij krijgt zeker veel zakgeld, of ga je nog wat bijverdienen met aardbeien plukken?

Bevóbbeld Bijvoorbeeld

És'ge bevóbbeld nog 'n wórdje héd wa'k nie kèn haauw'wek m'n aojge ônbevoole. Als je bijvoorbeeld nog 'n woordje hebt wat ik niet ken houd ik me aanbevolen.

Bewao'ret Bewaar

Ge hoeft nie alles zómér óp te brasse, dé's nog zund, bewao'ret mér vur lôtter. Je moet niet alles zomaar opmaken, dat is zonde, bewaar het maar voor later.

Bewaord Bewaard

Wie z'n aojge bewaord, bewaord gin rotte érrepel. Wie zichzelf bewaard, bewaard geen rotte aardappelen. Pas op je gezondheid.

Bewaore Bewaren

Die aauw dinger moet'te goed bewaore, die komme vruug of laot not wél'les tepaas. Die oude dingen moet je goed bewaren die komen vroeg of laat nog wel eens van pas.

Bewaarschool Kleuterschool
Bewaarschool, kleuterschool of liigere school dé's út, nouw is't baasisschool. Bewaarschool, kleuterschool of lagere school is uit, nu is het basisschool.

Bewaarschooljóng Kleuters
Vruuger was'ser óp de kèrmus vur de bewaarschooljóng alliin ne pèrdjesmeule. Vroeger was er op de kermis voor de kleuterschoolkinderen alleen een draaimolen.

Bewónde Bewoonde
Pikstil is't alliin nog wiid van de bewónde wérreld én dan nog alliin snaachs. Doodstil is het alleen nog ver van de bewoonde wereld en dan nog alleen 's nachts.

Bezéije Naast
Bezéije van óns daor wónt 'n jóng stèl, goej buurre, ge zie'se bekant nójt. Naast ons daar woont een jong stel, goede burens, we zien ze vrijwel nooit.

Beziene Benzine
És ge 'n flés héd meej beziene, moet'ter nô dég'get gebrúkt héd 't döpke wir ópdoen. Als je een fles hebt met benzine, moet je na het gebruik het dopje er weer opdraaien.

Beziird Bezeerd
Héd'dew aojge beziird ménneke, ge moet ók 'n bitje bèeter útkiike én vurziechteger zén. Heb je, je zelf bezeerd kind, je moet ook een beetje beter uitkijken en voorzichtiger zijn.

Bezörgd Bezorgd
Wa is diejen hond toch bezörgd vur z'n jóng, ge meug'ter ternaauwernóód ónkomme. Wat is die hond toch bezorgd voor zijn jongen, je mag er ternaauwernood aankomen.

Bezunders Bijzonders
Un zónsverdústering is iet bezunders, dé mók'te veulkans vanzelèève nie mér meej. Een zonsverduistering is iets bijzonders, dat maak je bijna zeker nooit meer mee.

Bezwoaj Gevaarte
Wa moet'te toch meej dé bezwoaj hier in de schuur, ge kun'ter nog nie mér néffe. Wat moet je toch met dat gevaarte hier in de schuur, je kan er nog niet meer langs.

Bezwoaj Omhaal
Zóveul bezwoaj is nie nóddég, duu mér gewóón dan duu'de al gék zat, ópnaajer. Zoveel omhaal is niet nodig, doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg, opschepper.

Bezwit Bezweet
Ge zé bezwit, gi moet óppaase dég'ge gin kléts vat, ge zé zóó snotverkoud. Je bent bezweet, je

moet oppassen voor een verkoudheid, je bent zo snipverkouden.

Bidde Uitnodigen
Vur de útvòrt moesse ze nog veul mènse bidde wan ze hèn veul ónhang. Voor de uitvaart moesten ze nog veel mensen uitnodigen wan ze hadden veel kennissen.

Bidprèntje Bidprentje
Liege és 'n bidprèntje. Liegen als een bidprentje. Op een bidprentje staan meestal alleen de goede dingen, de nare zijn weggelaten.

Biechte Biechten
Bè d'n duuvel te biechte gôn. Bij de duivel gaan biechten. Aan het verkeerde adres zijn.

Bieje Bieden
És ge óp iet ón't bieje zé moet'te nie meej ut achterste van'new tóng laote zien. Als je op iets aan 't bieden bent moet je niet meteen 't achterste van je tong laten zien.

Bieje Bijen
És de bieje vliege moet'tes bè nen biejkörf gôn kiike, dan zie'de hoe druk ze't hébbe. Als de bijen vliegen moet je eens bij 'n bijenkorf gaan kijken dan zie je hoe druk ze het hebben.

Biejkaaste Bijenkasten
D'n biejkörf is út de módde, daorvur in de plak zén de biejkaaste gekomme. De bijenkorf is uit de mode, daarvoor in de plaats zijn de bijenkasten gekomen.

Biejkörfke Brunel
Biejkörfke zègge ze teege brunel umdé't bluumke zóveul óp ne biejkörf lékt. Bijenkorfje noemen ze de brunel omdat het bloempje zoveel op een bijenkorf lijkt.

Biejkörve Bijenkorven
Meej stróój kun'de van alles doen, vur biejkörve te maoke, of vur't dak te dèkke. Met stro kun je van alles doen, voor bijenkorven te maken, of het dak te dekken.

Biejmóók Koolmees
Nen biejmóók it veul schaojleke bisjes óp, óp dé veugeltje moet'te zûnneg zén. Een koolmees eet veel schadelijke beestjes op, op dat vogeltje moet je zuinig zijn.

Biejmukske Koolmeesje
In dé káéske dôr is 'n biejmukske ón't bruuje, ik dènk dés'se urdaogs út zulle vliege. In dat kastje daar is een koolmees aan het broeden, ik denk dat ze eerdags uitvliegen.

Bier Bier
Bier óp wiin gèft veniïn, mér wiin óp bier dé gèft plezier. Bier op wijn geeft narigheid, maar wijn op bier geeft plezier. In de goede volgorde drinken, anders krijg je narigheid.

Biesloek Bieslook
Pépkas van sjelotte die hé'k gàère bè de slaaj, ze smaoke wa stérker és biesloek. Blaadjes van sjalotten die heb ik graag bij de sla, ze smaken iets sterker als bieslook

Biil Bijl
Kapt mér nie in'new biin meej dé gróót biil, t'is lèèvesgevôrlek vur èùw, ménneke. Kap maar niet in je been met dat grote bijl, het is levensgevaarlijk voor jou, kind.

Biin Benen
Ès'sew biin nie mér wulle dan zéd'de geklót, ge kunt dan toch zûiver niks mér. Als je benen je in de steek laten ben je invalide, dan kun je bijna niets meer.

Biine Binden
Teegewórreg hoef'de gin kórre mér te biine, dé gi vórt ammel meej mesjienes. Tegenwoordig hoef je geen graan meer te binden, het gaat nu allemaal met machines.

Biir Beer
N'n boer én 'n zó hébbe nójt genóg, mér n'n hiir én n'n biir wulle aalté nog miir. Een boer en een zeug hebben nooit genoeg. maar een heer en een beer willen altijd nog meer. Ongenuanceerde beschuldigingen over en weer.

Biite Bijten
Gróóte hónd biite mekaor nie. Grote honden bijten elkaar niet. De notabelen houden elkaar de hand boven het hoofd.

Bild Beeld
In de mônd maoj wier't bild van Maria versierd, meej maojbluumkes én 'n kaorske. In de maand mei werd het beeld van maria versierd, met madeliefjes en een kaarsje.

Billewaoge Te voet
Zéd'de meej de kaor of d'n billewaoge gekomme vraoge ze, és'set krék wulle weete. Ben je met de kar of ben je te voet gekomen vragen ze, als ze het precies willen weten.

Bimd Beemd
De koej liepe nogal dik in d'n bimd bè de stróóm, want daor groeije veul groes. De koeien liepen nogal vaak in de beemd bij de Beerze, want daar groeide veel gras.

Binnendur Binnendoor
Ès ge komt, gô dan binnendur, dan zéd'der wa iir én kunne we nog veul doen. Als je komt, ga dan binnendoor, dan ben je er eerder en kunnen we nog veel werken.

Binnewéérk Voering
Ut binnewéérk van dieje jas is ók nie alles mér, dôr zul'des nôr moete laote kiike. De voering van

die jas is ook ver versleten, die zal je eens moeten laten maken.

Bisjes Beestjes
Wa zitte'ner toch ammel vur bisjes óp èùwe jas, zén dé dónderbisjes messchien? Wat zitten er toch allemaal voor beestjes op je jas, zijn dat graantrips misschien?

Bist Beest
D'r sti gin kaoj haor óp 'n goej bist. Er staat geen slecht haar op een goed beest. Aan zijn daden kent men de mens.

Biste Beesten
Vur ge de biste in de waoj duu moete wél groes genóg hébbe, anders brèèke ze'r út. Voor je het vee in de wei doet moet er wel genoeg gras zijn, anders breken ze er uit.

Biste Uitgelaten
Wa zén de jóng toch wir ôn't biste, ik dènk dét'ter nog veul kaoj wiir kömt. Wat zijn de kinderen toch uitgelaten, ik denk dat er nog veel stormachtig weer komt.

Bisterèèj Vernielingen
De manne hôn meej d'n urste maoj wir veul bisterèèj útgehôld, de kwalle! De jongelui hadden op de eerste mei weer veel vernielingen aangericht, de vlegels!

Bitje Beetje
Ik hôj vruuger ne stéérenen ôssem, dur de jaore is dé wél 'n hil bitje minder geworre. Ik had vroeger sterke adem, door de jaren heen is dat wel heel wat minder geworden.

Bitjes Beetjes
Alle bitjes héllepe zeej de mug én piste in de zeej. Alle beetjes helpen zei de mug en plaste in de zee. Elke bijdrage is welkom, ook al is ze nog zo klein.

Bitterpeej Cichoreiwortel
Peejkoffie wier gemôkt van de bitterpeej, koffie van peeje dus. Surrogaat koffie werd gemaakt van cichoreiwortels, koffie van wortels dus.

Bizwörm Runderhorzel
D'n bizwörm li aojkes in de hûid van de koej én die viine dé nie zó fiin. De runderhorzel legt eitjes in de huid van de koeien en die vinden dat niet zo fijn.

Bizze Hollen
Ès d'n bizwörm vliegt dan gôn de koej ôn't bizze, want ze zén'ner bang af. Als de runderhorzel vliegt dan slaan de koeien op hol, want ze zijn er bang van.

Bizze Lopen
Héij gi van d'urste baauw nie bizze. Hij gaat van de eerste steekvlieg niet lopen. Hij is niet zo bang uitgevallen.

Bizzegheeje Bezigheden

Ge hég'get druk mi al'leu bizzegheeje, mér't èchte wéérk zoow'wer ooverschiete. Je hebt het druk met al je bezigheden, maar het echte werk zou er overschieten.

Blakke Voorschijn

Daor kun'de gerust meej t'n blakke komme. Daar kun je gerust mee te voorschijn komen. Daar kun je mee voor de dag komen.

Blaojke Blaadje

De zé zó gewilleg, wul'de in 'n goej blaojke komme bè'mén? héd'de iet nóddég? Je bent zo gedienschtig, wil je in een goed blaadje komen bij mij? heb je iets nodig?

Blaojke Blaadje

Nen aauwe bók lust ók nog wél 'n gruun blaojke. Een oude bok lust ook nog wel eens een groen blaadje. Een oude man wil ook nog graag in de belangstelling staan bij de jonge meiden.

Blaojkes Blaadjes

Die aauw béúm hiernéffe laote dees jaor irder d'r blaojkes valle van de drugt. Die oude bomen hiernaast laten dit jaar eerder hun blaadjes vallen vanwege de droogte.

Blaol Bladel

Ik kom van Nittersel, mér ik woon al vanaf munnen trèuw in Blaol, dé was in viif én féfteg. Ik ben geboren in Netersel, maar ik woon vanaf mijn trouwen in Bladel, dat was in 1955.

Blaon Blaar

Meej dé gelóóp óp de vierdaogse hôj 'n hiil gróóte blaon óp zun'nen hak gekreege. Met dat lopen op de vierdaagse had hij een heel grote blaar op zijn hiel gekregen.

Blaone Blaren

D'n dieje zal gin blaone óp z'n tóng kriige. Die man zal geen blaren op zijn tong krijgen. Hij is niet erg spraakzaam.

Blaor Bladeren

T'is wa meej die blaor, ge kunt ônhaawend ôn't kèere én dan héllep'pet nog nie. Het is wat met die bladeren, je moet regelmatig opvegen en dan helpt het nog niet.

Blaos Blaas

Wie de blaos wul hébbe, moet urst 't váéreke z'n gat kusse. Degene die de blaas wil hebben, moet eerst het varken zijn gat kussen. Heb je iets graag dan moet je er wat voor over hebben.

Blaow Blauw

De lócht is blaow, ik dènk dé we wir nen hiile wáéreme dag ônstônde hébbe. De lucht is blauw, ik denk dat we weer een hele warme dag te verwachten hebben.

Blaowpieperke Heggenmus

Un blaowpieperke is 'n veugeltje dé iet klénder is és 'n mus, èn't hi 'n spits bèkske. Een heggenmus is een vogeltje dat iets kleiner is dan een mus, en het heeft een spits bekje.

Blaoze Blazen

Ménneke, és gi zó hard kunt blaoze dan meug'de vur deeze kiir alle kaorskes útblaoze. Jongen, als jij zo hard kan blazen dan mag je voor deze keer alle kaarsjes uitblazen.

Blédschap Blijdschap

Ge kunt bèèter meej blédschap dur't lèève gôn, és uwweg én aalté zitte te knieze. Je kunt beter met blijdschap door het leven gaan, als eeuwig en altijd zitten te kniezen.

Bleeze Doppen

Ge moet de érte nog bleeze ik wul ze taovend inmaoke, dan zén'ze ónder de voet út. Je moet de erwten nog doppen ik wil ze vanavond wekken, dan zijn ze aan kant.

Bléft Blijft

Veul mènse hébbe gàere nen hérring, mér ik haauw dôr nie zó van, t'is én bléft vis. Veel mensen hebben graag 'n haring, ik houd daar niet zo van, het is en blijft vis.

Bléij Blij

Un vrouw kun'de bléij maoke meej kléén hout én gróót géld. Een vrouw kun je blij maken met klein hout en groot geld. Help je vrouw en vertrouw haar het geld toe.

Blèk Blik

Vèèger én blèk hi iederiin in hûis, ge moet'tet ók ônhaawend hébbe um óp te rûime. Veger en blik heeft iedereen in huis, je moet het ook telkens hebben om op te ruimen.

Blèkjas Schrale billen

Ge lóp'tew aojge d'n blèkjas. Je loopt je de huid van de billen. Je slooft je veel te veel uit.

Blèkke Blikken

De beschûit zaote vruuger in 'n blèkke bus, veul ander dinger in blèkke dóóze. De beschuiten zaten vroeger in een blikken trommel, veel andere dingen in blikken dozen.

Blèkke Schillen

Ge zul'tew aojge nog wél'les beziire meej't blèkke van die béúm, ge duu zó wuld. Je zal jezelf nog wel eens bezeren met het schillen van die bomen, je doet zo wild.

Blénd Blind

In dé hûis lupt 'n blénd pérd nog niks kepot. In dat huis loopt een blind paard nog niets stuk. Die mensen hebben niets waardevols in huis.

Blénde Blinde

Blénde pàerd lóópe in éij'en hof niks kepot, daor groeje nog gin stróntblaor. Blinde paarden lopen

in jullie tuin niets stuk, daar groeit nog geen zuring.

Bliekbakkes Gluurder
T'is nie zón'ne schónne praot és'set oover 'n bliekbakkes hébbe, és't waor is. Het is niet zo'n goed bericht als ze het over een gluurder hebben, als het waar is.

Blieke Gluren
Ge moet nie zó stôn te blieke, de mènse worre nie gàère stiekem afgekeeke. Je moet niet zo staan te gluren, de mensen worden niet graag stiekem afgekeken.

Bliive Blijven
Ês ge de naam hét vruug óp te stôn, kun'de wél'-les ne kiir bliive ligge. Als je de naam hebt vroeg op te staan, kun je wel eens een keer blijven liggen. Van iemand met een goede naam ziet men wel een foutje door de vingers.

Blink Schoenpoets
Êuw schoen komme blink tekort, ge zult ze's ónderhande moete nèmme. Jouw schoenen komen schoenpoets tekort, je zal ze eens goed moeten poetsen.

Bloedzûiger Bloedzuiger
Wa héd'de toch nen bult óp 'w biin, daor hi ne bloedzûiger gebeete zóó te zien. Wat heb je toch een buil op je been, daar heeft een bloedzuiger gebeten zo te zien.

Bloeje Bloeien
Bluumkes bloeje én'new'we vinger kan bloeje mér dan moet'ter mistal 'n plôster óp. Bloempjes bloeien en uw vinger kan bloeden maar dan moet er meestal 'n pleister op.

Bloemkólle Bloemkool
Bloemkólle teule is nie gemak, mistal zit'ter wél 'n réps ón te knaauwe. Bloemkool telen is niet makkelijk, meestal zit er wel 'n rups aan te knagen.

Bloemkónt Tuinierster
Dé's me toch 'n bloemkónt, die zit aalté in dur'ren hof te frutte meeje d'r bluumkes. Dat is me toch een tuinierster, die is altijd in haar tuin bezig met haar bloempjes.

Blök Klompen
De knapsten boer pist nog wél'les óp z'n blök. De knapste boer plast nog wel eens op zijn klompen. Ook de beste maakt wel eens 'n fout.

Blokstérte Blokstaarten
Teege de manne zin ze wél'les vur de grap "zal ik'kew 's vilórre én blokstérte". Tegen kinderen zei men wel 'ns voor de grap "zal ik je eens viloren en blokstaarten".

Blóm Meel

Zónder blóm kun'de ginne mik bakke, dé was vruuger zóó én dé zal zóó wél bliive. Zonder meel kun je geen brood bakken, dat was vroeger zo en dat zal zo wel blijven.

Blóót Bloot
D'n dieje hit'ter zat, die krabbe ze nie blóót. Die man heeft er genoeg, die krabben ze niet bloot. Die man heeft geld in overvloed.

Blóót Naakt
Héij stón in de zon te wèrreke meeje 'n blóót booveléijf, wa zal'lie méérege pérmetiire. Hij stond in de zon te werken met een naakt bovenlijf, wat zal hij morgen klagen.

Bluumkes Bloempjes
Vruuger stónne'ner veul miir bluumkes néffen't kôrspóór die ge nouw nèrgend mér zie. Vroeger stonden er veel bloemen langs het karrenspoor die je nu nergens meer ziet.

Bócht Rommel
Wag'ge héd meejebrôcht dé's bócht, dé kun'de reegelréécht óp de mééshóóp góóje. Wat je hebt meegebracht dat is rommel, dat kun je regelrecht op de mestvaalt gooien.

Bódschap Boodschap
D'n dieje die hi nójt nèrges 'n bódschap ón, ge kós'set zéllef útzuuke, d'n dwérsklippel. Die man die heeft nergens een boodschap aan, je kon het zelf uitzoeken, de dwarskop.

Bódschappe Boodschappen
In 'n kléén dörp woone is plezierreg, ge moet wél vur hil de bódschappe bûitendörps. In 'n klein dorp wonen is prettig, je moet wel voor alle boodschappen buiten het dorp.

Boeman Boeman
D'n boeman zat aalté in de put, dörpum móche we nie oover de rand hènne kiike. De boeman zat altijd in de put, daarom mochten we niet over de rand heen kijken.

Boerderèèj Boerderij
Wéij hôn vruuger 'n boerderèèj meeje wa koeje én váérekes, wa kieppe én 'n pérd. Wij hadden vroeger 'n boerderij met wat koeien en varkens, wat kippen en 'n paard.

Boerre-kólle Boerenkool
Boerre-kólle zètte ze vruuger vur kniinevoejeje én vur in de stamp swénters. Boerenkool teelde men vroeger voor konijnenvoeder en voor in de stampot 's winters.

Bóffe Geluk hebben
We bóffe meeje diejeje bóógerd wôr we de bieje nèr meuge zètte, t'is iin én al bloem. We hebben geluk met die boomgaard waar we de bijen neer mogen zetten het is een en al bloem

Bójjem Bodem

T'is hier booter tuuw d'n bójjem toew. Het is hier boter tot op de bodem toe. Tot de laatste cent moeten terugbetalen.

Bójjem Bodem
Meej goej klaor wôtter in de put kós'te d'n bójjem zien, mér dé was mistal nie zóó. Met goed helder water in de put kon je de bodem zien, maar dat was meestal niet zo.

Bók Bok
Nen bók diecht bè hûis haauwe is niks gedôn, ze stinke 'n uur teege de wénd in. Een bok dicht bij huis houden is niet goed, ze stinken een uur tegen de wind in.

Bókspringe Bokspringen
Vruuger din we óp school bókspringe, nouw hiet dé oover hôskes springe. Vroeger speelden we op school bokspringen, nu heet het haasje over.

Bölleke Hoofdje
Boetst'tew bölleke nie, zin ze teege de ménnekes die bekant êrges teegenôn liepe. Stoot je hoofdje niet, zei men tegen de kinderen die bijna ergens tegenaan liepen.

Bóméijs Kraakijs
Onder bóméijs is't wôtter wa wèggezakt, dé éijs zie ók aalté wa witter és ander éijs. Onder kraakijs is het water weggezakt, dat ijs ziet ook altijd wat witter dan ander ijs.

Bômmeswiir Herfstweer
Meej bômmes kun'de bômmeswiir verwôchte én dé's dik veul wénd én natteghéij. In de herfst kun je herfstweer verwachten en dat is dikwijls veel wind en regen.

Bónkte Botste
Héij bónkte meej zun'ne waoge teege de muur ôn, daor hit'tie veul stêlles meej gehad. Hij botste met zijn auto tegen de schuur aan, daar heeft hij later veel trammelant mee gehad.

Bónne Bonen
Duu'de gi de érpel út, ik zal terwêlle de bónne plukke, dan hébbe we wa te eete. Doe jij de aardappels uit, ik zal terwijl de bonen plukken, dan hebben we wat te eten.

Bónstaoke Bonenstaken
Ge rôkt ooveral ôn gewënd, behalleve ôn bónstaoke óp uwwé kop ônpunte. Je raakt overal aan gewënd, behalve aan boonstaken op je hoofd aanpunten. Veel dulden maar aan alles is een grens.

Bónt Bont
Van boove bónt, van óndere strónt. Van boven bont van onder stront. Gezegd van iemand die veel van uiterlijk vertoon houdt.

Bóntje Baantje

Teegewórreg hébbe gróóte schoolkénder hôst ammel 'n bôntje um wa bè te verdiene. Nu hebben oudere schoolkinderen bijna allemaal een baantje om wat bij te verdienen.

Bónzjoere Uitgaan
Ze wôrre zómér wa ôn't bónzjoere óp straot mér ze môkte'ner hil'wa lewaoj bè. Ze waren zomaar wat aan het uitgaan op straat maar ze maakten er veel lawaai bij.

Booterjaar Boterjaar
És'sew gat jukt kréd'de 'n goej booterjaar. Als je bips jeukt krijg je een goed boterjaar. Je staat er financieel goed voor.

Booterknop Boterknop
De lèsten drop is d'n booterknop. De laatste drup is de boterknop. Met de laatste inspanning is het resultaat het beste.

Boovenáérms Geducht
D'r moes veul gespaojd worre in d'n hof, mér die manne góng'e'ner boovenáérms óp. Er moest veel gespit worden in de tuin, maar die kerels gingen er geducht tegenaan.

Börgemister Burgemeester
Börgemister zén zal nie aalté meejvalle, mao'ket iederiin mér'nes nô de zin. Burgemeester zijn zal niet altijd meevallen, maak het iedereen maar eens naar de zin.

Börgemister Burgemeester
Dé zal'lek'kes Börgemister maoke. Dat zal ik eens Burgemeester maken. Dat zal ik eens lekker opeten.

Borsel Borstel
Daor zul'de ne staolen borsel vur moete hébbe anders git'ter dieje roest nie af. Daar zal je een stalen borstel voor moeten hebben anders gaat er de roest niet vanaf.

Bôs Baas
Héij is aalté bôs geweest én dé wul'lie bliive, duu'ter mér gewóón meej ôn. Hij is altijd baas geweest en dat wil hij blijven, dat moet je gewoon accepteren.

Bôske Jongetje
Wa is't toch 'n schón bôske, ge moet'ter meej laage, héij wul'lew aalté foppe. Wat is het toch een leuk jongetje, je moet er mee lachen, hij wil je altijd foppen.

Bót Onscherp
És ge in iin of ander eetgeleegenhéij zé, dan zén de mèsse daor aalté bót. Als je in een of ander restaurant bent, dan zijn de messen daar nooit scherp.

Bótterik Dommerik
Dieje bótterik hi de bótterikke nie óp de kaor gezèt meej't stróój haole. Die dommerik heeft de

stutten niet op de kar gezet om het stro te gaan halen.

Bóttram Boterham
Ge moet iet doen vur nen bóttram meej sùiker. Je moet iets doen voor een boterham met suiker. Je moet je handen wel uit de mouwen willen steken, om van de prettige dingen in het leven te kunnen genieten.

Bóttramme Boterhammen
Ès ge nô't wéérk gô moet'te wél'lew duske meej bóttramme nie vergèete. Als je naar het werk gaat moet je wel je doosje met boterhammen niet vergeten.

Braauwer Brouwer
Mi de kèrmus hôj d'n braauwer 't druk, héij reej midderhôst van kefeej nôr kefeej. Met de kermis had de brouwer het druk, hij reed inderhaast van café naar café.

Braauwkeetel Brouwketel
T'is mér 'n bôn in nen braauwkeetel. Het is maar een boon in een brouwketel. Het is maar een schijntje vergeleken bij de rest.

Braaver Braver
Ge kunt wél grutter zén és de réést, mér dörrum zéd'de nog nie braaver. Je kunt wel groter zijn dan de rest, maar daarom ben je nog niet braver.

Bràème Bramen
Ôn bràème groeje brèmbeezie én in die bràème wónt ójt nen brèmbiiter. Aan bramen groeien braambessen en in die bramen woont ooit een grasmus.

Brak Schakel
Die kètting is krék iet te lang, ik zal'ler nen brak tussenût haole, dan paas'tie goed. Die ketting is net iets te lang, ik zal er een schakel tussenuit halen, dan past hij goed.

Brakke Grote jongens
Ze hébbe daor veul van die ópgeschoote brakke, die kunne ammel meej komme héllepe. Ze hebben daar veel van die grote jongens, die kunnen allemaal mee komen helpen.

Bram Druktemaker
Wa is't toch nen bram, mér meej al z'n spatse worre we nog niks wiizer. Wat is het toch een druktemaker, maar met al zijn drukte worden we ook niet wijzer.

Brande Branden
Héij kèkt of'fie wéijwôtter zie brande. Hij kijkt of hij wijwater ziet branden. Zeer verbaasd kijken.

Brandustransie Brandverzekering
Un hûis meej 'n stróójen dak dé's nie goejekóóp in de brandustransie. Een huis met een dak van stro dat is niet goedkoop in de brandverzekering.

Brandwiir Brandwiir

Beraauw, goej vurnèmmes én de brandwiir komme aalté te laot. Berouw, goede voornemens en de brandweer komen altijd te laat. Berouw komt meestal na de zonde, dus te laat, denk daarom na voor je begint.

Braoje Breien
Duu'de nog veul trûije én sokke braoje vur de kléénkènder of hoe'vet ammôl nie mér? Doe je nog veel truien en sokken breien voor de kleinkinderen of is het allemaal niet meer nodig?

Braok Braak
D'n ónverdôlden boel li al jaore braok, die is nie verdôld meej de éérfenes. De onverdeelde akker ligt al jaren braak, die is niet verdeeld met de erfenis.

Brasse Knoeien
Zit'ter toch nie zó te brasse meej dé sliik, strak moet ik al'lew kliir wir waase. Zit er toch niet zo te knoeien met die modder, straks moet ik al je kleren weer wassen.

Breejer Breder
Un revier is breejer és de stróóm, die is breejer és ne slóót, die is breejer és 'n lupke. Een rivier is breder dan 'n beek, die is breder als 'n sloot, die is breder dan 'n greppel.

Brèkt Breekt
Kèk mér ût dég'ge nie hals nék én niere brèkt. Kijk maar uit dat je niet hals nek en nieren breekt. Kijk maar uit met je gewaagde streken.

Brèkt Breekt
Ut moet al kaoj hout zén, dé van't ligge brèkt. Het moet al slecht hout zijn, dat van het liggen breekt. Verontschuldiging van iemand die lang geslapen heeft.

Brèmbeezie Brambessen
Brèmbeezie plukke duu'wek gàère mér'tis zund dét'ter zóveul dórrés ónstôn. Braambessen plukken doe ik graag maar het is jammer dat er zoveel doornen aanzitten.

Bréújkes Broodjes
Ès we óp vekantie gónge dan nómmе we gesmèerde bréújkes meej vur ónderweege. Als we op vakantie gingen dan namen we gesmeerde broodjes mee voor onderweg.

Briefkes Briefjes
Niks in te brènge of te lèèze és kléén leege briefkes. Niets in te brengen of te lezen als kleine leege briefjes. Niets te vertellen hebben.

Briid Breed
Wie't briid hi, lao'tet briid hange. Wie het breed heeft laat het breed hangen. Wie genoeg geld heeft, wil er ook mee te koop lopen.

Bril Toilet

Ik héb hum liever óp d'n bril és in de kost. Ik heb hem liever op het toilet als in de kost. Hij eet meer op dan hij verdient.

Brits Bips
Ik zal'lew 's teege'new brits patse, és ge grutjes zó vur de gék haauwt, jungske. Ik zal je eens tegen je bips tikken, als je oma's zo voor de gek houdt, jongetje.

Bróbbeltjes Luchtbelletjes
És't rèègent én ge zie van die bróbbeltjes óp 't wôtter, dan is't kèrmus in de hèl. Als het regent en je ziet van die luchtbelletjes op het water, dan is 't kermis in de hel.

Broellie Kroost
Daor komme ze ôn meej dur'ren broellie. Daar komen ze aan met hun kroost. Gezegd wanneer men opziet tegen het bezoek, dat ze aan zien komen, meestal een gezin met vele drukke kinderen.

Brómbèèr Knorrepot
Wa is me dé toch nen brómbèèr, t'is aalté te briid of te lang, nójt duu'det goed. Wat is me dat toch een knorrepot, het is altijd te breed of te lang, nooit doe je 't goed.

Brómme Brommen
God hur'tem brómme. God hoort hem brommen. Iemand aan zijn gezicht kunnen zien dat hij het er niet mee eens is, maar dat niet zegt.

Brómóllie Petroleum
Die óllielamp die duu'get nog jao, mér ge moet'ter nog wél wa brómóllie inschudde. Die olielamp die doet het nog ja, maar je moet er nog wel wat petroleum ingieten.

Brómvlieg Vleesvlieg
Un brómvlieg is 'n gróóte vlieg én és ge ligt te dróóze ie'sie'jer gàère bè um'mew wa te verveele Een vleesvlieg is een grote vlieg en als je ligt te dromen is ze er graag bij om je wat te pesten.

Bróód Brood
Van mik wor'de dik, van bróód wor'de gróót. Van mik word je dik, van brood word je groot. Witbrood was luxe, roggebrood gezond.

Brûid Bruid
Ut waar 'n schón brûid, brûdjes zén aalté schón én we móche óp de brûlleft komme. Het was 'n mooie bruid, bruidjes zijn altijd mooi en we mochten op de bruiloft komen.

Brûlleft Bruiloft
Van 'n brûlleft kömt 'n brûlleft. Van een bruiloft komt een bruiloft. Een bruiloft is dikwijls het startsein voor anderen, van een beginnende liefde.

Bruuje Broeden

Dé veugeltje zit vaast te bruuje, we komme'ner èlk hónsgezéijk néffe, mér't bléft zitte. Dat vogeltje zit vast te broeden, we komen er geregeld langs, maar het blijft zitten.

Bruutaol Onbevreesd
Die manne zén strant, ze schrikke dan ók nèrges vur trug, ze zén bruutaol. Die jongens zijn onbevreesd, ze schrikken nergens voor terug, ze zijn brutaal.

Budde Wroeten
Die váérekkes budde hil de waoj ónderstenboove, ze zulle'ner toch wél iet viine dènk ik. Die varkens wroeten heel de wei overhoop, ze zullen er toch wel iets vinden denk ik.

Bûijke Buitje
Un rèègenbûijke is nójt wèg, mér 'n dónderschoer daor stôj ik nie óp te kûike. Een regenbuitje is nooit weg, maar een plensbui daar sta ik niet op te kijken.

Bûik Buik
És ge nen dikke bûik héd moet'te gallege ôndoene dan kun'dew broek bèèter óphaauwe. Als je een dikke buik hebt moet je bretels aandoen dan kun je, je broek beter ophouden.

Bûikvulsel Maagvulling
Dé gruunvoejer is nie van't bèste vur de koej, mér'tis bûikvulsel. Dat groenvoeder is niet van het beste voor de koeien, maar het vult de buik.

Bûil Papieren zak
De pepiere bûil is vervange dur plèstiek, snuupkes din ze vruuger in 'n tipbûltje. De papieren zak is vervangen door plastic, snoepjes deden ze vroeger in 'n puntzakje.

Bûite Buiten
Meej kaoj wiir gôd'de nie bûite speule, t'is goed um 'n kléts te vatte. Met slecht weer ga je niet buiten spelen, het is goed om verkouden te worden.

Bûitekénske Meevallertje
Ik zéij grif óp die ônbiejing ingegôn want dé was vur óns 'n bûitekénske. Ik ben vlug op die aanbieding ingegaan want dat was voor ons een meevallertje.

Bûiteland Buitenland
Zéd'de géllie al óót nôr't bûiteland óp vekansie geweest of bléd'de thûis? Zijn jullie al ooit naar het buitenland op vakantie geweest of blijf je thuis?

Bûitewéérk Buitenwerk
És ge wult schildere moet'te mi't bûitewéérk wél wochte tuuw'det wiir umslu. Als je wil schilderen moet je met het buitenwerk wachten totdat het beter weer wordt.

Bukkum Bokking

Ik zéij nójt ne gróóte liefhébbber geweest van dieje gedréúgde vis die bukkem hiet. Ik ben nooit een groot liefhebber geweest van gedroogde vis die bokking heet.

Bûkpént Buikpijn

Koppént is eetpént, bûkpént is schétpént. Hoofdpijn is eet pijn, buikpijn is schijtpijn. Hoofdpijn kun je van honger krijgen, buikpijn van teveel eten.

Bulle Rommel

Gôd'de die bulle ópstooke, ge hét'ter nogal nen béérg bè mekaor geschaord zèg. Ga je die rommel opstoken, je hebt er nogal een stapel bij elkaar geraapt zeg.

Bulle Rommel

Ge moet'tes óprûiming haauwe, 'r kunne veul van die bulle nô de rómmelmért. Je moet eens opruiming houden, er kan veel van die rommel naar de rommelmarkt.

Bûlleng Balkenbrij

Vorse bûlleng, réécht van't paas geslacht váéreke, dé was toch aalté lékker. Verse balkenbrij, recht van het pas geslacht varken, dat was toch altijd lekker.

Bultjes Puistjes

Ónze klééne hi van die bultjes, ik dènk dé't de vurbójkes zén van de maozele. Ons kind heeft van die puistjes, ik denk dat het de voortekens zijn van de mazelen.

Bûltjes Papieren zakjes

Vruuger din ze hôst alles in bûile of bûltjes, dé was wél bèèter vur't muljeuj. Vroeger deden ze veel in papieren zakken of zakjes, dat was wel beter voor het milieu.

Bumke Boompje

Mi korsmus moet'ter toch aalté nog 'n bumke zén, nen èchte of inne van plèstiek. Met kerstmis moet er toch altijd nog een boompje zijn, een echte of een van plastic.

Bunder Hectare

Nen bunder is zès léúpese gróót mér meej die maot wordt nie mér gemeete. Een hectare is zes lopense groot maar met die maat wordt niet meer gemeten.

Bunt Pijpjesstro

In d'n órlog wier'rer bunt gestooke, van de wortels wiere bèssems gemôkt. In de oorlog werd er pijpenstro gestoken, van de wortels werden bezems gemaakt.

Burries Berries

Un pérđ slu nog nie zó gaauw oover de burries, és't mér zat te wèrken hi. Een paard slaat nog niet zo vlug over de berries, als het maar genoeg te

werken heeft. Als men hard moet werken, komt men niet vlug tot wandaden.

Burries Gareel

D'n dieje hi al vruug tusse de burries gemoete. Die man heeft al vroeg in het gareel gemoeten. Die knaap heeft al van jongs af hard moeten werken.

Bus blaoze Bus blazen

Wie ne gróóte mónd wul hébbe die moet ók mér de bus blaoze. Wie een grote mond wil hebben die moet ook maar de bus blazen. Als je een grote mond wil hebben moet je de gevolgen voor lief nemen.

Buske Bosje

Meej 'n buske bluumkes én 'n busseltje tékskes kun'de 'n schön stukske maoke. Met een bosje bloempjes en 'n bundeltje takjes kun je een mooi boeketje maken.

Buts Deuk

Héd'de 'n buts in'new'we waoge, dé gi 'n hil haffel géld koste vurdét klaor is. Heb je een deuk in je auto, dat gaat 'n heleboel geld kosten voordat het gerepareerd is.

Butse Kneuzen

És ge appel plukt moet'te ze nie in'new'we kórf góóje want dan butse ze allemôl. Als je appels plukt moet je ze niet in je korf gooien want dan kneuzen ze allemaal.

Butst Stuitert

Diejen bol moet'tes wa óppómpe wan'tie butst nie goed mér, dé's niks wérd zóó. Die bal moet je eens oppompen want hij stuitert niet goed meer, het is niet goed zo.

Buuk Beuk

Dé's ne maachtege gróóte buuk, mér ze zin vruuger "bumke gróót planterke dóód". Dat is een geweldige beuk, maar ze zeiden vroeger "boompje groot plantertje dood".

Buukentûin Beuken heg

Vruuger gónge we mölders schudde út d'n buukentûin bè óns aachter in d'n hof. Vroeger gingen we meikevers schudden uit de beukenhaag bij ons achter in de tuin.

Buukskes Boekjes

D'r zén vórt schön buukskes vur de kéndér, meej die plôtjes liire z't vanaojges. Er zijn nu mooie boekjes voor de kinderen, met die afbeeldingen leren ze het vanzelf.

Buurméske Buurmeisje

Óns buurméske hi al veul vréijers versleete én nouw kan z'r gin mér viine. Ons buurmeisje heeft al vele minnaars gehad en nu kan ze er geen meer vinden.

Buurte Praten

Blé nog éfkes buurte, ge héd d'n tiid toch vórt òn'new aojge, ge héd niks te verlètte. Blijf nog even praten, je hebt de tijd nu toch aan je zelf, je hebt niets meer te doen.

D

Daas Das

Duu nouw mér nen daas òn, strak héd'det wir in'new kèèl én dé's ók nie zó fiin. Doe nu maar een das om, straks heb je het weer in je keel en dat is niet zo lekker.

Daauw Dauw

Al vur dag én daauw wôrre die manne hier, ze wulle'ner ne langen dag van maoke. Al voor dag en dauw waren die jongens hier, ze willen er een lange dag van maken.

Daauweg Nevelig

Daauweg of mokkeg dés't zélfde, t'is van dieje lóchte mok, plezierreg is't nie. Nevelig of mistig is 't zelfde, het is lichte mist, prettig is anders.

Dabbe Graven

We kunne de kniin nie in de waoj haauwe, ze dabbe ooveral piipe ónder de gôs dur. We kunnen de konijnen niet in de wei houden, ze graven overal pijpen onder het gaas door.

Dáérem Darmen

Daor zit niks in és strónt én dáérem. Daar zit niets in als stront en darmen. Die man heeft er geen notie van en het kan hem ook niet schelen.

Dáérm Darm

Urst zitte de dáérm in't váéreke, lóttter zit'tet váéreke in de dáérm, snap'ter iet af? eerst zitten de darmen in het varken, later zit het varken in de darmen, begrijp jij het?

Daggéld Kost

Ne pestóór hi z'n daggéld al verdiend vur d'n urste koffie. Een pastoor heeft zijn kost al verdiend voor de eerste koffie. Al voor de koffie 's morgens heeft de pastoor zijn kostje verdiend.

Dalleke Baggeren

Ge wordt muug van dur dé slijk dalleke, we kunne strak bèèter aachterum truggôn. Je wordt moe van door dat slijk baggeren, we kunnen straks beter achterom teruggaan.

Danneetels Dovenetels

Danneetels zén neetels die nie pikke, 't zén wilde pléntjes én bloeje in't wit of gèèl. Dovenetels zijn netels die niet prikken, 't zijn wilde plantjes en bloeien wit of geel.

Daolek Dadelijk

És ge nie braaf zé gôd'de daolek bérrevoets tebèd. Als je niet braaf bent ga je dadelijk op je

blote voeten naar bed. Bangmakertje voor kinderen, ze moesten met blote voeten naar bed.

Daor Daar

Daor gi de slag út. Daar gaat de slag uit. In dat gezin komt de vriendenclub samen en worden plannen gemaakt waar men die avond heen gaat.

Daoraf Daarvan

És ge daoraf wult zén, moet'te de manne alles mér saome laote daole. Als je daarvan af wilt zijn, moet je de kinderen alles maar samen laten delen.

Daornéffe Ernaast

Gôd'de gi nô de slachter, vat daornéffe bè de gruuntenboer wa peeje vur de petôzzie. Ga je naar de slager, neem ernaast bij de groenteboer wat wortelen voor de stampot.

Débberke Kind

Teege van die kléen hèle ménnekes zin ze wél'les, wa is't toch 'n hèl débberke. Van die kleine vlugge kinderen zeiden ze wel eens, wat is het toch een vlug kindje.

Deej Deed

Wa deej toch lullek, tuun'nie gewaor wier dés'-sem vur de zot hiele. Wat deed hij toch lelijk, toen hij gewaar werd dat ze hem voor de gek hielden.

Deeken Deken

Ge kunt de pot óp meej 'n wólle deeken um. Je kunt de pot op met een wollen deken om. Je kunt me nog meer vertellen.

Déijstels Distels

Déijstels moes'te ójt bestréije, nouw hoeft dé nie mér, 't zaod vliegt ooveral hènne. Distels moest je ooit bestrijden, nu hoeft dat niet meer, het zaad vliegt overal heen.

Déijstelvink Putter

De déijstelvink is't mist gekléúrde veugeltje wa hier vurkómt, 't lèèft mist van déijstel zaod. De putter is het meest gekleurde vogeltje wat hier voorkomt, het leeft voornamelijk van distelzaad.

Dèkseltje Dekselkje

Óp èllek pötje paast 'n dèkseltje. Op elk potje past een dekseltje. Niemand is zo lelijk of men komt aan een partner.

Dékske Dijkje

Un kort verhoógd strótte hiet sóms dékske, nen èchten diik kun'de viine néffe de gróóte reviere. Een kort verhoogd straatje heet soms dijkje, een echte dijk kun je vinden langs de grote rivieren.

Dés't Dat is

Hèl én rap dés't zélfde, és'se zègge, ge zé nog goed hèl, dan zit'te nog goed. Vlug en snel is hetzelfde, als ze zeggen, je bent nog goed vlug, dan gaat het nog goed.

Déstag Dinsdag
D'n déstag kriige we ne nuuwe kómpjoeter, t'is mist vur de jóng. Aanstaaende dinsdag krijgen we een nieuwe computer, het is meer voor de kinderen.

Déúr Deur
T'is nogal nie bè de déúr. Het is nogal niet bij de deur. Het is een eind weg.

Déúske Doetje
Wa is me dé 'n déúske, ge zód meej zó'iet getrèù-wd zén, dan was ik in ne roef wèg. Wat is me dat een doetje, je zou met zo iemand getrouwd zijn, dan was ik vlug weg.

Dèùw Zet
Ik kriig me daor nen dèùw meej, ze wôrren'ter nie meej ins, ze zuuke'net mér út. Ik kreeg me daar 'n zet mee, ze waren het er niet mee eens, ze zoeken het maar uit.

Dèùwe Duwen
Teegewórreg dèùwe ze'w géld in kôrtjes zónder dég'get zie én't git'ter ók zóó af. Tegenwoordig duwen ze geld in kaartjes zonder dat je het ziet en het gaat er ook zo af.

Dezéllefden Dezelfde
D'n duuvel schét aalté óp dezéllefden hóóp. De duivel schijnt altijd op dezelfde hoop. Waar geld is wil meer geld zijn.

Diecht Dicht
Duu 'w broek diecht, anders vlieg'tew veugeltje wèg. Doe je broek dicht, anders vliegt je vogeltje weg. Gezegd tegen iemand die vergeten heeft zijn gulp te sluiten.

Dieje Die
D'n dieje is nog nie de slééchtste, héij is ècht nie zó sléécht és'sie'jer út zie. Die man is nog niet de slechtste, hij is echt niet zo slecht als hij er uit ziet.

Dieriegènt Dirigent
Ik hur'der hier wél vier, zeej d'n dieriegènt, die dur're kop nie oopedoen. Ik hoor er hier wel vier, zei de dirigent, die hun bek niet open doen. Er zijn er hier vier die niet meezingen.

Diile Delen
Zeeker meej 'n éérfenes moet'te irlek diile anders kôm'ter lôtter strónt ôn de knikker. Zeker met een erfenis moet je eerlijk delen anders komt er later heibel van.

Dik Veel
Die kéndér zén hiil dik hier, 'r gi ginne dag vurbè of ze ligge hier, mér lôt ze doen. Die kinderen zijn veel hier, er gaat geen dag voorbij of ze zijn hier, maar laat ze doen.

Dikkels Dikwijls

Héij gi dikkels nô de mért meej 'n klócht bagge, ge kunt nie alles zéllef haauwe. Hij gaat dikwijls naar de markt met 'n toom biggen, je kunt niet alles zelf houden.

Dikker Vaker
Ik zal vórt wa dikker komme, mér t'is'ser ammel oovergeschoote. Ik zal voortaan wat vaker komen, maar het is er allemaal bij ingeschoten.

Dikkoppe Kikkervisjes
De dikkoppe zén wir út d'n dril gekroope, 't barst 'r van in dieje slóót. De kikkervisjes zijn weer uit de eitjes gekomen, het krioelt ervan in die sloot.

Dikóór Bof
Kéndér kriige óp zun'nen tiid dikóór én dé's niks bezunders t'is gewóón 'n kéndérziekt. Kinderen krijgen soms de bof en dat is niets bijzonders het is gewoon een kinderziekte.

Dikzat Vaak genoeg
We zén daor dikzat geweest, wit'te dé nie mér of is dé dur'rew'we kop geschoote? We zijn daar vaak genoeg geweest, weet je dat niet meer of is dat door je hoofd geschoten?

Din Deden
Ze din mér raak, nôdderhand hôn'ze hil wa wéérk um alles wir in orde te maoke. Ze deden maar raak, later hadden ze heel wat werk om alles weer op orde te brengen.

Dings Van alles
De jóng hébbe dings genóg én nog weete ze nie wór dés'se meej moete speule. De kinderen hebben van alles genoeg en nog weten ze niet waar ze mee moeten spelen.

Dobbel Dubbel
És ge iet spaort én ge héd iet dobbel, moet'te hêrs én gins um 't te gôn rûile. Als je iets spaart en je hebt wat dubbel, moet je hier en daar naar toe om te gaan ruilen.

Döbbeltje Dubbeltje
Un döbbeltje is ók niks mér wérd, perbiir'ter mér'ies iet meej te kóópe. Een dubbeltje is ook niets meer waard, probeer er maar eens iets mee te kopen.

Dôch'te Dacht je
Dôch'te gi dé'k nie ziek kós worre, dan héd'det toch bè't verkiirde énd jónge. Dacht jij dat ik niet ziek kon worden, dan heb je het toch mis jongen.

Döchter Dochters
Daor hébbe ze 'n paor schön döchter, "de zeun komme lôtter vanaojges" zègge ze. Daar hebben ze een paar mooie dochters, "de zonen komen later vanzelf" zegt men.

Dokkeutel Dokkeutel

Ês 'n kénd 'n (wuld)veugeltje gróót brôcht én't góng dóód dan wor'de 'dokkeutel'. Als 'n kind 'n (wild)vogeltje groot bracht en het ging dood dan was je 'dokkeutel'.

Dôlder Daalder

De wàerde van nen dôlder is anderhalleve gulde én meej d'n urroow is't nog minder. De waarde van 'n daalder is anderhalve gulden en met de euro is het nog minder.

Dólles Ellende

Wa héb'bek daar toch 'n dólles meej gehad. Wat heb ik daar toch een ellende mee gehad. Dat heeft heel wat hoofdbrekens gekost.

Dómmeniirde Galoppeerde

Un koej die dur de waoj dómmeniirde, daor zin ze van dés'se zoer rómme zoow gèève. Een koe die door 't weiland galoppeerde, daar zei men van dat ze zure melk zou geven.

Dómmeniire Herrie maken

Die ônkommende manne, és die bè mekaor zén, dan begiene ze te dómmeniire. Die aankomende jeugd, als die bij elkaar zijn, dan beginnen ze herrie te maken.

Dónderbisjes Graantrips

Bè laf wiir héd'de wél'les laast van dónderbisjes én dé kan verdimmes kriemele. Bij drukkend weer heb je wel eens last van graantrips en dat kan ontzettend jeuken.

Dónderkrûid Huislook

Dónderkrûid zette ze vruuger óp 't panne- of stróójendak teege dónder én wirlicht. Huislook plantte men vroeger op het pannen- of strooien dak tegen donder en bliksem.

Dónderschoer Plensbui

Giestere viel'ler 'n dónderschoer ge haauw'wet nie vur meugelek zóveul wôtter. Gisteren viel er een plensbui, je houdt het niet voor mogelijk zoveel regen.

Dónkere Duisternis

Mi d'n dónkere zoow ik mér'res zien dé'k thûis was, wa duu'de dan toch nog bûite?. Tegen de duisternis zou ik maar eens zien dat ik thuis was, wat doe je dan toch nog op straat?

Dónkert Donker worden

Ut dónkert saoves al vruug zóó óp't lèst van sèptèmber, dan is't gaauw ècht hérfst. Het wordt 's avonds al vroeg donker zo op het laatst van september, dan is het vlug echt herfst.

Dóój Dode

Iemes bléij maoke meej 'n dóój mus. Iemand blij maken met een dode mus. Iemand blij maken, maar met niets te voorschijn komen.

Dóólt Verdwaald

Ês d'n hérder dóólt, dan doole de schaope ók. Als de herder verdwaalt, dan verdwalen de schapen ook. De leider moet opletten en niet van het uitgezette plan afwijken.

Dóós Doetje

Héij hi 'n dóós van 'n vrouw mér dór zit'tie nie meej, wan'tie zie ók nie alles. Hij heeft een doetje van een vrouw maar daar zit hij niet mee, hij ziet ook niet alles.

Dôrbè Daarbij

Ik zéij beschaoje én dôrbè kömt nog dé'k gaauw blèèj zéij meej 'n klénneghéij. Ik ben bescheiden en daarbij komt nog dat ik vlug blij ben met een kleinigheid.

Dôrmeej Daarmee

Wag'ge dôrmeej moet doen dé weet ik nie, 't zit gruuwelek in de frut. Wat je daarmee moet doen dat weet ik niet, het zit ontzettend in de knoop.

Dôrnéffe Daarnaast

Wit'te dieje smèd woone én dôrnéffe daor kun'de die brankaar gôn haole. Weet je die smid wonen en daarnaast daar kun je die brancard gaan halen.

Dörrep Dorp

Ut kan bèeter van 'n stad és van 'n dörrep. Het kan beter van een stad dan van een dorp. Wie het breed heeft laat het breed hangen.

Dórres Doornen

Pikkers én dórres is't zélfde, ôn allebaaj kun'dew aojge pikke én dé's nie zó fiin. Stekels en doornen is hetzelfde, aan beiden kun je, je zelf prikken en dat is niet zo leuk.

Dörrum Daarom

Héij hi iet ôn z'n biin én dörrum kan'nie nie zó rap vurût lék ander mènse. Hij heeft iets aan zijn been en daarom kan hij niet zo vlug vooruit als andere mensen.

Douwke Duwtje

Ôns lieve vrouwke, gèf'tem nog 'n douwke. Onze lieve vrouwke, geef hem nog een duwtje. Schietgebedje in de oorlog bij overkomende v.l. zolang je de motor hoorde viel de raket niet naar beneden.

Drankörgels Zuipappen

Ge héd van die drankörgels die dag in dag út zitte te zûipe, wôr laote ze't. Je hebt van die zuipappen die dag in dag uit zitten te drinken, waar laten ze het.

Draad Draad

Ut kan óót gebéüre dég'ge d'n draod nie in de nôld kunt kriige, zèt dan uwwe bril óp. Het kan ooit gebeuren dat je de draad niet in de naald kunt krijgen, zet dan je bril op.

Draad kwiit Vergeetachtig

Ge kunt zó aaventoe d'n draod kwiit zén, dé li nie òn d'n bril mér òn'new gestèl. Je kunt zo af en toe wat vergeetachtig zijn, dat ligt niet aan je bril maar aan je lichaam.

Draoge Drogen

Ès ge ze nie kunt draoge dan gèfter mér 'n dèl òn mén, dan draog ik ók wa. Als je ze niet kunt dragen dan geef er maar 'n aantal aan mij, dan draag ik ook wat.

Draoje Draaien

Spulle meej schroeve, die draoje és ze nie hoeve. Spullen met schroeven, die draaien als ze niet hoeven. Allemaal rommel waar niets goeds meer van of mee te maken is.

Draojiizer Twijfelaar

Wa is me dé toch un draojiizer, héij wit nójt vanzelèève of ie nouw ja of nii zal zègge. Wat is me dat toch een twijfelaar, hij weet nooit of hij nu ja of nee zal zeggen.

Draojkolleke Draaikolken

De draojkolleke komme trug in de stróóm, vruuger moesse ze'r út, nouw wir d'r in. De draaikolken komen terug in de beerze, vroeger moesten ze eruit, nu weer erin.

Draojt Draait

Ut kan me niks verschille wie de mallemeule draojt, és ik'ker mér inzit. Het kan mij niet schelen wie de draaimolen draait, als ik er maar inzit. Wat er gebeurt is niet belangrijk, als de verteller er maar profijt van heeft.

Dras Koffiedik

Vruuger zat'ter in de koffie ne kwak dras, tuun was'ser nog gin koffiemesjien. Vroeger zat er in de koffie wat koffiedik, toen was er nog geen koffiezètapparaat.

Drèène Zeuren

Wa is'ser meej dieje klééne òn de hand héij li zó te drèène, hit'tie iet ónder de leej? Wat is er met dat kind aan de hand het ligt zo te zeuren, zou het niet ziek zijn?

Drék Modder

Ge moet diejen drék van'new làèrze spuule vur ge binnekomt, anders môk'te alles vûil. Je moet de modder van je laarzen spoelen voor je binnen komt, anders wordt alles vies.

Drénsóór Lastig iemand

Wa'n drénsóór is dé, t'is um nójt nô zun'ne zin, aalté te briid of te lang. Wat een lastig iemand is dat, het is hem nooit naar de zin, altijd te breed of te lang.

Dréúg Droog

Ut hélpt dé't wir dréúg is, èlleken dag dé gemiezer dôr wor'de nie goed van. Het helpt dat

het weer droog is, elke dag die stofregen daar wordt je niet vrolijk van.

Dréúge Drogen

De blaor van tebak die we in d'n órlog teulde, moesse nôdderhand nog lang dréúge. De bladeren van tabak die we in de oorlog teelden, moesten nadien nog lang drogen.

Driederande Drie verschillende

Um 'n bepôlde kléúr te kriige moet'te óót wél driederande kléúre durin ruure. Om een bepaalde kleur te krijgen moet je soms wel drie verschillende kleuren door elkaar roeren.

Driejôrrege Driejarige

Ik kan nog oover 'n driejôrrege hèg springe. Ik kan nog over een driejarige heg springen. Ik voel me nog jong.

Dries Huisweide

D'n dries is 'n waoj die vlak bè't hûis li, ze joege'ner van alderhande biste in. Un huisweiland is een weiland bij de boerderij, men deed er allerhande vee in.

Driive Drijven

Bè 'n gróôte jaachtpertèèj moete'ner aalté mènse meej um't wuld óp te driive. Bij een grote jachtpartij moeten er altijd mensen mee om het wild op te drijven.

Drinke Drinken

Ge moet goed drinke, 't eete is ók duur. Je moet goed drinken, het eten is ook duur. Neem er nog een, het eten is ook duur.

Drispelkónt Onrustig iemand

Iemes die aalté li te drispele dé's 'n drispelkónt, die hi gin rust in z'n kónt. Iemand die altijd dribbelt dat is een dribbelaar, die heeft geen rust in z'n lijf.

Drölleke Baby koosnaam

Vur kléén kiendjes hébbe ze alderhande naome, zóó zègge ze'r ók óót drölleke teege. Voor baby's hebben ze allerhande namen, zo zeggen ze er ook ooit mopje tegen.

Dróóme Dromen

Dróóme zén bedrog, mér schét'te snaachs in béd, dan vén'de't 's mééreges nog. Dromen zijn bedrog, maar poep je 's nachts in je bed, dan vind je het 's morgens nog. Dromen zijn bedrog, maar dan komt de werkelijkheid.

Drop Druppel

Ge meugd nouw ginne drop mér drinke és ge mi de waoge zé, ge héd zóó 'n bon. Je mag nu geen druppel meer drinken als je met de auto bent, je hebt zo een proces.

Dröppe Druipen

Ut zal èùw nog wél'les in'n new éúgskes worre dröppe. Het zal jou nog wel eens in je oogjes worden druipen. Het zal je nog erg tegenvallen.

Dröppel Druppel

T'is al aacht ure dur, ge meugd gin'nen dröppel mér drinke, és ge strak moet blaoze. Het is al acht uur geweest, je mag geen druppel meer drinken, als je straks moet blazen.

Dröppele Druppelen

És't bè èùw rèègent zal't bè mén wél dröppele. Als het bij jou regent zal het bij mij wel druppelen. Er valt altijd wel een graantje mee te pikken.

Drugt Droogte

Dees jaor hébbe we wénneg laat gehad van de drugt, iir van teveul natteghéij. Dit jaar hebben we weinig last gehad van de droogte, eerder van teveel regen.

Drûif Grappenmaakster

Dé's un drûif, daor bléd'de meej laage, die wit aalté wél iet út te prakkeziire. Dat is 'n grappenmaakster, daar blijf je mee lachen, die weet altijd wel wat te bedenken.

Drûilóór Zeurkous

Ik gôj nie nô die drûilóór hènne, t'is toch nójt goed wag'ge daor vur hum duu. Ik ga niet meer naar die zeurkous, het is toch nooit goed wat je daar voor hem doet.

Drûive Druiven

We kunne dees jaor wél wiin maoke, wa moete we anders mi al die schón drûive? We kunnen dit jaar wel wijn maken, wat moeten we anders met al die mooie druiven?

Druktesmaoker Branieschopper

Nen druktesmaoker wul aalté 't wóórd hébbe én anders hèngt bè hum de klèp schiif. Een branieschopper wil altijd het woord hebben en anders hangt bij hem de mond scheef

Dûikelàèr Traag iemand

Wan'nen dûikelàèr, daor kun'de d'n órlog nie meej winne, wa is'sie lang van draod. Wat 'n traag iemand, daar kun je geen oorlog mee winnen, wat is hij langdradig.

Dûite Geld

Méskes die flûite, kriige manne meej dûite. Meisjes die fluiten, krijgen mannen met geld. Kokette mooie meiden, komen makkelijk aan een rijke man.

Dûive Duiven

Dûive haauwe dé word veul gedôn én és ge goej héd meuge ze vliege óp't bûiteland. Duiven houden is 'n populaire sport en de besten mogen vliegen op het buitenland.

Dûiveaojer Duiveneieren

Haogel kan dik veul schaoj maoke, zeeker és'ser van die dûiveaojer nèrklottre. Hagel kan dikwijls veel schade veroorzaken, zeker als er van die duiveneieren vallen.

Dunne Diarree

Ik hôj wa teveul prûime gegeete, ik zéij me toch ôn d'n dunne geweest. Ik had wat teveel pruimen gegeten, ik ben me toch aan de diarree geweest.

Durdewèèksendag Werkdag

Nen börger moet óp durdewèèksen daog gewóón wèrreke um ôn z'n kôsje te komme. De gewone man moet op werkdagen gewoon werken om de kost te verdienen.

Durdraojer Verspiller

És dieje durdraojer zun'ne preej kré, is't al óp vur 'n ander z'n kniep oopen hi. Als die verspiller zijn traktament krijgt, is het al op voor 'n ander zijn beurs open heeft.

Durdriiver Dwingeland

N'n durdriiver wul gelijk hébbe, 't zal moete gebéure zóó lék héij 't vur hi. Een dwingeland wil gelijk hebben, het zal moeten gebeuren zoals hij het wil hebben.

Durgebónt Deurkozijn

Dé durgebónt is nie goed afgestèld, ge kunt zóó zien dé't nie hôks sti. Dat deurkozijn is niet goed afgesteld, je kunt zo zien dat het niet haaks staat.

Durgèève Doorgeven

Bè hóógwôtter moete veul mènse zandzékskes durgèève um't wôtter teege te haauwe. Bij hoogwater moeten veel mensen zandzakjes doorgeven om het water tegen te houden.

Durhènne Doorheen

Ik hôj veul te veul bluunkes dôcht ik, mér ik was'ser toch nog te gaauw durhènne. Ik had veel te veel bloemen dacht ik, maar ik was er toch nog te vlug doorheen.

Durin Door elkaar

És ge die klétskes vérf bè'mekaor duu, moet'te ze tegoej durin ruure. Als je die overschotjes van verf bij elkaar doet, moet je ze goed door elkaar roeren.

Durjaoger Verspiller

D'n dieje die jeug'ter in éfkestiid al z'n géld dur, d'n durjaoger dé't is. Die man die jaagt er in korte tijd al zijn geld door, de verspiller die het is.

Durliire Verder leren

Duu dieje van éij durliire of git'tie ôn't wéérk, héij mag wél iet bèverdiene. Gaat die van jullie verder leren of gaat hij werken, hij mag wel wat bijverdienen.

Durspeule Doorspelen

Mi nuuwjaor móche we durspeule, we kósse mér amper zólang wakker bliive. Met nieuwwjaar mochten we doorspelen, we konden bijna niet zolang wakker blijven.

Duskes Doosjes
Ur wordt van alles bewaard in duskes, die zén'-der ók in alle maote, gróót én kléén. Er wordt van alles bewaard in doosjes, die zijn er ook in alle maten, groot en klein.

Dutseláéchteg Vergeetachtig
És ge dutseláéchteg wordt gee'get béérgaf mee'j'ew, dôr is niks ôn teege te haauwe. Als je vergeetachtig wordt gaat het bergaf met je, daar is niets aan tegen te houden.

Dutselke Doetje
T'is zó'al 'n dutselke, die wit nójt of ze ja of nii zal zègge és ge héúr iet vraagt. Het is zoal een doetje, die weet nooit of ze ja of nee zal zeggen als je haar iets vraagt.

Duu'de Doe je
Wurruum duu'de dé nie, dé zoow'wek zó gàère hébbe, lô'tew goej hart 's sprèèke. Waarom doe je dat niet, dat zou ik zo graag hebben, laat je goede hart eens spreken.

Duu'get Doe het
És ge niks te doen hét, duu'get dan nie hier. Als je niets te doen hebt, doe het dan niet hier. Als je niets wil doen ga dan ergens anders heen.

Duu'wet Doe het
Ik duu'wet, al lóópe de koej in de kólle. Ik doe het, al lopen de koeien in de kool. Ik doe het in elk geval, dat kan geen uitstel lijden.

Duukske Doekje
Ge zègt mér hoe ge't hébbe wult, dun, dik of dur 'n duukske. Je zegt maar hoe je het hebben wil, dun, dik of door een doekje. Wat ben je toch veel eisend, je hebt nogal wat noten op je zang.

Duure Duren
Ut zal ménnen tiid wél duure. Het zal mijn tijd wel duren. Na mij de zondvloed.

Duuvel Duivel
Vur d'n duuvel nie bang zén. Voor de duivel niet bang zijn. Voor geen kleintje vervaard zijn.

Duuvelshaor Donsveren
Die jóng veugeltjes hébbe nog duuvelshaor die zén nog mér 'n lutske út aoj. Die jonge vogeltjes hebben nog donsveren die zijn nog niet lang uit het ei.

Duuzend Duizend
D'r zén duuzend én iin dinge die ge kunt doen, mér ge moet'tew nie verveele. Er zijn duizend en een dingen die je kunt doen, maar je moet je niet vervelen.

Dwaol Dweil

Zó slap és n'n dwaol. Zo slap als een dweil. Nog lang niet opgeknapt.

Dwérsklippel Dwarskop
N'n dwérsklippel gi ooveral dwérs vurligge, daor kun'de ók niks mee'j besprèèke. Een dwarskop gaat overal dwars tegenin, daar kun je ook niets mee bespreken.

E

Échel Drinken
Zûipe és nen échel. Zuipen als een bloedzuiger. Veel te veel drinken.

Échels Bloedzuigers
Vruuger gebrûkte ze échels és ge bloed kwiit moest, teegewórreg 'n hoole nôld. Vroeger gebruikte men bloedzuigers als je bloed kwijt moest, nu een holle naald.

Éék Vies
És iet vûil is én de kléén manne zén in de buurt, dan zègge ze, blét'ter af dé's éék. Als iets vies is en er zijn kleuters in de buurt, dan zegt men, blijf er af dat is vies

Éérfenes Erfenis
Un klócht bagge én 'n éérfenes, moet'te nie tèlle vurdé ge ze in'new'we zak hét. Een toom biggen en een erfenis, moet je niet meerekenen voordat je ze echt in bezit hebt. Niet vooruitlopen op komende zaken.

Eetgetûg Bestek
We zulle de tôffel klaormaoke, és gi't eetgetûg bè de burde lègt, dan duu'wik de réést. Ee zullen de tafel klaarmaken, als jij het bestek bij de borden legt, doe ik de rest.

Èèveveul Evenveel
Ge moet iederiin èèveveul gèève, anders bliive ze gin èèvegoej vriende. Je moet iedereen evenveel geven, anders blijven ze geen evengoede vrienden.

Eezele Vervelen
Ge moet nie zó ligge te eezele, ge kunt toch ók schón saome speule, duu dé nouw 's. Je moet niet zo vervelend zijn, je kunt toch ook mooi samen spelen, doe dat nu eens.

Éffegoed Evengoed
Dé's 'n goej hóndemoejer, alle twéllef jóng zie'ner éffegoed út, ze is bezörgd. Dat is 'n goede hondenmoeder, alle twaalf jongen zien er evengoed uit, ze is zorgzaam.

Éffenaf Koel
Héd'de iet teege mén, umdég'ge zó éffenaf duu, wa moet ik doen um dé óp te losse. Heb je iets tegen mij omdat je zo koel doet, wat moet ik doen om dat op te lossen.

Éffetèej Tegelijkertijd
We wôrre éffetèej hier én we hôn toch niks afgesprooke, diksenté is't anders. We waren tegelijkertijd hier en we hadden toch niets afgesproken, meestal is 't anders.

Éfkes Even
Éijgelek hé'k ginnen tiid vur'rew, mér ik zal dees wéérk éfkes laote ligge. Eigenlijk heb ik geen tijd voor jou, maar ik zal dit werk even laten wachten.

Éfkestiid Korte tijd
In dé éfkestiid hé'k dé klaorgemôkt vur èùw, ik hoop dég'ger blèej meeje zé. In die korte tijd heb ik dat klaargemaakt voor jou, ik hoop dat je er blij mee bent.

Éindje Eindje
Ik gôj 'n éijndje kûire, ge moet'ter 's út én t'is vendaog goej wiir daor vur. Ik ga een eindje wandelen, je moet er eens uit en het is vandaag mooi weer daarvoor.

Ékker Akker
Diejen ékker lit'ter goed igaol bè, ge kunt zien dég'get dikker gedôn héd. Die akker ligt er goed vlak bij, je kunt zien dat je het vaker gedaan hebt.

Èkspréés Expres
Dé duu'tie èkspréés um èùw óp de kaast te jaoge, dôr moet'te nie óp ingôn. Dat doet hij expres om jou op de kast te jagen, daar moet je niet op ingaan.

Éksters Eksters
Éksters zén schón voogels, ze maoke dur're nèst meeje 'n dak 'r óp, hóóg in nen bóóm. Eksters zijn mooie vogels, ze maken hun nest met een dak erop, hoog in een boom.

Ékstersnèst Eksternest
T'is hier stukke bèeter és in nen ékstersnèst. Het is hier heel wat beter dan in een eksternest. Het is hier beter dan buiten, het is hier lekker warm.

Ékstersóóg Likdoorn
Zoow éllie merie ne kiir nô m'n ékstersóóg wulle kiike ik kan gin voet mér gôn. Zou jullie marie een keer mijn likdoorn willen behandelen ik kan niet meer lopen.

Èkzaome Examen
T'is wir èkzaome tiid, és'ser meeje klaor zén dan gee'get fist begiene. Het is weer examentijd, als ze er mee klaar zijn dan gaat het feest beginnen.

Èlleke Elke
Verleeje wèèk begós't èlleke kiir te rèègene és we wón gôn fietse meeje't hûshaauwe. Vorige week begon het elke keer te regenen als we wilden gaan fietsen met het gezin.

Èllektriek Elektriciteit

Ès vendaog d'n dag d'n èllektriek ûtvèlt dan kun'de nog ginne koffie mér zètte. Als vandaag de dag de elektriciteit uitvalt dan kun je nog geen koffie meer zetten.

Èllestiek Elastiek
D'n èllestiek is út men sokke, ze zakke ammel af, duu'ter mér'res nuuwen in. De elastiek is uit mijn sokken, ze zakken telkens af, doe er maar eens nieuwe in.

Èllestiek Rek
D'n èllestiek is'ser út. De rek is er uit. Zo gaat het niet verder, hij begint oud te worden.

Ènd Eind
Nouw zéij ik 'n ènd óp scheut, nouw is bekant af. Nu ben ik een eind op weg, nu is het bijna klaar. Nu is het op een haar na gebeurd.

Ènkhórre Eekhoorn
Ik reej mi munne waoge nen ènkhórre kepot, héij stak zó'mér bónk de wèg oover. Ik reed met mijn auto een eekhoorn dood, hij stak zomaar plots de straat over.

Èntere Ruziën
Sómté kunne ze schón speule, és'set nie in dur're nék hébbe dan èntere ze mér wa. Soms kunnen ze mooi spelen, als ze het niet van zins zijn dan ruziën ze maar wat.

Èrdbeejzie Aardbeien
Van érdbeejzie plukke kréd'de ne ziire rug, zeeker és ge al wa óp lèèfté zé. Van aardbeien plukken krijg je een pijnlijke rug, zeker als je al wat op leeftijd bent.

Èrgend Ergens
Èrgend zó'n we dé moete kunne viine, mér ik héb al in èlk huukske gekeeke. Ergens zouden we dat moeten kunnen vinden, maar ik heb al in elk hoekje gekeken.

Èrges Ergens
Ge moet mén nie zitte te verveele, anders kan ik èùw ók wél èrges meeje pééste. Je moet mij niet zitten te vervelen, anders kan ik jou ook wel ergens mee pesten.

Èrreges Ergens
Och bléft nog 'n lutske, ge kunt mér èrreges óp de wirreld zén. Och blijf nog even, je kan maar ergens op de wereld zijn. Smoesje om het bezoek nog even te laten blijven.

Èrreke Herkauwen
De koej li wir te èrreke, dan zal der búkpént wél oover zén zóó te zien. De koe ligt weer te herkauwen, dan zal haar koliek wel over zijn zo te zien.

Èrrepel Aardappels
Dé duu'tie wél tusse de soep én de érrepel. Dat doet hij wel tussen de soep en de aardappelen.

Dat doet hij in een ommezien, maar je moet niet nauw kijken.

Érte Erwtén
Dét'tie wègbléft, héij hi hier z'n érte út. Dat hij wegblijft, hij heeft hier zijn erwten uit. Hij is hier niet meer welkom, we hebben het wel gehad met hem. Nen aauwen bóóm moet'te nie verplante.

Értjes Erwtjes
Ze hi mér un paor értjes óp de plank. Ze heeft maar een paar erwtjes op de plank. Ze heeft maar kleine borstjes.

Értstaoke Klimstekken
Ge moet urdaogs 's értstaoke gôn lappe, de érte stôn'ner al óp. Je moet eerdaags eens takken gaan kappen voor de erwten, ze komen al uit.

Erût Eruit
Ge moet erût, dé's goed vur èùw, aalté dé thûis zitte dôr wor'de nie goed van. Je moet eruit, dat is goed voor jou, altijd dat thuis zitten daar wordt je niet goed van.

És'sie Als hij
És'sie nie ópschiet is'sie wir telaot, mér dés'sie bekant aalté, de kwiebus. Als hij niet opschiet is hij weer te laat, maar dat is hij haast altijd, de feestneus.

Ésteblijf Alstublieft
Wul'de ésteblijf stil zén, ik héb koppént dé't barst of gô anders èrges bûite speule. Wil je alstublieft stil zijn, ik heb heel erge hoofdpijn of ga anders ergens buiten spelen.

Ètteleke Verschillende
Ik héb van ètteleke mènse beriecht gehad, dés'se meeij wulle doen ôn dieje zuuktocht. Ik heb van verschillende mensen bericht gehad, dat ze mee willen doen aan die speurtocht.

Éúgskes Oogjes
Wa hébbe die manne van éij schón blaow éúgs-kes, die hébbe ze van moejers. Wat hebben die kinderen van jullie mooie blauwe oogjes, die hebben ze van moeders.

Èùw Jou
Ge moes'tew schaome, zó'iet hôj ik nie van èùw verwôcht, dé valt me hiil érg teege. Je moest je schamen, zoiets had ik van jou niet verwacht, dat valt me heel erg tegen.

Èùwe Je
Èùwe waoge moet'te goed ónderhaauwe anders stôd'de in de vekansie meeij stukke. Je auto moet je goed onderhouden, anders sta je in de vakantie met pech.

Evvèl Evenwel
Dé gebéúrt evvèl nie, ge zul'let wél út'tew'we kop laote, héd'de dé verstôn? Dat gebeurt

evenwel niet, je zal het wel uit je hoofd laten, heb je dat gehoord?

Ewwèg Weg
Bè 'n pérđ moete aachter én bè 'n jónge méijđ véúr ewwèg bliive. Bij een paard moet je achter en bij een jonge meid voor weg blijven. Beide waarschuwingen in acht nemen, jongens.

F

Faokele Passen
Wa zéd'de ôn't faokele, wit'te wir nie wag'ge ôn moet trèkke, blé mér thûis. Wat ben je aan het passen, weet je weer niet wat je aan moet trekken, blijf maar thuis.

Febriek Fabriek
Un febriek is mistal nen gróóte baauw wór van alles gefebriekt word't. Een fabriek is meestal een groot gebouw waar van alles gemaakt wordt.

Fèlle Hevige
Zó'n fèlle kaauw héd'de al lang nie mér meeijgemôkt, daor stôj ik ók nie óp te kiike. Zo'n hevige kou heb je al lang niet meer meegemaakt, daar ben ik ook niet verzot op.

Femieliefist Familiefeest
We moesse óp dé femieliefist wél innèmme, d'r wier toepertoew ingegoote. We moesten op dat familiefeest wel drinken, er werd onophoudelijk ingeschonken.

Fernûis Fornuis
In't fernûis wier vruuger 't wôtter hiit gestókt, vur we in d'n téijl moesse. In 't fornuis werd vroeger het water heet gestookt, voordat we in de wastobbe moesten.

Fesoenlek Fatsoenlijk
Gô fesoenlek zitte, ge kunt zóó uwwe pôsse én pinkstere zien. Ga fatsoenlijk zitten, je kunt zo je pasen en pinksteren zien. Ga fatsoenlijk zitten, je kan zo tussen je benen kijken.

Fetiel Ventiel
Is d'n band wél kepot of lee'get ôn't fetiel, kèkt daor urst mér'nes nô. Is de band wel stuk of ligt het aan het ventiel, kijk daar eerst maar eens naar.

Fezanthao Fazant haan
Ne fezanthao is de schónste gekléúrde voogel die hier in de bósse rónđlupt. Een fazant haan is de mooiste gekleurde vogel die hier in de bossen rondloopt.

Fibrewôrrie Februari
In fibrewôrrie kan't nog hiil kaauw zén, óót kun'de óp't lèst van de mōnd nog schôtse. In februari kan 't nog erg koud zijn, ooit kun je laat in die maand nog schaatsen.

Fieduusie Vertrouwen
Héij hit'ter gin fieduusie in, héij dènt dèt'tie goed belazerd zal worre. Hij heeft er geen vertrouwen in, hij denkt dat hij goed belazerd zal worden.

Fief Vlug
Héij is hiil fief vur zun'nen aauwer, héij kan nog goed van plak, héij lupt lék ne kieviet. Hij is heel vlug voor zijn leeftijd, hij is nog goed ter been, hij loopt als een kieviet.

Fiejóltjes Viooltjes
Van fiejóltjes zód'de ónjeklónje kunne maoke want die bluumkes ruuke hiil lékker. Van viooltjes zou je reukwater kunnen maken want die bloemetjes ruiken heel lekker.

Fielestéijne Filistijnen
Ut gi daor gelijk nô de fielestéijne. Het gaat daar allemaal naar de filistijnen. Daar wordt alles domweg vernield.

Fieliefaauper Mooiprater
Ut zal veul inhébbe um dieje fielliefaauper um te praote, niemes is lék héij. Het zal veel moeite kosten om die mooiprater om te praten, niemand is zoals hij.

Fienaol Helemaal
Dieje mooter is fienaol kepot, dôr is niks mér van te maoke, die kan de schrothóóp óp. Die motor is helemaal versleten, er is niets meer van te maken, die kan de schroothoop op.

Fienaolewèg Finaal weg
Wa héd'de nouw gemôkt, ge hég'get fienaolewèg ón mekaor gebráoje, dé's bras. Wat heb je nu gemaakt, je hebt het finaal weg wat aan elkaar gebakken, dat is prutswerk.

Fieniire Bedenken
We moesse wa anders zien te fieniire um ze beezeg te haauwe, tuun't begós te règene. We moesten wat anders bedenken om ze bezig te houden, toen 't begon te regenen.

Fiep Fopspeen
Gèft dieje kléene z'n fiep mér'res, dan haauw'tie messchien óp mi z'n gekwèk. Geef dat kind zijn fopspeen maar eens, dan houdt het misschien op met dat gehuil.

Fiit Fijt
Zie mér dég'get fiit nie kré ón'new'we vinger, want dan zwèèr'ter 'n stukske af. Zie maar dat je het fijt niet krijgt aan je vinger, want dan zweert er een kootje af.

Fikfakkerèèj Stoeipartijtje
Haauw'tes óp meej die fikfakkerèèj, daolek lóó'pet út de hand én is't simme. Houd eens op met dat stoeipartijtje, direct loopt het uit de hand en is het huilen.

Fikke Vingers
És'se zègge "blét'ter meej'jew fikken af" is dé nie ze vriendelek beduuld mistal. Als ze zeggen "blijf er met je vingers vanaf" is dat niet zo vriendelijk bedoeld meestal.

Fikkels Vingers
Ge moet nie ooveral meej'jew fikkels ónzitte, nouw zit'ter 'n vûil plak óp die kaort. Je moet niet overal met je vingers aankomen, nu zit er een vieze vlek op die kaart.

Fistdaog Feestdagen
Nô nuuwjaor zègge ze "we zén blèèj dé de fistdaog wir um zén". Na nieuwjaar zeggen ze "we zijn blij dat die feestdagen weer voorbij zijn".

Fistgèngers Feestgangers
De mènse die óp 'n fist meuge komme dé zén nouw fistgèngers of ze fiste of nie. De mensen die op een feest mogen komen dat zijn nu feestgangers, of ze feesten of niet.

Fistkaorte Ansichtkaarten
De postbój hi teege de korsmus mér 'n kaøj bôn'tje, meej al die fistkaorte. De postbode heeft tegen kerstmis maar een slechte baan, met al die ansichtkaarten.

Flambaauw Flambouw
In de perséésie góngé de flambaauw-draogers én de brúdjés vuróp én dan de réést. In de processie gingen de flambouwdragers en de bruidjes voorop en dan de rest.

Flambèèr Flobert
Hier liep'per inne meej ne flambèèr én die schóót zóó 'n mël krikdóód. Hier liep iemand met een flobert en die schoot zo een merel morsdood.

Flaoter Flater
De braauwerèèj hôj ne flaoter geslaoge, ze hôn de verkiirde krûije gebrúkt. De brouwerij had een 'n blunder gemaakt, ze hadden de verkeerde kruiden gebruikt.

Flaoweghéij Flauwiteiten
Mi d'r flaoweghéij, ze weete van verveel nie wa ze út zulle frèète. Met hun flauwiteiten, ze weten van verveeldheid niet wat ze zullen gaan doen.

Flapdrol Slappeling
Meej dieje flapdrol daor kun'de nie meej vórt, die draoj'ter z'n kónt néffe és'sie kan. Met die slappeling daar kun je niet mee vooruit, die loopt er de kantjes af als hij kan.

Flats Klap
Moet'te 'n flats teege'new órre hébbe, ge vraagt ur 'um is't nie, daolek kréd'der iin. Moet je 'n klap tegen je oren hebben, je vraagt erom is 't niet, dadelijk krijg je er een.

Flèèr Klap

Héd'de wél'les 'n flèèr teege'new órre gehad, dé zal nie lang duure és ge zóó durgô. Heb je wel eens 'n klap tegen je oren gehad, dat zal niet lang duren als je zo doorgaat.

Flèère Slaan

Flèère, pèère, slaoge én slôn, dóffe én fómpe mér't blijf handwerk. Zes verschillende woorden om handtastelijk te zijn, maar het bleef wel handwerk.

Flierbeejziesjam Vlierbessen jam

Flierbeejziesjam is gezónd zègge ze én sómmege mènse hébbe'net nog gàère ók. Vlierbessen jam is gezond zeggen ze en sommige mensen hebben het nog graag ook.

Fliesietière Feliciteren

Ge moet dieje mèn's nie vergèete te fliesietière, héij is deezer daog taagenteg geworre. Je moet die man niet vergeten te feliciteren, hij is dezer dagen tachtig geworden.

Flikker Bedrieger

Vur dieje flikker meug'de wél ûtkiike, héij hit'tew zóó èrges meej te pakke. Voor die bedrieger mag je wel uitkijken, hij heeft je zo ergens mee te pakken.

Flikker Falie

Ik hôj niks verkiirds gedôn óp de school, ik kriig toch óp m'n flikker van de mister. Ik had niets fout gedaan op de school, toch kreeg ik op mijn falie van de meester.

Flikvlóóje Vleien

Wa lig'de toch wir te flikvlóóje, héd'de iet spissjaols van me nóddég messchien? Wat ben je toch weer aan het vleien, heb je iets speciaals van me nodig misschien?

Flirmûize Vleermuizen

Flirmûize zie'de paas teege d'n aovend, die worre wakker és't begient te dónkere. Vleermuizen zie je pas tegen de avond, die worden wakker als het donker begint te worden.

Flodderbónne Tenen

De flodderbónne begiene út te komme. De tuinbonen beginnen uit te komen. Je sokken zijn stuk, je tenen steken er door.

Flodderbónne Tuinbonen

És ge flodderbónne moet poole, dan vuul'de in d'n baast 'n zôchte voejering. Als je tuinbonen moet doppen, dan voel je in de bast een zachte voering.

Floere Ribfluwelen

Un floere broek is'ser iin van dé geribbelde fluuwiile stof, ge wit wél wa'k beduul. Een ribfluwelen broek is er een van een van dat geribde fluwelen stof, je weet wel wat ik bedoel.

Flûit Wuft meisje

Dés 'n "flûit" zègge ze wél'les van 'n méijd, mér dé's nie zó schón és'se dé van'new zègge. Dat is een "wuft meisje" zeggen ze wel eens, maar dat is niet zo mooi als ze dat van je zeggen.

Flûite Fluiten

Teege de manne zègge ze dés'se bróódkörsjes moete eete, um gaauw te kunne flûite. Tegen kinderen zegt men dat ze broodkorstjes moeten eten, om vlug te kunnen fluiten.

Flûtje Fluitje

Un kléén flûit noeme ze 'n flûtje, die môkte wéij vruuger van willege hout. Een kleine fluit noemen ze een fluitje, die maakten wij vroeger van wilgenhout.

Fluutere Fluiten

Héij zit aalté wa te fluutere, ik dènk mér dét'tie dan hiil goeje zin hi. Hij is altijd wat aan het fluiten, ik denk dat hij het dan heel goed naar de zin heeft.

Foeffelpot Rommelpot

Meej vaastenaovend móche de schooljónges meej de foeffelpot néffe de déúr gôn. Met vasten avond mochten de schooljongens met de rommelpot langs de deur gaan.

Foettere Mopperen

Ge moet nie zó foettere, 't kan ók óp 'n plezierrege menier gezeed worre. Je moet niet zo mopperen, het kan ook op een prettige manier gezegd worden.

Foezzele Vals spelen

Ge moet nie zó foezzele daor haauw'wek nie van, ik zal'lew in de gaote haauwe. Je moet niet zo vals spelen daar houd ik niet van, ik zal je in het oog houden.

Fok Neus

Van iemes meej 'n gróóte neus zègge ze wél'les dét'tie 'n gróóte "fok" hi. Van iemand met een grote neus zeggen ze wel eens dat hij een grote "fok" heeft.

Fôllie Hoofddoek

Zéd'de in de raauw umdég'ge zóó'n zwarte fôllie um héd of is dé de lèste módde? Ben je in de rouw omdat je zo'n zwarte hoofddoek om hebt of is dat de laatste mode?

Fônnes Kop

Héij hi óp zun'ne fônnes gekreege thûis, héij hôj't giender ók wél verdimmes begaojd. Hij heeft een uitbrander gekregen thuis, hij had het ginds ook wel flink verpest.

Fóój Voedster

Ne ram én 'n fóój zén allebaoj kniin, saome maoke ze jóng knéntjes. Een rammelaar en een voedster zijn beide konijnen, samen maken ze jonge konijntjes.

Fóóze Prutsen
Ze was toch òn't fóóze tuun ze dieje keel moes lappe, dé stòlt óp niks. Ze was toch aan het prutsen toen ze die kiel moest verstellen, dat lijkt nergens op.

Frak Jas
Ut deej me dugd dé die van óns ne férme frak gekócht hòj óp Irselmért. Het deed me deugd dat mijn vrouw een mooie jas gekocht had op de markt in Eersel.

Frèètzak Gulzigaard
Ne frèètzak of ne frèètwólf, dés't zélfde, 't zén lómpe óngesjieniirde slókkers. Een gulzigaard of vreetzak, betekent hetzelfde, het zijn domme onbehouwen schrokkers.

Frét Schrokt
T'is nie fesoenlek és ge óp 'n fist zé én ge frét meej alles óp wat'ter óp tóffel sti. Het is niet netjes als je op 'n feest bent en je schrokt meteen alles op wat er op tafel staat.

Frèt'tie Eet hij
Wa d'n boer nie kènt dé frèt'tie nie. Wat de boer niet kent dat eet hij niet. Onbekend maakt onbemind.

Friekendélle Frikadellen
D'r worre vórt wa friekedélle gegeete, zó hiil gezónd is dé toch nie dôcht ik. Er worden nogal wat frikadellen gegeten, zo heel gezond is dat toch niet dacht ik.

Friit Trots
Héij is friit meej zun'ne nuuwe waoge, héij moet'tem mér goed gôjsslôn dés'sie wérd. Hij is trots op zijn nieuwe auto, hij moet hem maar goed verzorgen dat is hij waard.

Froezels Franjes
Ge héd nogal wa froezels gemôkt òn dé kemunie kliijke, t'is wél schón zèg. Je hebt nogal wat franjes gemaakt aan dat communie kledje, het is wel mooi zeg.

Frómmele Proppen
De frèètwólf was'ser wir wa in òn't frómmele mér nouw lit'tie in't gaasthûis. De gulzigaard was er weer wat in aan het proppen maar nu ligt hij in het ziekenhuis.

Frómmels Kreukels
Die frutkónt kan wa af friemele én és't klaor is zit'tet gelíik in de frómmels. Die prutser kan wat af prutsen en als het klaar is zit het helemaal in de kreukels.

Frômmes Tiener meisje
Dé's 'n schón frômmes geworre, die zal'ler strak wél òn kunne komme dènk ik. Dat is een mooi tiener meisje geworden, die zal later wel aan de man komen denk ik.

Frônnies Franjes
Ôn die nuuw pakke van de hérmenie daor hange me wa gaauwe frônnies òn. Aan die nieuwe uniformen van de harmonie daar hangen me wat gouden franjes aan.

Frot Prop
Ge moet in dé pépke 's ne frot dèùwe, dan bliive de mùis messchien vórt wèg. Je moet in dat gaatje eens een prop duwen, dan blijven de muizen misschien weg.

Frûit Fruit
In't naojaor moet 't frûit geplukt worre, és't gi vrieze moet'tet binne zén. In het najaar moet het fruit geplukt worden, als het gaat vriezen moet het binnen zijn.

Frut Knoop
És ik éij was dan deej ik dé hiil anders, want dé schiet strak in de frut. Als ik jullie was dan deed ik dat heel anders, want dat schiet straks in de knoop.

Frut Woedend
Héij schóót me toch inins in zun'ne frut, ze hôn'nem dörrum ók 'n goej óór óngenaoid. Hij werd me toch ineens woedend, ze hadden hem dan ook ontzettend bedonderd.

Frutding Kleinigheidje
Wa'n frutding én ze maone dés'se hil wa wèggè-ve, de kakmaokers dé't zén. Wat 'n kleinigheidje en ze menen dat ze heel wat weggeven, het zijn branieschoppers.

Frutkónt Prutser
Ne frutkónt is dik mi iet beezeg, ge dènt dan, haauwt toch óp meej'jew gefrot. Een prutser is dikwijls met iets bezig, je denkt dan, hou toch op met je gefriemel.

Fruut Snuit
Ieder gróót bist hi 'n fruut of snuut, kléén bisjes 'n fruutje of snuutje. Ieder groot beest heeft een snuit, kleine beestjes een snuitje.

Fruute Wroeten
És ge daoge lang in d'n hof beezeg zé, dan vraoge ze ammel wag'ge òn't fruute zé. Als je dagen lang in de tuin bezig bent, dan vragen ze wat je aan het wroeten bent.

Futselbroek Treuzelaar
Dieje mèn's wit nójt wat'tie wul, dé's 'n futselbroek, héij zal'ler nog oover naodènke. Die man weet nooit wat hij wil, dat is een treuzelaar, hij zal er nog over nadenken.

G

Gaast Gast

Ne vis én ne gaast, stinken d'n dérden dag. Een vis en een gast stinken de derde dag. Bezoek moet niet te lang duren.

Gaaste Gasten
Héd'de gaaste oover de vloer hé'k gezien, dôr zul'det drukzat mee'j hébbe. Je hebt gasten in huis heb ik gezien, daar zal je het druk genoeg mee hebben.

Gaauw Vlug
Zörg'tes dég'ge wir gaauw d'n aauwe wordt. Zorg eens dat je weer vlug de oude wordt. Zorg dat je weer vlug de beter bent.

Gaauwe Gouden
Ge duu mér nie minder, ne gaauwe lózzie mee'j-jew kemuunie, of't nie óp kan. Je doet maar niet minder, een gouden horloge met je communie, of het niet op kan.

Gaauweghéij Handigheid
Alles hi zunnen tiid, mér vlóóje vange is 'n gaauweghéij. Alles heeft zijn tijd, maar vlooiën vangen is een handigheid. Handig zijn is in veel dingen meer waard dan kundigheid.

Gaauweghéij In een mum van tijd
Ze hi dé zó'mér in de gaauweghéij in mekaor gedraojd, ik zoow zó'iet nie kunne. Ze heeft dat zomaar in de een mum van tijd in elkaar geflanst, ik zou zoiets niet kunnen.

Gàèr Graag
Wa't vrouwke gàèr mag, it 't ménneke èlleken dag. Wat het vrouwtje graag mag, eet het mannetje elke dag. Als puntje bij paaltje komt, is de vrouw de baas.

Gàère Graag
Nog nie al hôd'det gàère. Nog niet al had je het graag. Daar komt niets van in.

Gáérf Schoof
És't graon gemaoid wier dan moes't nog tuuw ne gáérf gebónde worre. Als het graan gemaaid werd dan moest het nog tot een schoof gebonden worden.

Gallege Bretels
Èùw bruukske zakt af ménneke, 'w búkske is te dik, duu mér gallegen ôn. Jou broekje zakt af jongen, je buikje is te dik, doe maar bretels aan.

Gallepert Jonge jongen
Zón'ne jónge gallepert, die ooveral dur dabbert. Zo'n jonge knaap, die overal doorheen loopt. Gezegd van een tienerjongen die zich nergens iets van aantrekt.

Ganzetónge Paardenbloemen
Wa stôn'ner toch wa ganzetónge, stèkt'ter mér wa út vur de kniin. Wat staan er toch veel paardenbloemen, steek er maar wat uit voor de konijnen.

Gaogel Gagel
Gaogel lin ze vruuger tusse'net linnegoed, in de plak van motbolle. Gagel legden ze vroeger tussen het linnegoed, in de plaats van mottenballen.

Gaop Onnozel meisje
Dur're món'd hèn't oope én és ge iet útlègt snapt ze'r nog niks van, de gaop. Haar mond hangt open en als je iets uitlegt snapt ze er nog niets van, de onnozele meid.

Gaope Gapen
Teege 'n pér'd kun'de nie gaope. Tegen een paard kun je niet gapen. Als meerdere man komt moet mindere man wijken.

Gaopstok Nieuwsgierig iemand
Zóó'ne gaopstok hébbe we daor nie bè nóddeg, wél gaope mér mee'j hèlepe hoow mér. Zo'n gaper hebben we daar niet bij nodig, wel kijken maar mee helpen ho maar.

Gaor Gaar
Lôt ze toch in d'r aojgeste vét gaor kooke. Laat ze toch in haar eigen vet gaar koken. Die hoeft je geen raad meer te geven, die weet toch zelf alles beter.

Gaorst Gerst
Gaorst is graon wa ze gebrúike vur gortenpap én ók vur't maoke van bier. Gerst is graan wat ze gebruiken voor gortenpap en ook voor het maken van bier.

Gaot Gaten
T'is'ser iin mee'j gaot in d'r hand. Het is er een met gaten in haar hand. Ze kan niet met geld omgaan.

Garrendiire Garanderen
Ik kan niks garrendiire, mér és ik nie ziek zéij, kom ik éij'en tûin knippe. Ik kan niets garanderen, maar als ik niet ziek ben, kom ik de haag van jullie knippen.

Gat Bips
Gô mér óp'pew gat zitte zègge ze dan én dan wit iederiin wat'tie te doen hi. Ga maar op je bips zitten zeggen ze dan en dan weet iedereen wat hij te doen heeft.

Gebaauw Gebouw
Ut gemintehûis dé wordt 'n hil gebaauw, daor moete strak vur alles én nog wa hènne. Het gemeentehuis dat wordt een flink gebouw, daar moeten we straks voor alles naar toe.

Gebeete Gebeten
Dur'rew aojge lûis wor'de 't mist gebeete. Door je eigen luizen wordt je het meest gebeten. Van je naasten hoeft je het niet te verwachten.

Gebéúre Gebeuren

Dieje mèn's is bô's, mér wa z'n vrouw zi zal gebéure. Die man is baas, maar wat zijn vrouw zegt zal gebeuren. Die man is de baas, maar zijn vrouw deelt de lakens uit.

Gebójjie Geboden

Vruuger liirde we de tien gebójjie, mér ók nouw nog zód'der nô moete lèève. Vroeger leerden we de tien geboden, maar ook nu nog zou je er naar moeten leven.

Gebónt Gebint

Héij hi goed geboerd ónder 't vurste gebónt. Hij heeft goed geboerd onder het voorste gebint. Hij heeft veel kinderen.

Gebónt Schuurdeel

We moesse gôn dorse én tuun hébbe we mér 'n hil gebónt inins gevat. We moesten gaan dorsen en toen hebben we maar een heel schuurdeel ineens genomen.

Gebórre Geboren

És ge és haon gebórre zé, moet'te ginne stier wulle zén. Als je als haan geboren bent, moet je geen stier willen zijn. Je moet je niet groter voordoen dan je bent.

Gebórre Geboren

Zéd'de in de kèrrek gebórre? Ben je in de kerk geboren? Zou je de deur niet dicht doen?

Gebórtte Geboorte

De gebórtte van 'n kénd is aalté 'n hiil gróót wónder, we zén'ner dan ók blèèj meej. De geboorte van een kind is altijd een heel groot wonder, we zijn er dan ook blij mee.

Gebraauwe Gebrouwen

T'is nie vur de váérekas gebraauwe. Het is niet voor de varkens gebrouwen. Een goed glas bier is je van harte gegund.

Gebraoje Gebraden

Diejen haon héd'de nog mér lékker gebraoje, gi kun'ter iet van dé zal ik'kew wél zègge. Die haan heb je nog maar lekker gebraden, jij kan er iets van dat zal ik je wel zeggen.

Gebrôcht Gebracht

Héd'de de bódschappe al nô die aauw mènse gebrôcht, anders zitte ze te wóchte. Heb je de boodschappen al naar die oude mensen gebracht, anders zitten ze te wachten.

Gebrûik Gebruik

Ut gebrûik van óns taol, gi zó stillekesôn verlórre, de kénders sprèèke'net nie mér. Het gebruik van onze taal, gaat zo stilaan verloren, de kinderen spreken het niet meer.

Gedaacht Gedachte

T'is mér 'n gedaacht zègge ze dan, mér impersant wulle ze 't zóó gedôn hébbe. Het is

maar 'n gedachte zeggen ze dan, maar intussen willen ze het zo gedaan hebben.

Gedoentje Bedrijfje

Dé boerke hi zo mér 'n áéremoejeg gedoentje, héij zal'ter nie briid hébbe. Dat boertje heeft maar een armoedig bedrijfje, hij zal er niet rijk van kunnen leven.

Gedôn Afgelopen

Ik zit daor óp ne schupstoel, 'r hoeft nog gin scheet verkiird te zitte èn t'is gedôn. Ik zit daar op een schopstoel, er hoeft maar iets verkeerd te gaan en het is afgelopen.

Gedôn Gedaan

Dé wul nie gedôn zèn. Dat wil niet gedaan zijn. Dat geeft geen pas.

Gedraojd Gedraaid

Nii, nii, daor kom'de gi nie meej gedraojd. Nee, nee, daar kom jij niet mee gedraaid. Nee, nee, daar komt niets van in.

Gee'get Gaat het

Zit nie zó meej dé hondje te haffele, strak gee'get nog kepot. Zit niet zo met dat hondje te knuffelen, straks gaat het nog dood. Je moet dat hondje niet doodknuffelen.

Gèèfáéchteg Vrijgevig

Ge moet dik gèève, mér nie iederiin is gèèfáéchteg, 'n gierpin gèft niks. Je moet dikwijls geven, maar niet iedereen is vrijgevig, een vrek geeft niets.

Gèèl Geel

Dé's zó gèèl és 'n booterbluumke, lék óns klómpe vruuger die wôrre ók gèèl. Dat is zo geel als een boterbloempje, net als onze klompen vroeger die waren ook geel.

Geen kante Gindse kanten

Ze kömt van geen kante. Ze komt van gindse kanten. Ze komt van een eind verderop.

Gefebriekt Gemaakt

Wa héd'de toch wir in mekaor gefebriekt én't wèrkt nog ók, gi zé nie zó wénneg. Wat heb je toch weer gemaakt en het werkt nog ook, je bent nog niet zo min.

Geflikvlóój Geflirt

Dé geflikvlóój bekómt die geuviej, wél ze kan'ner mér gin genóg van kriige. Dat geflirt bevat die malle meid wel ze kan er maar geen genoeg van krijgen.

Gefreete Gevreten

Héij hi ónder d'n draod dur gefreete. Hij heeft onder de draad door gevreten. Hij is over de streep gegaan, hij heeft zich misdragen.

Gegeete Gegeten

Ik héb al gegeete, ik was nen bûil friet weezen haole, ik kan'ner wir éfkes teege. Ik heb al

gegeten, ik had een zakje patat gehaald, ik kan er weer even tegen.

Gegraove Gegraven
De jóng zén òn't speule in de zandbak ze hébbe'-ner al 'n hil gat in gegraove. De kinderen zijn aan 't spelen in de zandbak ze hebben er al een hele kuil in gegraven.

Gegriesselt Geharkt
Zaoterdays moes'ser gegriesselt worre én wa din de jóng dan, 'r gauw ooverlóope. Zaterdag moest er geharkt worden en wat deden de kinderen dan, er vlug overlopen.

Gehaajast Gejonast
In de stróóm góng we zwèmmen, dan wier'rer wél'les inne in't wôtter gehaajast. In de Beerze gingen we zwemmen, dan werd er wel eens iemand in het water gejonast.

Gehèngd Scharnieren
Vur die déur moet'te 'n stéérk gehèngd gebrûike anders hèng'tie zóó schiif. Voor die deur moet je sterke scharnieren gebruiken anders hangt ze zo scheef.

Geheufd Gezaaid
Ut gi nie goed, ze hébbe nog gin'ins geheufd én dé was anders d'r lust én d'r lèève. Het gaat niet goed, ze hebben niet eens gezaaid en dat was anders hun liefhebberij.

Gehurd Gehoord
Ik héb gehurd dés'se de straot gôn vermaoke, dé zal nog wa inhébbe vur dé't klaor is. Ik heb gehoord dat ze de straat gaan renoveren, dat zal nog veel moeite kosten voor dat klaar is.

Géijt Geit
T'is krék d'ûir, zeej Sjaak, anders is't héndeg zat, 'n géijt maoke. Het is net de uier, zei Sjaak, anders is het makkelijk genoeg, een geit maken. Mensen die doen alsof ze alles in een handomdraai kunnen maken, andere zijn daarbij vergeleken domoren.

Géijte Geiten
Ge moet gin drie géijte haauwe és ge mér vur iin hóój hét. Je moet geen drie geiten houden als je maar voor één hooi hebt. Je moet nooit teveel hooi op je vork nemen.

Gejèngel Gezeur
Ge moet nie zó laasteg zén want dan kun'de tebèd, meej dé gejèngel òn munne kop. Je moet niet zo lastig zijn want dan kun je naar bed, met dat gezeur aan m'n hoofd.

Gejóngd Gebaard
Ik héb ne smaok in mun'ne mónð offer 'n kat in gejóngd hi. Ik heb een smaak in mijn mond of er een kat in gebaard heeft. Ik heb een ontzettend vieze smaak in mijn mond.

Gék Gek
Duu mér gewóón dan duu'de al gék genóg. Doe maar normaal dan doe je al gek genoeg. Stel je niet zo aan.

Gekaokel Gekakel
Veul gekaokel, mér wénneg aojer of veul geblèèr mér wénneg wól. Veel gekakel, maar weinig eieren of veel geblaas en weinig wol. Een hoop gedoe om niets. veel geschreeuw maar weinig wol.

Gekéld Geslacht
Ut váéreke wier vruuger dur de slachter gekéld, 't hôj nog mér amper gekweeke. Het varken werd vroeger door de slachter gekeeld, het had bijna niet gekrijst.

Geklót Bedrogen
És ge iet héd gekocht én ze verkóópen 't, óngevraagd dur òn 'n ander, vuul'dew aojge geklót. Als je iets hebt gekocht en ze verkopen het, ongevraagd door aan een ander, dan voel je, je bedrogen.

Geklót Gecastreerd
Héij is nèt zó gelëtterd, és nen os geklót. Hij is net zo geletterd, als een os gecastreerd. Hij is weinig ontwikkeld.

Geknaauwd Geknabbeld
D'r kômmt mééerege nog nen dag wór de mûis nie òn geknaauwd hébbe. Er komt morgen nog een dag waar de muizen niet aan geknabbeld hebben. Het is genoeg voor vandaag, morgen gaan we verder.

Gekraoj Gekraai
Dé gekraoj van diejen haon dôr wor'de toch staopel zot van, héij mômnt dét'tie'tem is. Dat kraaien van die haan daar word je toch stapel gek van, hij is de baas in zijn hok.

Gekreege Gekregen
Héd'de gi dé spul gehaauwe wag'ge daor gekreegen héd, of héd'det wir truggegeeve? Heb jij dat spul gehouden wat je daar gekregen hebt, of heb je het weer teruggegeven?

Gekrôkt Gekraakt
Ut zén schón noote, és'se gekrôkt zén. Het zijn mooie noten als ze gekraakt zijn. Het was een zware dobber, maar het is goed afgelopen.

Gelaoje Geladen
Ge zé zwaor gelaoje, is't nie rûimveul vur't pérð, héij zal òn moete póóte. Je bent zwaar geladen, is het niet teveel voor het paard, hij zal hard moeten trekken.

Gelapt Versteld
Ik héb ne winkelhaok in munne ooverall, die zal gelapt moete worre. Ik heb een winkelhaak in mijn overall, die zal versteld moeten worden.

Géld Geld
Mi géld kun'de veul kóópe, mér gezóndhéij is nie te kóóp én dé's veul vurnaomer. Met geld kun je veel kopen, maar gezondheid is niet te koop en dat is veel voornamer.

Géldbûil Portemonnee
Ne géldbûil, 'n flés sneevel én 'n jóng méijjd kun'-de nóójt alliin laote. Een portemonnee, een fles jenever en een jong meisje kan je nooit alleen laten. Niet achteloos omspringen met dierbare zaken.

Geleed Gelegd
Ik gléúf dé'k dé ding in de kaast héb geleed, kèkt mér of dé't daor nie li. Ik geloof dat ik dat ding in de kast heb gelegd, kijk maar of dat het daar niet ligt.

Geleeje Geleden
T'is nie zó lang geleeje dés'se hier wórre, die komme korts nog wél'les néffe. Het is niet zo lang geleden dat ze hier waren, ze komen eerdaags nog wel eens langs.

Gelind Geleend
Vergèt nie dé buukske af te gèève, dé hé'k van dieje mènes gelind um'mer in te kiike. Vergeet niet dat boekje af te geven, dat heb ik van die man geleend om het door te kijken.

Gemakker Makkelijker
Ik hoef nie mér te jaoge óp ménne lèèfté, nouw kriig ik 't ók wa gemakker. Ik hoef niet meer te haasten op mijn leeftijd, nu krijg ik het ook wat makkelijker.

Gemakzat Makkelijk
Dé's gemakzat 't gi vanaojges dé kunde gèèj ók, ge zét'ter zóó meej klaor. Dat is makkelijk het gaat vanzelf dat kan jij ook, je bent er zo mee klaar.

Gemékske Gemak
Ik zit hier mér óp m'n gemékske te kiike nôr de kléén manne hoe zuut dés'se zén. Ik zit hier maar op mijn gemak te kijken naar de kleuters hoe braaf ze zijn.

Geménlek Meestal
Geménlek wit'tie'jer toch wél raad meej, mér mi dees geval wies'sie ginne raad. Meestal weet hij er toch wel raad mee, maar met dit geval wist hij geen raad.

Geméúk Geploeter
Haauwt toch 's óp meej'jew geméúk, t'is lô't zat én méérege kôm'ter nog nen dag. Hou toch eens op met je geploeter, het is laat genoeg en morgen komt er nog een dag.

Gemieter Gedonderjaag
Haauwt nouw's óp meej dé gmieter, t'is genóg geweest, gô anders nô hûis. Houd nu eens op met

dat gedonderjaag, het is genoeg geweest, ga anders naar huis.

Geminte Gemeente
De geminte Blaol is bekant ins zó gróót geworre meej de hêrindiiling. De gemeente Bladel is bijna dubbel zo groot geworden met de herindeling.

Gemintehûis Gemeentehuis
Ês ge teege de kèrrek of't gemintehûis pist dréú'get nójt mér óp. Als je tegen de kerk of het gemeentehuis plast droogt het nooit meer op. Je moet niet tegen het gezag ingaan, want dat vergeven ze je nooit meer.

Gemoed Gemoed
M'n gemoed schóót 'r vól af. Mijn gemoed schoot er vol van. Ik kreeg het te kwaad, ik kon mijn emoties niet meer de baas.

Gemoejd Gemoeid
Ês d'n dóód 'r meej gemoeid is, is't lèève 'n kunst. Als de dood er mee gemoeid is, is het leven een kunst. Ook in moeilijke zaken moet je het leven leefwaardig proberen te houden.

Gemôkt Gemaakt
Ge zul'let nie gléúve, mér ik héb dé zéllef gemôkt, dé gléúf'de gi wir nie zeeker? Je zal het niet geloven, maar ik heb dat zelf gemaakt, dat geloof je weer niet zeker?

Gemônt Gemeente
Héij hi gemônd dét'tie de gemônt wél 'n óór ôn kós naoje mér dé viel teege. Hij heeft gemeend dat hij de gemeente wel 'n óór aan kon naaien, maar dat viel tegen.

Genaojd Genaaid
Ut hi hil wa in, vur ne zak meej zéij genaojd is. Het heeft heel wat in, voor een zak met zijde genaaid is. Het werk schiet niet erg op.

Geneegenhéij Genegenheid
Iemes die in z'n lèève iet hiil érgs meejmôkt, die is blèèj meej wa geneegenhéij. Iemand die in zijn leven iets heel ergs meemaakt, die is blij met wat genegenheid.

Genóg Genoeg
Teegewórreg hi iederiïn géld, mér ók al héd'det veul, t'is nójt genóg. Tegenwoordig heeft iedereen geld, maar ook al heb je het veel, het is nooit genoeg.

Gepaast Gepast
Gepaast géld héd'de nie mér nóddég, nouw gi alles mi zó'n kôrtje in't glufke. Gepast geld heb je niet meer nodig, nu gaat alles met zo'n kaartje in een glufje.

Geprikt Gepraat
D'r moet bè die slaajdoós nogal wa geprikt worre vur bè héúr de frang vèlt. Er moet bij die

slome vrouw nogal wat gepraat worden voor ze het snapt.

Gepruufd Geproefd
Ês ge dé inne kiir gepruufd hét, dan drink'te nójt iet anders mér zó lékker is't. Als je dat een keer geproefd hebt, dan drink je nooit iets anders meer zo lekker is het.

Geraos Geraas
Héij git'ter meej veul geraos én kebaol óp af, mér't liep mistal meej ne sisser af. Hij gaat er met veel geraas en kabaal op af, maar het liep meestal met een sisser af.

Gerdiine Gordijnen
Héij vlóóg meej in de gerdiine tuun we'm vur de zot hielle, héij wier raozend. Hij vloog meteen in de gordijnen toen we hem voor de gek hielden, hij werd razend.

Gerèèj Gereedschap
Ês ge óp kerwaoj gô moet'te hil'lew gerèèj meejnemme, mistal héd'det gelijk nóddeg. Als je op karwei gaat moet je al je gereedschap meenemen, meestal heb je alles nodig.

Gerèèj Rijtuig
Héd'det pérđ vur't gerèèj gespanne, zéd'de van plan um wiit gôn te sjeeze? Heb je het paard voor het rijtuig gespannen, ben je van plan om ver te gaan rijden?

Gerevot Gestoei
De brakke zén van de kaor gesoodemieterd meej d'r gerevot, dé gaf 'n hil geschreuw. De jongens zijn van de kar gevallen met hun gestoei, dat gaf een hoop gekrijs.

Geriechtste Kortste
Wôr is hier de geriechtste wèg? Waar is hier de kortste weg?

Geriid Gereed
Lûij zwiit is gaauw geriid. Lui zweet is vlug gereed. Liever lui dan moe.

Geröst Aangepakt
D'n dieje die hébbe ze's goed geröst én't was nie tevruug, wa is't toch ne môtte. Die jongen hebben ze eens hard aangepakt en het werd tijd, wat is 't een kwajongen.

Gérremkes Lammetjes
In't vurjaor zie'de in de waoj veul van die gérremkes lóópe, dé's 'n schón geziecht. In het voorjaar zie je in de wei veel van die lammetjes lopen, dat is een mooi gezicht.

Geruster Geruster
Nèèf én niecht vréijđ liecht, bruujer én zuster vréijđ geruster. Neef en nicht vrijt licht, broer en zuster vrijt geruster. Het zou heel wat zoektochten naar een meisje uitsparen, met een knipoog gezegd.

Gescheete Gepoept
D'r zén mènse die hébbe gescheete vur nen andere z'n broek los hi. Er zijn mensen die hebben gepoept voor een ander zijn broek los heeft. Sommige mensen zijn nu eenmaal vlugger dan andere.

Geschoote Geprobeerd
Nie geschoote is aalté mis. Niet geschoten is zeker mis. Altijd proberen anders is het zeker mis.

Geschoote Geschoten
Héij hi de hûid al verkocht, vur dét'tie d'n bèèr geschoote hi. Hij heeft de huid al verkocht, voordat hij de beer geschoten heeft. Hij is erg voorbarig.

Geschreuw Geschreeuw
Veul geschreuw en wénneg wól, zeej d'n aop en schóór 't váéreke. Veel geschreeuw en weinig wol, zei de aap en schoor het varken. Het stelt niet zoveel voor als men pretendeert, veel heisa om niets.

Gesémmeł Gezanik
Gesémmeł, geziiver én gekléts, t'is gin iin van alle iet um'mer meej zin nô te lûstere. Gezanik, gezeur en geklets, het is geen een van alle iets om er met aandacht naar te luisteren.

Gesmèèrd Gesmeerd
Waoges die't hardst piepe, worre 't urst gesmèèrd. Wagens die het hardst piepen, worden het eerst gesmeerd. Wie het hardst klaagt, krijgt de meeste aandacht.

Gesmorst Gemorst
Vat d'n dwaol 's wan'ter is hier meej iet gesmorst, anders gee'get strak plékke. Pak de dweil eens want er is hier met iets gemorst, anders gaat het plakken.

Gesnaauwd Gesnauwd
Wór't begient te naauwe, daor wordt gesnaauwd. Waar het begint te spannen, daar wordt gesnauwd. Als er armoede is, is er ook dikwijls ruzie.

Gesneeje Gecastreerd
Ne priester is wél geweeje, mér nie gesneeje. Een priester is wel gewijd, maar niet gecastreerd. Ook een priester kan het verkeerde pad op gaan.

Gesnuk Geruk
Dé pérđ wordt hillemól nie goed van dé gesnuk van èuw, strak kun'der niks mér meej. Dat paard wordt helemaal gek van dat geruk van jou, straks kun je er niets meer mee.

Gespaord Gespaard
Gespaord ût de mónđ is vur kat én hónd. Gespaard uit de mond is voor kat en hond. Niet

zuinig eten om het restant te bewaren, want het is zo bedorven.

Gespél Diarree

Trèùwe kòmt nie és geschéijt, mér és gespél.
Trouwen komt niet als poepen, maar als diarree.
Trouwen gebeurt dikwijls overhaast.

Gespénneke Gespannetje

Zóó 't ménneke, zóó 't gespénneke. Zo het mannetje, zo het gespannetje. Zo de man is zo gaat hij om met zijn spullen.

Gèst Gist

Gi komt meej de gèst, és de mik al in d'n oove zit. Jij komt met de gist, als het brood al in de oven zit. Je komt er wel veel te laat mee of als mosterd na de maaltijd.

Gestopt Gestopt

De érpel moete gestopt worden ander zullen ze tenaacht messchien bevrieze. De aardappelen moeten nog gestopt worden anders zullen ze vannacht misschien bevriezen.

Gestörreve Gestorven

Dôr zén dees jaor veul mènse gestörreve in't dörp, de pestóór hee'get'ter druk meej. Er zijn dit jaar veel mensen overleden in het dorp, de pastoor heeft het er druk mee.

Gétje Bipsje

Kléén kéndér die hébbe nog gin kónt, nii die pats'te teege d'r gétje. Kleine kinderen die hebben nog geen bips, nee die tik je tegen hun bipsje.

Gétje Geitje

Wa is't toch schón die jóng bukskes én gétjes, dé springt én duu d'n hillen dag. Wat is het toch mooi die jonge bokjes en geitjes, dat springt en doet de hele dag.

Getrèùwd Getrouwd

Óns kéndér zén ammel getrèùwd én nog bè mekaor ók, mér ge wit'tet mér nie. Onze kinderen zijn allemaal getrouwd en nog bij elkaar ook, maar je weet het maar nooit.

Getrójje Beledigd

Ze hébbe iet van'nem gezeed én nouw is'sie zwaor getrójje, héij is gloejeg. Men heeft iets van hem gezegd en nu voelt hij zich zwaar beledigd, hij is witheet.

Getuf Spugen

Ge meugd nie spierse, haauw óp meej dé getuf, ge moet'tew fesoen haauwe ménneke. Je mag niet spugen, houd op met dat spuwen, je moet je fatsoen houden jongetje.

Getûg Tuig

Getûg is iet wór ge meej wèrkt mér 'r is ók pàerdegetûg, dé's dus ander getûg. Gereedschap

is iets waar je mee werkt maar er is ook paardentuig, dat is dus ander tuig.

Getûige Getuigen

Bè de netôrrés én ók és ge gô trèùwe moet'te 'n pôr getûige hébbe. Bij de notaris en ook als je gaat trouwen moet je een paar getuigen hebben.

Getûird Getuierd

Vruuger wier zó'wa èllek bist getûird, tuun hôn'ze nog ginne pikkeldraad. Vroeger werd zowat elk beest getuierd, toen hadden ze nog geen prikkeldraad.

Gevriechte Gewrichten

M'n gevriechte begiene ziir te doen dés van't wéerek in d'n heufhof dènk ik. Mijn gewrichten beginnen pijn te doen dat is van het werk in de moestuin denk ik.

Gewaase Gewassen

Héd'dew aojge tegoej gewaase want ge zaag'ter nogal út tuun ge van't wéérk kwamt. Heb je, je zelf heel goed gewassen want je zag er nogal uit toen je van het werk kwam.

Gewèd is Er om gaat

És't gewèd is kunne we nog wél óp tiid komme, mér dan moete we wél affesiire. Als het er om gaat kunnen we nog wel op tijd komen, maar dan moeten we opschieten.

Gewónne Gewonnen

Héd'de gèèj die knickers gelijk gewónne óp school, dan héd'de ze nogal afgezèt jónge. Heb jij die knickers allemaal gewonnen op school, dan heb je ze nogal afgezet jongen.

Gewörmt Lastige insecten

Teege ónwiir is't gewörmt mistal kaod vur't vee, d'n bizwörm is d'n érgste. Bij onweer is het ongedierte meestal lastig voor het vee, de runderhorzel is 't ergste.

Geworreg Waaks

Diejen hónd is goed geworreg, die lôt z'n aojge hurre és'ser vrimd vollek ônkómt. Die hond is goed waaks, die laat zich horen als er vreemde mensen aankomen.

Gezeed Gezegd

We hébbe al zó dik gezeed dét'tie dé nie mag, mér'rie duu'get èlleke kiir wir. We hebben al zo dikwijls gezegd dat hij dat niet mag, maar hij doet het telkens weer.

Gezeete Gezeten

Ze hébbe'nem goed ôn z'n vét gezeete. Ze hebben hem goed aan zijn vet gezeten. Ze hebben hem goed onderhanden genomen of de waarheid gezegd.

Geziecht Gezicht

- Héij hi 'n geziecht van aauw lappe.* Hij heeft een gezicht van oude lappen. Een heel droevig gezicht hebben.
- Geziiver** Gezanik
Klétse of lulle is zó'wa 't zélfde, geziiver zónder énd én urnô wit'te nog niks. Kletsen of "lulle" is zowat hetzelfde, gezanik zonder einde en daarna weet je nog niets.
- Gezônnek** Gezanik
Nô dé gezônnek daor lûster ik nie mér nô, héij kan me toch wa ziivere, de klétskónt. Naar dat gezanik luister ik niet meer, hij kan me toch wat zeuren, de kletskaus.
- Gezwak** Lenig
Vur èuwe lèèfté zéd'de nog goed gezwak, dé hé'k wél gezien, ge zé nie zó wénneg. Voor jou leeftijd ben je nog lenig, dat heb ik wel gezien, je bent nog niet zo min.
- Giebele** Giechelen
Wa zén'ze wir druk ôn't giebele, zóó te hurre kôm'ter nog veul kaoj wiir. Wat zijn ze weer druk aan het giechelen, zo te horen komt er nog veel slecht weer.
- Gieberkónt** Ginnegapster
Un gieberkónt of giebelkónt is 'n méijde die hôst aalté zit te giechele. Een ginnegapster is een meisje dat bijna altijd zit te giechelen.
- Giender** Ginds
És ge goed kèkt zie'de giender nog krék de kèrrektórre, dé's dieje van Liige Mierd. Als je goed kijkt zie je ginds nog net de kerktoeren, dat is die van Lage Mierde.
- Gierpin** Gierigaard
Dé's me toch 'n gierpin die kan nójt iet misse al is't vur nog zóó'n goej doel. Dat is een gierigaard die kan nooit iets missen al is het voor nog zo'n goed doel.
- Giestere** Gisteren
Ut hi giestere gestaog gerèègend én dan kun'de ók nie d'n hillen dag búite wèrreke. Het heeft gisteren aanhoudend geregend en dan kun je ook niet de hele dag buiten werken.
- Giif** Gaaf
Die waoj lit'ter goed giif bè, dé's gedôn dur n'n boer die'ter ziecht óp hi. Die akker ligt er goed gaaf bij, dat is gedaan door een boer die er kijkt op heeft.
- Giman** Niemand
Ik héb giman gezien, t'is hiil rusteg geweest, méérege zal'ter wél druk worre. Ik heb niemand gezien, het is heel rustig geweest, morgen zal het er wel druk worden.
- Gin flikker** Niets
- Meej maoger koej én 'n vét pérde, is hil't geboer gin flikker wérd.* Met magere koeien en een vet paard, is heel het geboer niets waard. Als er niet gewerkt wordt, valt er niets te verdienen.
- Gin óóg** Geen oog
We hébbe tenaacht gin óóg diecht gedôn. We hebben vannacht geen oog dicht gedaan. We hebben vannacht zeer slecht geslapen.
- Gin'iin** Geen enkele
Héij hi gin'iin kiep mér, ze wórre van de lèg af én tuun hit'tie ze mér ópgerûmd. Hij heeft geen enkele kip meer, ze waren van de leg en toen heeft hij ze maar verkocht.
- Ginne** Geen
De drûive wórre nog nie riip én van 'n zoer drûif kun'de ginne goeje wiin maoke. De druiven waren nog niet rijp en van 'n zure druif kun je geen goede wijn maken.
- Ginne raod** Geen raad
És ge meej'jew áéremoej ginne raod wit, dan zéd'de nie wérd, dé ge ze hét. Als je met je armoede geen raad weet, dan ben je niet waard, dat je ze hebt. Leren leven met het weinige dat er is.
- Ginnen ôssem** Geen asem
Héij gaaf ginnen ôssem. Hij gaf geen asem. Hij bleef op de vlakte.
- Ginneraol** Generaal
Ne ginneraol die hi mistal 'n hil bérziej stripkes óp zonne frak gespit. Een generaal die heeft meestal een heleboel streepjes op zijn uniform gespeld.
- Girtjes** Geertjes
Ut góng'er óp és d'n duuvel óp Girtjes! Het ging er op als de duivel op Geertje. Men ging geweldig tekeer.
- Gisteleke** Geestelijken
Ur is 'n tekort ôn pestóórs én kappelôns, de gisteleke zén zó'mér vórt dun gezaojd. Er is een tekort aan pastoors en kapelaans, de geestelijken zijn zeldzaam geworden.
- Git'ter** Gaat er
Ut git'ter meej duuvel én gewèld óp. Het gaat er met duivel en geweld op. Er wordt ontzettend hard gewerkt.
- Gladdèkker** Slimmerik
Ne gladdèkker, gladjônnes of gladvèèger is iemes die iederiin teglad af is. Een gewiekste, gehaaide- of slimme vent, is iemand die iedereen te vlug af is.
- Glaos** Glazen
Die oobers die moete toch nogal wa glaos rónbrènge én óphaole meej de kèrmus. De

obers die moeten toch nogal wat glazen wegbrengen en ophalen met de kermis.

Glaozeg Glazig
We hébbe kaoj érpel, ze zén zó glaozeg és wa, t'is alles bè'in niks wérd. We hebben slechte aardappelen, ze zijn erg glazig, het is alles bij elkaar niets waard.

Glaozere Glazen
De kéndér hébbe teegewórreg van die hiil gróóte glaozere schieters, dé zén bónke. De kinderen hebben nu van die heel grote glazen knikkers, dat zijn grote stuiters.

Glaozesnéijer Libel
Ne glaozesnéijer dé's 'n schón bisje, 't zén nèt hilliekofterkes, meej die vleugeltjes. Een libel dat is een mooi beestje, het zijn net helikoptertjes, met die vleugeltjes.

Glatteg Glibberig
És't tenaacht iizelt moet'te mééregenvruug ûtkiike dé't nie glatteg is óp de weeg. Als het vannacht iijzelt moet je morgenvroeg uitkijken dat het niet glibberig is op de wegen.

Gléijer Step
Dé méske kan al goed mi de gléijer ónder de voet út, ze is'ser rap meej zèg. Dat meisje kan al goed met de step overweg, ze is er erg vlug mee zeg.

Gô Ga
Ge zé nie goed zeeker, ge kèkt zó'mér wit, vat mér ne grog én gô mér trug tebèd. Je bent niet fit zeker, je kijkt zomaar pips, pak maar een borrel en ga terug naar bed.

Gôd'de géij Gaan jullie
Gôd'de géij 'n kiendje kóópe, daor hôj ik nog niks van gehurd, moete nog lang lóópe? Ben je in verwachting, dat had ik nog niet gehoord, hoe lang duurt het nog?

Gôjsslôn Behartigen
Wag'ge héd moet'te gôjsslôn anders zul'de in'new lèève nog dik uwwe kop stóóte. Wat je hebt moet je behartigen anders zal je in je leven nog dikwijls je hoofd stoten.

Gôjsslôn Verzorgen
Zó'iet kun'de gerust ón hum ooverlaote, dé zal'lie goed gôjsslôn dé wit'te zeeker. Zoiets kun je gerust aan hem overlaten, dat zal hij goed verzorgen dat weet je zeker.

Gölp Gulp
Wa'n gehaspel meej die gölp, de rits is kepot én toch zal'lie diecht moete. Wat een gedoe met die gulp, de ritssluiting is stuk en toch zal ze dicht moeten.

Gôn Gaan
Gôn de óóge hin én wiir, dan dèkt 't váéreke nog ne kiir. Gaan de ogen heen en weer, dan dekt het

varken nog een keer. Let op hem want hij heeft je zo te grazen.

Góng Ging
Héij góng mér vòst ón, héij zi dé't'tie nie zó rap mér ter biin is de lèsten tiid. Hij ging maar vast aan, hij zegt dat hij niet meer zo vlug ter been is de laatste tijd.

Góój Gooi
T'is 'n hil énd út de góój. Het is een heel eind uit de gooi. Het is niet bij de deur. het is nog lang niet opgelost.

Góójde Gooide
Dieje klééne die góójde meej 'n bôlleke krék teege munne kop, héij deej't nie vurspréés. Dat kind dat gooide met een balletje precies tegen mijn hoofd, het deed het niet expres.

Góójt Gooit
Die góójt meej d'r gat miir um és dés'se meej d'r hand réécht zèt. Zij gooit met haar bips meer omver dan dat ze met haar handen recht zet. Onhandige vrouw, die nogal ruw omgaat met de inboedel.

Gôrdjuus Ontzettend
Wa is'sie toch gôrdjuus stéérek, héij vat iet óp wa iederiin moet laote ligge. Wat is hij toch ontzettend sterk, hij pakt iets op wat niemand kan dragen.

Gôrre Garen
Ge moet dé gôrre 's út de frut haole, ik wul korts wir ón't braoje gôn. Je moet dat garen eens uit de war halen, ik wil binnenkort weer gaan breien.

Gôtjes Gaatjes
Ge pist van hum cénte gin gôtjes in de grónd. Je plast van zijn centen geen gaatjes in de grond. Van hem krijg je geen geld los.

Goudsmitse Goudsmid
Dé's néffe de goudsmidse déúr gekomme, mér vergeete binne te gôn. Dat is langs de goudsmid zijn deur gekomen, maar vergeten binnen te gaan. Het lijkt erg veel op goud maar het is nep.

Graove Graven
Mén hundje is aalté beezeg meej graove, héij dènt dé't'ter knéntjes ónder zitte. Mijn hondje is altijd bezig met graven, hij denkt dat er konijntjes onder zitten.

Graow Grauw
És iemes 'n graow kléúr hi dan zègge ze, és dieje mèn's mér niks ónder de leej hi. Als iemand een grauwe kleur heeft dan zeggen ze, als die man maar niet ziek is.

Graow Ongewassen
És iemes 'r graow ûtzie kan't ók zén dé't'tie z'n aojge al lang nie mér gewaase hi. Als iemand er

vies uitziet kan het ook zijn dat hij zichzelf al lang niet gewassen heeft.

Grasspier Grashalm
Meej 'n grasspier tusse'new dûime kun'de flûite, zuukt mér'res 'n spierke. Met een grashalm tussen je duimen kun je fluiten, zoek maar eens een halmpje.

Grèèze Zeuren
Lig'ter nie te grèèze, zéd'de van'ne méérege meej'jew verkiirde biin út bèd gekomme? Niet zo zeuren, ben je vanmorgen met het verkeerde been uit bed gestapt?

Grélleg Grillig
Ut zag'ger zó'mér grélleg út bè dé óngeluk, k'weet nie wak'ker van moet dènke. Het zag er zomaar grillig uit bij dat ongeluk, ik weet niet wat ik er van denken moet.

Griessel Tuinhark
Meej 'n griessel van iizer, daor griesselde ze rond 't hûis meej óp. Met een tuinhark van ijzer, daar harkten ze het erf rondom het huis mee op.

Griessle Aanharken
Griessle duun ze nie mér zóveul, mér zónder griessel kun'de wen hof nie schón bèhaauwe. Aanharken doen ze niet meer zoveel, maar zonder hark kun je de tuin niet netjes bijhouden.

Grimmassemaoker Grappenmaker
D'n dieje dé's ne grimmassemaoker, die wul iederiin òn't laage maoke. Die man dat is een grappenmaker, die wil iedereen aan het lachen maken.

Gröbke Handjevol
Gèft de kniin wa voejer, venant ze nog hébbe, 'n grob of 'n gröbke maïs. Geef de konijnen wat voeder, al naargelang ze nog hebben, 'n hand- of handjevol maïs.

Grog Hete borrel
Ès ge snotverkoud zé kun'de bèst ne goeje stééreke hiite grog vatte. Als je snipverkouden bent kun je best een goede sterke hete borrel nemen.

Grómmes Standje
Héd'de grómmes gehad, dé was nie veul te vruug, ge moet ók nie zó vééchte. Heb je een standje gehad, dat was niet veel te vroeg, je moet ook niet zo vechten.

Grónd Grond
Héij hi nie miir grónd és dét'ter ónder z'n naogel zit. Hij heeft niet meer grond dan dat er onder zijn nagels zit. Hij heeft geen grond in eigendom.

Gróót Groot
Gróót bè gróót zeej de kat én ze góng bè d'n hónd zitte. Groot bij groot zei de kat en ze ging bij de hond zitten. Soort bij soort.

Gróót geneuk Hoge heren
Hil't gróót geneuk waar'der. Al de hoge heren waren er. Alle bobo's waren er.

Gróóte Oude man
Un kénd slôpt z'n aojge gróót én ne gróóte z'n aojge dóód. Een kind slaapt zich groot en een oude man zich dood. Wat voor de één goed is, kan voor de ander slecht zijn.

Gruts Verwaand
Aaventoe kan'nie gruts vur d'n dag komme, dan môn'tie zéllef dét'tie hil wa is. Soms kan hij verwaand voor de dag komen, dan meent hijzelf dat hij heel wat is.

Grutsklóót Opschepper
De grutsklóót zat in de goeijkaomer én spulde mér wa meej zun'ne grammefóón. De opschepper zat in de huiskamer en speelde maar wat met zijn grammofoon.

Grutste Grootste
Vur de kénd is Sintreklaos wél zówa 't grutste fist van't jaor. Voor de kinderen is Sint Nicolaas wel zo ongeveer het grootste feest van het jaar.

Grutste Oudste
Dieje grutste van éij die groej'tew boove de kop, t'is nen hille klippel geworre. Die oudste van jullie die groeit je boven het hoofd, het is een hele kerel geworden.

Grutter Groter
Uw óóge zén grutter és uwwen búik. Jouw ogen zijn groter dan je buik. Je hebt meer opgeschept dan je op kan, dat hoort niet, dat is niet netjes.

Grutvôdder Opa
Grutvôdder zén is schón, ge moet tiid maoke vur és de kléénkénd komme. Opa zijn is mooi, je moet tijd vrij maken voor de kleinkinderen als die komen.

Grutzat Groot genoeg
Ge zé grutzat, ge hoeft nie èllek hónsgezéijj ligge te griene, kienneke dég'ge zé. Je bent groot genoeg, je hoeft niet telkens te jammeren, watje dat je bent.

Gruun Groen
Kom mér óp, ik lus'sew gruun. Kom maar op, ik lust je groen. Kom maar op, ik ben van jou niet bang.

Gruun Knolgroen
Gruun plukke was gin plezierreg wéérk, 't was dikkels hiil kaauw én nog nat ók. Knolgroen plukken was geen prettig werk, het was dikwijls heel koud en nog nat ook.

Gruun Verse
Gruun rómme komme réécht út de koej. Verse melk komt recht uit de koe. Verser kan het niet.

Gruuntes Groenten

Héd'de veul gruuntes van't jaor of héd'de nie geheufd, t'is ók 'n hil wéérk vur èùw. Heb je veel groenten dit jaar of heb je niet gezaaid, het is ook veel werk voor jou.

Gruunvink Groenling

Un gruuuvink is 'n gruuuáéchteg veugeltje én t'is iet grutter és 'n gewóón vink. Een groenling is een groenachtig vogeltje en het is iets groter dan een gewone vink.

Gruunvoejer Groenvoeder

Knolgruun was gruuuvoejer, van die lékker rôpkes moes'te scheete laote. Knolgroen was groenvoeder, van de lekkere raapjes moest je windjes laten.

Gruutoows Grutto's

Gruutoows, kieviete, kölders én muwwe komme in de Nitterselse haoj nog vur. Grutto's, kieviten, wulpen en meeuwen komen in de Neterselse heide nog voor.

Gruuzelemènte Stuk

Ze hébbe dé bild óp de mért in gruuzelemènte geslaoge, t'is óngepérmetiird. Ze hebben dat beeld op de markt helemaal stuk geslagen, het is verschrikkelijk.

Guld Gilde

De guld gi èllek jaor schiete meej piil én boog um ne nuuwe kunneng te kriige. Het gilde gaat elk jaar schieten met pijl en boog om een nieuwe koning te krijgen.

H

Haar Linksaf

És'se "haar" zin teege 't pérd dan góng ie linksaf, 'n pérd is nie zó stóm hörre. Als ze "haar" zeiden tegen het paard dan ging hij linksaf, een paard is niet zo dom hoor.

Haauwappel Bewaarappels

We hôn vruuger goej haauwappel, de goudrenette kós'tet langst bewaore. We hadden vroeger goede bewaarappels, de goudrenetten kon je het langste bewaren.

Haauwe Houden

És 'n aauw schuur begient te brande, dan is'ser gin haauwe mér ôn. Als een oude schuur begint te branden, dan is er geen houden meer aan. Een late vrijster is niet tegen te houden.

Haauwe Wonen

Ik weet 'n schriiverke te haauwe in de bràème, mér we gôn'ner nie hènne. Ik weet een geelgors wonen in de bramen, maar we gaan er niet naar toe.

Haauwmaauw Wervelwind

Héd'de wél'les nen haauwmaauw gezien, dan wordt 'r stóbber de lócht in gezooge. Heb je wel eens een wervelwind gezien, dan wordt er stof de lucht in gezogen.

Haffel Handvol

Un haffel is nie hillemôl zóveul és 'n grob, mér't schilt nie veul hörre. Een handvol is niet helemaal zoveel als een "grob", maar het scheelt niet veel hoor.

Haffele Knuffelen

Ge zult die këtjes nog's dóód haffele, lôt ze's éfkes meej rust. Je zal die poesjes nog eens dood knuffelen, laat ze eens even met rust.

Hakke Hakken

Ik zie 'jem liever meej z'n hakke és meej z'n tiin. Ik zie hem liever met zijn hakken dan met zijn tenen. Ik zie hem liever gaan dan komen.

Haktol Haktol

Meej'nen haktol moes'te perbiire um nen anderen tol in tweeje te hakke. Met een haktol moest je proberen om een andere tol in tweeën te hakken.

Halfsenté Af en toe

Ze is'ser mér halfsenté. Ze is er maar af en toe. Ze is er bijna nooit.

Halfsenté Dikwijls

Héij is halfsenté ziek, daor kun'de nie van óp ôn, t'is érg zat vur de mèn's. Hij is dikwijls ziek, daar kun je niet van op aan, het is erg genoeg voor de man.

Hallef Half

T'is bèèter 'n hallef aoj és ne leegen dop, zègge ze aalté, jé jé dé snap ik. Het is beter een half ei dan een lege dop, zeiden ze altijd, ja ja dat snap ik.

Halleve Niet fit

Ik zéij vendaog mér nen halleve, ik zéij zó slap és 'n vod, mér wa duu'der ôn? Ik ben vandaag niet fit, ik voel me verre van lekker, maar wat doe je eraan?

Hals oover kop Met grote spoed

Ze wôrre nog mér amperkes thûis út school of ze góng al hals oover kop nôr 'n fist. Ze waren nog maar nauwelijks thuis uit school of ze gingen al met grote spoed naar 'n feest.

Handvól Handvol

D'r zén'ner gin handvól mér 'n land vól. Er zijn er geen handvol maar een land vol. Bemoedigend gezegd tegen iemand wiens meisje hem de deur gewezen heeft.

Hangiizer Laatkomer

Zulle we mér vòst begiene, 't hangiizer kôm't strak wél, és we daor óp moete wochte. Zullen we maar alvast beginnen, de laatkomer komt straks wel, daar wachten we niet op.

Hangkónt Treuzelaar
Ôn 'n hangkónt héd'de gin haauwvaast, die blaos'de gin vuur in z'n broek. Aan een treuzelaar heb je geen houvast, die blaas je geen vuur in zijn broek.

Hannekemaon Maan
Ménnekes, és ge taovend laot meugd ópblieve kunde messchien hannekemaon nog zien. Kindjes, als je vanavond laat mag opblijven kunnen jullie misschien de maan nog zien.

Haogel Hagel
Ee wénd én d'n haogel die hoesde dur de béúm de blaor vlóóge'ner af. De wind en de hagel die brulden door de bomen de bladeren vlogen er vanaf.

Haogel nuuw Gloednieuw
Blé meej dieje pléksteel van m'n pluusse stuul af jungske, ze zén paas haogel nuuw. Blijf met die lolly van mijn pluche stoelen af kindje, ze zijn pas gloednieuw.

Haoj Heide
In de Nitterselse haoj wôrre'ner vruuger veul vènne, nouw stôn de miste al lang dréúg. In Netersel in de heide waren er vroeger veel vennen, nu zijn de meesten ontwaterd.

Haom Haam
Un pérđ in de kaor kré nen haom ôn én daor kömt de réést van't getûg ôn te hange. Een paard in de kar krijgt een haam aan en daar komt de rest van het tuig aan te hangen.

Haon Haan
Ne goejen haon is nie vét. Een goeie haan is niet vet. Smoes van een magere getrouwde man.

Haonepóóte Koekoeksbloemen
Haonepóóte bloeje van maoj tuuw sèptèmber, ze hébbe liest nattege grond. Koekoeksbloemen bloeien van mei tot september, ze hebben het liefst vochtige grond.

Haor Haar
Dé méske hi schón lang haor, vénde géij dé gin uwwege zund 't af te knippe? Dat meisje heeft mooi lang haar, vinden jullie dat geen eeuwig zonde 't af te knippen?

Haorfiin Haarfijn
Ze hân'tem haorfiin útgeleed, mér't vatte nie, héij was in de bónne. Ze hadden het hem haarfijn uitgelegd, maar hij begreep het niet, hij was in de war.

Haos Hazen
D'r zén nie zóveul haos mér in de haoj, de haoj is ók nie zó gróót mér és vruuger. Er zijn minder hazen in de hei, de heide is ook niet zo groot meer als vroeger.

Haover Haver

Rog, haover én térrew (of térf) dé waar 't graon wat'ter vruuger veul gezaoid wier. Rogge, haver en tarwe dat waren de granen welke er vroeger veel gezaaid werden.

Haoverèssenhout Lijsterbessenhout
Haoverèssenhout is gin goej stookhout, 't vlieg'ter dur, ge moet mér indèuwe. Lijsterbessenhout is geen goed brandhout, 't vliegt er door, je moet steeds bij stoken.

Haozelnoote Hazelnoten
Haozelnoote die groeje ôn d'n haozelàèr, die nutjes hébbe veul mènse wél gàère. Hazelnoten die groeien aan de hazelaar, die nootjes hebben veel mensen wel graag.

Harder liege Harder liegen
Héij kan harder liege és 'n pérđ lóópe. Hij kan harder liegen als een paard lopen. Hij liegt of het gedrukt staat.

Harstikke Heel erg
Ik zéij harstikke blèèj meej m'n verjaordagskedoow, dé kwam krék goed van paas. Ik ben heel erg blij met mijn verjaardagscadeau, dat kwam erg goed van pas.

Haspelde Struikelde
Ik zéij me daor toch nèrgekwakt, ik haspelde oover diejen horst ónder die bóóm. Ik ben me daar toch gevallen, ik struikelde over die verhoging onder die boom.

Hébbelele Inhalig
Ge moet nie zó hébbelele zén én iet vur d'ander oover laote, héd'de dé begreepe? Je moet niet zo inhalig zijn en iets voor de anderen overlaten, heb je dat begrepen?

Héd'de niks Heb je niets
Héd'de niks vur ónze Jan... want die mag niks hébbe. Heb je niets voor onze jan...want die mag niets hebben. Wat moet ik hem toch geven.

Héd'de wa Heb je wat
Héd'de wa dan zéd'de wa, héd'de niks dan zéd'de niks. Heb je wat dan ben je wat, heb je niets dan ben je niets. Iemand zonder geld telt niet mee.

Héd'det Heb je het
Zó ge't môkt, zóó héd'det. Zo je het maakt, zo heb je het. Je moet je eigen lot bepalen.

Heemel Hemel
És ge géld zat hét, kun'de d'n heemel kóópe, zitte zónder dan kun'de nôr d'n duuvel lóópe. Als je geld genoeg hebt, kun je de hemel kopen, zit je zonder dan kun je naar de duivel lopen. Met geld kun je alles bereiken.

Heevege Heel veel
De manne hân heevege slaop ik héb ze mér vruug tebèd gedôn, ze ligge te snôrreke. De

kinderen hadden heel veel slaap ik heb ze maar vroeg in bed gestopt, ze slapen al.

Hèffe Heffen
Ze moete'nem hèffe én draoge. Ze moeten hem heffen en dragen. Die man is hulpbehoevend, anderen moeten hem verzorgen.

Héffeltje Handjevol
Duu'ter nog mér 'n héffeltje bè. Doe er nog maar een handjevol bij. Doe er nog maar een beetje bij.

Hegge Hagen
Alle hège schudde wénd. Alle hagen vangen wind. Alle beetjes helpen.

Héijmweej Heimwee
Ik hôj zóó'n héijmweej, ik zoow wél óp m'n kniejes trug nôr hûis hébbe wulle krûipe. Ik had zo'n heimwee, ik zou wel op mijn knieën terug naar huis hebben willen kruipen.

Hékse Toveren
Hét mér geduld ik kan nie hékse én anders begien'der zéllef mér ôn. Heb maar geduld ik kan niet toveren en anders begint er zelf maar aan.

Hèl Rap
Héij is wir zó hël és wa. Hij is weer zo rap als wat. Hij is weer goed opgeknapt.

Hélleg Heilig
T'is óp't hélleg óóg gemôkt. Het is op het heilig oog gemaakt. Je moet er niet alles van verwachten, er is geen duimstok aan te pas gekomen.

Héllege Heiligen
Vruuger wôrre'ner in de kèrk veul héllege bilde, mér ze hébbe'ner 'n dèl afgedankt. Vroeger waren er in de kerk veel beelden van heiligen, een deel hebben ze afgedankt.

Hélske Sukkeltje
Wa is dé 'n hélske, kan niks, duu niks én wul niks, daor kun'de dus nie meej vrût. Wat is het een sukkeltje, kan niets, doet niets en wil niets, daar kun je dus niet mee vooruit.

Hélster Halster
Un pèrd dés'se út de waoj gónge haole din ze 'n hëlster ôn én 'n lénd. Een paard dat ze uit de wei gingen halen deden ze een halster aan en een teugel.

Hèm Hemd
Wie hóóger schét és z'n kónt sti, môkt z'n hèm vûil. Hij die hoger schijt als zijn kont staat, maakt zijn hemd vuil. Mensen die boven hun stand leven maken zich belachelijk.

Hèmslip Hemd
Tuun ik 'r kwam stón'nie nog in zun'nen hèmslip, mér tuun was ie nogal 's meej klaor. Toen ik er

kwam stond hij nog in zijn hemd, maar toen was hij nogal vlug aangekleed.

Héndege Makkelijke
Dé zén héndege kéndér, daor héd'de gin umkiike nô, die kunne goed alliin speule. Dat zijn makkelijke kinderen, je hebt er geen omkijken naar, die kunnen goed alleen spelen.

Héndeger Makkelijker
Zóó gee'get héndeger, ge moet'tes kiike hoe d'n dieje dé duu, die kan'ner iet van. Zo gaat het makkelijker, je moet eens kijken hoe die man dat doet, die kan er iets van.

Hèngt Hangt
Goej geridschap hèngt ónder 'n afdak. Goed gereedschap hangt onder een afdak. Gezegd om de bierbuik te vergoelijken.

Hènne Heen
Wór gôd'de hènne, vraoge ze dan, és'ger krék stiekem tussenût wón trèkke. Waar ga je heen, vragen ze dan, als je er net stiekem vandoor wilden gaan.

Hènnebruudsel Niet lang
We bliive gin hènnebruudsel. We blijven geen hennenbroedsel. We blijven niet lang.

Hènekóój Kippenhok
Un hènnekóój is 'n hok vur de kieppe én teege kieppe zègge ze ók ójt hènne. Een kippenhok is een hok voor de kippen en tegen kippen zegt men ook ooit hennen.

Hèneprutter Kippenhouder
És ge hènne haauwt vur ôn de kost te komme dan zéd'de nen hènneprutter. Als je kippen houdt voor je beroep dan ben je een kippenhouder.

Hènevlis Kippenvlees
Hènevlis zègge ze nie veul mér, dé's aauwerwets, mér kieppevél is veul nuuwer. Kippenvlees zegge ze niet veel meer, dat is ouderwets, maar kippenvel is veel moderner.

Hérd Woonvertrek
Wa nouw de hûskaomer is dé waar vruuger zóó gezeed d'n héréd mér nie zó luuks. Wat nu de huiskamer is was vroeger zo gezegd het woonvertrek maar niet zo'n luxe.

Hérménie Harmonie
In 'n iet of wa dôrp is 'n hérménie, die bè zó'wa èllek fist kómt ópdraave. In een behoorlijk dorp is een harmonie, die bij zowat elk feest komt opdrijven.

Hérring Haring
Wa is't toch ne schraolen hérring, héij moet gruuwelek ûtkiike dét'tie nie út z'n broek waojt. Wat is het toch een magere haring, hij moet gruwelijk uitkijken dat hij niet uit z'n broek

waait. Wordt gezegd van iemand die wel heel mager is.

Hérs Hierheen
Kom'mér hérs ménneke, dan zal ik 'r 'n plôster óp plékke, dan gee'get wél bèètere. Kom maar hierheen kind, dan zal ik er een pleister op plakken, dan geneest het wel.

Hérs én gins Heen en weer
D'r wordt veul hérs én gins gelóópe, hier in de buurt én dé's wél plezierreg. Er wordt veel heen en weer gelopen, hier in de buurt en dat is wel plezierig.

Hérses Hersens
Urst meej'jew hérses wèrreke én dan paas meej'jew hand anders gee'get verkiird. Eerst met je hersens werken en dan pas met je handen anders gaat het mis.

Héúp Hopen
We gôn de molshéúp sliachte, duun we't meej de schup of meej de slaojp? We gaan de molshopen slichten, doen we het met de spade of met het sleep?

Héúr Haar
És grutje meej de kléén manne gi wandele, moete ze héúr wél 'n héndje gèève. Als oma met de kleine kinderen gaat wandelen, moeten ze haar wel een handje geven.

Heuve Zaaïen
Schón wiir um te heuve. Mooi weer om te zaaïen. Het goede moment om toe te slaan.

Hies Heet
És iet hiit is, dan zègge ze teege van die hiil kléén manne dé't hies is. Als iets heet is, dan zeggen ze tegen de kleinste kinderen dat het "hies"(heet) is.

Hiet Heet
Zi hiet van der aojge Fiers, mér ze is getrèùwd meej inne út Nittersel. Ze heet met haar meisjesnaam Fiers, maar ze is getrouwd met een uit Netersel.

Hiil Heel
Die krûik is ók nog hiil én dé's toch al 'n hiil aauw, és ge ze mér goed bewaard. Die kruik is ook nog gaaf en dat is toch al een heel oude, als je ze maar goed bewaard.

Hiirumke Heerompje
Ut is allemôl nie zó schön és dé hiirumke prikt
Het is allemaal niet zo mooi als heerompje preekt. Het is allemaal niet zo mooi als het wordt voorgesteld.

Hiit Heet
Ge moet 't iizer smeeje és't hiit is anders kôm'ter niks van teréécht. Je moet het ijzer smeden als het heet is anders komt er niets van terecht.

Hiizel Ijzel
Hiizel óp d'n tak, kórre in de zak. Ijzel op de tak, graan in de zak. Vorst in het voorjaar voorspelt een goede graanoogst.

Hiizelt Ijzelt
T'is mér goed dé't nie dikker hiizelt, t'is wél gevôrlek és ge'r dur moet mi de fiets. Gelukkig dat het niet vaker ijzelt, het is wel gevaarlijk voor fietsers.

Hikster Vlaamse gaai
Zeeker speule, lék Klaos mee z'n hikster, én'nie trok ze de kop út. Zeker spelen, zoals Klaas met zijn Vlaamse gaai en hij trok ze de kop uit. Lachwekkende reactie op mensen die meenden het prima voor elkaar te hebben of het zekere voor het onzekere nemen.

Hildèl Hele boel
Un hildèl is hil'wa, jé dé's ècht veul, wór haole ze dieje praot ammel vandôn. Een hele boel is heel wat, ja dat is echt veel, waar halen ze die taal toch vandaan.

Hillemôl Helemaal
Ik gôj nie hillemôl achterum, ik vat de geriechtste wèg, réécht oover de ékkers. Ik ga niet helemaal achterom, ik neem de kortste weg, recht over de akkers.

Himmeltje Hemeltje
Wie trèùwt um't gèlletje, hi 'n kort himmeltje, mér 'n lang hèlletje. Wie trouwt om het geld, heeft een kort hemeltje, maar een lange hel. Trouwen om het geld is geen garantie voor blijvend geluk.

Hinke Hinken
Un pérd én n'n hóng die hinke um ne strónt. Een paard en een hond die hinken om een stront. Voor elk kwaaltje een hoop bombarie maken.

Hirke Heertje
Iemes meej 'n schön pak én ne strikdaas, dôr zègge ze van dé't 'n hirke is. Iemand met een mooi kostuum en 'n stropdas, daar zegt men van dat het een heertje is.

Hisse Ophitsen
És'se mén'nen hond nie hisse, is't wiidût de gemaksten hond út de buurt. Als ze mijn hond niet ophitsen, is het veruit de liefste hond uit de buurt.

Hit Hitte
Wa goed is vur de kaauw is ók goed vur de hit. Wat goed is tegen de kou is ook goed tegen de hitte. Wat hier goed voor is zal daar niet slecht voor zijn.

Hit Klein paardje
Un kléén pérdje daor zègge ze hier nen hit teege, die zén nie ècht vur't wéérk. Een klein paardje

dat noemen ze hier 'n "hit", die zijn niet echt voor het werk.

Hit'tie Heeft hij
Méérege hit'tie wir érdbeejze zat zeej, és'ger wult hébbe dan gôt'ter mér hènne. Morgen heeft hij weer aardbeien genoeg zei hij, als je er wil hebben dan ga er maar heen.

Hittepetit Bedrijvig meisje
Héd'de géij'er ók zóónne hittepetit bè, ge hét'ter wa meej te stèlle. Hebben jullie er ook zo'n bedrijvig meisje bij, daar heb je wat mee te stellen.

Hôd'det Had je het
Hoe hôd'det gàère gehad wulle hébbe, dun, dik of dur 'n duukske? Hoe had je het graag gehad willen hebben, dun, dik of door een doekje? Vraag aan iemand met nogal wat noten op zijn zang.

Hoef'de Hoef je
Van zóó'n daggéld hoof'de gin spatse te maoke. Van zo'n daggeld hoef je geen uitspattingen te maken. Met zo'n karig loontje maak je geen bokkensprongen.

Hoeppere Onrustig zitten
Wa zit'te toch te hoeppere, ik zoow mér'res nô de pleej gôn, dé hélp't messchien wél. Wat zit je toch onrustig, ik zou maar eens naar de wc gaan, dat helpt misschien wel.

Hoeveul Hoeveel
Ut kómt nie zó naauw hoeveul dég'ge meej-brèngt, és dieje zak mér zó'wa vol is. Het komt niet zo precies hoeveel dat je meebrengt, als die baal maar ongeveer vol is.

Hógstes Hooguit
Ge moet'ter nie óp rèèkene dé'k aalté kan, hógstes halfsenté, dan val'let nog meej. Je moet er niet op rekenen dat ik altijd kan, hooguit af en toe, dan valt het nog mee.

Hôjkant Heikant
D'n Hôjkant hiet 'n straot in Reusel, daor was vruuger de rand van de haoj. De Heikant heet een straat in Reusel, daar was vroeger de rand van de heide.

Hôjslénders Hagedissen
Hôjslénders kom'de nie dik mér teege, ze zén vórt zèldzaam én dé's zund van't bisje. Hagedissen zie je niet veel meer, ze zijn nu zeldzaam en dat is zonde van het beestje.

Hôks Haaks
Die déúr héd'de nie hôks afgehange, ze hèngt hillemôl schiif, dé's frotwéérk. Die deur heb je niet haaks afgehangen, ze hangt helemaal scheef, dat is prutswerk.

Hôkske Haakje

Ge zult 'n fénder hôkske moete zuuke vur dé durke, deezen haok is veul te lómp. Je zal een fijner haakje moeten zoeken voor dat deurtje, deze haak is veel te groot.

Hölleke Holletje
Un goej mûis hi miir dan iin hólleke. Een slimme muis heeft meer dan een holletje. Niet voor een gat te vangen zijn.

Hollewaoj Domme boerse meid
Dés'me toch 'n hollewaoj, dôr hoef'de nie zó friit meej te zén és die kómt. Dat is me toch een flapuit, daar hoef je niet zo blij mee te zijn als die komt.

Hómme Ga opzij
És 'n koej ópzéij moes meej't melleke zeej de boer hómme én dan kriig ie plak. Als een koe opzij moest met het melken zei de boer "ga opzij" en dan kreeg hij ruimte.

Hômmer Hamer
Slô nie óp'pew fikke meej dieje gróóten hómmer, die is veul te lómp vur èuw. Sla niet op je vingers met die grote hamer, die is veel te groot voor jou.

Hóng Hing
Ut kot hóng vol bluumes um te dréuge, dé's ammel vur dréugstukskes. Het hok hing vol bloemen om te laten drogen, dat is allemaal voor droogboeketten.

Hónsaauwer Behoorlijk oud
Diejen aauwe knoeper zie'get nie mér zitte, héij hi ók vórt nen hillen hónsaauwer. Die oude man ziet het niet meer zitten, hij is ook al behoorlijk oud.

Hónsgezéijk Geregeld
Daor moet'tew èllek hónsgezéijk hènne. Daar moeten we elk keer naar toe. Daar moeten we geregeld naar toe.

Hónsgezojk Telkens
Èlk hónsgezojk kom'de meej't iin of ander kerwaojke, zuuk 't zélf mér út ónderhand. Telkens kom je met het een of ander akkefietje, zoek het zelf maar uit onderhand.

Hónshok Hondenhok
Héd'det hónshok óp? Heb je het hondenok op? Gezegd tegen iemand met een hoed op.

Hónshout Vuilboomhout
Hónshout dé stinkt wa és'get brèkt, ge kun'ter niks meej és ópstooke. Vuilboomhout dat stinkt wat als je het breekt, je kan er niets mee dan het opstoken.

Hónsribbe Weegbree
Hónsribbe zie'de zat néffe de wèg stôn, de blaor liike iet óp de ribbe van nen hond. Weegbree zie je veel langs de weg staan, de bladeren lijken op de ribben van een hond.

Hôntje Haantje
Hôntje de vurst is wir ôn't bralle, héij gléú'vet zéllef, d'n ônstèller. Haantje de voorste is weer aan het snoeven, hij gelooft het zelf, de aansteller.

Hóógnódddeg Hoognodig
Héij moet hóógnódddeg ne nuuwe waoge ônschafte, d'n deeze is 'n gevaor óp de wèg. Hij moet hoognodig een nieuwe auto aanschaffen, deze is een gevaar op de straat.

Hóój Hooi
Un geluk bè 'n óngeluk, zeej d'n boer, m'n koej is kepot mér m'n hóój is krék óp. Een geluk bij een ongeluk, zei de boer, mijn koe is dood, maar mijn hooi was juist op. De boer zijn geluk woog niet op tegen zijn pech.

Hóóje Hooien
Ge moet hóóje és de zón schént. Je moet hooien als de zon schijnt. Het ijzer smeden als het heet is, je kans waarnemen.

Hóójtaas Hooistapel
Óngébónde bèst, zeej't kallef én stón ôn d'n hóójtaas. Ongebonden best, zei het kalf en stond aan de hooistapel. Antwoord van een vrijgezel op de vraag waarom hij niet getrouwd is, hij heeft het zo best naar zijn zin.

Hóójzaod Hooizaad
Ut jukt me toch és ik hóój óp de schèlleft héb gedôn, dé kömt van dé hóójzaod. Het jeukt overall als ik hooi op de hooizolder heb gedaan, dat komt van het hooizaad.

Hool Hol
Dieje bóóm is hiil oud, héij is hool én dé's goed vur veul veugeltjes én zó'iet. Die boom is heel oud, hij is hol en dat is goed voor veel vogeltjes en andere diertjes.

Hóóp Hoop
Teege 'n kléén bérregske stróój zègge ze hier ne stróój hóóp, dé's dus ne kwak stróój. Tegen een stapel stro zeggen ze hier een hoop stro, dat is dus een boel stro.

Hor Hor
Ze hébbe daor 't hor. Ze hebben daar het hor. Ze zijn daar goed erg nors.

Horènkeld Enkels bezeren
És ge horènkeld dan schup'te meej'jew klómpe 'w ènkels kepot én dé duu lang ziir. Als je "horènkeld" dan schop je met je klompen je enkels stuk en dat doet lang pijn.

Hórre Doffer
Diejen dûivemélleker hi'ne goeje hórre, hil die dûive die'tie hi komme'ner vanaf. Die duivenhouder heeft een goede doffer, alle duiven die hij heeft stammen er vanaf.

Hortje Ogenblikje
Ik héb wél 'n hortje tiid, ik hoef aachtermekaoor niks dé'k weet, schiet mér óp. Ik heb wel een ogenblikje tijd, ik hoef meteen niets zover ik weet, schiet maar op.

Hôst Bijna
Ge héd hôst genóg gespaord, 'w dóós is bekant vol én dan haauw'der mér'res meej óp. Je hebt bijna genoeg gespaard, de doos is bijna vol en dan houd je er maar mee op.

Hôsteg Haastig
Héij was nog hôsteg nô de kèrk gelóópe, mér'rie kwam toch nog veul telaot. Hij was nog haastig naar de kerk gelopen, maar hij kwam toch nog veel te laat.

Hót Rechts
Hót of hótum, haar of haorum, juu én hoow dé wies 'n pérd wa dé betiikende. Rechts of rechtsaf, links of linksaf, vooruit en stop dat wist 'n paard wat dat betekende.

Houtere Houten
Héij kré nen houtere jas ôn. Hij krijgt een houten jas aan. Die man gaat dood.

Houtere leepel Houten lepel
Nen houtere leepel kènde géij allemôl wél, mér 'r zén ók houtere hômmers, tange nie. Een houten lepel kent iedereen wel, maar er zijn ook houten hamers, tangen niet.

Hûid Huid
Ge kunt ginne kaoj de hûid afdoen. Je kunt een kei de huid niet afdoen. Er is niets meer te halen.

Hûid of start Huid noch staart
Iemes van hûid of start kènne. Iemand van huid noch staart kennen. Iemand helemaal niet kennen.

Hûis Huis
Gi héd nog mér 'n schón hûis gekocht, mér daor héd'de ók lang vur gespaord. Je hebt nog maar een mooi huis gekocht, maar daar heb je ook lang voor gespaard.

Hukkes Hurken
Hoe aaower dég'ge wordt hoe sléechter dég'ge óp'pew hukkes kunt gôn zitte. Hoe ouder dat je wordt hoe slechter dat je op je hurken kunt gaan zitten.

Hukcum Ja, ja
Hukcum zeej d'n boer, ze kunne me nog miir vertèlle, mér daor duu'wek nie ôn meej. Ja ja zei de boer, ze kunnen me nog meer vertellen, maar daar doe ik niet aan mee.

Hult én bult Oneffen
Diejen ékker is klaor hult én bult. Die akker is oneffen. Die akker ligt er niet gaaf bij.

Hundje Hondje

Ne woef wordt 'n hundje és de kéndér wa grutter worre, snap'tet? Een "woef"(hond) wordt een hondje als de kinderen wat groter worden, begrijp je het?

Hundjes Hondjes

És die hundjes biite kom ik nie aachterum, ze biite mén manne nie in d'r kûite. Als die hondjes bijten kom ik niet achterom, ze bijten mijn kinderen niet in de kuiten.

Hupke Hoopje

Ne kléénen hóóp is 'n hupke, dé moet dan wél nen hiile kléénen hóóp zén. Een kleine hoop is een hoopje, het moet dan wel een heel kleine hoop zijn.

Hurd Hoort

Héij hurd al hiil lang nie goed, mér dé woow'wie nie gezeed hébbe. Hij hoort al heel lang niet goed, maar dat wou hij niet gezegd hebben.

Hurde Hoorde

Ik hurde dé de hérmenie in't dörp was, ik dènk dé de guld iet te vieren hôj. Ik hoorde dat de harmonie in het dorp was, ik denk dat het gilde iets te vieren had.

Hûshaauwe Gezin

Ik zéij van de wèèk meej't hûshaauwe nog nôr de zeej geweest, mér't was te kaauw. Ik ben van de week met het gezin nog naar de zee geweest, maar het was te koud.

Hûshaauwes Gezinnen

Vruuger wôrre de hûshaauwes gróót, de aauw-lûij hôn't druk meej al die kortórre. Vroeger waren de gezinnen groot, de ouders hadden het druk met al dat kroost.

Hûske Toilet

Vruuger baauwde z'n kléén hûske óp 't éérft meej 'n pleej ur'in, dôrrum is dé't hûske. Vroeger bouwden ze 'n klein huisje op 't erf met 'n poepdoos erin, dat was dan het toilet.

Huttere Wiebelen

Piere vur te visse vang'de dur'ne riek in de grónd te stèèke én wa te huttere. Wormen om te vissen, vang je door een riek in de grond te steken en wat te wiebelen.

Huuje Hoeden

Vruuger din ze de biste huuje, mér tuun hôn'zer nie zó veul és teegewórreg. Vroeger werd het vee gehoed, maar toen hadden ze er niet zoveel vee als tegenwoordig.

Huujske Hoedje

Die kakmedam hi slag oover kiir 'n ander huujske óp, ze hi huujs zat. Die aanstelster heeft geregeld een ander hoedje op, ze heeft hoedjes genoeg.

Iesias Heupjicht

T'is me in munne rug geschoote, ik dènk de'k iesias héb, daor zéij ik goed meej klaor. Het is me in de rug geschoten, ik denk dat ik heupjicht heb, daar ben ik nog niet vanaf.

Igólleg Gelijkmatic

De peejkes komme goed igólleg út, meej zóó'n fiin zaod héd'de dé nie zeeker. De worteltjes komen goed gelijkmatig uit, met zo'n klein zaad heb je het niet zeker.

Iikels Eikels

Dees jaor zén'der veul iikels, ze zègge dé'ter dan nen harde wénter óp kômst is. Dit zijn er veel eikels, men zegt dat er dan een strenge winter op til is

Iin Een

iin kômst nójt alliin. Een komt nooit alleen. Een ongeluk komt nooit alleen.

Iin én al Een en al

Die waaj is iin én al hult én bult, mér dé's goed vur't landschap zègge ze. Dat weiland is een en al laagte en hoogte, maar dat is mooi voor het landschap zeggen ze.

Iir Eer

Iir bewaord én koste gespaord. Eer bewaard en kosten gespaard. Twee voordelen in een keer.

Iizere Ijzeren

Meej ne zwaore iizere hômmen, dôr duu'de al wa meej, mér zónder zwiit gee'get nójt. Met 'n zware ijzeren hamer, daar doe je al wat mee, maar zonder zweet gaat het nooit.

Ilt Eelt

Ilt óp z'n ziel hébbe. Eelt op zijn ziel hebben. Hardvochtig met mensen omgaan.

Immel Eenmaal

Van nen eezel kun'de nouw immel gin pérde maoke. Van een ezel kun je nu eenmaal geen paard maken. Je kan van een dommerik nu eenmaal geen geleerde maken.

Impersant Intussen

Ik moet nô Hóóge Mierd, zal ik impersant oover Liige Mierd én Éésbeek réije? Ik moet naar Hooge Mierde, zal ik intussen over Lage Mierde en esbeek rijden?

Inder Hetzelfde

T'is krék inder wa'k vat, ze zén allebaaj 't zélfde, 't môkt mén niks út. =het is precies hetzelfde wat ik neem, ze zijn beiden hetzelfde, het maakt mij niet uit.

Indjes Eendjes

Un klócht jóng indjes dé's schón um te zien, trèuwes al dé jong grut is schón. Een stel jonge

eendjes dat is mooi om te zien, trouwens al dat jong kroost is mooi.

Infermiire Informeren
Ik zal vuraf 's goed infermiire, wan'ter zén teegewórreg zóveul wètte én reegeltjes. Ik zal van te voren eens goed informeren, want er zijn nu zoveel wetten en regeltjes.

Inhaole Inhalen
Wul'de hum nog inhaole, dan zul'de harder moete lóópe, anders zie'dem nie mér. Wil je hem nog inhalen, dan zal je harder moeten lopen, anders zie je hem niet meer.

Inins Ineens
Dé hit'tie zó'mér inins gekreege én't was zóó'ne stéereke vènt zód'de gezeed hébbe. Dat heeft hij zo maar ineens gekregen en het was zo'n sterke kerel zou je denken.

Inne Een
Óp inne nier lóópe. Op een nier lopen. Scheef lopen.

Inne kiir Eenmaal
T' is 'n sléécht dörp, wór 't nie inne kiir in't jaor kèrmus is. Het is een slecht dorp, waar het niet één keer in het jaar kermis is. Na de nodige inspanning moet ook ontspanning volgen.

Innèmmè Drinken
És ge inde frut zit moet'te nie meej nô de flés vatte, meej innèmmè schiet'te niks óp. Als je overspannen bent moet je niet meteen aan de drank gaan, met drinken los je niets op.

Inpiepe Insteken
Kléén kènder moete bè't ônkleeje d'r érmkes inpiepe in de mèùwe van der trûij. Kleine kinderen moeten bij 't aankleden de armpjes in de mouwen van hun trui steken.

Inriechte Inrichten
Ze gôn de straot oovernuuw inriechte zègge ze, dé zal nog 'n hil revôzzie worre. Ze gaan de straat opnieuw inrichten zegt men, dat zal nog een hele ravage worden.

Insenté Te eniger tijd
Kunde gi insenté komme héllepe of héd'det te druk meej'jew ander beejzegheeje? Kun jij te eniger tijd komen helpen of heb je het te druk met je andere bezigheden?

Inslaoge Inkopen
Vur de vekansie gôn we nog van alles inslaoge, anders moet'te giender metiin te véld. Voor de vakantie gaan we nog van alles inkopen, anders moet je ginds meteen op pad.

Intebrokke Te zeggen
Ge héd niks intebrokke, ander mènse die zègge daor hoe'wet moet, t'is nie ôngenaom. Je hebt

niets te zeggen, andere mensen die zeggen daar hoe het moet, het is niet prettig.

Intéts Bijtijds
Ge wor'ter intéts bè, anders hôd'de niks gehad, ge moet'ter ók aalté vruug bè zén. Je was er bijtijds bij, anders had je niets gehad, je moet er ook altijd vroeg bijzijn.

Intréést Rente
Urdaogs gi d'n intréést umbliig, daor moet de wéerekgeleegenhéij meej umhóóg. Eerdaags gaat de rente omlaag, daar moet de werkgelegenheid mee omhoog.

Intrèuwe Introuwen
Intrèuwe én ónwiir gèft aaltéij gedónder. Introuwen en onweer geeft altijd gedonder. Beiden geven dikwijls moeilijkheden.

Irlek Eerlijk
Irlek zulle we alles diile zin ze vruuger, mér tuun was'ser wénneg te verdaole. Eerlijk zullen we alles delen zeiden ze vroeger, maar toen was er weinig te verdelen.

It Eet
Wa goed it, dé goed schét. Wat goed eet, dat goed schijnt. Gezond eten houden je darmen gezond.

Itte Eten
Itte géij meej messchien, dan kan ik 'r rèèkening meej haauwe, ik viin dé plezierreg. Eten jullie mee misschien, dan kan ik er rekening mee houden, ik vind dat prettig.

Ivegillie Evangelie
De pestóór hôj meej pallemézóndag toch 'n lang ivegillie én dé's èllek jaor 't zélfde. De pastoor had met palmzondag toch een lang evangelie en dat is elk jaar hetzelfde.

J

Janke Huilen
Ze is wél 'n zónde wérd, al sti de pestóór d'r néffe te janke. Ze is wel een zonde waard, al staat de pastoor er langs te huilen. Te mooi om te laten lopen.

Jaocht Ja zeker
Jaocht, daor meug'de wél wa kómpôssie meej hébbe, dieje méns hi in z'n lèève al veul te verhapzakke gehad. Ja zeker, daar mag je wel wat medelijden mee hebben, die man heeft in zijn leven veel te verwerken gehad.

Jaoge Jagen
T'is nog gin wiir um'mer d'n hónd dur te jaoge. Het is nog geen weer om er de hond door te jagen. Het is erg slecht weer.

Jaogers Jagers

De jaegers moete de kniin in de hand zien te haauwe, anders moppere de boerre. De jagers moeten de konijnen onder controle houden, anders mopperen de boeren.

Jaor Jaar

Hoe aaower ge word hoe gaauwer dé'ter 'n jaor um is, és't nie ópschiet is't nie goed. Hoe ouder je wordt hoe vlugger er 'n jaar voorbij is, als 't niet opschiet is 't niet goed.

Jéske Jasje

Zóó lék de wénd waojt, zóó waojt z'n jéske. Zoals de wind waait, zo waait mijn jasje. Hij waait met alle winden mee.

Joekkel Hond

Haauw't dieje joekkel vaast, vur'tie mén in m'n biin bét, wan'tie zie'ter lullek út. Houd jij die hond vast, voor hij mij in mijn been bijt, want hij ziet er gevaarlijk uit.

Joekkere Huilen

Ge hoeft nie zó te joekkere, 't hi niks te betiikene, t'is 'n schrémke van niks. Je hoeft niet zo te huilen, 't heeft niets te betekenen, het is 'n schrammetje van niets.

Joekkert Jankt

Is dé hondje paas van d'n aauwen af umdét'tie zó joekkert of hit'tie hier d'n aord nie? Is dat hondje pas van de moeder af omdat hij zo jankt of moet hij hier nog aarden?

Jónge Baren

Ge zul'ter nie af jónge. Je zal er niet van jongen. Gezegd tegen iemand die zit te klagen over het zware werk, wat er moet gebeuren.

Jónk Kind

Zód'dew jónk nie'jes éfkes gôn tróoste, 't hee'get hillemôl nie nôr zun'ne zin. Zou je, je kind niet eens even gaan troosten, het heeft het helemaal niet naar de zin.

Jûin Uien

Jûin dé's goej eete, sómmige mènse moette'ner wél veul scheete van laote. Uien dat is gezond eten, sommige mensen hebben dan wel last van winderigheid.

Jukt Jeukt

D'r sti geschreeve én gedrukt dég'ge krabbe meugt wór't jukt. Er staat geschreven en gedrukt dat je krabben mag waar het jeukt. Nood breekt wet.

Jumper Vest

Die van óns hôj'ne wólle jumper ôn én daor kriig ze ammel uksel van ôn d'r áerm. Mijn vrouw had een wollen vest aan en daar kreeg ze steeds jeuk van aan haar armen.

Jungske Jongetje

Kléén kéndér hébbe alle sórte naome, mistal zègge ze dé't 'n schón jungske is. Kleine kinderen hebben veel soorten namen, meestal zeggen ze dat het een mooi jongetje is.

Juutepèere Juteperen

Juutepèere die hôn de kléúr van ne juute zak én't vèlleke vuulde ók wa rèùw ôn. Juteperen die hadden de kleur van een jute zak en de schil voelde ook wat ruw aan.

K

Kaajkepot Uitgeput

Ik zéij hillemôl taone, ik kan ók zègge dé'k kaajkepot zéij of harstikke muug. Ik ben uitgeput, ik kan ook zeggen dat ik bekaf ben of ontzettend moe.

Kaast Kast

D'n dieje li daor hóóg in de kaast. Die man ligt daar hoog in de kast. Hij wordt voorgetrokken, hij kan daar een potje breken.

Kaastere Casteren

Ik weet van niks ik kom van Kaastere. Ik weet van niks ik kom van Casteren. Ik bemoei me er niet mee, zoek het zelf maar uit.

Kaauw Koud

Wa was't vanneméérege kaauw óp de fiets én ik was m'n handschoen nog kwiit ók. Wat was 't vanmorgen koud op de fiets en ik was mijn handschoenen nog verloren ook.

Kaauwe Kauwen

D'r zén dees jaor wir veul kaauwe, ge zó't zègge wór komme ze ammel vandôn. Er zijn dit jaar weer veel kauwen, je zou zeggen waar komen ze allemaal vandaan.

Kaauwe Koude

És de kaauwe smèd begient, kré dun hiite wéere-k. Als de koude smid begint, krijgt de hete (smid) werk. Ieder zijn vak.

Kaauwen Koude

T'is mén nog ginne kaauwen érrepel wérd. Het is mij nog geen koude aardappel waard. Het is me helemaal niets waard.

Kaauwer Kouder

T'is ne jas kaauwer geworre. Het is een jas kouder geworden. Het is een stuk kouder geworden.

Kaauwkrimper Koukleum

Gi zé ècht ne kaauwkrimper is't nie, ge héd 't kieppevél óp'pew áerm zie ik. Jij bent echt een koukleum is het niet, je hebt kippenvel op je armen zie ik.

Kachelbûis Hoge hoed

Ik liep meej m'n kachelbûis óp mun'ne kaanes teegen't durgebónt ôn. Ik liep met mijn hoge hoed op mijn hoofd tegen het deurkozijn aan.

Káéske Thermostaat
We hoeve de verwaármíng nie mér ôn te zètte, 't gi vórt allemól meej 'n káéske. We hoeven de verwarming niet meer aan te zetten, het gaat via de thermostaat.

Kafkot Kafkot
Héij vuult z'n aojge lék ne prins in 'n kafkot. Hij voelt zich zoals een prins in een kafkot. Zich in zijn nopjes voelen.

Kafmeules Kafmolens
Kafmeules zén út d'n tiid, 't graon kömt vórt zûiver in de zak. Kafmolens zijn uit de tijd, het graan komt voortaan gereinigd in de zak.

Kakke Kakken
Kakke gi vur't bakke, al is d'n oove hiit. Kakken gaat voor het bakken, al is de oven heet. Acute zaken gaan altijd voor.

Kakkenèsje Benjamin
Un kakkenèsje is de lèste die'ter in 'n hûshaauwe is bè gekomme, de jóngste dus. Een benjamin is de laatste die er in een gezin is geboren, de jongste dus.

Kallef Kalf
Ut kallef zal grutter worre és de koej. Het kalf zal groter worden als de koe. De kosten zullen groter zijn dan de opbrengsten.

Kallem Kalm
Wa is't nen diechte mok, kèk mér út, ge zie gin hand vur óóge duu mér kallem ôn. Wat is 't een dichte mist, kijk maar uit, je ziet geen hand voor ogen rustig aan dus.

Kameraod Kameraad
Óp munne kammeraod daor kan ik óp ôn, die hi me nog nójt in de steek gelaote. Op mijn kameraad daar kan ik op aan, die heeft me nog nooit in de steek gelaten.

Kammerèùj Kameraden
Ik zal'ler taachtemiddeg wa tiid ôn spèndiire, és'sew kammerèùj komme is't klaor. Ik zal er vanmiddag wat tijd aan besteden, als je kameraden komen is het af.

Kampiejoen Kampioen
De méskes zén kampiejoen geworre meejt kórfballe, dé's nie zó wénneg. De meisjes zijn kampioen geworden met het korfbal, dat is een hele prestatie.

Kampiirwaoge Camper
Meej zunne kampiirwaoge hit'tie ooveral rónidgezwörreve, nouw hit'tie'jem ópgerûmd. Met zijn camper heeft hij overal rondgezworven, nu heeft hij hem verkocht.

Kan'nek Kan ik
Daor kan'nek ginne kop ôn kriige. Daar kan ik geen hoofd aan krijgen. Daar kan ik geen wijs uit worden.

Kanjerd Forse man
Dé's ne kanjerd van ne mèn's én stéérk dé'tie is, dôr gôd'de vur um stôn. Dat is een forse man en sterk dat hij is, daar heb je niet van terug.

Kanniedasse Populieren
Kanniedasse komme út canada, mér hier groeje ze ók goed, t'is goej hout vur klómpe. Populieren komen uit canada, hier groeien ze ook goed, het is goed hout voor klompen.

Kant komme Ontroeren
Ut kan'new ójt lullek ôn'new'we kant komme. Het kan je ooit ontzettend ontroeren.

Kant wél kiire Kant wel keren
Ze zulle dur're kant wél kiire. Ze zullen hunne kant wel keren. Ze zullen zich wel verdedigen.

Kaod Kwaad
Zó kaod és ne riek. Zo kwaad als een riek. Erg kwaad.

Kaod Moeilijk
Ge kun'net óót te kaod kriige van ellénde, mér't kan ók bè intènze vreugde. Je kunt het ooit moeilijk krijgen van verdriet, maar het kan ook bij intense vreugde.

Kaoj Kwaden
Ieder 't ziin én de kaoj niks. Ieder het zijne en de kwaden niets. Ieder geven wat hem toekomt.

Kaoj Slecht
D'n dieje kan niks és van goej bróód kaoj maoke. Hij kan niets dan van goed brood slecht maken. Hij is nergens goed in, behalve in goed eten.

Kaoje Keien
Meej kaoje din we d'n hofpad afzètte, d'r wôrre ècht gróóte knoepers bè. Met keien bakenen we het tuinpad af, er waren echt grote kanjers bij.

Kaoje Slechte
Bèèter ne kaoje lóóp és ne kaoje kóóp. Beter een kwade loop dan een kwade koop. Beter een vergeefse reis dan een slechte koop.

Kaojelègger Stratenmaker
Ut git'ter in és sneevel in ne kaojelègger. Het gaat erin als jenever in een stratenmaker. Het valt goed in de smaak, ze lusten het graag.

Kaojkes Kaantjes
Ge moet gin kaojkes wulle eete, vur't váéreke ôn de liir hèngt. Je moet geen kaantjes willen eten, voor het varken op de ladder hangt. Je moet je tijd afwachten.

Kaojkes Steentjes
Kléén stintjes dé zén kaojkes, die stréúje ze wél'les oover de pédjes in d'n hof. Kleine

steentjes dat zijn kiezeltjes, die strooien ze wel eens over de tuinpaadjes.

Kaojste Kwaadste
Dieje kèèrel is de kaojste nie, héij is nie zó kaod és'sie'jer ûtzie, héij vèlt wél meej. Die kerel is de kwaadste niet, hij is niet zo slecht als hij er uitziet, hij valt wel mee.

Kaokele Kletsen
Die méijde die kaokele wa af zèg, m'n órre zón'ner van gôn toete. Die méiden die kletsen wat af zeg, mijn oren zouden ervan gaan tuiten.

Kaol Kaal
Ze zègge dé'k kaol zéij, mér dé's nie waor, 'n paor hôrkes stôn'ner nog óp. Ze zeggen dat ik kaal ben, maar dat is niet waar, een paar haartjes staan er nog op.

Kaole kop Kaal hoofd
Héij hi zón'ne kaole kop dét'ter de lûis óp kunne schôtse. Hij heeft zo'n kaal hoofd dat er de luizen op kunnen schaatsen. Hij heeft een hoofd als een biljartbal.

Kaomer Kamer
Vruuger hôn'ze 'n "goej" kaomer én ge móch'ter alliin mér in bè hóóge fistdaog. Vroeger hadden ze een "goej" kamer en je mocht er alleen maar in bij hoge feestdagen.

Kaor Kar
Bè 'n pérđ hurde 'n kaor, want meej 'n pérđ én gin kaor kós'te niks nie begiene. Bij een paard hoorde een kar, want met een paard en geen kar kon je niets beginnen.

Kaors Kaars
Mén'nen hof li meej 'n kaors in de hand. Mijn tuin ligt met een kaars in de hand. De gewassen in mijn tuin staan er miserabel bij.

Kaorske Kaarsje
Sómmege mènse stèèke 'n kaorske óp vur d'n héllege Antónnius és'se iet kwiit zén. Sommige mensen steken 'n kaarsje op voor de heilige antonius als ze iets verloren zijn.

Kaort Kaart
És ge gô fietse is 'n goej kaort héndeg, want 't sti nie aalté goed ôngegeeve. Als je gaat fietsen is 'n goede kaart handig, want 't staat niet altijd goed aangegeven.

Kaorte Kaarten
Meej't kaorte spulde ze vruuger um bónne want èlleke bôn was'ser iin. Met het kaarten speelden ze vroeger om bonen want elke boon was er een.

Kaoter Kater
D'r zén katte én kaoters, ge kunt ók ne kaoter hébbe umdég'ge teveul gezoopen hét. Er zijn katten en katers, je kunt ook 'n kater hebben omdat je teveel gedronken hebt.

Kappelaon Kapelaan
De pestóór én de kappelaon lóópe achter 't zéllefde vaon. De pastoor en de kapelaan lopen achter de zelfde vlag. Twee handen op één buik.

Kappesien Kapucijnen
De kappesiene gónge vruuger in de kèrk preeke, dôrnao gónge ze in't dörp schóóje. De kapucijnen gingen vroeger in de kerk preken, daarna gingen ze in het dorp bedelen.

Kappetuunie Kaft
Un duur boek hi nen hiile schónne kappetuunie van lèèr én meej gaauwe lètters. Een duur boek heeft een heel mooie kaft van leer en met gouden letters.

Kappietaol Kapitaal
És ge ne nuuwe waoge moet kóópe dan héd'de vórt 'n kappietaol nóddeg. Als je een nieuwe auto moet kopen dan heb je nu een heleboel geld nodig.

Karhèngst Lomperd
Ne karhèngst én 'n mólkkoej komme allebaoj lómp oover én dé zén'ze ók. Een lomperd en een dommerik komen beiden dom over en dat zijn ze ook.

Katteköpke Vlug kindje
Ge héd van die nèège kléén méskes, dôr zègge ze wél'les kateköpke teege. Je hebt van die vlugge kleine meisjes, daar zeggen ze wel eens kattenkopje tegen.

Kattepis Kattenpis
Dé's ginne katepis. Dat is geen kattenpis. Dat is geen kleinigheidje.

Kattestarte Kattenstaarten
In de zómmer zie'de nèève de stróóm én in de sléúj de kattestarte bloeje. In de zomer zie je langs de beerze en in de sloten de kattenstaarten bloeien.

Katûil Ransuil
Ze gôpte lék'ne katûil in't rónd, d'r moes héúr 's iet óntgôn. Ze gaapte net als een ransuil in de rondte, er moest haar eens iets ontgaan.

Kébbele Kwebbelen
Wa kan dieje klééne toch kébbele, ge zó't zègge wór hit'tie d'n aord nô. Wat kan dat kind toch kwebbelen, je zou zeggen waar heeft het de aard naar.

Kedeej Jongen
Dé is potverdikke ne flinke kedeej geworre vur zun'ne lèèfté, dé kan nog iet worre. Dat is verdikkeme een flinke jongen geworden voor zijn leeftijd, dat kan nog wat worden.

Kedètjes Broodjes
Óp de koffietôffel meej de begrôffenes stónne'ner gesmèerde én beleejde kedètjes klaor. Op de

koffietafel met de begrafenis stonden er gesmeerde en belegde broodjes klaar.

Kedukkelek Stuntelig
Wa git'tie toch vórt kedukkelek, héij is nie mér bekwaom um óp de straot te komme. Wat gaat hij toch stuntelig, hij is niet meer bekwaam om op de straat te komen.

Keduuk Stuk
Dé mooterke dé wèrkt nie mér, dé's keduuk, héij likt óllie, frot'ter mér nie òn. Dat motortje dat werkt niet meer, dat is stuk, hij lekt olie, doe er maar niets aan.

Kèès Kaas
Ge moet de kèès nie van'new bróód laote eete, ge zé niks minder és die ander. Je moet de kaas niet van je brood laten eten, je bent niets minder dan die anderen.

Kèk út Kijk uit
Kèk út, want ze réije hier de knéúp van'new göllep. Kijk uit, want ze rijden hier de knopen van je gulp. Kijk uit, wat is het hier toch razend druk.

Kèkt Kijkt
Héij kèkt és nen hóng óp 'n zieke koej. Hij kijkt als een hond op een zieke koe. Iemand die niet weet wat hem overkomt.

Kélder Kelder
Stit'ter wôtter in de kélder? Staat er water in de kelder? Gevraagd aan iemand wiens broekspijpen te kort zijn.

Kélfke Kalfje
Die koej hi 'n kléén kélfke gekreege, zoow'wer messchien nog inne moete komme? Die koe heeft een klein kalfje gekregen, zou er misschien nog een moeten komen?

Kèlleg Koud
T'is zómér kèlleg geworre, 't schilt nen borstrok. Het is zo maar koud geworden, het scheelt een borstrok. Het is akelig koud geworden, het scheelt stukken.

Kélmkes Kalm
Ik duuw vórt mér kélmkes òn, ik hoef me nie mér te hôste, ik hé vórt tédzat. Ik doe nu maar kalm aan, ik hoef me niet meer te haasten, ik heb nu tijd genoeg.

Kèlsgat Keelholte
Héd'de wél'les 'n visgrôtje in'new kèlsgat gehad nouw dé's nie zóó'n lékker gevuul. Heb je wel eens een visgraatje in je keelholte gehad nou dat is niet zo'n lekker gevoel.

Kèlt Kou
És'ser de kélt af is kunne we heuve. Als er de kou af is kunnen we zaaien. Als de kou uit de grond is kunnen we zaaien.

Kemies Douanebeambte
In d'n órlog kós'te in de grènsdörpe wél'les ne kemies teegen 't lijf lóópe. In de oorlog kon je in de grensdorpen wel eens 'n douanebeambte tegenkomen.

Kèn'tie Kent hij
És niet kömt tuuw iet, kèn'tie z'n aojge nie. Als niet komt tot iet, kent hij zichzelf niet. Heeft men meer aanzien gekregen, dan moet men z'n afkomst niet verloochenen.

Kénder Kinderen
Kénder hébbe nog ginne kop, mér 'n bölleke, dé klinkt liever én is nie zó grof. Kinderen hebben nog geen hoofd, maar 'n hoofdje, dat klinkt leuker en is niet zo grof.

Kénds Dement
Ik vergèèt vórt alles, ik zéij òn't kénds worre dènk ik, dé héd'de és ge aaower wordt. Ik vergeet bijna alles, ik ben dement aan het worden denk ik, dat heb je als je ouder wordt.

Kéndskénder Kleinkinderen
De kéndskénder komme nog gàère bè óns slaope, dan is't fist vur die manne. De kleinkinderen komen nog graag bij ons logeren, dan is het feest voor die kinderen.

Kenôrrie Gemene vrouw
Un kenôrrie van 'n vrouw dé's gin héndeg mènes, ze môkt hérrie meej jan én alleman. Een helleveeg dat is geen makkelijk mens, die maakt ruzie met iedereen.

Kepot Dood
Van bedanke gôn de miste katte kepot. Van bedanken gaan de meeste katten dood. Men had iets meer verwacht voor bewezen diensten.

Képs Blut
Dieje kammeraod die zit ònhaauwend képs, dan moete we'm wir éfkes vórhéllepe. Die kameraad die is geregeld blut, dan moeten we hem weer even vooruithelpen.

Kerbiet Carbid
D'n dieje moes kerbiet lusse, dan kós'sie umhóóg. Hij moest carbid lusten, dan kon hij omhoog. Eerd gezegd van iemand waar men geen hoge dunk van had.

Kerdjuu Verdikkeme
Kerdjuu nouw dé wir, ge zód 's niks hébbe, meej èuw héd'de én haauw'de wéérek. Verdikkeme nu dat weer, je zou eens niets hebben, met jou heb je en houd je werk.

Kerdóns Spitsroede
Dur de kerdóns lóópe. Door het kordon lopen. Spitsroede lopen, (tussen twee rijen kinderen doorlopen die klappen uitdelen, straf bij kinderspel)

Kérke Karretje
On die gróóte winkels van nouw kun'de zóó'n kérke meejnème um alles in te laoje. In die supermarkten van nu kun je zo'n karretje meenemen om alles in te laden.

Kèrkhof Kerkhof
Kan'nie li óp't kèrkhof, wul'nie lit'ter néffe. Kan niet ligt op het kerkhof, wil niet ligt er langs. Geen smoesjes maar doen

Kérmenaaj Karbonade
Kérmenaaj is't duurste vlis van't váéreke, de pestóór wies dôr vruuger al raod meej. Karbonade is 't duurste vlees van 'n varken, de pastoor wist daar vroeger al raad mee.

Kèrmus Kermis
T'is nie alle daog kèrmus. Het is niet alle dagen kermis. Het is niet alle dagen feest.

Kèrmuskiirze Meidoorns
Vruuger môkte ze 'n pikkerhèg van kèrmuskiirze, dé was nèt zó goed és pikkeldraod. Vroeger maakten ze 'n doornhaag van meidoorn, dat was net zo goed als prikkeldraad.

Kernèllesróóze Pioenrozen
Wa hébbe die kernèllesróóze hier d'n aord toch, die stôn'ner mals bè, t'is enörrem. Wat gedijen die pioenrozen hier toch, die staan er mals bij, het is geweldig.

Kernôllie Gemene vrouw
Meej die vrouw daor kunde gin riecht meej schiete, dé's 'n nippege kernôllie. Met die vrouw daar kan je geen kant mee op, dat is een lichtgeraakte helleveeg.

Kèrrekschaol Kerkschaal
D'n dieje is van pinneke dun, die gójt nog liever ne knéúp és'ne cènt in de kèrrekschaol. Die man is gierig, die gooit nog liever een knoop als een cent in de kerkschaal.

Kèrrekvollek Kerkvolk
Vur't óóg van't kèrrekvollek. Voor het oog van het kerkvolk. Veel doen voor het oog van de mensen.

Kerveeje Werken
Ins in de wèèk gôn we óp ónze staoj nog wa kerveeje bè iin van de kénder. Een keer per week gaan we op ons gemak nog wat werken bij een van de kinderen.

Kerwaoj Karwei
Vur diejen inrit kun'de bèèter ne kaojelègger vraoge, t'is un hil kerwaoj. Voor die inrit kun je beter een keienlegger vragen, het is een heel karwei.

Kerwaojkes Karweitjes
Diejen aauwe van óns die knapt zóó links én rééchts nogal wa kerwaojkes óp. Die vader van

ons die knapt zo links en rechts nogal wat karweitjes op.

Késkenaojemaaker Opschepper
Ne késkenaojemaaker is iemes die hóóger schét és z'n kónt sti, dés'sie krék jé. Een opschepper is iemand die meent meer te zijn dan een ander, dat is hij precies ja.

Kestônnies Kastanjes
In't naojaor gôj ik aalté kestônnies raope, daor maoke ze middelciine van. In het najaar ga ik altijd kastanjes rapen, daar maken ze medicijnen van.

Ketier Kwartier
We zulle nog 'n ketier wochte, és'ser dan nog nie zén dan fietse we ôn. We zullen nog een kwartier wachten, als ze er dan nog niet zijn dan vertrekken we.

Ketierke Kwartiertje
Ut Braabants ketierke is vurbè, we kunne wél begiene. Het Brabants kwartiertje is voorbij, we kunnen wel beginnen. Een Brabander let niet zo op de juiste tijd.

Kétje Poesje
De manne zén hilsenté meej dé kétje ôn't haffele, dé wordt 'n haffelkétje. De kinderen zijn de hele tijd met dat poesje aan het spelen, dat wordt een knuffelkatje.

Kétjes Wilgenkatjes
Vruug in't jaor zie'de de kétjes te vurschiin komme én dé's schón vur op tôffel. In het voorjaar zie je de wilgenkatjes te voorschijn komen en dat is mooi voor op tafel.

Kéttere Kwetteren
Wa kan dé wéfke toch kétére, és die begient naoj ik 'r taonemekaor tussenû. Wat kan dat vrouwtje toch druk praten, als die begint ga ik er direct van door.

Kéújke Hokje
Ge zul'tes 'n kéújke moete maoke vur és'ge dé knéntje thûis kré. Je zal eens een hokje moeten maken voor dat konijntje als je het thuis krijgt.

Keule Keulen
Wie kèn'ter nouw mén kónt in Keule. Wie herkent er nu mijn bips in Keulen. Ik trek me daarom nergens iets van aan, ze kennen me hier toch niet.

Keutelpérkes Keutelpéertjes
Keutelpérkes zén kléén ronde pérkes, ze wiere meej steel én al gaor gestoofd. Keutelpéertjes zijn kleine ronde péertjes, ze werden met steel en al gaar gestoofd.

Keutels Keutels

Héij zit nèt zó vól streek, és nen bók meej keutels.
Hij zit net zo vol streken als een bok met keutels.
Hij zit vol streken.

Kieke Bangerik
Ne gróóte mèn's, mér és'ser iet ôn de knikker was,
was't 'n nog grutter kieke. Het is een stoere man,
maar als er iets mis was, was het een nog grotere
bangerik.

Kieken Kuiken
És 'n aoj bli driive in't wôtter dan zit'ter veulkans
'n kieken in. Als een ei blijft drijven in het water
dan zit er bijna zeker 'n kuikentje in.

Kielemèeters Kilometers
Giestere hébbe we wiid gefietst, k'weet wél nie
hoeveul kielemèeters, mér veul. Gisteren hebben
we ver gefietst, ik weet wel niet hoeveel
kilometers, maar veel.

Kieloow Kilo
Zeuve kieloow broek én 'n óns kónt. Zeven kilo
broek en een ons kont. Iemand die een veel te
grote broek draagt.

Kiendjes Kindjes
Ut zén bedörve kiendjes die van drinke dorst
kriige. Het zijn verwende kindjes die van drinken
dorst krijgen. Verwende kinderen hebben nooit
genoeg.

Kienneke Flauwerik
Wa is dé toch 'n kienneke, és't nie nô z'n zinneken
is begien'tie ópslag te janke. Wat is dat toch een
flauwerik, als het niet naar zijn zin is begint hij
meteen te huilen.

Kiep Kip
És nen boer kiep it, dan is d'n boer of de kiep
ziek. Als een boer kip eet, dan is de boer of de
kip ziek. Noodzakelijke zuinigheid.

Kieppe Kippen
De kieppe lègge dik verlórre én dan zie'de ópins
'n klók meej jóng. De kippen leggen vaak in
verborgen nesten en dan zie je opeens een kloek
met jongen.

Kierrewiet Tureluurs
Ge héd niks te moete, és ge braaf zé zulle we nog
wél'les zien wag'ge meugd, van dees wor ik
kierrewiet. Je hebt niets te moeten, als je braaf
bent zullen we nog wel eens zien wat je mag, van
dit wordt ik tureluurs.

Kiesjes Schoenen
Seldaote hôn kiesjes ôn mér ik beduul kiesjes um
wa anders in te doen. Soldaten hadden kistjes
aan maar ik bedoel kistjes om wat anders in te
doen.

Kieste Kisten
Vruuger hôd'de ooveral kieste vur, zóó és 'n
haoverkiest vur 't pérd z'n haover. Vroeger had

je overal kisten voor, zoals een haverkist voor de
haver van het paard.

Kietelt Kietelt
És g'ew aojge nie kietelt laach'de nie. Als je
jezelf niet kittelt lach je niet. Je moet goed voor
jezelf zorgen, anderen doen het niet.

Kieviete Kieviten
És de kieviete wir in't land zén dan blé de
zómmer nie hiil lang mér aachterweege. Als de
kieviten weer in het land zijn dan blijft de zomer
niet heel lang meer weg.

Kiike Kijken
Kiike és 'n kiep zónder kop. Kijken als een kip
zonder kop. Wezenloos kijken.

Kiikers Kijker
Kiikers genóg óp de klottermért, ge kón'ter oover
de koppe lóópe, wa'n druktes toch. Kijkers
genoeg op de rommelmarkt, je kon over de
koppen lopen, wat een drukte toch.

Kiir Keer
We zulle'nem 's ne kiir óp de kaast jaoge. We
zullen hem eens een keer op de kast jagen.
Iemand kwaad maken, maar het is eigenlijk een
grapje.

Kiive Mopperen
Veul kiive moet'te nie doen, want dan lûstere de
manne toch nie mér. Veel mopperen moet je niet
doen, want dan luisteren de kinderen toch niet
meer.

Kikvors Kikker
Un slék kôm'ter nèt zó goed, és ne kikvors. Een
slak komt er net zo goed, als een kikker. Ze
komen er beiden, de een wat eerder dan de
andere.

Kiltje Kieltje
Ik hôj mér 'n aauw kiltje ôngetrokke tuun ik die
poste moes gôn kléúve. Ik had maar een oud
kieltje aangetrokken toen ik die boomstronk
moest gaan klieven.

Kiltjes Snijkool
Vruuger zaajde de mènse kiltjes én slaoj vur
snéijgruuntes in d'n hof. Vroeger zaaiden de
mensen snijkool en sla voor snijgroente in de
moestuín.

Kirre Dikwijls
Hoeveul kirre moet ik èùw dé nouw nog verbieje,
gi zé dóóf of ge hurd nie alles mér. Hoe dikwijls
moet ik je dat nu nog verbieden, je bent doof of
je hoort niet alles meer.

Kitse Overgeven
Dieje zatlap is ôn't kitse, héij hi ók ónbesnutst
zitte te zûipe. Die dronkaard is aan het
overgeven, hij heeft ook ongemanierd zitten te
drinken.

Klaauwe Handen
Ês ge veul meej'jew knûste moet wèrreke dan kréd'de wél ilt in'n'new klaauwe. Als je veel met je handen moet werken dan krijg je wel eelt in je handen.

Klabóts Proppenschieter
Un klabóts wier gemôkt van flierenhout, dé hout is hool van binne. Een proppenschieter werd gemaakt van vlieren hout, dat hout is hol van binnen.

Klàèver Klaver
Van de klàèver nôr de haoj gôn. Van de klaver naar de heide gaan. Er op achteruit gaan..

Klàèveres Klaveren
Bè't rikke héd'de klàèveres, schuppes, hartes én rûites in 'n kaortspél zitte. Bij het rikken heb je klaveren, schoppen, harten en ruiten in een kaartspel zitten.

Klak Pet
Ês't rèègent of sneuwt is 'n klak lékker wáerm, zeeker és ge'r glad boovenóp zé. Als het regent of sneeuwt is een pet lekker warm, zeker als je een kaal hoofd hebt.

Klamp Dam
We hébbe ne klamp stróój in de schuur getaase, mér't kan'ner dees jaor nie in. We hebben een dam stro in de schuur getast, maar het kan er dit jaar niet in.

Klamper Torenavalk
Ne klamper gi in de lócht hange én kèkt dan of ie gin mûis zie ritsele. Een torenvalk gaat in de lucht hangen en kijkt of hij een muis ziet ritselen.

Klaoge Klagen
Klaoge meej gezónde been. Klagen met gezonde benen. Klagen als men geen reden heeft.

Klaogers Klagers
Géij zit aalté te klaoge, mér klaogers hébbe ginne nóód, daor gôn we van út. Hij zit altijd te klagen, maar klagers hebben geen nood, daar gaan we van uit.

Klaojdûif Kleiduif
Ut vèlt nog nie meej um zó'n klaojdûif te raoke bè de guld, dés 'n muugmaokerèj. Het valt nog niet mee om zo'n kleiduif te raken bij het gilde, dat is 'n moeizaam werk.

Klaor Gebeurd
Zéd'de al sun'bèst ôn't heuve of héd'det zaod 'r al in zitte, óó, zéd'de al klaor? Ben je al hevig aan het zaaien of heb je 't zaad al in de grond, oh, is het al gebeurd?

Klaoren Zuivere
T'is wir klaoren blóm én dikke mik. Het is weer zuivere bloem en dikke mik. De verhoudingen kunnen niet beter.

Klapblaos Varkensblaas
Wier'rer 'n váéreke geslacht dan wôrre de jóng urbè um de klapblaos te bemaachtege. Wordt er 'n varken geslacht dan waren de jongens erbij om de varkensblaas te pakken.

Klapzuur Maagzuur
Z'n aojge 't klapzuur wèrreke. Zichzelf het maagzuur werken. Zich uit de naad werken.

Klazieniire Redeneren
Héij hi dènk ik veul geliird wan'tie kan toch klazieniire, mér'tis goeje praot. Hij heeft denk ik veel geleerd want hij kan toch redeneren, maar het is verstandige taal.

Klédje Klikje
Meej't middegeete haauw'de wél'les iet oover, dé's 'n klédje, dé duun wéllie wèg. Met het middagmaal houd je wel eens iets over, dat is een klikje, dat doen wij weg.

Kléén Klein
T'is ne gróóte óp 'n kléén dörrep. Het is een grote in een klein dorp. Erg gezien in eigen kleine omgeving,

Klééne Kleine
T'is meej de klééne gekomme. Het is met de kleine gekomen. Het is geleidelijk gekomen.

Kléndér Kleiner
D'n dieje die blé kléndér és de réést, die groeje hum allemôl vurbèj. Dat kind blijft kleiner dan de anderen, die groeien hem allemaal voorbij.

Klénneghéij Kleinigheid
We nème vur de kléénkénder aalté 'n klénneghéij meej, daor stôn ze óp te kiike. We nemen voor de kleinkinderen altijd 'n kleinigheidje mee, daar staan ze op te kijken.

Klénste Jongste
Hoe is't meej dieje klééne van éij vroege ze én dan beduulde ze de klénste. Hoe is het met dat kindje van jullie vroegen ze en dan bedoelden ze de jongste.

Klèp Mond
Haauw'dew klèp zin ze dan, mér dé was dan lómp gezeed, zó'wa rèuwe praot dus. Houd jij je bek zei men dan, maar dat was dan bot gezegd, ruwe praat dus.

Klèpbakkes Klikspaan
Zóó'n klèpbakkes kós'te nie goed ôn want dan klèpte'nie wir teege de mister. Zo'n klikspaan kon je niet goed de baas want dan klikte hij weer tegen de meester.

Klèppe Klikken
Klèppe óp school dé was nie schón, want de mister hôj dan aalté wél wa strafwéerk. Klikken op school dat was niet goed, want de leraar had altijd wel wat strafwerk.

Klèpper Forse jongen
Diejen oudste van 'n pôr hûis wéijer dé's nen hille klèpper geworre. Het oudste kind van een paar huizen verder dat is een forse jongen geworden.

Klèpschèùw Verlegen
Dé jungske is nog wa klèpschèùw, héij hi d'n aord nie nô de aauw. Dat jongetje is nog wat verlegen, hij heeft het karakter niet van zijn ouders.

Klérreg Kregelig
Wa was'sie toch klérreg vannemééerege, dur d'n dag wier't wa bèèter. Wat was hij toch kregelig vanmorgen, in de loop van de dag werd het wat beter.

Kléts Verkoudheid
Zèt'tew'wen hoed dan ók óp és ge nô bûite gô, nouw héd'de wir 'n kléts te pakke. Zet je hoed dan ook op als je naar buiten gaat, nu heb je weer een verkoudheid.

Kléts vatte Kou pakken
T'is krék wiir um 'n goej kléts te vatte. Het is precies weer om een goede kou te pakken. Het is weer om een verkoudheid op te lopen.

Klétse Kletspraat
Van klétse wor'de nie veul wiizer, dé's zó'mér wa praot dé nèrges óp lékt. Van kletspraat word je niet veel wijzer, dat is zomaar wat onzin die nergens op lijkt.

Klétskop Kaal hoofd
Teege iemes meej ne kaole kop zègge ze wél'les ójt dét'tie ne klétskop hi. Van iemand met 'n hoofd zonder haren zeggen ze wel eens dat hij een kaal hoofd heeft.

Kléúr Kleur
Ze hi un kléúr lék nen bèlefléúr. Ze heeft een kleur als een bellefleur. Ze heeft mooie blozende wangen.

Kliere Vervelen
De kéndér wôrre ôn't kliere, aaventoe zód'de ze aachter 't behang wulle plékke. De kinderen waren aan het vervelen, soms zou je ze achter het behang willen plakken.

Kliid Jurk
És ge góngt trèùwe góngt vraauwvolk kiike wa vur kliid de brúid ôn'hôj. Bij 'n trouwpartij gingen de vrouwen kijken wat voor jurk de bruid aanhad.

Kliid Vloerkleed
Óp d'n hêrd lin ze vruuger 'n kliid, mér m'n vrouw hi ók 'n kliid ôn. Op de vloer legden ze vroeger 'n vloerkleed, maar mijn vrouw heeft ook 'n japon aan.

Kliir Kleding

Teegewórreg hébbe ze toch vórt wa kliir, vruuger kós't hil hûshaauwe 't urmeej doen. Tegenwoordig heeft men veel kleding, vroeger kon 't hele gezin ermee gekleed worden.

Klippel Grote kerel
Wa is dieje van éij toch ne klippel geworre, daor stôj ik nouw van te kiike. Wat is die jongen van jullie toch een grote vent geworden, daar sta ik nu van te kijken.

Klippel Stok
Mi zóó'n wiir is de waoj meej ginne klippel ónder d'n draod te haauwe. Met zulk weer is de wei met geen stok onder de draad te houden. Bij groeizaam weer is de groei van het gras niet bij te houden.

Klippel Stok
És ge n'n hónd zuukt dan héd'de gaauw ne klippel gevónde. Als je een hond zoekt, heb je vlug een stok gevonden. Als je iemand de schuld wil geven is er vlug een reden gevonden.

Klirôzzie Kleding
Héd'dew zómmerse klirôzzie al vur dn dag gehôld want de zómmer kôm'ter ôn. Heb je, je zomerkleding al uit de kast gehaald want de zomer komt eraan.

Klócht Klucht
Un klócht petriis, dé wôrre de aauw meej de jóng, die zaag'de vruuger veul. Een klucht patrijzen, dat waren de ouders met de jongen, die zag je vroeger veel.

Klócht Toom
Ge moet wa in de kniep hébbe és ge óp de mért 'n klócht bagge wult kóópe. Je moet wat in de beurs hebben als je op de markt een toom biggen wilt kopen.

Klók Kloek
D'r lupt 'n klók meej 'n stuk of twéllef kiepkies in d'n heufhof te schaore. Er loopt een kloek met een stuk of twaalf kuikentjes in de moestuin te scharrelen.

Klómpen Klompen
Héij lupt de hakke ónder z'n klómpen út. Hij loopt de hakken onder zijn klompen uit. Hij doet wat hij kan, hij loopt de benen onder zijn lijf uit.

Klóótáéchteg Nietig
Moet'te nouw zóó'n ruzie maoke oover zó'n klóótáéchteg ding, t'is nog gróóte schand. Moet je nu zo'n ruzie maken over zo'n nietig iets, het is een grote schande.

Klóóte Klungelen
Wa lig'de toch wir te klóóte, schiet mér'res wa óp, anders kôm'met nójt klaor. Wat ben je toch weer aan 't klungelen, schiet maar eens op, anders komt het nooit af.

Klóóteg Nietig
Un klóóteg ding dé was dus zó'mér in miezereg kléén frutseltje, iet van niks dus. Een nietig ding dat was dus zomaar een miezerig klein ding, iets zonder waarde dus.

Klóóterèj Aardigheid
Héij hòlt aalté wél iin of andere klóóterèj út és'sie kléén jóng oover de vloer hi. Hij haalt altijd wel een of andere aardigheid uit als hij kleine kinderen in huis heeft.

Klóóterèj Kleinigheid
Héij hi wir iin of ander klóóterèj gevónde um de zaak te besoodemietere. Hij heeft weer een of andere kleinigheid gevonden om de zaak te bedriegen.

Klöpper Flinke jongen
Ne klöpper dés't zélfde és ne kanjerd, dé moet wél iet bezunders zén. Een flinke jongen dat is hetzelfde als forse jongen, dat moet wel iets bijzonders zijn.

Klos Dupe
Aaventoe moet'ter 'n kerwaojke ópgelost worre én dan zéij ik nogal 's de klos. Soms moet er een karweitje opgelost worden en dan ben ik nogal eens de dupe.

Klos Klos
Ur moet nouw ónderhand 's gôrre óp de klos komme. Er moet nu eindelijk eens garen op de klos komen. Er moet nu eindelijk eens iets gebeuren.

Klöskes Klosjes
Van die houtere gôrre klöskes, dôr môkte we tuun we kléén wôrre, töllekes van. Van die houten garen klosjes, daar maakte we toen we klein waren, tolleren van.

Klot Brok
Ne klot is ne brok àèrd, die moesse we kepot griessele vur't zaod gezaoid wier. Een kluit is een brok zand, die moesten we stuk harken voor het zaad gezaaid werd.

Klottermért Rommelmarkt
Óp de klottermért kun'de toch nogal 's iet viine wat'tew ônsti én't kost zówa niks. Op de rommelmarkt kun je soms nogal eens wat vinden wat je bevalt en 't kost bijna niets.

Klótveèger Klungel
Wa moet'te nouw toch begiene meeje klótveèger en t'is ók nog ne veulpraot, héij zal't wél vergallepiire. Wat moet je nu toch beginnen met die klungel en het is ook nog een brutaal iemand, hij zal het wel verknoeien.

Klótzak Klungel
Héij kan goed perleeje mér ge moet'tew aojge niej óp laote liere dur dieje klótzak. Hij kan goed

praten maar je moet je zelf niets wijs laten maken door die klungel.

Kluntje Klontje
Un kluntje sùiker in de koffie én 'n goej zwats vorse rómme dé was paas lékker. Een klontje suiker in de koffie en een flinke scheut verse melk dat was pas lekker.

Kluntjes Klontjes
Héij moet óp de kluntjes winkel paase. Hij moet op de klontjes winkel passen. Werd gezegd van een vader die enkele mooie tienerdochters had.

Klútje Kluitje
De schôpshérder die góójde meeje z'n schèpke aaventoe 'n klútje zand nôr de schaop, és'se de verkiirde kant óp góng. De schaapherder die gooide met zijn schepje weleens een kluitje zand naar de schapen, als ze de verkeerde kant in gingen.

Klútjen Stokje
Ze góng van d'r klútjen af. Ze ging van haar kluitje af. Ze viel flauw.

Kluusiehout Zoethout
We kriige vruuger wél'les 'n stukske kluusiehout daor kós'te paas lékker óp zabbere. We kregen vroeger wel eens een stukje zoethout daar kon je pas lekker op zuigen.

Knaauwe Kauwen
Wa zit'te te knaauwe, is't vlis nie gaor messchien, vat dan mér iet anders. Wat ben je aan 't kauwen, is 't vlees niet gaar misschien, neem dan maar iets anders.

Knéntjes Konijntjes
Die kléén knéntjes hoeve nieveul voejer te hébbe, 'n héffeltje is genóg. Die kleine konijntjes hoeven niet veel voeder te hebben, een handje vol is genoeg.

Knéúp Knoop
Ge moet die knéúp tuuw booventoew diecht doen anders héd'det strak wir in'n new kèl. Je moet die knopen tot boven toe dicht doen anders heb je het straks weer in je keel.

Knèùrefte Lomperik
Wa is'sie toch ne knèùrefte, ge kun'ter gin kante meeje in, de knook dé't is. Wat is hij toch een lomperik, je kunt er geen kanten mee uit, 't chagrijn dat het is.

Knèùrefte Werken
Héd'dew aojge wir'res útgekuurd, ge waard wir zó ôn't knèùrefte zag ik. Heb je, je zelf weer eens uitgeleefd, je was weer zo hard aan het werken zag ik.

Knèùters Kneuen
Knèùters maoke d'r nèsje dikkels in 'n pikkerhèg én dan nog goed verbörge. Kneuen maken hun

nestje dikwijls in een doornhaag en dan nog goed verborgen.

Kniebankele In toom houden
De koej kniebankele. De koe in toom houden. Een touw aan de horens en de knie, voorkwam dat de koe uit het weiland sprong, iemand zijn bewegingsvrijheid beperken.

Kniejes Knieën
Ês ge aauwer wordt dan kun'de laast kriige van kaoj biin of kaoj kniejes. Als je ouder wordt dan kan je last krijgen van slechte benen of slechte knieën.

Kniep Zakmes
Ês we vruuger nô de bósse góngé dan moes'ser aalté iemes 'n kniep bèhébbe. Als we vroeger naar de bossen gingen dan moest er altijd iemand een zakmes bij zich hebben.

Kniin Konijnen
De kniin hébbe de déúr kepot geknaauwd, dôr zul'de 'n nuuw vur moete maoke, anders trèkke ze'r út. De konijnen hebben de deur stuk geknaagd, daar zal je 'n nieuwe voor moeten maken, anders lopen ze weg.

Kniinevéllekes Konijnenvelletjes
In blök wiere vruuger in de wénter, kniinevéllekes geleed vur de wérmte. In klompen werden vroeger in de winter, konijnenvellen gelegd voor de warmte.

Knikker Hoofd
Ut kan gebéure dég'ge meej'jew'we knikker èrreges vernaakend hard teegenôn lóópt. Het kan gebeuren dat je met je hoofd ergens ontzettend hard tegenaan loopt.

Knip Beurs
Ês ge niks in de knip hét, blé dan mér thûis, ze zie'new ônkomme meej'jew áéremoej. Als je niets in de beurs hebt, blijf dan maar thuis, ze zien je aankomen met je armoede.

Knip Wrak
Die mènse woone in 'n aauw knip van 'n hûske, és't mér wôtterdiecht is meej dees wiir. Die mensen wonen in een oud, wrak van een huisje, als het maar waterdicht is met dit weer.

Knoebel Kraakbeen
D'r zit me teveul knoebel in de zult, dôr zéij ik nouw nie zó kepot van. Er zit me teveel kraakbeen in de hoofdkaas, daar ben ik nu niet zo weg van.

Knoeperd Sterke kerel
Dé's ne knoepérd van ne vènt zèg, ge moet die gróóte hand 's zien, 't zén nèt kooleschuppe. Dat is een sterke kerel zeg, je moet die handen eens zien, het zijn net kolenscheppen.

Knoepereg Knapperig

De spèkzwôrdjes kunne zó lékker knoepereg zén, goej útgebraoje spèk is lékker. De spekwordestjes kunnen zo lekker knapperig zijn, goed uitgebraden spek is lekker.

Knoepers Kanjers
Dé zén knoepers van érpel, daor kun'de friet van bakke, dôr zén't goej vur. Dat zijn kanjers van aardappelen, daar kun je patat van bakken, die zijn daar goed voor.

Knoeselbós Kruisbessen struik
Héij góng'er óp af és'nen haon óp ne knoesel bós, of és nen bók óp 'n haoverkiest. Hij ging er op af als een haan op een kruisbessen struik, of als een bok op een haverkist. Tuk zijn op, of stapel verliefd zijn.

Knoesels Kruisbessen
Óns moeder die môkte van knoesels lékkere zjam, mér'rie was aalté te rap óp. Mijn moeder die maakte van kruisbessen lekkere jam, maar hij was altijd te vlug op.

Knoest Grompot
Wa is dé toch ne knoest van ne vènt, daor kun'de gin rééchte vóór meej ploege. Wat is dat toch een grompot van een kerel, daar kun je nooit geen rechte voor mee ploegen.

Knoesten Kwasten
Die planke moet'te nie vatte, daor zitte veul te veul knoesten in, dé's niks wérd. Die planken die moet je niet nemen, daar zitten teveel warren in, dat is niets waard.

Knooke Botten
Ik góój meej èùw knooke de noote nog'ges út d'n bóóm. Ik gooi met jouw botten de noten nog eens uit de boom. Ik zal veel ouder worden dan jij.

Knospélle Knospelden
Meej knospélle kun'de nie naoje, mér ge moet ze wél hébbe és ge iet wult gôn naoje. Met knospelden kun je niet naaien, maar je moet ze wel hebben als je iets wil naaien.

Knôrriepietje Kanarie
Veul mènse hébbe 'n knôrriepietje in de kóój, ze kunne mistal schón flûite. Veel mensen hebben een kanarie in 'n vogelkooi, ze kunnen meestal mooi fluiten.

Koej Koe
Ik vuulde me krék és 'n koej die getûird stón óp de kaoje. Ik voelde me precies als een koe die op de tuier stond op de stenen. Zich helemaal niet thuis voelen.

Koek én aoj Vriendschap
T'is wir koek én aoj tusse die twii. Er is weer vriendschap tussen die twee. Ze zijn weer dikke vrienden.

Koers Rit

Héd'de ze ammel bè mekaore, we gôn wir fietse, we moete de koers nog afmaoke. Heb je ze allemaal bij elkaar, we gaan weer fietsen, we moeten de rit nog uitrijden.

Koesmémme Kamperfoelie
Koesmémme ruuke saoves lékker, út zó'n bluumke kun'de lékkeren hónneg zûige. Kamperfoelie ruikt 's avonds lekker, uit zo'n bloempje kun je lekkere honing zuigen.

Koffieleut Koffieliefhebber
Un koffieleut of koffielut die zûpt ônhauwend 'n kumke leeg, wór lô'tie't toch. Een koffieliefhebber die drinkt regelmatig een kopje leeg, waar laat hij het toch.

Koffiezètterke Nakomertje
Ze hébbe nog 'n koffiezètterke ôngezèt bè de buurre, de vurrege is al zès jaor zeeker? Ze hebben nog een nakomertje gekregen bij de burens, de vorige is al zes jaar zeker?

Kôjjeghéij Boosheid
T'is gin kôjjeghéij van'nem mér zóó is'sie nouw immel, dé zit daor in d'n aord. Het is geen boosheid van hem maar zo is hij nu eenmaal, dat zit daar in de familie.

Kôjjóng Kwajongens
Die kôjjóng die zitte meej de klaone iet te verpéeste és'se de kans kriige. Die kwajongens die zijn stilletjes iets aan het verpesten als ze de kans krijgen.

Kókt Kookt
Ze kókt lékker, wór ze dé geliird hi dé weet ik nie. ik dènk liefhébbberèj. Ze kookt lekker, waar ze dat geleerd heeft dat weet ik niet, ik denk liefhebberij.

Kölder Wulp
Héd'de de kölder al hurre roepe, 't vurjaor is wir ônstônde és ge die hurd, hörre. Heb je de wulp al horen roepen, het voorjaar komt eraan als je die hoort, hoor.

Kóldûive Houtduiven
Wa zén'ner veul kóldûive dees jaor, ze duun'ter goed van zód'de zegge, ze zén vét. Wat zijn er veel houtduiven dit jaar, ze zijn in goede doen zou je zeggen, ze zijn vet.

Kólle Kool
Iemes in de kólle gôn ligge. Iemand in de kool gaan liggen. Iemand beconcurreren of tegenwerken.

Kóllessaol Kolossaal
Wa'n kóllessaol gebaauw dé nuuw gemintehûis in Blaol, 't kós nie óp. Wat een kolossaal gebouw dat nieuwe gemeentehuis in Bladel, 't kon niet op.

Kóm Kop

Un kóm koffie die git'ter liechelek bè, wé'jôt 't kömt toch nie óp 'n kumke ôn. Een kop koffie die gaat er makkelijk bij, welja het komt toch niet op een kopje aan.

Kómmendiirt Commandeer
Kómmendiirt uwwen hónd en blaft zéllef. Commandeer je hond en blaf zelf. Gezegd tegen iemand die graag de orders uitdeelt en zelf zijn handen niet wil gebruiken.

Kómpjoeter Computer
Ik héb al wa achter mun'ne kómpjoeter gezeete, mér ik duu't gàère én dan is't goed. Ik heb al wat achter mijn computer gezeten, maar ik doe het graag en dan is het goed.

Kómplèmente Pluim
Ze hébbe hum nog kómplèmente gemôkt vur't wéérk dét'tie vur de klup gemôkt hôj. Ze hebben hem nog een pluim gegeven voor het werk dat hij voor de club gedaan had.

Kömt Komt
Ze kömt hier gereegeld néffe, ik dènk dés'se hier èrges in de buurt is komme woone. Ze komt hier regelmatig langs, ik denk dat ze hier ergens in de buurt is komen wonen.

Kônnes Hoofd
Héij stiet zun'ne kônnes toch ôn diejen balk, daor was'sie éfkes hillemôl wèg van. Hij stootte zijn hoofd toch aan die balk, daar was hij eventjes helemaal stil van.

Kóntefóór Hielstuk
Duu die schoen nouw meej de schoentrèkker ôn, ge trapt hil die kóntefóór kepot. Doe die schoenen nu met de schoenlepel aan, je trapt heel het hielstuk kapot.

Kóntekrûiper Vleier
Zé mér vurziechteg vur dieje kóntekrûiper, die hit'tew stiekem zóó 'n loer gedraojd. Ben maar voorzichtig voor die vleier, die heeft je onverwachts zo een hak gezet.

Kónténte Tevreden
Ne kónténte mènes daor kun'det aalté bè réécht haauwe, daor kréd'de gin hérrie meej. Een tevreden mens daar kun je het altijd bij vinden, daar krijg je geen ruzie mee.

Kóóp Kavel
És de maast útgedund was môkte ze wa hupkes hout én dé noemde ze ne kóóp, daor kós iederiin óp bieje. Als de dennenbossen uitgedund waren maakten ze wat hoopjes hout en dat was dan een kavel, daar kon iedereen op bieden.

Kóór Koor
D'n duuvel kömt oover't kóór de kèrk binne. De duivel komt over het koor de kerk binnen.

Koorleden gedragen zich niet altijd even eerbiedig.

Kop Hoofd
Wat'tie in zunne kop hi, hit'tie nie in z'n kónt.
 Wat hij in zijn hoofd heeft, heeft hij niet in zijn kont. Wat hij in zijn hoofd heeft zal gebeuren, hoe dan ook.

Kopkusse Hoofdkussen
Héij zat in de frut, héij woow meej z'n kopkusse de kachel ônmaoke. Hij was helemaal in de war, hij wilde met zijn hoofdkussen de kachel aanmaken.

Koppént Hoofdpijn
Biste hébbe ne kop, mér toch zègge de mènse hier dés'se koppént hébbe. Beesten hebben een kop, maar toch zeggen de mensen hier dat ze hoofdpijn hebben.

Kopstöllepe Kopjeduikelen
Ménneke wa kunde gi toch goed kopstöllepe, dé kan ik nie mér, dan brékt munne nék. Jonge wat kun jij toch goed kopjeduikelen, dat kan ik niet meer, dan breekt mijn nek.

Kôrhónd Trekhond
Héij liep te hiige lék ne kôrhónd. Hij liep te hijgen als een trekhond. Hij was erg kortademig.

Korhuunder Korhoenders
In de haoj hébbe ze hil de vliegers umgezaoge wór vruuger de korhuunder roeste. In de hei hebben ze alle vliegdenen omgezaagd waar vroeger de korhoenders sliepen.

Körk Kurk
Haauwt de körk mér goed óp de flés, want dé spul is nogal 's gaauw bedörreve. Houdt de kurk maar goed op de fles, want dat spul is nogal eens vlug bedorven.

Kórre Graan
Zó gaauw és't kórre van't véld was moesse de stoppels geploegd worre. Zo gauw als het graan van het veld was moesten de stoppels geploegd worden.

Kórre Rogge
Kórre is graon, mér in de kèmpé zègge ze kórre én dan beduule ze'r rog meej. Koren is graan, maar in de kempen zeggen ze koren en dan bedoelen ze er rogge mee.

Kórrebluumkes Korenbloemen
Vleejaor hôj ik vur éffveul wa kórrebluumkes gezaoid ze stôn lék haor óp nen hónd. Vorig jaar had ik zomaar wat korenbloemen gezaaid ze groeien zoals haar op 'n hond.

Körsje Korstje
Un vliegende kraoj vèngt aaltéij iet, mér 'n zittende nog gin dréúg körsje bróód. Een vliegende kraai vangt altijd iets, maar een

zittende nog geen droog korstje brood. Wie er op uitgaat vindt wel ergens iets van zijn gading, maar thuis is het niet te halen.

Kôrsmèèr Kar vet
Kôrsmèèr din ze vruuger ôn de aas van de kaor, want die moes goed gesmèèrd worre. Kar vet deden ze vroeger aan de as van de kar, want die moest goed gesmeerd worden.

Korsmus Kerstmis
Korsmus én nuuwjaor zén de schónste fistdaog van't jaor, és't dan nog wul sneuwwe. Kerst en nieuwjaar zijn de mooiste feestdagen van 't jaar, als 't dan nog wil sneeuwen.

Kôrspóór Karrenspoor
We reeje meej't ôngespanne oover nen hóbbel in't kôrspóór én tuun brak de aas. We reden met het rijtuig over een hobbel in het karrenspoor en toen brak de as.

Kortórre Kinderen
És'se vraoge hoeveul kortórre dég'ge héd dan beduule ze daor 'w kéndér meej. Als ze vragen hoeveel kroost je hebt dan bedoelen ze daar je kinderen mee.

Korts Binnenkort
Ik kom korts éfkes néffe zègge ze dan én dan duur'et nie lang mér. Ik kom binnenkort even langs zeggen ze dan en dan duurt het niet lang meer.

Kórts Koorts
Ge héd 'n hil dèl kórts, ge héd zónne róóje kop teminste, ge moet nô d'n dokter. Je hebt hoge koorts, je hebt zo'n rood gezicht tenminste, je moet naar de dokter gaan.

Kortstért Driftkikker
Wa is me dé ne kortstért, héij begient al hôst te snaauwe vuur ge iet gezeed hét. Wat is me dat een driftkikker, hij begint al bijna te snauwen voor je iets gezegd hebt.

Kös Helemaal
Èuwe jas is kös versleete, ge zul'tes te véld moete um iet anders te kóópe. Je jas is helemaal versleten, je zal er eens op uit moeten om iets anders te kopen.

Kós'sie Kon hij
Kós'sie nog mér fietse dan kós'sie nog van plak, mér nouw zit'tie goed vaast. Kon hij nog maar fietsen dan kon hij nog van huis, maar nu kan hij niet weg.

Kósse'ner Konden er
Ôn't strand hôn de manne 'n hil kot gegraove, we kósse'ner meej z'n alle in. Op het strand hadden de kinderen een grote kuil gegraven, we konden er allemaal in.

Kösselek Duur

Dé's 'n kösselek ôndênke wag'ge gekreege héd tuun ge ópgehaauwe zé meej'jew wéérk. Dat is een duur aandenken wat je gekregen hebt toen je gestopt bent met je werk.

Köster Koster

De köster die hee'get behurlek druk in zóó'n gróóte perochie és Blaol. De koster die heeft het behoorlijk druk in zo'n grote parochie als Bladel.

Kösters Van de koster

Héij hi iin toew, lék kösters koej, die mag óp 't kèrkhof waoje. Hij heeft een toe, zoals koster koe, die mag op het kerkhof grazen. Hij heeft een streepje voor.

Kot Hok

Héij hi d'n hónd út z'n kot gejaoge. Hij heeft de hond uit zijn hok gejaagd. Hij heeft de poppen aan het dansen gebracht.

Kot Huis

D'n dieje kréd'de nog nie meej pérđ én kaor út z'n kot. Die man krijg je nog niet met paard en kar uit zijn huis. Die man krijg je nog met geen stok de deur uit.

Kot Krot

És ge in 'n kot wónt dan is't nie goed, want dan héd'de ók niks te vertèère. Als je in een krot woont dan is het niet goed, want dan heb je ook niets te verteren.

Kôtteghéij Kwaad

Dé's nie zó slim méske, mér de kôtteghéij moet-ter urst út. Dat is niet zo erg meisje, maar het kwaad moet er eerst uit. Maak je niet ongerust, het wordt wel beter, de jeugdpuistjes verdwijnen wel eens. werd ook gezegd als men zweren had.

Kouster Legaal

Daor moet'te meej ûtkiike, ik weet nie of dé wél zó kouster is, zé mér vurziechteg. Daar moet je mee uitkijken, ik weet niet of dat wel zo legaal is, ben maar voorzichtig.

Kraacht Kracht

Dieje mooter hi veul peejkaas dé moet ók wél wan'tie moet nogal wa kraacht verzètte. Die motor heeft veel pk's dat moet ook wel want hij moet nogal wat kracht maken.

Krabbe Krabben

Héij hi gin naogel um z'n kónt te krabbe. Hij heeft geen nagels om zijn bips te krabben. Hij is zeer arm.

Krabbeljaacht Kinderschaar

Óp de spulplôts lupt 'n hil krabbeljaacht, ze zullen'ter wél druk meej hébbe. Op de speelplaats loopt 'n hele kinderschaar, ze zullen het er wel druk mee hebben.

Krabberke Scheermesje

Ge moet ûtkiike dég'ge gin kraase in'new geziecht kré van dé krabberke meej't schèère. Je moet uitkijken dat je geen krassen in je gezicht krijgt van dat scheermesje met het scheren.

Krabt Krabt

Héij moet mér zien hoe dét'tie z'n kónt krabt. Hij moet maar zien hoe dat hij zijn kont krabt. Hij moet maar zien hoe hij het redt.

Krampiire Kronkelen

Héij li te krampiire van de búkpént, és'sie't mér nie ôn zun'ne bléndendáerm hi. Hij ligt te kronkelen van de buikpijn, als hij het maar niet aan zijn blindedarm heeft.

Kransûil Kerkuil

Lést saoves vlóóg 'r bekant unne kransûil teege me ôn, tuun'nek óp hûis ôn reej. Laatst 's avonds vloog er bijna een kerkuil tegen mij aan, toen ik naar huis reed.

Kraog Kraag

Ge kunt ne kraog hébbe óp'pew'we jas, mér ge kunt ók 'n stuk in'new'we kraog hébbe. Je kunt een kraag hebben op je jas, maar je kunt ook een stuk in je kraag hebben.

Kraoj Kraai

Ge kunt aalté nog bèèter 'n kraoj vatte és 'n kaauw. Je kan altijd nog beter een kraai pakken als een kou. Je kunt beter een kraai pakken dan verkouden worden.

Kraoje Kraaien

Kraoje nèstele hóóg in de béúm, daor zitte ze goed óp d'r plak zulle ze dênke. Kraaien nestelen hoog in de bomen, daar zitten ze op een veilige plaats zullen ze denken.

Kraoje Kraaien

D'r stôn'ner nog nen hóóp te kraoje. Er staan er nog een heleboel te kraaien. We moeten eerst nog een heleboel schuld aflossen.

Kraojt Kraait

Kraojt d'n haon 'saoves, dan is'sew lot: méérege mok of d'n haon kepot. Kraait de haan 's avonds, dan is je lot: morgen mist of de haan dood. Tegenslag op de boerderij of slecht weer.

Kraokende Krakende

Kraokende waoges lóópe'net langst zègge ze dik, mér ik hur dé kraoke nie gàère. Krakende wagens lopen het langst zeggen ze dan, maar ik hoor dat kraken niet graag.

Kraakhout Kraakhout

Kraakhout is nog gin brèèkhout. Kraakhout is nog geen breekhout. Niet optimaal maar het kon slechter. niet alle verwachtingen komen uit.

Kraom Kraam

Ge schét nouw wél lullek in m'n kraom. Je poept nu wel lelijk in mijn kraam. Je zit me nu wel lelijk dwars.

Kraome Kramen

De mért stôn vol kraome, 't was'ser ók wél wiir vur én druk dét'ter was. De markt stond vol kramen, het was er ook wel weer voor en druk dat het er was.

Kraon Kraan

És'ser gin wôtter mér út de kraon kömt dan zul'de de lóódgierter moete laote komme. Als er geen water meer uit de kraan komt dan zal je de loodgieter moeten laten komen.

Kras Vitaal

Van aauw mènse die nog goed vrût kunne, zègge ze, wa zéd'de toch nog goed kras. Van oude mensen die nog goed ter been zijn, zeggen ze, wat ben je toch nog vitaal.

Kréd'de Krijg je

És ge nog niks héd dan kréd'de wa van mén, dan diile we alles mér saome. Als je nog niets hebt dan krijg je wat van mij, dan delen we alles maar samen.

Krèk Precies

Héij duu krék of ie gèld zat hi, mér'rie hi zó mér amper 'n broek ôn z'n kónt. Hij doet precies of hij geld genoeg heeft, maar hij heeft amper een broek aan z'n lijf.

Krematse Fouten

Ik begós vurziechteg meejt réijèksaome én ik hô gin gróóte krematse gemôkt. Ik begon voorzichtig met het rijexamen en ik had geen grote fouten gemaakt.

Krènaogel Seringen

Krènaogel dé zén m'n lievelingsbluumkes, die ruuke zó lékker in't vurjaor. Seringen dat zijn mijn lievelingsbloemen, die ruiken zo lekker in het voorjaar.

Krèngelkot Kleine ruimte

Ze zitte daor meej twéllef man in zó'n krèngelkot, ge kun'ter'rew kónt nie kiire. Ze zitten daar met twaalf mensen in zo'n kleine ruimte, je kunt je er nauwelijks bewegen.

Krénske Kransje

Ge héd 'n krénske gemôkt um ôn de vurdéur te hange, dé héd'de schón gemôkt. Je hebt een kransje gemaakt om aan de voordeur te hangen, dat heb je mooi gemaakt.

Krènt Bips

Blé gi mér'res éfkes óp'pew krènt zitte, ge moet'tew aojge nie ooveral zó meej moeje. Blijf jij maar eens even zitten, je moet je niet overal zo mee bemoeien.

Krèntebolle Krentenbollen

Van 'n diil van dé dig meuge de manne bréújkes én krèntebolle bakke. Van een deel van dat deeg mogen de kinderen broodjes en krentenbollen bakken.

Krép Sneer

Ik héb me toch 'n krép in munne vinger, m'n mès schóót út én't was al gebéúrd. Ik heb me toch een snee in mijn vinger, m'n mes schoot uit en het was al gebeurd.

Kreuge Kruiwagen

És ge meej de kreuge moet wèrreke dan kréd'de lange áérem én gróóte neusgaot. Als je met de kruiwagen moet werken dan krijg je lange armen en grote neusgaten.

Kreuges Kruiwagens

Piepende kreuges gôn dik nog hiil lang meej. Piepende kruiwagens gaan dikwijls nog heel lang mee. Ziekelijke mensen worden soms toch oud.

Kreupel Kreupel

Un kreupel pérd is gèld wérd, és ge zéllef de kaor moet trèkke. Een kreupel paard is geld waard, wanneer je zelf de kar moet trekken. Als je arm bent, leer je met gebrekkige middelen omgaan.

Krid'de Kreeg je

Vruuger krid'de óp'pew'we verjaordag gin kedoows lék nouw, dé was'ser tuun nie bè. Vroeger kreeg je op je verjaardag geen cadeau's zoals nu, dat was er toen niet bij.

Krielhènnenes Krielkippen

Ge héd ne schón'nen haon bè de krielhènnenes lóópe, ik zéij benuuwd wa daor út kömt. Je hebt een mooie haan bij de krielkippen lopen, ik ben nieuwsgierig wat dat wordt.

Kriemeniil Geweldig

Wa hange'ner toch 'n bérziej kiirze ôn d'n bóóm dees jaor, t'is kriemeniil. Wat hangen er toch geweldig veel kersen aan de boom dit jaar, het is geweldig.

Kriemeniil Misdadig

Wa is de wirreld toch vórt kriemeniil, ooveral is'ser gewèld én diksenté um n'n niks. Wat is de wereld toch voort misdadig, overal is er geweld en dikwijls om futiliteiten.

Kriazeláéchteg Korrelachtig

Ze góóje kriezeláéchteg zand oover ne vors geleejde stoep, dé moet ur'in riize. Ze gooien korrelachtig zand over een pas gelegde stoep, dat moet ertussenin zakken.

Kriige Krijgen

Hébbe is hébbe én kriige de kunst. Hebben is hebben en krijgen de kunst. Je kunt het maar hebben, hoe is van minder belang.

Kriit Krijt

Meej kriit schriive ze op't schoolbord mér teegewórreg is'ser ók vórt stoepkriit. Met krijt schrijven ze op het schoolbord maar tegenwoordig is er ook al stoepkrijt.

Krikke Houtskool

Krikke die hólde ze vruuger út 't oope vuur, vur dé'tie wir óngestókt wier, die bewaorde ze vur't striikiizer. Houtskool die haalden ze vroeger uit het open vuur, voor die weer werd aangestookt, die bewaarden ze voor het strijkijzer.

Krikkel Erg droog

De waas is te krikkel geworre um ze te striike, ik zal meej wótter moete sprénkele. De was is te droog geworden om ze te strijken, ik zal met water moeten sprenkelen.

Kroeffele Kruipen

Dieje klééne kan nog nie lóópe, mér meej kroeffele dôr kôm'tie ók meej vórt. Dat kind kan nog niet lopen, maar met kruipen daar komt het ook mee vooruit.

Kroeffelgat Kruiper

Wa is't toch 'n kroeffelgat, és ge'm lôt doen dan krûp'tie't hil hûis rond. Wat is het toch een kruiper, als je hem laat doen kruipt hij 't hele huis rond.

Króm vóór Kromme vore

In 'n króm vóór groeijt ók kórre. In een kromme vore groeit ook graan. Niet perfect maar wel meer opbrengst.

Krômke Kraampje

T'is aalté druk bè dieje mènes mi dé kléén krômke, ik dènk dé't goed draojt. Het is altijd druk bij die man met dat kleine kraampje, ik denk dat het goed floreert.

Krómmenáérem Kraamcadeau

És ge nô ne paas gebórre klééne gô kiike dan moet'te ne krómmenáérem meejnemme. Als je naar een pas geboren kind gaat kijken dan moet je een kraamcadeau meenemen.

Krómste Kromste

In de krómste vórre, groeijt 't miste kórre. In de kromste voren groeit het meeste koren. Niet perfect maar wel meer opbrengst.

Króós Appelklokhuis

De króós út'nen appel moet'te nie ópeete, dôr kun'det van ôn d'n bléndendáérm kriige. Een appelklokhuis moet je niet opeten, daar kun je het van aan de blindedarm krijgen.

Kroote Bieten

Ge moet de kwékske kroote nog út'doen én inkûile vur dé't begient te wéntere. Je moet dat beetje bieten nog rooien en inkuilen voor het begint te vriezen.

Krop Krop

Ge kèkt wél óp zun'ne kop, mér nie in zun'ne krop. Je kijkt wel op zijn hoofd, maar niet in zijn krop. Hij geeft zich niet bloot.

Krûid Kruid

Zóóne zwèèr is 'n hil krûis én d'r is gin krûid teege gewaase zód'de zègge. Zo'n zweer is een hele ellende en er is geen kruid tegen gewassen zou je zeggen.

Krûije Kruiden

Dónderbaord, géijtebaord, duuzendblad, duuvelskrûid zén ammel aauw krûije. Huislook, moerasspirea, duizendblad en doornappel zijn van ouds allemaal kruiden.

Krûim Inspanning

Dé zal krûim koste. Dat zal veel inspanning kosten.

Krûipe Kruipen

Ge hoeft'em nie in z'n kónt te krûipe. Je hoeft hem niet in zijn kont te kruipen. Je moet niet proberen hem te verleiden.

Krûis Kruis

Die hi 't grutste krûis in de broek. Die heeft het grootste kruis in de broek. Die deelt de lakens uit.

Krûis Kruis

Ge kré 'n gróót krûis nao. Je krijgt een groot kruis na. Je krijgt de zegen na, men is blij dat je weg gaat.

Krûkske Kruikje

De sneevel zaot vruuger aalté in zó'n brûin stiine krûkske, wit'te dé nog? De jenever zat vroeger altijd in zo'n bruin stenen kruikje, weet je dat nog?

Krûmmele Kruimelen

Zit'ter nouw toch nie zó te smorse meej'jew spiklôssiemop, zit'ter ammel te krûmmele. Zit er nu toch niet zo te knoeien met je speculaas, zit er allemaal te kruimelen.

Krûske Kruisbeeldje

Boove de schaauw of de déúr hèngt aalté wél 'n krûske és ge nog katteliék zé. Boven de schouw of de deur hangt altijd wel een kruisbeeldje als je nog katholiek bent.

Kûikentjes Kuikentjes

Goed geboerd zeej Knèlles, twéllef aojer én dértien kûikentjes. Goed geboerd zei kees, twaalf eieren en dertien kuikentjes. Veel geluk gehad, dat was een meevallertje.

Kûire Wandelen

Dieje mènes die gi aalté alliin kûire, héij zi dé'tie dan alles bèèter kan bekiike. Die man die gaat altijd alleen wandelen, hij zegt dat hij dan alles beter kan bekijken.

Kûite Kuiten

Van dé fietse én dé gesport dôr héd'de gi die dikke kûite van gekreege. Van dat fietsen en dat sporten daar heb jij die dikke kuitén van gekregen.

Kulle Bedriegen

Ze kósse'new ójt lullek kulle, t'is nie schón mér aaventoe hôn'zew te pakke. Men kon je ooit lelijk bedriegen, het is niet mooi maar soms hadden ze je te grazen.

Kulle Foppen

Daor kunne ze'w toch kulle, dé zit daor in d'n aord dènk ik, dé duun ze gàère. Daar kunnen ze je toch foppen, dat zit daar in hun aard denk ik, dat doen ze graag.

Kumke Kopje

Vat mér 'n kumke teej, dé's goed vur'rew wôtterhûshaauwing zègge ze dan. Neem maar een kopje thee, dat is goed voor je urinewegen zeggen ze dan.

Kun'de Kan je

Wit'te wa ge kunt ? niks kun'de, dé kun'de én ók dé kun'de nie. Weet je wat je kan ? niets kan je, dat kan je en ook dat kan je niet. Je kan en mag helemaal niets.

Kun'det Kan je het

Daor kun'det zout in de pap nie meej verdiene. Daar kun je het zout in de pap niet mee verdienen. Dat levert niets op.

Kunneng Koning

Bè de bieje héd'de ginne kunneng mér 'n kunnegin, és die ûtvliegt gi alles meej. Bij de bijen heb je geen koning maar 'n koningin, als die uitvliegt gaan alle bijen mee.

Kuntje Kontje

Héij hi 'n gróóte broek, mér 'n kléén kuntje. Hij heeft een grote broek, maar een klein kontje. Hij doet alsof hij zich alles kan permitteren, maar de werkelijkheid is minder mooi.

Kurdje Touwtje

Héd'de gi 'n kurdje bè, ik moet dieje zak nog diecht biine, anders verlies'de nog wa. Heb jij een touwtje bij, ik moet die zak nog dichtbinden, anders verlies je nog wat.

Kûtjes Kuiltjes

Héij hi, wór bluumkes moete komme, vòst wa kûtjes gegraove dan zéd'de zóó klaor. Hij heeft, waar bloempjes moeten komen, alvast wat kuiltjes gegraven dan ben je zo klaar.

Kuus Varken

Kénder zègge teege 'n váéreke, kuus, dé hébbe ze van klénsaf geliird van d'aauw. Kinderen noemen een varken "kuus", dat hebben ze van kind af geleerd van de ouders.

Kuuskes Biggen

Zó'n klócht kuuskes bè de zóg dé waar toch 'n schón geziecht, hil dé kléén grut. Zo'n klucht biggen bij de zeug dat was toch een mooi gezicht, heel dat klein grut.

Kwak Heleboel

Héij hi me toch unne kwak kiirze geplukt we zulle ze mér inmaoke, anders bedééreve ze. Hij heeft toch veel kersen geplukt we zullen ze maar wekken, anders bederven ze.

Kwansel Biergeld

És ge góngt trèuwe moes'te kwansel gèève, anders kwam't jónkvolk meej de kafmeule. Als je ging trouwen moest je biergeld geven, anders kwam de jeugd met de kafmolen.

Kwaoke Kwaken

De kikvorse zén z'n bèst ôn't kwaoke, bèst schón mér't begient wél'les te verveele. De kikkers zijn veel aan het kwaken, best mooi maar het begint wel eens te vervelen.

Kwats Plens

Góój'ter nog mér 'n kwats wôtter oover, dan kun'de de vloer bèèter schuure. Gooi er nog maar een plens water over, dan kun je de vloer beter schuren.

Kwébbele Babbelen

Wa kunne die ménnekes kwébbele, ge zó't zègge dés'ser ne kiir meej zó'n óphaauwe. Wat kunnen die kinderen babbelen, je zou zeggen dat ze er eens mee zouden ophouden.

Kwèèk Smoel

Lómpe mènse praote nie van: "haauw'dew munde" die zin "haauw'dew kwèèk diecht" Lompe mensen praten niet van: "houd jij je mond" die zeiden "houd jij je grote smoel"

Kwèèke Huilen

Ge moet nie kwèèke, 'r is niks gebéúrd, ge zé alliin mér hiil érg verschoote. Je moet niet huilen, er is niets gebeurd, je bent alleen maar heel erg geschrokken.

Kweezel Kwezel

Méske, zeej de pestóór, ne kweezel óp de mért kun'de bèèter 'n strûif gèève és ne pattenoster. Meisje, zei de pastoor, een kwezel op de markt kun je beter een pannekoek geven als een rozenkrans. Men kan niet altijd met geestelijke zaken bezig zijn.

Kwékske Beetje

Ik héb nog 'n kwékske érrepel meej gebrôcht, want ik dôcht dég'ger hôst dur wordt. Ik heb nog een beetje aardappelen mee gebracht, want ik dacht dat ze bijna op waren.

Kwéttere Ratelen

Wa kan die kaokel toch óntiegegelek kwéttere, ge krét'ter iet van. Wat kan die kletsious toch ontzettend ratelen, je krijgt er iets van.

Kwiedam Grapjas

Wa zéd'de ne kwiedam, gi zé nie tevreede és ge de mènse nie op de kaast kunt jaoge. Wat ben je een grapjas, je bent niet tevreden voor je de mensen op de kast kunt jagen.

Kwiezejèèr Kookkachel

Ne kwiezejèèr was 'n vierkantege kachel meej nen ooven 'r in, dé was paas luuks. Een kookkachel was een vierkante kachel met een oven erin, dat was pas een grote luxe.

Kwiik Schreeuwde

Héij kwiik alle héllege út d'n heemel. Hij schreeuwde alle heiligen uit de hemel. Hij ging vreselijk te keer.

Kwiit Kwijt

Ik zéij al lang bléij, és ik m'n kónt mér kwiit kan. Ik ben al lang blij als ik mijn bips kwijt kan. Ik ben al heel blij, als ik maar een zitplaats heb.

Kwiit Verloren

Héd'de gi dé wir truggevónde, 't zoow zund geweest zén és'get vurgoed kwiit wordt. Heb jij dat weer gevonden, het zou zonde geweest zijn als je het voorgoed verloren was.

Kwiitgerôkt Verloren

Ik zéij m'n pet kwiitgerôkt meej dieje störm van tuu'lèst, ze vlóóg inins van mun'ne kop. Ik ben mijn pet verloren met die laatste storm, ze vloog ineens van m'n hoofd af.

Kwikke Gewicht schatten

Ik zal'les kwikke hoe zwaor dé't is, ik dènk dé't iet van 'n pond of aacht zal zén. Ik zal eens schatten hoe zwaar het is, ik denk iets van rond de acht pond.

Kwikstart Kwikstaart

Ne kwikstart zit aalté meej z'n stértje te wippe én daor zal'lie zun'ne naam van hébbe. Een kwikstaart zit altijd met zijn staartje te wippen en daarom zal hij zo heten.

L

Laach haauwe Lach houden

Dan kun'de we laach wél haauwe. Dan kan je, je lach wel houden. Dan is het lachen afgelopen.

Laacht Lacht

Die laacht nog nie al zie'se ne strónt teege de muur umhóóg krûipe. Zij lacht nog niet al ziet ze een drol tegen de muur omhoog kruipen. Zij heeft helemaal geen gevoel voor humor.

Laage Lachen

Ge kun'ter bèèter meej laage és meej schreuwe. Je kan er beter om lachen dan om huilen. Je moet het maar van de optimistische kant bekijken.

Laast Last

Iemes útschèlle moet'te nie doen, daor kréd'de lôtter alliin mér laast of spiit af. Iemand uitschelden moet je niet doen, daar krijg je later alleen maar last of spijt van.

Laasteg Lastig

Áéremoej is gin schand, mér wél laasteg. Armoede is geen schande, maar wel lastig. Armoede daar kun je niets aan doen maar het is wel lastig.

Laazerèèj Donder

Ik héb van de wèèk óp m'n laazerèèj gehad, ik hôj't wir'ies nie goed gedôn. Ik heb van de week op mijn donder gehad, ik had het weer eens niet goed gedaan.

Laazerus Stomdronken

Héij hôj z'n aojge toch laazerus gedrónke meej dé fist, dé was nie lék't hurd. Hij had zich toch stomdronken gezopen op dat feest, dat was niet zoals het hoort.

Labbónne Tuinbonen

De labbónne zitte vol lûis, zó misselek érg hé'k dé nog nie meejgemôkt. De tuinbonen zitten vol luizen, zo ontzettend erg heb ik dat nog niet meegemaakt.

Làèrze Laarzen

Ge kun'ter wir teege, ge hét'ter spiksplinternuww làèrze vur óngezèt zie ik. Je kunt er weer tegen, je hebt er gloednieuwe aarzen voor aangeschaft zie ik.

Lalle Loeien

D'r sti 'n koej te lalle, gô's kiike, messchien moet'ter wél iin kalleve. Er staat een koe te loeien, ga eens kijken, misschien moet er wel een kalveren.

Lamlul Nietsnut

Van dieje lamlul hoef'de niks te verwôchte, die stèkt z'n hand nèrges nôr út. Van die nietsnut hoef je niets te verwachten, die steekt zijn handen nergens naar uit.

Lammentiire Zeuren

Nie lammentiire, ge hég'get zéllef verpeutert, hôd mér óp de rippetiesie gekomme. Niet zeuren, je hebt het zelf verprutst, had maar op de repetitie gekomen.

Langzaam Langzaam

Ut kómt bè hum zó langzaam, és bè d'n os de rómme. Het komt bij hem zo langzaam, als bij een os de melk. Hij is heel erg traag van begrip.

Lantàère paole Lantaarn palen

Teegewórreg stôn'ner ooveral lantàère paole, vruuger zó hier én daor mér inne. Tegenwoordig staan er overal lantaarnpalen, vroeger zo hier en daar maar een.

Laoj Lade
Un laoj én 'n schûif is't zélfde, zóó'n ding hi dus twii naome. Een lade of "schuif" is hetzelfde, zo'n ding heeft dus twee namen.

Laoje Laden
Zéd'de al ôn't laoje vur de vekansie, héd'det al gelijk bè mekaore, t'is stillekes tiid. Ben je al aan 't laden voor de vakantie, heb je het al bij elkaar, het is stilaan tijd.

Laoke Laken
Héij is van't zéllefde laoke én pak. Hij is van het zelfde laken en pak. Hij is met hetzelfde sop overgoten.

Laote Laten
Laote we's beginne zeej d'n haon teege de hinne. Laten we eens beginnen zei de haan tegen de kippen. Aansporing om aan het werk te gaan, (met een knipoog.)

Laow Lauw
És ge ziir voet hét, moet'ter nen tiid meej in laow sóddawôtter gôn zitte. Als je pijnlijke voeten hebt, moet je er een tijdje mee in lauw sodawater gaan zitten.

Lappe Maken
Ik hur'rew nog nie al zat'te in mun'ne zak klómpe te lappe. Ik hoor je nog niet al zat je in mijn broekzak klompen te maken. Ik ben stokdoof.

Lapzwans Nietsnut
Van d'n dieje kun'de niks óp ôn én'nie zûpt alles óp wat'tie hi, t'is ne lapzwans. Op die man kun je niet rekenen en hij drinkt alles op wat hij heeft, het is een nietsnut.

Latnaogel Panlatspijkers
Ge moet'tes wa latnaogel bèkóópe, we zén hiermeej vórt zo útgetimmerd. Je moet eens wat panlat spijkers kopen, we zijn hiermee zo uit getimmerd.

Lèèf'de Leef je
Val dóód..., lèèf'de gi ók nog! Val dood..., leef jij nog! Gezegd tegen iemand die men lange tijd uit het oog verloren had, (komisch bedoeld).

Leeg Leeg
És'of ge nen èmmèr leeg schudt. Als of je een emmer leeg giet. Alsof het niets kost.

Lèève Leven
Ge moet in't lèève zó lang meugelek bliive laage, meej veul janke schiet'te niks óp. Je moet in 't leven zo lang mogelijk blijven lachen, met veel huilen schiet je niet op.

Lèèver Lever

Gebakke lèèver dé's bèst lékker, mér nouw hi d'n dokter dé afgeraoje én dé's zund. Gebakken lever is best lekker, maar nu heeft de dokter dat afgeraden en dat is jammer.

Lèèze Lezen
Lèèze is goed vur de manne én ze kunne lôtter ooveral oover meejpraote. Lezen is goed voor de kinderen en ze kunnen later overal over meepraten.

Lègge Leggen
T'is wa te zègge és de kieppe gin aojer lègge. Het is wat te zeggen als de kippen geen eieren leggen. Zegt men als men geen raad weet met 'n probleem.

Léije Lijden
Ge moet dikkels veul léije um de lieve vreeje te bewaore, mér dés't wérd. Je moet dikwijls veel accepteren om de lieve vrede te bewaren, maar dat is het waard.

Lék Als
Ut zie'ter út lék 'n hôntje, mér ik dènk toch dé't 'n hènneke is. Het ziet er uit als een haantje, maar ik denk toch dat het een hennetje is.

Lékkers Moeilijk
T'is wa lékkers, dé héd'de gèèj toch zóó gedôn, daor draojde gi 'w hand nie vur um. Het is niet moeilijk, dat heb jij toch zo gedaan, daar draai jij je hand niet voor om.

Lékkerst Lekkerste
Wa ge wiid hôlt is't lékkerste. Wat je ver haalt is het lekkerst. Moeilijk bereikte dingen geven de meeste voldoening.

Lékkerste Lekkerste
Dés't lékkerste van gelijk. Dat is het lekkerste van alles. Dat is het aller lekkerste.

Lékstiltje Lolly
Un lékstiltje of -stökske dôr zén de kéndèr allemôl zot óp, die lusse ze allemôl. Een lolly of lik stokje daar zijn de kinderen allemaal weg van, die lusten ze allemaal.

Lékt krék Lijkt precies
Héij lékt krék óp d'n aauwe. Hij lijkt precies op zijn vader. Sprekend zijn vader.

Lémpke Lampje
Ut lémpke van m'n fiets is kepot én meej die lange aovende zoow't moete brande. Het lampje van mijn fiets is stuk en met die lange avonden zou het moeten branden.

Lénd Leidsel
De lénd óp d'n haom hange. Het leidsel op de haam hangen. De vrije teugel laten.

Léndenbóóm Lindeboom
Ónder de léndenbóóm is't goed zitte én és'sie bloeijt dan ruukt 't zó lékker. Onder de lindeboom

is het goed zitten en als hij in bloei staat dan ruikt het zo lekker.

Lèste Laatste
De lèste man de zak ópgèève. De laatste man de zak opgeven. Altijd als laatste van een feest naar huis gaan.

Létse Tikkertje
Óp school zén'ze teegewórreg wir ón't létse, dé's nouw in én't knikkere út. Op school zijn ze nu weer aan het tikkertje spelen, dat is nu in en het knikkeren uit.

Lètters gegeete Geleerd
D'n dieje hi veul lètters gegeete, dé kun'de wél hurre és'sie ón't perleeje is. Die man heeft veel geleerd, dat kun je wel horen als hij aan het praten is.

Leugenàèr Leugenaar
Ne leugenàèr hi veul naome, zóó'és liegbakkes, liegbist, liegkónt of liegklóót. Een leugenaar heeft veel namen, zoals liegmond, liegbeest, liegkont of liegkloot.

Léúpese Lopense
Un léúpese is 'n stuk grond wa umtrènt 'n zèsde stuk is van 'n hèctaare. Een lopense is een stuk grond wat omtrent een zesde deel is van een hectare.

Leutere Zaniken
Lig'ter nie te leutere. Lig niet zo te zaniken. Hou op met dat gezanik.

Lewaot Lawaai
Wa kunne ze óp 'n brúlleft toch 'n lewaot maoke meej dieje kaojharde muziek. Wat kunnen ze op een bruiloft toch een lawaai maken met die keiharde muziek.

Li Ligt
Héij li hiil gemak in z'n nuuw bèd én slaope dét'-tie duu, tuuw sméérges toew. Hij ligt heel makkelijk in zijn nieuwe bed en slapen dat hij doet, tot 's morgens toe.

Lichvérreg Makkelijk
Ge moet daor nie lichvérreg oover doen, want dé zal'lew nie meejvalle. Je moet daar niet te makkelijk over doen, want dat zal je niet meevallen.

Liechelek Waarschijnlijk
**ik héb 'r wél hoop óp dé, dé klaorkómt, jé, jé dé zal liechelek wél goed komme.* Ik heb er wel hoop op dat dat klaarkomt, ja ja dat zal waarschijnlijk wel goed komen.

Liegbakkes Leugenaar
T'is nie zón'ne nètte praot és'set oover 'n liegbakkes of liegkónt hébbe. Het is niet zo'n nette praat als ze het over 'n leugenaar hebben.

Liege Liegen

Ge moet nie zó liege, want we komme toch wél ne kiir achter de wórhéij. Je moet niet zo liegen, want we komen toch wel een keer achter de waarheid.

Liekes Liedjes
Óp die gaauwe brúlleft hébbe de kléénkènder veul schón liekes gezónge. Op de gouden bruiloft hebben de kleinkinderen veel mooie liedjes gezongen.

Liep'te Liep jij
Tuun liep'te gi nog in de waoj. Toen liep jij nog in de wei. Toen kwam jij nog maar pas gekeken.

Lieveménnekes Duizendschonen
Bè óns in d'n hof hébbe we lieveménnekes én die gôn ók lang meej in de vaos. Bij ons in de tuin hebben we duizendschonen en die gaan ook lang mee in de vaas.

Lieven Hiir Lieven Heer
T'is krék ónze Lieven Hiir in't wuld. Het is precies onze Lieve Heer in het wild. Gezegd van een man met lange haren en een onverzorgd uiterlijk.

Lievenhiirbisje Lieveheersbeestjes
Un lievenhiirbisje of lievevraauwbisje dé lèèft van de lûis, dus t'is 'n hiil nutteg bisje. Een lieveheersbeestje dat leeft van luizen, dus het is een heel nuttig beestje.

Lievraauw Lievevrouw
Ge kunt teegen óns Lievraauw nie meutele én teege nen bók nie keutele. Je kan tegen onze lieve vrouw niet mopperen en tegen een bok niet keutelen. Altijd baas boven baas.

Lifléfkes Lekkere hapjes
Ze eete bekant niks, zègge ze, mér van die lifléfkes, daor worre ze dik van. Ze eten bijna niets, zeggen ze, maar van de lekkere hapjes, daar worden ze dik van.

Ligge Zijn
De kènder van hiernéffe ligge gereegeld hier, t'is hier nèt de zuuten inval. De kinderen van hierlangs zijn regelmatig hier, het is hier net de zoeten inval.

Liig Laag
Dé vliegmesjien vlóóg toch liig oover d'n ékker, zoow't messchien ne spûiter zén? Dat vliegtuig vloog toch laag over de akker, zou het misschien een sproeivliegtuig zijn?

Liir Ladder
De jehova's komme gereegeld néffe meej de liir van christus, mér ik héb al 'n liir. De jehova's komen soms langs met de leer van christus, maar ik heb al 'n ladder.

Liire Leren

Wa moete de manne vórt wa liire vurdés'se van de school afzén, dé's vórt hil wa. Wat moeten de kinderen veel leren voordat ze van de school af zijn, dat is heel wat.

Limskûile Leemskuilen

Óns vraauw die kömt út Blaol, dés'ser iin van Harrie Fiers út de Limskûile. Mijn vrouw die komt uit Bladel, zij is er een van Harrie Fiers uit de Leemskuilen.

Litse Buurt

Ge moet út de litse bliive. Je moet uit de buurt blijven. Je moet zorgen dat je er niet bij betrokken raakt.

Löbbes Hond

Héij gi gereegeld mi dieje löbbes van'nén hónd 'n éijndje treeje dur de haoj. Hij gaat regelmatig met die lobbjes van een hond een eindje wandelen door de heide.

Lóchjes Prutserig

T'is mér lóchjes in mekaore gedraojd. Het is maar prutserig in elkaar gedraaid. Het is zoal prutswerk.

Lóchjes Vluchtig

Ge moet dé slaoljaod mér hiil lóchjes griessle, want anders köm'met nie út. Je moet dat sla zaad maar heel vluchtig harken, want anders komt het niet uit.

Lócht Licht

Dé spul is lócht, ik hôj gedôcht dé't veul zwônder zoow zén mér't valt wél meej. Dat spul is licht, ik had gedacht dat het veel zwaarder zou zijn maar het valt wel mee.

Lócht Lucht

Ge moet 's nôr de lócht kiike, ik dènk dét'ter zwaor wiir óp kömst is. Je moet eens naar de lucht kijken, ik denk dat er zwaar weer op til is.

Lóchte Luchtige

Meej dees hiit wiir duu'wek de manne wa lóchte kliir ôn, ze zwiite toch al zó. Met dit warm weer doe ik de kinderen wat luchtige kleding aan, ze zweten toch al zo.

Loerrie Slappe koffie

Wa is dé vur loerrie, héd'der wél koffie in gedôn, of héd'dem wa ôngestierd? Dat is slappe koffie, heb je er koffie in gedaan, of heb je hem aangelengd?

Loeter Lastig beest

Zé mér wa vurziechteg meej die koej, want die iin, dé's 'n loeter, kèk mér út. Ben wat voorzichtig met die koe, want die ene, dat is een lastig beest, kijk maar uit.

Lof Lof

Ut lof is langer és de lèste mis. Het lof is langer als de laatste mis. De onderrok is langer dan de bovenkleding.

Lómp Zware

Ik zéij kaajkepot van dé lómp wéérek, t'is niks gedôn vur nen aauwe mènes lék ik. Ik ben doodop van dat zware werk, het is niet goed voor een oude man als ik.

Lómper Dommer

Hoe lómper d'n boer, hoe grutter z'n érrepel. Hoe dommer de boer, hoe groter zijn aardappelen. Het geluk is met de dommen.

Lóópe Lopen

Gróóte mense lóópe dikker meej der'ren bol èrreges teegenôn és kléén mense. Grote mensen lopen vaker met hun hoofd ergens tegenaan dan kleine mensen.

Lóópe Trimmen

Veul mense zie'de teegewórreg lóópe, dé duun ze dan um in kóndiesie te bliive. Veel mensen zie je tegenwoordig trimmen, dat doen ze dan om in conditie te blijven.

Losgeschoote Losgeschoten

És'ser iemes losgeschoote moes worre dan moes'te 'n rómkiep én kerbiet hébbe. Als er iemand losgeschoten moest worden dan moest je een melkkan en carbid hebben.

Lôtter Later

Kèk nouw toch wie we daor hébbe, hoe lôtter óp d'n aovend hoe schónder volk, dé's lang geleeje. Kijk nu toch wie we daar hebben, hoe later op de avond hoe mooier volk, dat is lang geleden.

Lózzie Horloge

Meej'jew plééchtege kemunnie kriig'de vruuger ne lózzie, dé was 'n kösselek kedoow. Met je plechtige communie kreeg je vroeger een horloge, dat was een duur cadeau.

Lûij Lieden

Die lûij van de kèrmus zén wir in't dörp, ze zén metiin druk in de wiir. Die liederen van de kermis zijn weer in het dorp, ze zijn meteen druk bezig.

Lûije Luiden

Bónne moet'te nie dieper zètte és dés'se de klok hurre lûije. Bonen moet je niet dieper zetten als dat ze de klok horen luiden. Bonen moet je heel ondiep zetten.

Lûijere Luieren

Héij li hil d'n dag mér wa te lûijere, ge zó't zègge héij zal toch iet ônvatte. Hij ligt de hele dag maar wat te luieren, je zou zeggen hij zal toch iets ondernemen.

Lûis Luizen

Zit nie ammel in'n new haor te dabbe, ze zulle wél dènke dég'ge lûis héd. Zit niet steeds in je haar te krabben, ze zullen wel denken dat je luizen hebt.

Lul Kul

T'is lul mér't prôt toch. Het is kul maar het praat toch. Het is onzin, maar men kan toch weer wat kletsen.

Lulkoek Kletspraot

Klétspraot én lulpraot, aauwmeute, aauwhoere, lulle én aauwbètte t'is ammel lulkoek. Lulkoek heeft vele namen zoals je hierboven kunt lezen, allemaal onnozel gebazel.

Lulle Kletsen

És lulle worst was hôd'de gi 'n hil énd. Als kletsen worst was had jij een heel eind. Wat kun jij een eind weg kletsen zeg.

Lullek Lelijk

Wa is'sie toch lullek dur de mand gevalle. Wat is hij toch lelijk door de mand gevallen. Wat is hij toch mager geworden, het ziet er niet goed uit voor hem.

Lullek doen Lelijk tekeer gaan

Wa deej lullek tuun ze zin dé z'n méijjd meej iemes anders meejgóng. Wat ging hij te keer toen ze zeiden dat zijn verloofde met iemand anders uitging.

Lullekste Lelijkste

De lullekste aauw hébbe dik de schönste jóng. De lelijkste ouders hebben dikwijls de mooiste kinderen. Het kan later nog meevallen.

Lulmuts Kletskous

Un klétskónt of lulmuts zègge ze van iemes die hil d'n aovend ôn de gang bleeft. Een kletskous of "lulmuts" zeggen ze van iemand die de hele avond het woord heeft.

Lups Loops

Lups of rits dés't zélfde, mér ge moet mi't bisje tevêld és'ger jóng van wult. Loops of rits is hetzelfde, maar je moet met 't beestje van huis als je er jongen van wil.

Lupt Loopt

Nouw lupt 't kallef de haoj in. Nu loopt het kalf de heide in. Nu zitten we in de ellende.

Lusse Lusten

Ge kunt 't iin of ander nie lusse, mér 'r moet óp z'n tiid wél gegeete worre. Je kan het een of ander niet lusten, maar er moet op z'n tijd wel gegeten worden.

Lûstere Luisteren

Veul mènse kun'de al héllepe dur te lûstere nôr wa ze te zègge hébbe. Veel mensen kun je al helpen door te luisteren naar wat ze te zeggen hebben.

Lutske Tijdje

Komt oover 'n lutske mér trug dan kun'dew kérke wir meejnèmme, dan is't klaor. Kom over 'n tijdje maar terug dan kun je, je wagentje weer meenemen, dan is het klaar.

Luucieférduskes Luciferdoosjes

Luucieférduskes die hôj tuun iederiin, van die duskes meej 'n zwóllew eróp. Lucifer doosjes die had toen iedereen, van die doosjes met een zwaluw erop.

Luwwerik Leeuwerik

És ne luwwerik gàere wul zinge, dan git'tie al zingende réécht umhóóg. Als een leeuwerik graag wil zingen, dan vliegt hij al zingende recht omhoog.

M

Maastebéúm Dennenbomen

Die maastebéúm moete in de wénter geblèkt worre, anders kôm'ter óngediert in. Die dennenbomen moeten in de winter geschild worden, anders komt er ongedierte in.

Maasteböllekes Dennenappels

In de maast kun'de maasteböllekes viine, zo hi èlleken bóóm wél wir iet anders. In het dennenbos kun je dennenappels vinden, zo heeft elke boom wel weer iets anders.

Maastespélle Dennennaalden

Maastespélle héd'de ók in alderhande lengtes, èllek sórt hi z'n aojgeste spélle. Dennennaalden heb je ook in verschillende lengten, elk soort heeft zijn eigen naalden.

Maauwe Zeuren

Lig'ter toch nie zó te maauwe, munne kop stit'ter vendaog hillemôl nie nôr. Doe toch niet zo te zeuren, mijn hoofd staat er vandaag helemaal niet naar.

Majs Maïs

De majs is wir meej gewèld út de grond geschoote dees jaor, héij hee'get goed gedôn. De maïs is weer ontzettend vlug gegroeid dit jaar, hij is van goede kwaliteit.

Mallemeule Draaimolen

Vruuger was'ser óp èlleke kèrmus wél ne mallemeule vur de klénste manne. Vroeger was er op elke kermis wel een draaimolen voor de kleinste kinderen.

Mand Mand

Die zal nog'ges mi d'auw hènne de mand ingôn. Die zal nog eens met de oude kippen de mand ingaan. Zij zal geen man meer vinden.

Mangelpeeje Mangelwortelen

Mangelpeeje kriige de koej, wél gesneeje, kniin die knaauwde ze zóó wél óp. Mangelwortelen

kregen de koeien, wel gesneden, konijnen die knabbelden ze zo wel op.

Mankemènte Tegenslagen
Héij hi al veul mankemènte gehad in z'n lèève, ik zéij blèèj dét'tem nouw wa bèèter gi. Hij heeft veel tegenslag gehad in zijn leven, ik ben blij dat het hem nu beter gaat.

Maog Maag
Zand schuurt de maog. Zand schuurt de maag. Word gezegd tegen iemand die zand in zijn eten had en daar over zijn beklag deed.

Maoger Mager
Ze zègge wél'les van iemes dét'tie zó maoger is és 'n lat én dé's paas ècht maoger. Ze zeggen wel eens van iemand dat hij zo mager is als 'n lat en dat is wel heel mager.

Maoj Mei
Natte maoj, booter in de waoj. Natte mei, boter in de wei. Natte mei, veel gras in de wei.

Maojbluumkes Madeliefjes
Maojbluumkes die begiene mist te bloeje in maoj netuurlek dé's nogal wiedes. Madeliefjes die beginnen meestal te bloeien in mei natuurlijk dat is nogal begrijpelijk.

Maoje Maaien
Déijstels maoje is déijstels zaoje, mér déijstels stèèke is ze de nék brèèke. Distels maaien is distels zaaien, maar distels steken is ze de nek breken. Met het maaien vloog het zaad weg, het steken gebeurde voor ze in het zaad stonden. rigoureuze maatregelen treffen.

Maojrèègen Meiregen
Ne maojrèègen is vur d'n boer ne zeege. Een meiregen is voor de boer een zegen. Een meiregen is goed voor het gewas.

Maojsen Mei
Aprilse poot, is maojsen dóód. Aprilse teelt, is in mei dood. Op tijd met iets beginnen, anders is het daarvoor te laat.

Maoke Maken
Ge kunt bèèter van 'n boerin 'n juffrouw maoke és van 'n juffrouw 'n boerin. Je kan beter van een boerin een juffrouw maken als van een juffrouw een boerin. Een goede boerin moet in een boerengezin zijn grootgebracht.

Maoke Stoppen
Ge héd 'n hil gat in'new sokke, dé's de moejte nie mér um die nog te maoke. Je hebt een groot gat in je sokken, het is de moeite niet meer om die nog te stoppen.

Maon Maan
És de maon drie toote hi dan gèf'tie 'n fist, mér dan zal't nog lang duure. Als de maan drie

punten heeft dan geeft hij een feest, maar dan zal 't nog lang duren.

Maone Menen
Ge héd van die mènse die maone dés'set um zén, ander mènse maone van nie. Je hebt van die mensen die menen dat zij heel wat zijn, anderen denken er anders over.

Maot Maat
Ge moet aalté maot weete te haauwe, és ge gin maot kènt zal't dik fout gôn. Je moet altijd maat weten te houden, als je geen maat kent zal het dikwijls fout gaan.

Maoze Mazen
Óp 'n éffenaffe gebraojde trûij din ze wél'les wa óp maoze, vur de schónneghéij begrép'te? Op een egaal gebreide trui maasden ze een patroon, voor de sier begrijp je?

Maozele Mazelen
Blé mér thûis meej éij manne, want bè óns hébbe ze de maozele. Blijf maar thuis met jullie kinderen, want onze kinderen hebben de mazelen.

Maozele kriige Mazelen krijgen
Ik mag de maozele kriige és't nie waor is. Ik mag de mazelen krijgen als het niet waar is. Het is zo waar als ik hier sta..

Mars Korf
Héij hi gin lûis in de mars. Hij heeft geen luis in de korf. Hij heeft geen stuiver te verteren.

Médjes Meisjes
De médjes hébbe al vruug ne jónge teegewórreg, ze kunne'ner ôn én af komme. De meisjes hebben al vroeg 'n jongen tegenwoordig, ze kunnen eraan en vanaf komen.

Meej'jew Met je
Ik zal't schón meej'jew maoke. Ik zal het mooi met je maken. Ik zal een deal met je sluiten.

Meejeete Mee eten
És ge néffe komt, dan kunde géij bè óns ammôl meejeete és ge dé wult. Als je langs komt, dan kunnen jullie bij ons allemaal mee eten als je dat wil.

Meejgèève Meegeven
Iemes vur vijf cénte meejgèève. Iemand voor vijf cent mee geven. Iemand goed de waarheid zeggen.

Meejgènger Partner
Rikke is 'n hiil schón spél, mér ge moet wél ne goeje meejgènger tréffe. Rikken is een heel mooi spel, maar je moet wel een goede partner treffen.

Meejléije Medelijden
Meejléije moet nie út'tew'we mónnd komme mér réécht út'tew hart, anders deu'get nie.

Medelijden moet niet uit je mond komen maar recht uit je hart, anders deugt het niet.

Meejmaoke Meemaken
Kénder die wulle alles meejmaoke, vur hun is alles 'n nuuwke én daor wulle ze bè zén. Kinderen die willen alles meemaken, voor hen is alles een nieuwtje en daar willen ze bij zijn.

Meejnèmmè Meenemen
Ès ge de waoj af gô maoke moet'te 'n trèktang, nen hômmèr én pikdraod meejnèmmè. Als je de wei gaat afrasteren moet je 'n knijptang, hamer en prikkeldraad meenemen.

Meejpesant Intussen
Ge zul'let meejmaoke dé'k daor meejpesant wa zal meejschaore, wocht mér'res af. Je zal het meemaken dat ik daar intussen wat zal meenemen, wacht maar eens af.

Mèèl Meel
Mèèl én blóm dés't zélfde, van witte blóm daor bakte ze vruuger mik van. Meel en bloem dat is hetzelfde, van wit meel daar bakten ze vroeger witbrood van.

Mèèlwörm Meelwormen
In mèèl zaote vruuger al gaauw mèèlwörm, dan wier't meej ôn de váérekès gegeeve. In meel zaten vroeger wel eens meelwormen, dan werd het meteen aan de varkens gevoerd.

Méérege Morgen
Ne zieke méérege is ne gezónden dag. Een zieke morgen is een gezonde dag. Een mistige morgen kan een zonnige dag brengen.

Méés Mest
Ik hôj'jem liever vur't méés, és in de kost. Ik had hem liever voor de mest, als in de kost. Hij eet meer op dan hij voor je verdient.

Méés Mest
Vruuger hôn'ze méés tekort, nouw weete ze nie wa ze meej al dé méés ôn moete. Vroeger hadden ze mest tekort, nu weten ze niet waar ze met al die mest heen moeten.

Mééskaor Mestkar
De mééskaor is afgedankt, gelukkeg mér, die moes nog meej de riek gelaoje worre. De mestkar is afgedankt, gelukkig maar, die moest nog met de riek geladen worden.

Meet Grens
We wôrre oover de meet gereje meej de fiets én tuun kwamme we nog bè de vôrt. We waren over de grens gereden met de fiets en daarna kwamen we nog bij het kanaal.

Mekandere Elkaar
Die kénder kunne 't goed meej mekandere viine, t'is plezierreg dés'se zó schón speule. Die

kinderen kunnen het goed met elkaar vinden, het is prettig dat ze zo mooi spelen.

Mekiire Mankeren
Ès ge pént héd in'new lijf, dan zul'de iet mekiire, lô'ter mér'res nô kiike. Als je pijn hebt in je lichaam, dan zal je iets mankeren, laat er maar eens naar kijken.

Mél Merel
Un mél die flût zó'wa 't hil jaor dur, behalleve és'sie bè óns ôn de kiirze zit. Een merel die fluit zowat het hele jaar door, behalve als hij bij ons aan de kersen zit.

Meléúr Moeilijkheden
Dét'tie dé mér nie duu, dór zoow'wie wél'les gróôte meléúr meej kunne kriige. Dat hij dat maar niet doet, daar zou hij wel eens grote moeilijkheden door kunnen krijgen.

Meléúr Pech
Héd'de meléúr meej'de waoge, dé's mér verveelend nouw ge'm krék zó nóddèg hét. Heb je pech met je auto, dat is maar vervelend nu je hem precies zo nodig hebt.

Mélleke Melken
Moet'te nouw de koej nog mélleke, héd'dew aojge verslaope, jé dé kan'nes vurkomme. Moet je nu de koeien nog melken, heb je, je verslapen, ja dat kan eens gebeuren.

Mélleke Zeuren
Lig'ter toch nie zó te mélleke, dé geziiver hébbe we al dikzat gehurd. Ligt er toch niet zo te zeuren, dat gezeur hebben we al dikwijls genoeg gehoord.

Mém Tepel
Dé kléen kuuske hengt zeeker ôn de lèste mém, die zal nog wa in moete haole. Die kleine big drinkt zeker van de laatste tepel, die zal nog wat in moeten halen.

Mém Tepel
Ôn de vurste mém ligge. Aan de voorste tepel liggen. Bevoordeeld worden.

Méndje Mandje
Un kléen mand is 'n méndje, nèt lék 'n schèlkörfke, dé's ók 'n méndje. Een kleine mand is een mandje, zoals een schilmandje, dat is ook een mandje.

Meniere Manieren
Ge héd mènse die gin meniere hébbe, die doen krék és'of zéij alles te vertèlle hébbe. Je hebt mensen zonder manieren, die doen precies alsof zij alles te vertellen hebben.

Ménne Van mij
Is dieje jas van mén of van èùw, ik dôcht dé't de ménne was, anders kiik ik 'r néffe. Is die jas van

mij of van jou, ik dacht dat het die van mij was, anders kijk ik niet goed.

Ménneke Kind
Ocháérm, hi dé ménneke z'n vuutje gebrooke, hit'tie'jer meej tusse de spiike gezeete? Ach, heeft dat kind zijn voetje gebroken, heeft 't er mee tussen de spaken gezeten?

Ménneke Mannetje
Ne mènes die iet ôn de klééne kant is útgevalle, dôr zègge ze ménneke teege. Iemand die iets aan de kleine kant is uitgevallen, die noemen ze een mannetje.

Mèns Man
Die van óns die zi aalté "dé zal ik 's ôn munne mènes vraoge" én dé zéij ik. Mijn vrouw die zegt altijd "dat zal ik eens aan mijn man vragen" en dat ben ik.

Mènsáéchteg Mensachtig
Wa deej toch gróóte mènsáéchteg, de snotaop dé't is, wór hit'tie dé toch van? Wat deed hij toch verwaand, de kwajongen, waar heeft hij dat toch van?

Mènsepraot Roddels
És't waar is, is't 'n gróót schandaol, mér goejkants is't mér mènsepraot Als het waar is, is het een groot schandaal, maar waarschijnlijk zijn het maar roddels.

Mért Maart
Mért ruurt zun'ne stért is 't sprèèkwóórd, ge zé dus lang nie zó zeeker van't wiir. Maart roert zijn staart is het spreekwoord, je bent dus lang niet zeker van het weer.

Mért Markt
És gróóte jóng aalté mér thûis zén, dan zègge ze "ge zul'ter meej nô de mért moete" Als grote kinderen steeds thuis zijn, dan zeggen ze "je zal er mee naar de markt moeten"

Mèske Mesje
Vergét gin mèske meej te nèmme, és we ónderweege nen appel af wulle schèlle. Vergeet geen mesje mee te nemen, als we onderweg een appel willen schillen.

Méskes Meisjes
Flûitende méskes én brullende koej zén zèlde goej. Fluitende meisjes en brullende koeien zijn zelden goed. De degelijkheid wordt niet hoog ingeschat.

Metróózepékske Matrozenpakje
Jónges kriige vruuger meej de kemunie wél'les ójt 'n metróózepékske ôn. Jongens kregen vroeger met de communie soms wel eens een matrozenpakje aan.

Métselàèr Metselaar

Métselàèr of métser dés't zélfde, héij moet goed meej stiin ónder de voet út kunne. Metselaar of metser dat is hetzelfde, hij moet goed met stenen overweg kunnen.

Meug Zin
Ieder zunne meug zeej d'n boer én'nie frat pàèrdevèège. Ieder zijn zin zei de boer en hij at paardenvijgen. Tegen je zin iets doen wordt geen succes.

Meug'de Mag je
És ge gegeete hét én gebid meug'de schéijte wór ge zit. Als je gegeten hebt en gebeden mag je poepen waar je zit. Na het eten is (was) boeren en winden laten niet ongepast.

Meug'dem Mag je hem
Zal ik 'n zjats koffie inschudde of meug'dem nie mér hébbe van d'n dokter? Zal ik een kop koffie inschenken of mag je hem niet meer hebben van de dokter?

Meuge Mogen
De kléen manne meuge van de oopa's én ooma's veul miir és van d'aauwlûij. De kleine kinderen mogen van opa en oma veel meer dan van de ouders.

Meugelek Mogelijk
Ge haauw'wet nie vur meugelek, mér't gebéúrt, dé zie'de wél zeeker? Je houdt het niet voor mogelijk, maar het gebeurt dat zie je wel zeker?

Meúk Maag
De méúk van't váéreke wier'rer dur de slachter útgehôld, ik héd zélf gezien. De varkensmaag werd er door de slachter uit gehaald, ik heb 't zelf gezien.

Meúke Rommelen
Wa zéd'de toch ammel ôn't méúke, ge moet strak wél alles óprûime. Wat ben je toch allemaal aan het rommelen, je moet straks wel alles opruimen.

Meule Molen
Dé's wénd óp zunne meule. Dat is wind op zijn molen. Dat is koren op molen, dat komt hem goed uit.

Meulenàèr Molenaar
Meulenàèr of mölder dé's 'n aauw beroep, de miste meules maole nouw nie mér. Molenaar of mulder dat is een oud beroep, de meeste molens malen nu niet meer.

Meulestiin Molenstenen
Héij kan niks laote ligge, és hiit iizer én ne meulestiin. Hij kan niets laten liggen, als heet ijzer en een molensteen. Alles wat los en vastzit kan hij gebruiken.

Meutel Houtworm
Van die kléen ronde gôtjes in 'n aauw kaast, dé zén gôtjes van de meutel. Van die kleine ronde

gaatjes in een oude kast, dat zijn gaatjes van de houtworm.

Mèuwe Mouwen

Héd'dew mèuwe al ópgestrúpt, 't zal nóddég zén, d'r moet nog veul gedôn worre. Heb je, je mouwen al opgestroopt, het zal nodig zijn, er moet nog veel gewerkt worden.

Middegeete Middageten

Wan'nen tiid teegewórreg, veul mènse die wèrre-ke, eete saoves paas middegeete. Wat een tijd tegenwoordig, veel mensen die werken, eten 's avonds pas middageten.

Middelciine Medicijnen

Gebrúkte gi zóveul middelciine, dé wies ik nie hurre, dan hang'der van ónmeakaore. Gebruik jij zoveel medicijnen, dat wist ik niet hoor, dan hang je er van aan elkaar.

Midderhòst Inderhaast

We moesse midderhòst nô hûis want 't begós te rèègene, mér we wórre klétsnat. We moesten inderhaast naar huis want het begon te regenen, maar we waren doornat.

Miemaauwe Zeuren

Zit'ter nie te miemaauwe, daor zul'de zélf iet ón moete doen és'get wuld verandere. Zit er niet te zeuren, daar zal je zelf iets aan moeten doen als je het wil veranderen.

Mieraokels Ontzetten

D'n óptocht meej de carnaval was mieraokels schón meej veul van die gróóte waoges. De optocht met de carnaval was ontzettend mooi met veel van die grote wagens.

Mieterde Viel

Ik mieterde meej de kreuge bekant van de steiger af, ik zoow hard gevalle zén. Ik viel met de kruiwagen bijna van de steiger af, ik zou hard gevallen zijn.

Mieziirie Ellende

Sómmege e liike wél gebórre vur mieziirie, die hébbe nouw uwweg én aalté wa. Sommige mensen lijken wel geboren voor ellende, die hebben nu eeuwig en altijd wat.

Miir Meer

T'is miir broek és kónt. Het is meer broek dan kont. Doet zich mooier voor dan de werkelijkheid is.

Mik Witbrood

Wie hier bróód hi moet nie óp 'n ander gôn vur de mik. Wie hier bruinbrood heeft moet niet op een ander gaan voor witbrood. Het is hier zo slecht nog niet.

Mikske Broodje

T'is gin döbbeltjes mikske. Het is geen dubbeltjes broodje. Het is niet van die goedkope rommel.

Mimmórrie Geest

Ge zé paas riik és ge gezónd zé van lijf én leeje én'new mimmórrie nog goed is. Je bent pas rijk als je gezond bent van lijf en leden en je geest nog helder is.

Misse Kerkdiensten

D'r zén alderhande misse, 'n vruuge, laote, stille, gezóngé of 'n hógmis. Er zijn verschillende kerkdiensten, een vroege, late, stille, gezongen of een hoogmis.

Mistal Meestal

Mistal is'sie d'n urste meej die koers, mér dees jaor hit'tie hillemól gin kóndiesie. Meestal is hij de eerste bij die race, maar dit jaar heeft hij helemaal geen conditie.

Miste Meeste

De miste fietsers hébbe saoves gin liecht mér óp én dé's gevôrlek, ók vur d'r aojge. De meeste fietsers hebben 's avonds geen licht en dat is gevaarlijk, ook voor zichzelf.

Mistenté Meestal

Mistenté hébbe we nog 'n stróójiit óp d'n ékker stôn, vur ést nie gelijk binne kan. Meestal hebben we nog een stromijt op de akker staan, voor als niet alles binnen kan.

Mister Meester

De mister van vruuger hiet nouw vórt meniir, ze hébbe nouw miir stèlles meej de jóng. De meester van vroeger heet nu meneer, ze hebben nu meer moeite met de kinderen.

Móche Mochten

Óp de gróóte schoole móche jónges én méskes vruuger nie ónderin komme, in Nittersel wél. Op de lagere scholen mochten jongens en meisjes vroeger niet bij elkaar komen, in Netersel wel.

Moejerziel Helemaal

De miste mènse zén nie gàère moejerziel alliin mér andere zuuke dé nouw krék óp. De meeste mensen zijn niet graag helemaal alleen maar anderen zoeken 't nu juist op.

Moejlek Moeilijk

Wurum duu'de zó moejlek és't ók gemak kan, ge kunt wa klaormaoke meej'jew fratse. Waarom doe je zo moeilijk als het ook makkelijk kan, je kunt wat doen met je kunsten.

Moen Moeder

Moen dé zègge de mènse nie mér, nouw hébbe ze naome lék mam of moeke. "Moen" dat zegt niemand meer, nu hebben ze namen zoals mam of moeder.

Moerzaojkes Mieren

Ge kunt hier de moerzaojkes in de grónd hurre nieze. Je kan hier de mieren in de grond horen niezen. Wat is het hier toch stil.

- Moes** Moest
Héij moes zó én zó laot hier zén mér wa dènkte, vergeete zègge ze én dan zén z'r af. Hij moest zo en zo laat hier zijn maar wat denk je, vergeten zeggen ze en dan gaan ze verder.
- Moesse** Moesten
We moesse giestere meej gewèld de panne óp't hûis lègge, want 't begós te rèègene. We moesten gisteren inderhaast de pannen op het huis leggen, want het begon te regenen.
- Moet'te** Moet je
Moet'te mén nie mér dan zéij ik al wèg, daor duu'wek nie moejlek oover. Moet je mij niet meer dan ben ik al weg, daar doe ik niet moeilijk over.
- Moet'tew** Moet je
Ge moet'tew aojge vuuge. Je moet jezelf aanpassen. Je moet je goed gedragen.
- Moete** Moeite
Wag'ge nog oover héd is ók mér 'n bitje. t'is nie de moete umdé nog te zaoje. Wat je nog over hebt is ook maar een beetje, het is de moeite niet om dat nog te zaaien.
- Mok** Mist
Mok is de moejer van alle wiir. Mist is de moeder van alle weer. Na de mist kunnen er allerlei weertypen komen.
- Mokáéchteg** Mistig
We bliive nie laot taovend, 't begient mokáéchteg te worre, daor zéij'jek nie friit meej. Ee blijven niet laat vanavond, het begint mistig te worden, daar ben ik niet blij mee.
- Môkt** Maakt
Un koej alliin môkt nog gin kallef. Een koe alleen maakt nog geen kalf. Sommige dingen moet je samen doen.
- Môkt** Repareert
Dé's nen héndege mènes die môkt nouw lètterlek alles, zó gék kun'det nie bedènke. Dat is een handige man die repareert letterlijk alles, zo gek kun je het niet bedenken.
- Mölder** Meikever
In buuketûine zitte in't vurjaor de mölders, mér hèg én mölder is teegewórreg minder. In beukenhagen zitten in de lente meikevers, maar hagen en meikever zijn er nu minder.
- Mölder** Molenaar
Ók ne mölder kan van de wénd alliin nie lèève. Ook een molenaar kan van de wind alleen niet leven. Wind alleen is niet genoeg, kennis van zaken en een molen zijn vereist.
- Mölders** Molenaars
De mölders zén bekant útgestörreve, de paor die'ter zén haauwe de meules draojende. De molenaars zijn bijna uitgestorven, de paar die er zijn houden de molens draaiende.
- Mölk** Karnemelk
Mölk réécht van't stóóm dé was veul lékkerder és teegewórreg út zóó'n pepiere pak. Karnemelk recht van de zuivelfabriek was veel lekkerder als nu uit zo'n papieren pak.
- Mölkaojer** Onbevuchte eieren
Ge moet nie teveul aojer ónder de klók lègge, dan komme'ner mölkaojer van. Je moet niet teveel eieren onder de kloek leggen, dan komen er onbevuchte eieren van.
- Môlt** Maalt
Munne meule môlt nie mér. Mijn molen maalt niet meer. Iemand met een slecht gebit.
- Môlté** Maaltijd
Hôd'de daor ne goeje môlté gehad, of moes'te nôdderhand nog nô de frietkraom. Had je daar een goede maaltijd gehad, of moest je nadien nog naar de patatkraam.
- Mônd** Maand
In dees mônd moet'ter nog veul gebéúre, want dan moet 't nuuw hûis klaor zén. In deze maand moet er nog veel gebeuren, want dan moet het nieuwe huis af zijn.
- Môndag** Maandag
Moete we de môndag nie nô d'n tandarts, dan zoow'wie'jer toch 'n paor trèkke. Moeten we maandag niet naar de tandarts, dan zou hij er toch een paar trekken.
- Mônde** Meende
Ik mônde iir nô hûis te gôn, mér nouw begient 't fist paas vurgoed én't gi mér van de naacht af. Ik meende eerder naar huis te gaan, maar nu begint het feest pas voorgoed en het gaat maar van de nacht af.
- Móndfiat** Snelle babbel
Dé méske is móndfiat, die môk'te niks wéijs, die prôt'te nie gemak verlórre. Dat meisje heeft een snelle babbel, die maak je niets wijs, die praat je niet onder de tafel.
- Mónhmeziékske** Mondharmonica
Vruuger hôn veul jóng manne 'n mónhmeziékske bè um de zaak wa óp te fléúre. Vroeger hadden veel jongelui een mondharmonica bij zich voor de gezelligheid.
- Mônt** Meent
Héij mônt dét'tie aalté alles veul bèèter wit, dé zén van die ónhébbelekke wiisneuze. Hij meent dat hij altijd alles veel beter weet, dat zijn van die onhebbelijke betweters.
- Moor** Waterketel
De móór is nie mér, hógstes nog ne flûitkeetel, bè ne móór hurd 'n kachel. De waterketel is niet

meer, hoogstens nog een fluitketel, bij een moor hoort 'n kachel.

Mooskot Bijkeuken
De rûmte tusse d'n hérd én de stal dé noemde ze vruuger 't mooskot. De ruimte tussen de woonkeuken en de stal dat noemden ze vroeger de bijkeuken.

Mörrew Gaar
De érrepel zén mörrew, we kunne zóó begiene meej't eete, zèt de tóffel mér vòst óp. De aardappelen zijn gaar, we kunnen zo beginnen met eten, maak de tafel maar klaar.

Morskónt Knoeier
Iemes die dik li te morse, dé's 'n morskónt, dé zègge ze dan teminste. Iemand die altijd aan het knoeien is, dat is een knoeier, dat zeggen ze dan tenminste.

Mortel Metselspecie
Is de mortel al klaor, dan kunne we begiene, d'n tiid is wir zó um. Is de metselspecie al klaar, dan kunnen we beginnen, de tijd is weer zo voorbij.

Motrèègen Stiefregen
Mok en motrèègen zén nie plezierreg, 't gèft 'n mistrósteg gevuul, niks nie lékker. Mist en stiefregen zijn niet prettig, het geeft een mistroostig gevoel, niet echt lekker.

Mötte Jong kalf
Un jóng kalf is ne mötte, mér ze zègge'net ók ójt van jóngens wa nog kalver zén. Een "mötté" is een jong kalf, maar ze zeggen het ook ooit van kwajongens.

Mötte Kwajongen
Is'sie al zó oud én dan nog zóó'ne mötte, wa moet dé toch worre meej dieje klöpper. Is hij al zo oud en dan nog zo'n kwajongen, wat moet dat toch worden die forse knaap.

Mûileezels Muilezels
In de áérm lande hébbe ze nog mûileezels, hier nog alliin in de kéndér boerderèj. In de arme landen hebben ze nog muilezels, hier nog alleen in de kinderboerderij.

Mûis Muis
Un mûis in hûis is nie plezierreg want ze knaauwe alles kepot um ne nèst te maoke. Een muis in huis is niet prettig want ze knagen alles stuk om een nest te maken.

Mûist Muist
De kat mûist 't bèst, és ze jóng hi. De kat muist het beste, als ze jongen heeft. Een moeder met kinderen is erg zorgzaam.

Mûize Muizen vangen
Die kat van óns die kan toch mûize, sénds we die hébbe zén'ze gelijk ópgerûmd. De poes van ons

die kan toch muizen vangen, sinds we die hebben zijn ze allemaal verdwenen.

Mûlband Muilband
Biitende hónd moete ne mûlband ón, anders kun'de 'n perséés kriige. Bijtende honden moeten een muilband om, anders kun je een proces verbaal krijgen.

Muljeuj Milieu
Iederiin wit wa't muljeuj voor óns betiikent, mér we moette'ner wél nô lèève. Iedereen weet wat het milieu voor ons betekent, maar we moeten er wel naar leven.

Mummele Mummelen
Aauw mènse zónder tand kunne dik wa zitte te mummele, dé's 'n órreg geziecht. Oude mensen zonder tanden zijn dikwijls aan het mummelen dat is een raar gezicht.

Mundje Mondje
Ut viel nie meej um kléén kéndér d'r mundje te laote haauwe ónder 'n lange mis. Het viel niet mee om kleine kinderen hun mondje te laten houden onder een lange mis.

Munne Mijn
Géij it de órre van munne kop. Jullie eten de oren van mijn hoofd. Wat kunnen jullie toch eten zeg.

Muntel Halster
Un koej die nôr de waoj moes kriig ne muntel ón, die môkte ze van stroojtouwkes. Een koe die naar de wei moest kreeg een halster aan, die maakte ze van stro touwtjes.

Murkes Waterketeltjes
Ge hôt van die murkes die hillemôl in't vuur zakte, dur de ringdèksel hènne. Je had van die waterketeltjes die helemaal in het vuur zakten, door de ringdeksel heen.

Mûske Muisje
Dé mûske hi nog 'n stértje. Dat muisje heeft nog een staartje. Daar zijn we nog niet vanaf.

Musse Mussen
Ut stik'ter van de musse, ge wordt smééreges wakker van't gesjierp ónder de panne. Het barst er van de mussen, je wordt 's morgens wakker van 't getjilp onder de pannen.

Mutserd Takkenbos
Meej mutserd wier d'n oove hiit gestókt és'ser bróód gebakke moes worre. Met takkenbossen werd de oven heet gestookt als er brood gebakken moest worden.

Muug Beu
Ik zéij dé gezônnek oover't voetballe harstikke muug, 't gi nèrges anders mér oover. Ik ben dat gezeur over 't voetballen helemaal beu, het gaat nergens anders meer over.

Muug Moe

We hébbe wiit gefietst én nouw zén we muug, ge kunt wél zègge déw'we kaajkepot zén. We hebben ver gefietst en nu zijn we moe, je kunt wel zeggen dat we doodmoe zijn.

Mystiirie **Mysterie**

Sómmege dinger die snap'te gewóón nie én ze zulle wél 'n mystiirie bliive. Sommige dingen die begriip je gewoon niet en ze zullen wel een mysterie blijven.

N

Naauwe **Spannen**

Ut zal'ler wél'les naauwe meej zóó'n gróót hûshaauwe, 'r kömt nogal wa bè kiike. Het zal er wel eens spannen, met zo'n groot gezin, er komt heel wat bij kijken.

Naod **Naad**

De naod van'new'we jas is los ik kiik zóó teege de voejering ôn, dé moet'tes maoke. De naad van je jas is los ik zie zo de voering, dat moet je eens verstellen.

Naogelbûik **Navel**

Bè die méijdekliir van teegewórreg kun'de nog mér'res dik dur're naogelbûik zien. Met die meisjeskleding van tegenwoordig kun je nog maar dikwijls hun navel zien.

Naogels **Nagels**

Èùw naogels moete geknipt worre, strak schéúre ze in én dé's nie zó plezierreg hörre. Je nagels moeten geknipt worden, straks scheuren ze in en dat is niet prettig hoor.

Naojaor **Najaar**

In't bós is in't naojaor van alles te viine um dréúgstukskes van te maoke. In het bos is in het najaar van alles te vinden om droogboeketten te maken.

Naoje **Afzetten**

Lôt'tew nie naoje, van dn dieje kun'de zó'iet verwôchte, héij is nie te vertrèuwe. Laat je niet afzetten, van die man kun je zo iets verwachten, hij is niet te vertrouwen.

Naoje **Naaïen**

Ôns kéndér naoje veul kliir vur de kléén manne, dé's vurdèlleger és gemôkt iet kóópe. Onze kinderen naaïen veel kleding voor hun kinderen, dat is voordeliger als confectie.

Naoje **Slaan**

Zéij naoje 'r meej óp és't nie gi zóó'és zéij't wulle, die kooleschuppe zitte'ner los ôn. Zij slaan er meteen op als het niet gaat zoals zij het willen, d'r knuïsten zitten los.

Naolupt **Graag hebt**

Iet wag'ge naolupt kun'de mistal nie kriige, ge moet gewóón uwwen aojge gang gôn. Iets wat je graag hebt kun je meestal niet krijgen, je moet gewoon je eigen weg gaan.

Naomèète **Braken**

Die manne kunne veul innèmme mér lék ik hur duun ze ók veul ôn naomèète. De jongelui kunnen veel drinken maar zoals ik hoor geven ze ook veel over.

Naovertèlle **Uitleggen**

Óp diejen draoj vlóóg ie meej zun'ne mooter in de slóót mér'rie kan't nog naovertèlle, héij is'ser nog. In die bocht vloog hij met zijn motor in de sloot maar hij kan het nog uitleggen, hij leeft nog.

Natnék **Arrogante man**

Dieje natnék kan me toch wa ópschèppe oover z'n aojge, de lulbroek dé't is. Die arrogante man kan wat opscheppen over zichzelf, de kletskous die het is.

Nèèg **Driftig**

Wa was'sie nèèg vendaog, ik dènk dé't'tie mi z'n verkiird biin út bèd is gekomme. Wat was hij driftig vandaag, ik denk dat hij met z'n verkeerde been uit bed is gestapt.

Nèèg **Nijdig**

Ès'tew nie ônsti hoef'de nie zó nèèg te doen, ik vroeg wa gèèj daor van dôcht. Als het je niet bevalt hoef je niet zo nijdig te worden, ik vroeg wat jij ervan dacht.

Neegenéúger **Steenpuist**

Dieje neegenéúger kömt nouw nie van paas, we zó'n krék virtiendaog gôn fietse. Die steenpuist komt nu niet gelegen, we zouden net veertien dagen gaan fietsen.

Nèève **Naast**

Die mènse kènne mekaor goed, want die woone nèève mekaor, t'is ók nog's femielie. Die mensen kennen elkaar goed, want die wonen naast elkaar, het is ook nog familie.

Nèève **Neven**

T'is mén't zéllefde of ik'ker néffe lig of 'r nèève. Het is mij hetzelfde of ik er naast lig of er neven. Ik vind alles best, maar het deugt geen van twee.

Néffe **Naast**

Ik héb in de kèrk diejen óóme gezien, is dé waar, jao ik weet 't zeeker ik zat'ter néffe. Ik heb in de kerk die oom gezien, is dat waar, ja ik weet het zeker ik zat er naast.

Nékkerménneke **Watergeest**

In èlleke put zat vruuger 'n nékkerménneke, nie in de put kiike, nójt gezien dus. In elke waterput zat vroeger een watergeest, niet in de put kijken, nooit gezien dus.

Nép'tie Knijpt hij
Ès d'n dieje iet teege'new hi dan nép'tie aalté mér én dé's nie schón van hum. Als die jongen iets tegen je heeft dan knijpt hij altijd en dat is niet mooi van hem.

Nèrgeklotterd Gevallen
Ik zéij me daor toch nèrgeklotterd, ik hôj m'n schènke goed gestóóte dé weet ik wél. Ik ben me daar toch gevallen, ik had mijn botten goed bezeerd dat weet ik wel.

Nèrgepaase Neergelegd
Héij hit'ter krék zóveul géld nèrgepaase és't moes zén, 't klopt krék. Hij heeft er precies zoveel geld neergelegd als het moest zijn, het klopt precies.

Nèrreges Nergens
Ge hoeftew aojge nèrreges vur te sjeniire, ge hét'tew aojge goed gehaauwe. Je hoeft je zelf nergens voor te schamen, je hebt je netjes gedragen.

Nèsje Bedje
Ik zal èùw nô 'w nèsje brènge, ge valt um van de slaop, dan kunde gôn dróóme. Ik zal je naar je bedje brengen, je valt om van de slaap, dan kun je gaan dromen.

Nèst Nest
Ze kömt út ne goeje nèst. Ze komt uit een goed nest. Ze komt uit een degelijk gezin.

Nétse Slaan
Zit mekaor nie zó te verveele, zit'ter ammel te nétse, verveelórre dé ge zé. Zit elkaar niet zo te vervelen, zit er allemaal te slaan, lastige kinderen die je bent.

Netuurlek Natuurlijk
Netuurlek duu'wek dé nie, dé wit'te toch wél bèèter, ge kènt me ónderhand toch wél. Natuurlijk doe ik dat niet, dat weet je toch wel beter, je kent me intussen toch wel.

Neus Neus
Ge hoeft' ter nie miir van te vatte és 'w neus vól. Je hoeft er niet neer van te nemen als je neus vol. Antwoord op de vraag "wat stinkt het hier toch"

Néútelek Knorrig
Héij is zó néútelek és nen bók vol keutels. Hij is zo knorrig als een bok vol keutels. Hij is heel erg knorrig.

Nie zuuke Geen zin
Ès ge hum iet vraogt hit'tie èllek hónsgezéijk wa, héij zal't wél nie zuuke dènk ik. Als je hem iets vraagt heeft hij geregeld wat, hij zal er wel geen zin in hebben denk ik.

Niecht Nicht
Un niecht wul de hil femielie regiire én die schiinen 't nog te léijen ók. Een nicht wil de hele

familie regeren en die schijnen het nog te accepteren ook.

Niemes Niemand
Ur was niemes te zien giestere, de miste mènse zén iir nô hûis gegôn. Er was niemand te zien gisteren, de meeste mensen zijn eerder naar huis gegaan.

Nieveul Nietveel
Ge kunt daor nieveul gôn doen, bé dieje riiperd daor hur'de gi hillemôl nie thûis. Je kunt daar niet veel gaan doen, bij die rokkenjager daar hoor jij helemaal niet thuis.

Nii héd'de Nee heb je
Nii héd'de én jao kun'de kriige. Nee heb je en ja kun je krijgen. Wordt gezegd als men een kleine kans hebt het beoogde te bemachtigen.

Niipe Knippen
De mister kós'sew zó gemiin in'new'wen áerm niipe, és ge nie krék di't wat'tie woow. De meester kon je zo gemeen in je arm knippen, als je niet precies deed wat hij wou.

Niipert Rats
In zonne niipert zitte. In zijne knijper zitten. In zijn rats zitten, bang zijn.

Niipert Vrek
Ut môkt nie út hoelang we kaorte zeej de niipert, ik speul zólang dé'k wir kiet zéij. Het maakt niet uit hoelang we kaarten zij de vrek, ik speel zolang ik weer quitte ben.

Niks Niets
Vur niks gi de zon óp, zónder géld kun'de nie veul klaormaoke dé weet ik wél. Voor niets gaat de zon op, zonder geld kun je niets voor elkaar krijgen dat weet ik wel.

Ninnie In geen geval
Ninnie dé duu'wek nie, dé wit'te toch wél, zóó zéij ik nie, 't zoow wa zén. Dat doe ik in geen geval, dat weet je toch wel, zo ben ik niet, het zou wat zijn.

Nint Nee
Ik gój nie rón dhurre, nint dé duu'wek nie, nouw nie én nójt nie héd'de dé begreepe. Ik ga niet informeren, nee dat doe ik niet, nu niet en nooit niet heb je dat begrepen.

Nittersel Netersel
Ik zéij in maoj 1929 in Nittersel gebórre én in Blaol zéij ik getrèùwd meeje óns Miet. Ik ben in mei 1929 in Netersel geboren en in Bladel ben ik getrouwd met ons Miet.

Nô'dét Nadat
We zén paas gôn fietse nô'dét wiir umsloeg, meeje zónne wénd hoe'vet nie. We zijn pas gaan fietsen nadat het weer veranderde, met zo'n wind hoeft het niet.

Nô't Na het
Ge zult daor toch nô't fist moete, daor kom'de nie néffe dé weet ik zeeker. Je zal daar toch naar het feest moeten, daar kom je niet omheen dat weet ik zeker.

Nôdje Naadje
T'is mér dég'get wit, mér ók dé wul nie zègge dég'ge dan 't nôdje van de kous wit. Het is maar dat je het weet, maar ook dat wil niet zeggen dat je er het fijne van weet.

Nójt Nooit
Zèg nójt'nie nójt, 'r kan nen tiid komme dég'ger messchien anders oover gôt dênke. Zeg nooit 'nóit', er kan een tijd komen dat je er misschien anders over gaat denken.

Nôks Naakt
Vruuger was nôks verbójje, mér teegewórreg lóópe ze hillemôl nôks oover't strand. Vroeger was naakt verboden, maar nu loopt men helemaal naakt over het strand.

Nôld Naald
Zéd'dew nôld kwiit, dan zul'de moete zuuke anders gôd'der strak nog inzitte. Ben je, je naald verloren, dan zal je moeten zoeken anders ga je er straks nog inzitten.

Nóój Niet graag
Nóój hi ók 'n gat. Niet graag heeft ook een uitweg. Iets wat je niet graag doet moet toch gebeuren.

Nóójt Nooit
Dieje griep van ónze jan krijg ik nie, zeej Drika, ik héb van hum nog nóójt niks gehad. Die griep van onze Jan krijg ik niet, zei Drika, ik heb van hem nog nooit iets gehad. Jan is erg gierig die geeft niets weg, nog geen griep.

Nöpkes Blij
Wa is'sie in z'n nöpkes meej dieje vlieger, die'tie gekreege hi meej zun'ne verjaordag. Wat was hij blij met die vlieger, die hij gekregen heeft met zijn verjaardag.

Nöpkes Nopjes
Die nöpkes ónder 'w voetbalschoen zén ôn't versliite, dór moet'te 's nô laote kiike. Die nopjes onder je voetbalschoenen zijn aan het verslijten, daar moet je iets aan doen.

Nôr Naar
We gôn nôr d'n dierentûin, daor zie'de nog 's wa van die èchte wulde biste. We gaan naar de dierentuin, daar zie je nog eens wat van die echte wilde beesten.

Nöster Neus
Gi wult iederiin nôr èùw piipe laote danse mér ge zult uwwe nöster nog wél'les stóóte. Je wil

iedereen naar jouw pijpen laten dansen maar je zal je neus nog wel eens stoten.

Nôvenant Navenant
Alles was daor nôvenant, 'és'get briid héd, dan lô'ttet ók briid hange" Alles is daar navenant, "als je het breed hebt, dan laat je het ook breed hangen"

Nunnekes Huiszwaluwen
Nunnekes baauwe d'r nèsje boove teege 't hûis, ónder d'n ooverstèk van de gèèvel. Huiszwaluwen maken hun nestje boven tegen het huis, onder de oversteek van de gevel.

Nutteghéij Viezigheid
De vûllek hit'ter 'n nutteghéij van gemôkt, wa is't toch ne plékkees. De smeerpoets heeft er een viezigheid van gemaakt, wat is het toch een sloddervos.

Nutterikke Viezeriken
Die straotzéijkers van teegewórreg dé wiere vruuger nutterikke genoemd. Die wildplassers van tegenwoordig die werden vroeger viezeriken genoemd.

Nuuver Ijverig
Wa is'sie toch nuuver beezeg, ge hét'tem zeeker iet beloofd és'sie dé vendaog duu? Wat is hij toch ijverig bezig, je hebt hem zeker iets beloofd als hij dat vandaag doet?

Nuuvvert Spoort
Het nuuvvert nie ôn um daor óp te rûime, méérege lee'get wir gelijk ooverhóóp. Het spoort niet aan om daar op te ruimen, morgen ligt het er weer allemaal door elkaar.

Nuwschierieg Nieuwgierig
Zé nie zó nuwschierieg, ge meugd dé pékske paas oope maoke és ge verjaord. Ben niet zo nieuwsgierig, je mag dat pakje pas open maken als je jarig bent.

O

Ocháérm Och arme
Óns jónges hébbe goej lulle, mér ons méskes, ocháérem. Onze jongens hebben goed praten, maar onze dochters, och arme. Dubbelzinnige uitspraak over lullen, wat praten of penis betekende.

Ochgodtoch Allemachtig
Ochgodtoch, wa is't toch iet én nog zó jóng én wa moet'te daor nouw meej ônvange? Allemachtig, wat is het verschrikkelijk en nog zo jong en wat moet je daar mee aanvangen?

Ôjjem Adem
Sportlûij die hébbe ne goejen ôjjem, die lóópe kielemeèters, ze zén nie kepot te kriige. Sporters

die hebben een sterke adem, die lopen kilometers, ze zijn niet stuk te krijgen.

Ókst Oogst
We hébbe'net druk meej d'n ókst, nouw't goej wiir is moet'ter zóveul meugelek binne. We hebben het druk met de oogst, bij goed weer moet er zoveel mogelijk naar binnen.

Ókstappel Vroege appel
Ókstappel wôrre de urste appel die hóngte te riipe. Oogstappels (yellow transparant) waren de eerste appels die hingen te rijpen.

Ôlleng Gaaf
Nie te gléúve dé die aauw flès nog ôlleng was, tuun ge ze út d'n hof spaojde. Niet te geloven dat die oude fles nog gaaf was, toen je ze uit de tuin spitte.

Ôlleng Heel
Vur dé éndje worst dé gi hét, wul ik gin ôlleng váéreke in bèd. Voor dat stukje worst dat jij hebt, wil ik geen heel varken in bed. Huwelijks aanzoek afgewezen, de voordelen wegen lang niet op tegen de nadelen.

Ôlleng Helemaal
Ze zit vórt ôlleng óp d'r aojge. Ze woont voort helemaal op zichzelf. Ze woont helemaal zelfstandig.

Óllie Olie
Ik héb hum liever és d'n héllegen óllie. Ik heb hem liever dan de heiligen olie. Antwoord op de vraag of je nog een borrel wil.

Ólliemaot Oliemaat
Dé's ólliemaot. Dat is oliemaat. Dat is een overvol kopje of glaasje.

Óllienutjes Olienootjes
Óllienutjes daor maoke ze pindakèès van én dé's bèst lékker vur óp d'n bótram. Olienootjes daar maken ze pindakaas van en dat is best lekker voor op de boterham.

Ôn't hart Aan het hart
És z't nie ôn't hart hébbe, dan hébbe z't ôn durre start. Als ze het niet aan hun hart hebben, hebben ze het aan hun staart. Mensen die altijd ergens iets voelen wat niet goed is.

Ôn't sjeetze Aan het rennen
Die is aalté ôn't sjeetze, ze sjeest van't iin nô't ander, ze hi gin zittende kónt. Zij is altijd aan het rennen, ze spoedt zich van 't een naar 't ander, ze heeft geen rustige aard.

Ônbesnutst Onbeschaafd
Zó ónbesnutst lék héij kan praote, dé hur'de toch nie mér, dé kan ók wél anders. Zo onbeschaafd zoals hij praat, dat hoor je toch niet meer, dat kan ook wel anders.

Ônbezörgde Onbezorgd

Ut zal héúr 'n zörg zén, dé's 'n ónbezörgde méijde, lôtter wordt dé wél bèèter. Het zal haar een zorg zijn, dat is een onbezorgd meisje, later wordt dat wel beter.

Ônbrande Aanbranden
Ge moet wél útkiike dé't vlis nie gi ônbrande, strak kun'de alles wèggóóje. Je moet wel uitkijken dat 't vlees niet gaat aanbranden, straks kun je alles weggoaien.

Ônderhand Binnenkort
Ik zoow ónderhand 's iet ônvatte, aalté mi dé geniks, dé wul nie gedôn zén. Ik zou binnenkort eens iets aanpakken, altijd met dat niets doen, dat is niet goed.

Ônderkomme Vervallen
Dé hûis is hillemôl ónderkomme, daor moet hóógnóddeg iet ôn gedôn worre. Dat huis is helemaal vervallen, daar moet hoognodig iets aan gedaan worden.

Ônderste Onderste
Gi zé d'n boovenste bèste, van de ónderste plank. Jij bent de bovenste beste, van de onderste plank. Jij bent een goede, maar.. (er zijn betere)

Ônderstript Onderstreept
Héij hi de vurnômste dinger ónderstript óp dé pepier, lèè'zet mér'res nao. Hij heeft de voornaamste dingen onderstreept op dat papier, lees het maar eens na.

Ôndiil Part
Héij duu krék of ie niks hi én dan krét'tie'jer nog van alles bè, mér héij hi z'n ôndiil al lang en briid gehad. Hij doet net of hij niets heeft en dan krijgt hij er nog van alles bij, maar heeft zijn part al lang en breed binnen.

Ôngeblaoze Aangeblazen
Héd'det vuurke van èùwen oopen haard goed ôngeblaoze anders git'tie út dènk ik. Heb je 't vuurtje van je open haard goed aangeblazen anders gaat hij uit denk ik.

Ôngedierte Ongedierte
De naacht is vur't ôngedierte. De nacht is voor het ongedierte. 's Nachts gebeurt er niet veel goeds.

Ôngedópte Ongedoopte
T'is nog nen ôngedópte. Het is nog een nieuwelinge. Iemand die alles nog moet leren.

Ôngèève Aangeven
Kunde gi die spulle éfkes ôngèève, want anders kom ik veul telaot vur de rómmelmért. Kan jij die dingen even aangeven, want anders kom ik veel telaot op de rommelmarkt.

Ôngegeve Opgegeven
Héij hee'get ôngegeve. Hij heeft het opgegeven. Hij legt er zich bij neer.

Ôngehòld Aangehaald

D'r moes veul ôngehòld worre vur de brùlleft, mér't was ammel goed verlóópe. Er moest veel aangehaald voor de bruiloft, maar alles was naar wens verlopen.

Ôngekomme Aangekomen
De vekansiegaaste zén paas ôngekomme, ze hôn veul stukke ôn d'r fiets gehad. De vakantiegangers zijn net aangekomen, ze hadden veel pech aan hun fiets gehad.

Ôngelag Huisakker
Ut ôngelag is de grond die aachter de boerderèèj li, die hurd dus bè't boerre gedoentje. De huisakker is de grond die achter de boerderij ligt, die hoort dus bij het boerderijtje.

Ôngeléúfelek Ongelooflijk
Ut 'is ôngeléúfelek mér tuun'nie ziek wier liet'tie z'n aojge dur 'n wéfké ooverlèèze. Het is ongelooflijk maar toen hij ziek werd liet hij zich door 'n vrouwtje overlezen.

Ôngeluk Ongeluk
Dieje mènes was heeveg ôngedôn tuun'nie dé ôngeluk môkte, de waoge was gelijk kepot. Die man was erg ontdaan toen hij dat ongeluk veroorzaakte, de auto was total loss.

Ôngemak Niet leuk
D'n dieje die hee'get ôn z'n blaos, dörrum mag ie nie alles drinke, dé's ôngemak. Die man heeft het aan zijn blaas, daarom mag hij niet alles drinken, dat is niet leuk.

Ôngepérmetiird Ongehoord
T'is ôngepérmetiird lék ze meej die biste umgôn, de pliessie moes'ser nô kiike. Het is ongehoord zoals ze met die beesten omgaan, de politie moest er naar kijken.

Ôngesjieniird Ongemanierd
Zit'te óp'pew gemak te eete én dan kömt dieje klippel zó'mér ôngesjieniird bè'w zitte. Zit je op je gemak te eten en dan komt die lummel zomaar ongemanierd bij je zitten

Ôngespanne Sjees
Gôd'de meej 't ôngespanne of alliin meej't pérđ, ik wies nie dég'ge ók zéllef reejđ. Ga je met de sjees of alleen met het paard, ik wist niet dat je ook zelf kon rijden.

Ôngetrèùwd Aangetrouwd
Ôngetrèùwd is ôngescheete zin ze vruuger, dé betiikend dé ge van de kaauwe kant zé. Aangetrouwd is aan gescheten zei men vroeger, dat betekend dat je bij de koude kant hoorde.

Ôngetruld Aangerold
T'is kwart oover d'n bult, giender kôm'tie ôngetruld. Het is kwart over de bult, ginder komt hij aangerold. Scherts antwoord op de vraag, hoe laat het is.

Ôngevat Ondernomen
D'n dieje hi alles ôngevat én útgeperbiird, toch is'sie nójt boovejan útgekomme. Die man heeft alles ondernomen en uitgeprobeerd, toch is hij nooit hogerop gekomen.

Ôngevôrlek Ongevaarlijk
Dé kun'de de kéndér gerust gèève, ze kunne'ner meej speule én t'is ôngevôrlek. Dat kun je kinderen gerust geven, ze kunnen er mee spelen en het is ongevaarlijk.

Ôngezèt Aangeschaft
Ge héd nuuw stuul ôngezèt zie'jik èn 't zén'ner nog meej ne gemakke zit. Je hebt nieuwe stoelen gekocht zie ik en het zijn er nog met een prettige zit.

Ôngi Betreft
Ès't óns allemôl ôngi, zó'n we'r mi z'n alle toch út moete komme. Als het ons allemaal betreft, zouden we er met z'n allen toch uit moeten komen.

Ôngôn Beginnen
Ge kunt iet ôngôn, és ik dé geweete hôj dan waar ik 'r nouw of nójt ôn begónne. Je kunt iets beginnen, als ik dat geweten had dan was ik er nu of nooit aan begonnen.

Ônhaauwend Geregeld
Dieje mènes is ônhaauwend ziek, és't nie verandert zie ik 't zó'mér dónker in. Die man is geregeld ziek, als het niet verandert zie ik het maar somber in.

Ônhaauwer Aanhouder
D'n ônhaauwer wint zègge ze aalté, mér't kan toch ójt hiil anders útpakke. De aanhouder wint zegt men altijd, maar het kan toch ooit heel anders uitvallen.

Ônhaole In huis halen
Meej'jew'we verjaordag héd'de nog hil wa trubbels, ge moet nogal wa ônhaole. Met je verjaardag heb je nog heel wat zorgen, je moet nogal wat in huis halen.

Ônin Na elkaar
De daog komme ônin, wannier't hûis klaorkömt dan trèkke we'r paas in. De dagen komen na elkaar, wanneer het huis klaar is dan huizen we pas over.

Ônjeklónje Reukwater
Iin dröppeltje ônjeklónje óp'pew'we zakdoek én ge kón'ter hil de dag ôn ruuke. Een druppeltje reukwater op uwen zakdoek en je kon er de hele dag aan ruiken.

Ônkiire Verdedigen
D'n dieje zal zunne kant wél ônkiire. Hij zal zijn kant wel verdedigen. Hij is volwassen, hij is mans genoeg om voor zichzelf te zorgen.

Ônklóóte Klungelen
Ge moet hum mér wa ôn laote klóóte, héij is aalté wél èrges meej beezeg. Je moet hem maar wat laten klungelen, hij is altijd wel ergens mee bezig.

Ônkomme Aankomen
Bè'mén moet'te nie ônkomme, ik zal'ler m'n aojge nie meej moeje, ge zuuk'ket mér út. Bij mij moet je niet aankomen, ik zal er me niet mee bemoeien, je zoekt het maar uit.

Ônkomme Zwaarder worden
Ès ge nie mér wult ônkomme zul'der iet ôn moete doen én die lifléfkes laote stôn. Als je niet zwaarder wil worden zal je er iets aan moeten doen en die lekkere hapjes laten staan.

Ônkûire Opstappen
Ik zal 's ônkûire, t'is wir lang genóg geweest, ik kom wél wir'res trug. Ik zal eens opstappen, het is weer lang genoeg geweest, ik kom wel weer eens terug.

Ônlaoje Aanbakken
Panne die ônlaoje moet'te nie vatte és ge strûif wult bakke, dé wèrkt nie. Pannen die aanbakken moet je niet nemen als je pannenkoeken wil bakken dat werkt niet.

Ônlèg Aanleg
Ge kunt nie gék worre és ge wult, daor moet'te ônlèg vur hébbe. Je kan niet gek worden als je wil, daar moet je aanleg voor hebben. Een mens kan veel meemaken, maar je moet niet van de wijs laten brengen.

Ônlèg Talent
D'n dieje hit'ter ônlèg vur, és ge hum iet lôt maoke dan kômt dé vur mekaor. Die jongen heeft er talent voor, als je hem iets laat maken dan komt dat voor elkaar.

Ônmaoke Klaar maken
Ur zoow strûif gebakke worre, mér ooma moes urst nog d'n timper ônmaoke. Er zouden pannenkoeken gebakken worden, maar oma moest eerst nog het beslag klaar maken.

Ônmoet Aan moet vangen
Ik weet nie wa'k dôrmeej ônmoet, mér és't nie verandert zie'jek 't nô de klóóte gôn. Ik weet niet wat ik daar mee aan moet vangen, maar als het niet verandert zie ik het mislukken.

Ônnaoje Annaaien
Iemes 'n óór ônnaoje. Iemand een oor annaaien. Iemand bedriegen.

Ônnéúzel Onnozel
De die is nie zó ônnéúzel és'ser út zie, mér dan was't ók wél hiil érg meej héúr. Die vrouw is niet zo onnozel als ze er uit ziet, maar dan was 't wel heel erg met haar.

Ônnut Enorm groot
Die mènse hébbe 'n ander hûis gekocht mér'tis ônnut gróót, 'n kiest van 'n hûis. Die mensen hebben 'n ander huis gekocht maar het is enorm groot, 'n kast van 'n huis.

Ônnuvert Aanspoort
Ik hoop dé m'n Nittersels tóltje 'w ônnuvert um ók'kes wa óp pepier te zètte. Ik hoop dat mijn Netersels dialect je aanspoort om ook eens wat op papier te schrijven.

Ônpóóte Opschieten
Ut kós hiit zén óp de schèlleft és ge hóój moest losse, ge moest nog ônpóóten ók. Het kon heet zijn op de hooizolder als je hooi moest lossen, je moest nog opschieten ook.

Ônraoje Aanraden
Sómmege mènse kunne'new van alles ônraoje, mér ge moet'tet wél zéllef útzuuke. Sommige mensen kunnen je van alles aanraden, maar je moet het wel zelf uitzoeken.

Ônréécht Aanrecht
Ge moet mekaor mi van alles héllepe, ók meej't afwaase achter d'n ônréécht. Je moet elkaar met van alles helpen, ook met het afwassen achter de aanrecht.

Ônréije Wegrijden
We zulle mér'res ônréije meej diejen óngedóópte anders kunne we nie van plak. We zullen maar eens wegrijden met die nieuwelings anders kunnen we niet van huis.

Ônrikkemendiire Aanbevelen
Dé kan ik'kew ônrikkemendiire, dé's goej spul, ik gebrûik 't al veul jaore. Dat kan ik je aanbevelen, dat is goed materiaal, ik gebruik het al vele jaren.

Ônschûive Aanschuiven
Ge meugd op't fist gewóón ônschûive, 't kômt nie zó krék wór ge gô zitte. Je mag op het feest gewoon aanschuiven, het komt niet zo precies waar je gaat zitten.

Ônspraok Gezelschap
Ès iemes vraagt gô'de meej dan wulle ze ónderweege gàere wa ônspraok hébbe. Als iemand vraagt ga je mee dan willen ze onderweg graag wat gezelschap hebben.

Ônsprèeke Beroep doen
Ge kun'ter mén aalté óp ônsprèeke, dé wit'te wél, ge moet gin verleegehéij hébbe. Je kunt altijd een beroep op mij doen, dat weet je wel, je moet niet verlegen zijn.

Ônstèlle Aanstellen
Wa kunde gi 'w aojge toch ônstèlle, ge moest toch vórt wiizer zén óp dieje lèèfté. Wat kan jij je

zelf toch aanstellen, je moest toch voort wijzer zijn op die leeftijd.

Ônstèllerèj Aanstellerij
Nô dieje smak din m'n knooke ôngelêúfelek ziir én dés ècht gin ônstèllerèj. Na die val deden mijn botten ongelooflijk veel pijn en dat is echt geen aanstellerij.

Ônstiere Aanlengen
Ge moet dieje koffie nie mér ônstiere héij is toch al veul te slap, t'is krék loerrie. Je moet die koffie niet aanlengen hij is toch al veel te slap, het is net schotelwater.

Ônstókt Aansteekt
Ês'get vuurke ônstókt moet'ter ók zén és'ser dan strónt ôn de knikker is. Als je het vuurtje aansteekt moet je er ook zijn als er moeilijkheden komen.

Ônstônde Volgende
We komme ônstônde wèèk um meej te hêllepe és géij nog nie klaor zé, dé duun we gàère vur éij. We komen volgende week helpen als jullie nog niet klaar zijn, dat doen we graag voor jullie.

Ôntaokele Aankleden
De die kan d'r aojge toch ôntaokele, ge wit nie was'se ôn'hi, t'is gin geziecht. Dat meisje kan zich toch aankleden, je weet niet wat ze aan heeft, het is geen gezicht.

Ônthaauwe Onthouden
Iet ónthaauwe kan ik nie goed mér én dôrrum schrijf ik alles mér zó veul meugelek óp. Iets onthouden kan ik niet meer en daarom schrijf ik alles maar zo veel mogelijk op.

Ôntschoote Ontgaan
M'n mimmórrie gi hard aachterût, t'is me dur de kop geschoote, oftewèl óntschoote, wa is't toch iet. M'n geheugen gaat hard achteruit, het is me door het hoofd geschoten, ofwel ontgaan, wat is het toch erg.

Ônvatte Aanpakken
Dé moet'te nouw mér'sres goed ônvatte anders kôm'ter hillemôl niks van klaor. Dat moet je nu maar eens goed aanpakken anders komt er helemaal niets gereed.

Ônvernaakend Buitengewoon
D'r wôrre dees jaor veul gróóte én ónvernaakend schón waoges in de carnivalsstoet. Er waren dit jaar veel grote en buitengewoon mooie wagens in de carnivalsoptocht.

Ônvernaakend Ontzettend
Héij kriig ónvernaakend óp z'n duuvel. Hij kreeg ontzettend op zijn donder. Hem werd onverbloemd de waarheid gezegd.

Ônverschilleg Wisselend

Wa moet'te daor vur wéérk doen, dé's ónverschilleg, dan'nes poetse, dan'nes óprûime. Wat doe je daar voor werk, dat is wisselend, dan eens poetsen, dan eens opruimen.

Ônvuule Aanvoelen
Dé kun'de mee'jew klómpe ônvuule. Dat kun je met je klompen aanvoelen. Dat is zo vanzelfsprekend, dat had je kunnen weten.

Ônwéérk Begin
Iemes moet 't ônwéérk gemôkt hébbe, zuukt dé mér'sres ût, dé's nie zó gemak. Iemand moet 't begin gemaakt hebben, zoek dat maar eens uit, dat is niet gemakkelijk.

Ônwènsel Gewoonte
T'is 'n ônwènsel dé róóke, mér ik kan'ner nie afschaoje, nii dé duu'wek nóój. Het is een gewoonte dat roken, maar ik kan er niet mee ophouden, nee dat doe ik niet graag.

Ônzitte Kunnen eten
Èu w érrapel komme al goed ût, meej goej wiir zul'der vruug ônzitte. Jou aardappelen komen al goed uit, met goed weer zal je er vroeg van kunnen eten.

Óóg Oog
Meej'jew óóge kun'de ók nog èrges 't óóg óp hébbe, mér dé's toch nie krék 't zêlfde. Met je ogen kun je nog ergens het oog op hebben, maar dat is niet precies hetzelfde.

Óóge Ogen
Héd'de strónt in'n ew óóge? Heb je poep in je ogen? Hij is ziende blind.

Óój Ooi
Un jóng óój én nen aauwe ram, gèft binne 't jaor 'n lam. Een jonge schaap en een oude ram, geeft binnen het jaar een lam. Trouwt een jonge meid met een oudere man dan is er zo een kind.

Oopa Opa
Oopa vraagt of de kiendjes ók thûis zén want dan kôm't ooma ók meej nôr éij. Opa vraagt of de kindjes ook thuis zijn want dan komt oma ook mee naar jullie.

Oove Oven
Ne kop lék nen oove. Een hoofd als een oven. Een rood hoofd hebben, van kwaadheid of ziekte.

Oover d'n hêrd Over de vloer
We komme daor veul oover d'n hêrd. We komen daar veel over de vloer. We lopen daar regelmatig binnen.

Ooverdriive Overdrijven
Ês ge 'n stripke vur héd dan moet'te ók wir nie teveul ooverdriive. Als je een streepje voor hebt dan moet je ook weer niet teveel overdrijven.

Ooverénd Rechtop

Ès ge pént in'new'we rug hét, dan héd'de dik veul moete um ooverénd te komme. Als je pijn in je rug hebt, dan heb je dikwijls moeite om recht op te komen.

Ooverènsie Teveel

Ik moet nog wa bónne hébbe, de mén zén afgevrórre, héd'de gi nog iet in ooverènsie? Ik moet nog wat bonen hebben, de mijne zijn afgevroren, heb jij nog wat teveel?

Ooveréntwiir Over en weer

Die mènse van hiernéffe komme veul ooveréntwiir, ze ligge gereegeld oover de vloer. Die mensen van hierlangs komen veel over en weer, ze zijn regelmatig bij ons.

Oovergeslaoge Overgeslagen

Kiendjes die vraog worre oovergeslaoge, kiendjes die zwiige kunnen alles kriige. Kindjes die vragen worden overgeslagen, kindjes die zwijgen kunnen alles krijgen. Gezegd tegen kinderen die herhaaldelijk bedelen om snoep.

Ooverhaauwe Overhouden

Héd'de iet oovergehaauwe meej de klottermért of was't venant al de moete nie wérd. Heb je iets overgehouden op de rommelmarkt of was het navenant alle moeite niet waard.

Ooverhènne Overheen

Oover dé liid zul'de ooverhènne moete, anders gi èùw aojge lèève ók kepot. Over dat leed zal je overheen moeten, anders gaat je eigen leven er onderdoor.

Ooverhóóp Onenigheid

Wa hit'tie dé nóój dét'tie meej z'n femielie ooverhóóp li, t'is gekomme meej't ééreve. Hij heeft niet graag dat hij met zijn familie onenigheid heeft, het is gekomen met het erven.

Ooverhóóp Overhoop

Wa kunde gi de zaak ooverhóóp zètte, ik zoow ónderhand gróóte óprûiming haauwe. Wat kun jij de zaak overhoop zetten, ik zou onderhand een grote opruiming houden.

Ooverlaote Overlaten

Ès ge gô fietse moet'te iederiin meej ooverlaote, sómmege kunne nie bèhaauwe. Als je gaat fietsen moet je iedereen mee overlaten, sommigen kunnen niet bijhouden.

Ooverlóope Overlopen

Ge moet 't spóór nie ooverlóope. Je moet het spoor niet overlopen. Om de goede verstandhouding te bewaren, moet je ook weer niet te dikwijls een bezoek afleggen.

Oovernuww Opnieuw

Dé wéerek kun'de gerust oovernuww maoke want dé lékt nèrges óp, dé kéure ze af. Dat werk kun je

gerust opnieuw maken want dat lijkt nergens op, dat keuren ze af.

Ooverstart Failliet

Teegewórreg zén'der hil wa boerre die ooverstart af gôn, meej dieje váérekas péést. Tegenwoordig zijn er heel wat boeren die failliet gaan, met die varkenspest.

Ooverstart Teruguit

Héij is ooverstart af geboerd. Hij is teruguit geboerd. Hij heeft het financieel niet kunnen bolwerken.

Ooverstuur Overstuur

Ze was ólleng ooverstuur. Ze was helemaal overstuur. Hij was totaal overstuur.

Óp d'n héd Op de vloer

Ze is wir óp d'n héd. Ze is weer op de vloer. Ze is weer beter.

Óp d'r aojge Op zichzelf

Die mènse zén hiil érg óp d'r aojge. Die mensen zijn heel erg op zichzelf. Die mensen zijn heel eenkennig, daar krijg je geen contact mee.

Óp hûis ôn Op huis aan

Ik haauw'wet mér óp hûis ôn. Ik houd het maar op huis aan. Ik ben van plan naar huis te gaan.

Óp kommende weeg Eerdaags

Dé's óp kommende weeg, ge kun'net deezer daog verwôchte, dan zéij ik 'r meej klaor. Dat komt eerdaags, je kunt het een dezer dagen verwachten, dan ben ik er mee klaar.

Óp sjok gôn Er op uit gaan

Ge moet ók nie óp sjok gôn és ge wit dét'ter iemes néffe zoow komme. Je moet ook niet weggaan als je weet dat er iemand langs zou komen.

Óp stok gôn Op stok gaan

Meej de kieppe óp stok gôn. Met de kippen op stok gaan. Vroeg naar bed gaan.

Ópbéerge Opbergen

Ge moet nie alles laote slingere mér tegoej ópbéerge, dan kun'det wir trugviine. Je moet niet alles laten slingeren maar goed opbergen, dan kun je 't weer terugvinden.

Ópfrèete Opvreten

Hiksters zén schón voogels, t'is zund dés'se ander veugeltjes ópfrèete. Vlaamse gaaïen zijn mooie vogels, het is jammer dat ze andere vogeltjes opvreten.

Ópgèève Opgeven

De moed moet'te nójt nie ópgèève, d'n ônhauwer wint, zègge ze toch aalté. De moed moet je nooit opgeven, de aanhouder wint, zeggen ze toch altijd.

Ópgeeeve Opgegeven

Ik héb'bet mér ópgegeeve um meej hum oover te fietse, héij is veul rapper és ik. Ik heb het maar opgegeven om met hem over te fietsen, hij is veel vlugger dan ik.

Ópgehéúgt Opgehoogd

We hébbe d'n hof wa ópgehéúgt, 't was vórt fienaol 'n gat, nouw nog wa sliechte. We hebben de tuin wat opgehoogd, het was compleet een kuil, nu nog wat egaliseren.

Ópgraove Opgraven

Ge moet de érpel 's ópgraove út de kûil, ze moete wir gezèt worre. Je moet de aardappelen eens opgraven uit de kuil, ze moeten weer gepoot worden.

Ópins Opeens

De kieppe liepe ópins ammel 't kóój in umdét'ter ne búizerd in de lócht hóng. De kippen liepen opeens allemaal het hok in omdat er een buizerd in de lucht vloog.

Ópkèère Aanvegen

Ge moet d'n hérd mér'res ópkèère want és mééerege al dé volk kömt is't wir schón. Je moet de vloer aanvegen want als morgen al die mensen komen is het weer netjes.

Ópkiire Opvangen

We zulle de kéndér wél ópkiire és'se út school komme, we zulle'ner óp tiid zén. We zullen de kinderen wel opvangen als ze uit school komen, we zullen er op tijd zijn.

Ópklóóte Wijsmaken

Ge moet'tew aojge nie óp laote klóóte want daor zén'ze meej beezeg, dé hur ik wél. Je moet je zelf niets laten wijsmaken want daar zijn ze mee bezig, dat hoor ik wel.

Óplaoje Opladen

Wa zut'tie doen, zoow'wie gôn verhûize, umdét't-ie alles òn't óplaoje is? Wat zou hij doen, zou hij gaan verhuizen, omdat hij alles aan het opladen is?

Óplappe Repareren

Ze zén de wèg òn't óplappe, hier èn daor hébbe ze meej taor de gaote gediecht. Ze zijn de straat aan het repareren, hier en daar hebben ze met pek de gaten gedicht.

Ópnaoje Wijsmaken

Ze perbiire'new wél'les wa óp te naoje, mér ge moet'tew daor niks van òntrèkke. Ze proberen je wel eens wat wijs te maken, maar je moet je daar niets van aantrekken.

Ópneuker Oplawaai

Dieje klöppler is nie zó wénneg, mér dees wèèk hit'tie toch ne flinken ópneuker gehad. Die kerel is niet zo weinig, maar deze week heeft hij toch een flinke oplawaai gehad.

Óppaase Oppassen

Wulde gi 'n pats teege'new bille, of zul'de vórt bèèter óppaase ménneke? Wil je een klets tegen je billen, of zal je voortaan beter oppassen jongetje?

Óppers Hoopjes

Hóój wa bekant dréúg is wier nog éfkes óp óppers gezèt um wéijer te dréúge. Hooi wat bijna droog is werd nog een tijdje op hoopjes gestapeld om verder te drogen.

Ópraope Oprapen

Valt dég'ge goud word't, dan zéd'det ópraope wérd. Val dat je goud word't, dan ben je het oprapen waard. Gezegd door iemand die iets stuk laat vallen.

Óprûime Opruimen

Ge moet dé ziil 's út de frut haole, want anders kun'det wél óprûime. Je moet dat dik touw eens uit de knoop halen, want anders kun je het wel opruimen.

Ópschaore Opharken

Dé stróój bè de staldéúr moet'te nog éfkes ópschaore vur'dét wègvliegt mee' de wénd. Dat stro bij de staldeur moet je nog even opharken voordat het wegvliegt met de wind.

Ópschriive Opschrijven

Die aauw kèmpische wórdjes moet'te ópschriive én òn mén gèève dan bewaor ik die. Die oude kempische woordjes moet je opschrijven en aan mij geven dan bewaar ik die.

Ópschûive Opschuiven

Kunde géij nie 'n kléén éndje ópschûive, dan kunne wéij'jer ók nog bè. Kunnen jullie niet een klein beetje opschuiven, dan kunnen wij er ook nog bij.

Ópslag Meteen

Ik zal dé ópslag doen, dan kun'der óp wochte, anders moet'te nog's trugkomme. Ik zal dat meteen doen dan kan je er op wachten, anders moet je nog eens terugkomen.

Ópspeete Opspelden

D'n dieje meuge ze wél'les 'n medôllie ópspeete vur al dé wàèrdevól wéérek. Die man mogen ze wel eens een medaille opspelden voor al zijn waardevol werk.

Ópsteuke Ongerust maken

Wa kun'dew aojge toch ópsteuke és de kéndér veul telaot thûis komme. Wat kun je, je zelf toch ongerust maken als de kinderen veel te laat thuiskomen.

Ópsteuke Ophitsen

Ge moet die manne nie ópsteuke, ge liirt ze kaoj meniere, zé toch wiizer. Je moet die kinderen niet

ophitsen, je leert ze slechte manieren, ben toch wijzer.

Ópstôn Opstaan
Van vruug ópstôn én laot trèùwe duu ginne mèn's zunne kop óót ziir. Van vroeg opstaan en laat trouwen doet van niemand zijn hoofd zeer. Van verstandige dingen doen krijg je geen hoofdpijn.

Ópwaase Omwassen
Is't brèèkwaor al ópgewaase of héd'de nen tiid zitte te slaope tuun ik wèg was. Is de vaat al omgewassen of heb je een tijdje zitten slapen toen ik weg was.

Ópzètte Opzetten
Ès't graon gemaoid én gebónde was moes't ók nog óp héúp gezèt worre. Als het graan gemaaid en opgebonden was moest het ook nog op hopen gezet worden.

Órbèlle Oorbellen
Mér mèske zéd'dew órbèlle kwiit, ze zén nog wél van'new pléèchtege kemuunie. Maar meisje ben je, je oorbellen verloren, ze zijn nog wel van je plechtige communie.

Órdiil Oordeel
Ut spien'ner és 'n órdiil. Het spande er als een oordeel. Er was een hoop ruzie in de tent.

Órre Oren
Zal'lek'kew 's teege'new órre flèère? Zal ik jou eens tegen je oren tikken.

Ôrreg Duizelig
Ik vuul me ôrreg, ik zéij wa dól in munne kop, ik gôj éfkes in munne nèt ligge. Ik ben duizelig, ik ben wat draaiërig in mijn hoofd, ik ga even in mijn bed liggen.

Ôrreg Mooi
De manne hôn 'n hiil ôrreg stukske vurgedraoge óp de brúlleft, dé was iet spissjaols. De kinderen hadden 'n mooi stukje voorgedragen op de bruiloft, dat was iets speciaals.

Ôrreg Raar
Dé's zó'mér ôrreg ik weet nie wa'k daor ôn héb, ik vertrèùw 't nie zó. Dat is zomaar raar ik weet niet wat ik daar mee moet, ik vertrouw het niet zo.

Ôrrege Aardige
T'is ne hiile ôrrege jónge, die zie'get wéérk teminste, dôr kunne we meej vurût. Het is 'n heel aardige jongen, die ziet wat er moet gebeuren, daar hebben we wat aan.

Ôrrege Vreemde
T'is nen ôrrege vènt, ge wit nie hoe'get'ter meej hét, t'is gewóón nen ôrrege. Ht is een vreemde man, je weet niet wat je er aan hebt, het is gewoon een rare.

Ôrreghéij Aardigheidje

Ik héb gin gróót kedoow meegebrôcht, nii, nii, t'is miir 'n ôrreghéij. Ik heb geen groot cadeau meegebracht, nee, nee, het is maar een aardigheidje.

Ôs Aas
Bè't kaorte hurde 'n ôs én és ge die genóg hôd, dan hôd'de al half gewónne. Bij het kaarten hoorde een aas en als je die genoeg had, dan had je al half gewonnen.

Ossezéijk Ossenzeik
Ploege lék nen ossezéijk. Ploegen zoals een ossenzeik. Kromme voren ploegen.

P

Paas Pas
Nouw kôm'met áérem lèève paas ôn. Nu komt het arme leven pas aan. Nu komt het moeilijke werk, we zijn er nog niet mee klaar.

Paase Passen
Ge moet urst 's paase, want és't nie paast lóp'te jaore meej iet wa nie moet. Je moet eerst eens passen, want als het niet past loop je jaren met iets, wat niet past.

Paast Past
Dé ding dé paast krék, dé héd'de gi nog mér goed geweete, ik zéij'jer hiil blèèj meej. Dat ding dat past precies, dat heb jij nog maar goed geweten, ik ben er heel blij mee.

Paddenôkse Poedelnaakte
De manne hébbe ne nèt van ne mérrel gevónde, héij hôj al paddenôkse jóng. De kinderen hebben een nest van een merel gevonden, hij had al poedelnaakte jongen.

Padscheet Ontstoken ooglid
Héd'de 'n padscheet ôn'new óóg, dé's nie plezierreg zó vlak vur de brúlleft. Heb je een ontstoken ooglid, dat is niet prettig zo kort voor de bruiloft.

Pàèrd Paarden
Die bèlze knolle zén schón zwaor pàèrd én ze zén ónnoemelek stéérk in't getûg. Die belgische paarden zijn mooie zware paarden, ze zijn ontzettend sterk in het tuig.

Pàèrdentand Paardentand
Un vrouwehand én ne pàèrdentand meugen nie stilstôn. Een vrouwenhand en een paardentand mogen nooit stilstaan. Vrouwen moeten werken en paarden moeten eten om de zaak draaiende te houden.

Paèrs Paars
Pàèrs zien van de kaauw, héd'de és ge'n énd teege diejen dunne kaauwe wénd in moet. Paars

zien van de kou, heb je als je een eind tegen die schrale koude wind in moet.

Pakkendraoger Bagagedrager
Duu dieje jas goed ónder de pakkendraoger, ge zét'ter al dikker inne verlórre. Doe je jas goed onder de bagagedrager, je hebt er al meermaals een verloren.

Panne Pannen
Héij hit'ter de panne ópgeleed. Hij heeft er de pannen opgelegd. Hij is met werken gestopt.

Paone Kweekgras
Paone in'new'wen hof dé's nie goed, paone dé's kortenbè 't érgste ónkrûid. Kweekgras in je tuin dat is niet goed, kweekgras dat is zowat het ergste onkruid.

Pattenoster Rozenkrans
Vruuger wier'rer saoves wél'les de pattenoster gebid mér vlak urnô moes'te tebèd. Vroeger werd er 's avonds wel eens de rozenkrans gebeden en dan vlug naar bed.

Patternoster Rozenkrans
Ik waar liever zonne patternoster és z'n pérd. Ik was liever zijn rozenkrans dan zijn paard. Met een rozenkrans ga je wat zachter om dan met het paard, vandaar.

Pédje Paadje
Un pédje is 'n smal zandwègske, wat'ter gekomme is dur't lóópe van mènse of biste. Een paadje is 'n smal zandweggetje, wat er gekomen is door 't lopen van mens of dier.

Peeje Wortelen
We kiike nie óp nen bós peeje, és we't lóf mér hébbe. We kijken niet op een bos wortelen, als we het loof maar hebben. We zijn vlug tevreden.

Pèèjke Weggetje
Aauw mènse zegge nie pédje mér pèèjke teege 'n hiil smal zandwègske. Oude mensen zeggen niet "pédje" maar paadje tegen een heel smal zandweggetje.

Peejkes Worteltjes
Vélde vol peejkes zie'de én die worre meeje van die hiil gróóte mesjienes útgedôn. Velden vol worteltjes zie je en die worden met van die heel grote machines geroid.

Peejkoffie Surrogaat koffie
Peejkoffie noemde ze búisman, mér zo hiette de febriek die de peejkoffie mókete. Koffie extract noemden ze buisman, maar zo heette de fabriek die het extract maakte.

Pèèr Klap
Wul'de 'n pèèr hébbe, of haauw'de óp meeje dé geverveel, zé toch's wiizer. Wil je een klap hebben, of houd je op met dat geruzie, ben toch eens wijzer.

Pèère Peren
Dé's goed um meeje dur de pèère mólk te baoje. Dat is goed om mee door de peren pap te lopen. Ze heeft een korte jurk aan.

Péésteg Jammer
T'is péésteg dé't in de vekansie ammel li te règene, zeeker vur die kléén ménnekes. Het is jammer dat het in de vakantie geregeld regent, zeker voor die kleine kinderen.

Péésteg Vervelend
Dé's nouw péésteg, krék nouw ge óp vekantie wult is uwwe waoge in de fik gevlooge. Dat is nu vervelend, precies nu je op vakantie wil is je auto in brand gevlogen.

Peezerik Bullepees
És de zaog nie dur't hout woow dan din ze'r vruuger meeje ne peezerik oover. Als de zaag niet door het hout wou dan gingen ze er vroeger met een bullepees over.

Peezerik Gierigaard
Ne peezerik of 'n gierpin is't zélfde, ze kunne gin van baoje nójt niks misse. Een gierigaard of een vrek is hetzelfde, ze kunnen geen van beiden ooit iets missen.

Pegatter Vlug kindje
T'is ne rappe pegatter zin ze van 'n rap kiendje, ze hôn veul naome vur die ménnekes. Het is een vlug kindje zeiden ze van een watervlugge kinderen, men had veel van die namen voor die kinderen.

Példerien Schoudermantel
Ne példerien die zie'de nie mér teegewórreg, die klirôzzie is vurgoed út d'n tiid. Een schoudermantel die zie je nu niet meer, die kleding is voorgoed uit de tijd.

Peniek Paniek
Ge moet nie te gaauw in peniek geraoke, ge moet'ter 'w hêrses bèhaauwe. Je moet niet te vlug in paniek geraken, je moet je verstand gebruiken.

Pénnekes Pannetjes
Um strûfkes te bakke hébbe we van die kléén lóchte pénnekes in't gebrûik. Om pannenkoekjes te bakken gebruiken we van die kleine lichte pannetjes.

Péns Dikke buik
Ge kunt bèèter ne péns hébbe van't zûipe, és nen bult van't wèrreke. Je kan beter een dikke buik hebben van het zuipen, als een kromme rug van het werken. Liever lui dan moe.

Pént Pijn
És ge koppént héd kun'de mér bèst tebèd gôn, van liire kréd'de gi pént is't nie? Als je hoofdpijn

hebt kun je beter naar bed gaan, van studeren krijg jij pijn is het niet.

Pepier Papier
Alles moet én zal óp pepier teegewórreg, we zén ók ónhaauwend meej pepier beezeg. Alles moet en zal op papier tegenwoordig, we zijn ook geregeld met papier bezig.

Pérd Paard
Dé pérd van éij dé's 'n stéérek bist, die trèkt de burries zó'wa van de kaor af. Dat paard van jullie dat is een sterk beest, die trekt de berries zowat van de kar af.

Perdoes Pardoes
Vèlt dieje klééne toch perdoes in dieje slóót, we zaage'net meej z'n allen gebéure. Valt die kleine toch pardoes in die sloot, we zagen het met zijn alle gebeuren.

Perdoes Plotseling
Héij kôm'ter perdoes binnegevalle én schûift meej ón de tóffel, krék oft zóó hurd. Hij komt er plotseling binnengevallen en schuift meteen aan tafel, net of het zo hoort.

Perfiit Profijt
És'ger gin perfiit van héd dan gi de nuuver oover, t'is gin liefdaodeghéij. Als je er geen profijt van hebt dan gaat de ijver over, het is geen liefdadigheid.

Pérketónze Perziken
Pérketónze zén út de módde, gèl piirzekes zie'de nie mér nèt zó min és stérappel. Gele perziken zijn uit de mode, die perziken zie je niet meer net zo min als sterappels.

Perleeje Redeneren
Dieje mènes kan perleeje, ja die kan't gezeed kriige, t'is ne goeje vur de póllietiek. Die man kan redeneren, ja die kan het gezegd krijgen, het is een goede voor politiek.

Pérmetiire Klagen
Lig'ter nie zó te pérmetiire, 'r is niks ón de hand, ge moet'tew aojge nie zó ónstèlle. Lig toch niet zo te klagen, er is niets aan de hand, je moet je zelf niet zo aanstellen.

Pérmetiire Veroorloven
De mènse kunne d'r aojge vórt veul pérmetiire, ge kunt niks mér bedènke dét'ter nie is. De mensen kunnen zich veel veroorloven, je kunt niets meer bedenken wat er niet is.

Pérrepluuj Paraplu
We zulle ne pérrepluuj meejnème, 't kós wél'les gôn rèègene vur we trug zén. We zullen een paraplu meenemen, het kon wel eens gaan regenen voor we terug zijn.

Pérs én blaow Paars en blauw

Ik was me daor bè de straot toch nèrgeklotterd ik zie hier én daor pérs én blaow. Ik was me daar bij de straat toch gevallen ik zie hier en daar nog bont en blauw.

Perseej Zeker
We moete perseej nô de verjaordaog van óns kléénkènder, dé haauwe we in iire. We moeten zeker naar de verjaardagen van onze kleinkinderen, dat houden we in ere.

Perséés Proces
Héd'de nouw al wir 'n perséés vur te hard réije, ge zul'let ók nójt liire. Heb je nu al weer een proces verbaal voor te hard rijden, je zal het ook nooit leren.

Perséésie Processie
Ge kunt gin klokke lûije én meej de perséésie meejlôope. Je kan geen klokken luiden en met de processie meelopen. Je kunt geen twee dingen tegelijk doen, of niet van twee walletjes eten.

Pérsekuusie Gedoe
Dé's 'n hil pérsekuusie, ik weet nie hoe ik 'r út moet komme, ik moet'ter urst inkomme. Dat is 'n heel gedoe, ik weet niet hoe ik dat moet oplossen, ik moet er eerst inkomen.

Persies Precies
Wag'ge daor ón't maoke zé kómt hiil persies anders zal't strak nie goed wèrreke. Wat je daar aan 't maken bent komt heel precies anders zal 't straks niet goed werken.

Pertèej Heleboel
D'r ligge nog 'n hil pertèej van die majskolleve óp d'n ékker, is dé iet vur èuw dûive? Er liggen nog een heleboel maïskolven op de akker, is dat goed voer voor je duiven?

Pertrèt Portret
Héd'de 'n pertrèt laote vérreve, és gi dé moet zén dan trèk'ter wél iet óp. Heb je een portret laten schilderen, als jij dat moet zijn dan lijkt je er wel iets op.

Pesjónkele Aflaat verdienen
Pesjónkele did'de meej allerziele dur vijf wees-gegroete én vijf ónzevôdders te bidde. Een aflaat verdienen deed je met allerzielen door vijf weesgegroeten en vijf onzevaders te bidden.

Pestóórs Pastoors
De pestóórs zén vórt dun gezaojd, ge héd geluk és'ser nog inne in't dörp is. De pastoors zijn voort schaars, je hebt geluk als er nog een in het dorp is.

Petôzzie Stampot
Stamp of petôzzie dés't zélfde, ge héd stamp van peeje, boerrekólle, of spienôzzie. "Stamp" of stampot is hetzelfde, je hebt stampot van wortels, boerenkool of spinazie

Petraase Aardappelen
Ut wórdje petraase gebrûike ze ók vur érrepel, mér dé kömt miir van Bèls af. Het woordje 'petraase' gebruikt men ook voor aardappelen, dat is meer Belgisch.

Petriis Patrijzen
De petriis zén wir útgevlooge want ik zie gereegeld 'n paor klóchte vliege. De patrijzen zijn weer uitgevlogen want ik zie regelmatig een paar kluchten vliegen.

Petróón Patroon
Héd'de 'n goej petróón vur dé kliid, anders is't me 'n te gróót gehaspel. Heb je een goed patroon voor die jurk, anders is het me een te groot gedoe.

Petunnekes Sleutelbloemen
De petunnekes bloeje al in d'n hof, 't zén toch dankbare bluumkes èllek jaor wir. De sleutelbloemen bloeien al in de tuin, het zijn toch dankbare bloemen elk jaar weer.

Pielekes Kuikentjes
Die klók hi nog mér veul pielekes rónndlóope 't lékt wél ofter út twii nèsjes zén. De kloek heeft veel kuikentjes rondlopen het lijkt wel of het er uit twee nesten zijn.

Piepelenbéerge Verstoppertje spelen
Wie git'ter meej piepelenbéerge achter 't hûis, meej z'n alle is't wél schón. Wie gaat er mee verstoppertje spelen achter het huis, met z'n allen is het wel leuk.

Piere Regenwormen
És we gónge visse, dan moesse we zéllef meej unne riek piere gôn vange. Als we gingen vissen, dan moesten we zelf met een riek regenwormen gaan vangen.

Piere Wormen
T'is'ser zó vól és 'n pötje meej piere. Het is er zo vol als een potje met wormen. Het is er ontzettend vol. .

Piesse Plassen
Vur ge nô bèd gô moet'te ammel gôn piesse, anders bléd'de d'n hillen aovend lóope. Voor je naar bed gaat moet je gaan plassen, anders blijven jullie de hele avond lopen.

Piip Deur
Duu die kaauw piip diecht. Doe die koude pijp dicht. Doe de deur achter je dicht, het is koud buiten.

Piip Pijp
Ik gééf 'r nog gin piip tebak vur. Ik geef er nog geen pijp tabak voor. Het is een waardeloos geval.

Piir Peer

D'n bónte piir draoje. De bonte peer draaien. De beest uithangen.

Piirzekes Perziken
Piirzekes die wulle nog wél'les afvrieze umdés'se vruug in't jaor bloeje. Perziken die willen nog wel eens bevrozen omdat ze vroeg in het jaar bloeien.

Pik én pook Haat en nijd
Dé's gin gehiim, tusse die twii is't aaltè pik én pook ze kunne mekaor wél ópfrèete. Dat is geen geheim, tussen die twee is het altijd haat en nijd ze kunnen elkaar wel vermoorden

Pikdónker Stikdonker
És ge stèrre wult zien moet'tet pikdónker zén, meej die straotlantàères is't dé nie. Als je sterren wil zien moet het stikdonker zijn, met die straatlampen is het dat niet.

Pikkeldraod Prikkeldraad
Koej hébbe al hiil veul jaore aachter de pikkeldraod gelóope, nouw is't 'n pikdrôdje. Koeien hebben heel wat jaren achter prikkeldraad gelopen, nu is het een schrikdraadje.

Pikkerbaorde Stoppelaarden
Vruuger hôd'de unne baord of ge hôt'ter ginne, nouw zén'der veul pikkerbaorde. Vroeger had je een baard of je had er geen, nu zijn er veel stoppelbaarden.

Pin Pin
Héij lul'ter 'n pin ôn. Hij kletst er een pin aan. Hij kletst uit zijn nek.

Pináéchteg Zuinig
Ge moet nie zó pináéchteg zén, és ge nójt iet gèft kréd'de ók nójt niks trug. Je moet niet zo zuinig zijn, als je nooit iets geeft krijg je ook nooit niets terug.

Pineegel Egels
Pineegels zén nuttege bisjes, ze lèève van insèkte én die meuge ze van mén hébbe. Egels zijn nuttige beestjes, ze leven van insecten en die mogen ze van mij hebben.

Pinksterbloem Waterkers
De pinksterbloeme zén diksenté meej pinkstere al zó goed és útgebloejd. De waterkers is dikwijls met pinksteren al bijna uitgebloeid.

Pinkstere Pinksteren
Ge kriig'get zó gaauw és pôsse én pinkstere óp innen dag valle. Je krijgt het zo vlug als pasen en pinksteren op één dag vallen. Je krijgt het nooit dus.

Pinneke Pennetje
Ge moet in de klink van de déúr 's 'n pinneke stèèke want die git'ter gereegeld af. Je moet in de

klink van de deur eens een pennetje steken want die gaat er geregeld af.

Pinnekléúvers Gierigaards
Dé zén me daor 'n paor pinnekléúvers, die trèk'te zómér nie d'r hemd van d'r kónt af. Dat zijn me daar een paar gierigaards, die kleed je niet zomaar uit.

Pispötjes Haagwinde
Pispötjes zie'de in de slótkante groeje, ók in hège zie'de ze dik bloeje. Haagwinde zie je in de slootkanten groeien, ook in heggen zie je ze dikwijls bloeien.

Pispotte Po's
Pispotte worre ók al nie zóveul mér gebrûkt, ze hébbe nouw ók 'n pleej boove. Po's worden ook al niet zoveel meer gebruikt, ze hebben nu ook een wc boven.

Pitse Tegenzin in eten
Ge moet nouw ónderhand mér' res dur eete, ge zit ammel mér te pitse, it mér' res dur. Je moet nu onderhand maar eens eten, je zit maar te treuzelen, eet maar eens door.

Pitte Slapen
Zit'ter nie te pitte, gô tebèd és ge slaop hét, strak kun'de nie mér ón de gang komme. Zit niet te slapen, ga naar bed als je slaap hebt, straks kun je niet in slaap komen.

Plaas Plas
Zéd'de wir dur dieje plaas ón't lóópe geweest, ge zé rónkelum nat dé zie ik wél. Ben je weer door die plas aan het lopen geweest, je bent rondom nat dat zie ik wel.

Plak Plaats
Ur zén 'n óntal waojpaole kepot, ge meugd daor nuuw vur in de plak zette. Er zijn 'n aantal afrastering palen stuk, je mag er nieuwe voor in de plaats zetten.

Plak Plek
Héd'de in d'n hof die kaol plak al ingezaojd of wul'der iet anders zette? Heb je in de tuin die kale plek al ingezaaid of wil je er iets anders planten?

Plakke Vlekken
Ur zitte ammel van die natte plakke in'new kliir, wór héd'de wir ingezeete? Eer zitten allemaal van die natte vlekken in je kleding, waar heb je weer ingezeten?

Planke Planken
Daor is de wirreld meeje planke diecht getimmerd. Daar is de wereld met planken dichtgetimmerd. Daar is het einde van de bewoonde wereld.

Planterke Plantertje

Bumke gróót, planterke dóód. Boompje groot, plantertje dood. Bomen worden meestal ouder dan mensen.

Plaog Plaag
Die moerzaojkes dé's dees jaor 'n plaog, ze zitte ooveral wór iet te haolen is. De mieren dat is dit jaar een plaag, ze zitten overal waar iets te halen is.

Plaoge Plagen
Wa kunde gi toch iemes plaoge, wa héd'de daor nouw toch ón, gebrûk'tew verstand. Wat kun jij toch iemand plagen, wat heb je daar nu toch aan, gebruik je verstand.

Plattebûiskachel Plattebuiskachel
De plattebûiskachel zie'de alliin mér vórt in't muuzeejum alle kachels zén trèuwes wèg. De plattebuiskachel zie je alleen nog in het museum alle kachels zijn trouwens weg.

Plefón Plafond
Ut plefón moet oovernuww geschilderd worre, 'r zitte van die gèl plakke óp. Het plafond moet opnieuw geschilderd worden, er zitten van die gele plekken op.

Plekaote Posters
Meej van die gróóte plekaote néffe de weeg próppegiire ze van alles én nog wa. Met van die grote posters langs de wegen maken ze propaganda voor allerlei dingen.

Plékbroek Treuzelaar
És't èrregend plezierreg is dan kan'nie nie wègkomme dan is't me toch un plékbroek. Als het ergens prettig is dan kan hij niet weggkomen dan is het me toch een treuzelaar.

Plékke Plakken
Duu vur m'n verjaordag mér' res iet in mekaor plékke, dé vénd oopa hiil schón. Plak voor mijn verjaardag maar eens iets in elkaar, dat vindt opa heel mooi.

Plékske Plekje
De kieppe lègge gereegeld óp 'n ander plékske, de lègnèst zal wél nie bevalle. De kippen leggen regelmatig op een ander plekje, de legnest zal wel niet bevallen.

Plevûize Tegels
Dé aauw naojkiesje viel in gruuzelemènte óp de plevûize van de goejkaomer. Dat oude naaikistje viel in diggelen op de tegels van de huiskamer.

Plezant Plezierig
Plezant én plezierreg is krék 't zéllefde, és we mér weete wa't allemól betiikent. Plezant en plezierig is precies hetzelfde, als we maar weten wat het allemaal betekent.

Plezier Plezier

Ut iin plezier is't ander wérd. Het ene plezier is het andere waard. Elkaar helpen.

Plezierreg Plezierig
Meej't fietse is't plezierreg és de weeg nie ammel éffe réécht zén, bèèter wa bóchjes. Als je gaat fietsen is het prettig als de wegen die niet allemaal even recht zijn, beter wat bochtjes.

Pliecht Plicht
És ge aalté 'w pliecht duu, dan moet'te nie zitte te prakkeziire of ge't wél goed duu. Als je altijd je plicht doet, dan moet je niet zitten te denken of je het wel goed doet.

Pliessie Politie
Zéd'de nie bang dé de pliessie kömt, ge héd toch gin pepierke dég'ge meugd stooke. Ben je niet bang dat de politie komt, je hebt toch geen papieren dat je mag stoken.

Plimpers Wimpers
Iin van de zeuve schónnegheeje zén lange plimpers wies'te dé, nouw héd'de ók'kes iet. Een van de zeven schoonheden zijn lange wimpers wist je dat, nu heb je ook eens wat.

Plimpert Knippert
Wa is't toch 'n többerke, héij plimpert hilsenté meej z'n siepéúgskes. Wat is het toch een sukkelaar, hij knippert de hele tijd met z'n traanoogjes.

Plöddere Stof bad nemen
De kieppe zitten te plöddere in't zand, ze zitte van ónder tuuw boove ónder de stóbber. De kippen nemen graag een zandbad, ze zitten van onder tot boven onder het stof.

Plödderke Slons
Un plödderke dé zie'ter van smééreges vruug toe saoves laot nie út, aalté vûil. Een slons die ziet er van 's morgens vroeg tot 's avonds laat niet uit, altijd vies.

Ploege Ploegen
Daor is gin rééchte vóór meej te ploege. Daar is geen rechte vore mee te ploegen. Daar is geen land mee te bezeilen.

Plôts Plaats
Un dörpke is 'n plôts want ze zègge, zéd'de ók dur die plôts gekomme. Een dorpje is een plaats want ze zeggen, ben je ook door die plaats gekomen.

Plûime Veren
Diejen haon die hi schón plûime zèg, daor kun'de meej nô de tètóónstèlling. Die haan die heeft mooie veren zeg, daar kun je mee naar de tentoonstelling.

Plukke Plukken

Ge kunt van 'n kaol kiep gin vèère plukke. Je kan van een kale kip geen veren plukken. Daar is niets meer te halen.

Plurres Uit de naad
Héij wèrkt z'n aojge de plurres. Hij werkt zich uit de naad. Hij werkt zich een ongeluk.

Poejer Talk
És ge hiil wiit moet lóópe moet'te wa poejer ôn'new voet doen, dé hélpt toch wél wa. Als je heel ver moet lopen moet je talkpoeder aan je voeten doen, dat helpt toch wel wat.

Poelieje Poedelen
Die kléén kiendjes zén al d'n hillen dag in dé wôtter ôn't poelieje. Die kleine kindjes zijn al de hele dag in dat water aan het poedelen.

Poellepetaat Parelhoen
Daor kun'de nie um hènne, dé gelûid van 'n poellepetaat dé dreugt wiit, hil schón voogels daor nie van. Daar kun je niet om heen, dat geluid van een parelhoen dat klinkt ver, heel mooie vogels overigens.

Poepdóós Toilet
Óp de houtere poepdóós meej 'n rond gat in't midde daor kós'tet nóddege laote valle. Het toilet was van hout, met een ronde opening, daar kon je het nodige laten vallen.

Poeskes Wilgenkatjes
Zówa 't urste wag'ge zie útschiete in't vurjaor zén de poeskes. Zowat het eerste wat je ziet uitbotten in het voorjaar zijn de wilgenkatjes.

Pokke Pokken
Teege pokke wier'de ingeënt én dé begós te zwèère, die littiikes blijf'de aalté zien. Tegen pokken werd je ingeënt en dat begon te zweren, die littekens blijf je altijd zien.

Pölleke Peuteren
Ge moet nie in'new neus zitte te pölleke, dé's nie schón, vat'tew'we snotlap mér'res. Je moet niet in je neus zitten te peuteren, dat is niet netjes, neem je zakdoek maar eens.

Pölleng Paling
Meej de kèrmus hi óns vraauw gàère dé'k vur héúr 'n buske pölleng gôj haole. Met de kermis heeft mijn vrouw graag dat ik voor haar een bosje paling ga halen.

Pôltjes Paaltjes
De baauwplak moet worre útgepôld, zuuk'tes 'n dèl kléén pôltjes dan begiene we. De fundering moet worden uitgezet, zoek eens wat piketpaaltjes dan beginnen we.

Póntiefiekaol Pontificaal
Héij hôj alles hiil póntiefiekaol útgeleed én dan is't heekeláéchteg és'ser niemes lûstert. Hij had

alles heel pontificaal uitgelegd en dan is het vervelend als er niemand luistert.

Pook Rakel
Wa hee'get toch hard gevrórre, de pook hóng stéijf òn de kachel. Wat heeft het toch hard gevoren, de rakel hing stijf aan de kachel. Gezegd wanneer het hard gevoren had.

Poole Doppen
We moete vendaog nog veul érte poole, ze moete zó rap meugelek in de flés. We moeten vandaag nog veel erwten doppen, ze moeten zo vlug mogelijk in de weckfles.

Pôrsie Portie
Ge moet alle koej 'n pôrsie voejer gèève, anders raoke ze út dur'ren doen. Je moet alle koeien een portie voeder geven, anders geraken ze van streek.

Portefoellie Portefeuille
Die portefoellie is van lèèr, daor héb ik veul vur betôld, mér't géld blét'ter nie in. Die portefeuille is van leder, het was een dure, maar het geld blijft er niet in.

Pórtele Windjes laten
Wa hur ik daor ménneke zéd'de gi òn't pórtele, héd'de veul jûin gegeete? Wat hoor ik daar jongen ben jij aan het windjes laten, heb je veel ui gegeten?

Portemeneej Portemonnee
Héij hi 'n dikke portefoellie bè, of ze dik is van't géld, gléú'vet mér nie. Hij heeft een dikke portemonnee bij zich, of ze dik is van het geld, geloof het maar niet.

Pôsse Pasen
Meej pôsse zén de manne smééreges al vruug wakker, ze wulle pôsaojer gôn zuuke. Met pasen zijn de kinderen al vroeg wakker, ze willen paaseieren gaan zoeken.

Postbój Postbode
De postbój moet nogal wa plak aflègge vur dét'tie alles gehad hi. De postbode moet nogal grote afstanden afleggen voor dat hij overal geweest is.

Pothille Samenwonen
Vruuger din óngetrèuwde zómér wa pothille nouw is't in de plak gekomme van trèuwe. Vroeger gingen ongetrouwden samenwonen nu is 't in de plaats gekomen van trouwen.

Potléúj Potloden
Ge moet dé potlóód ònpunte, duu trèuwes alle potléúj mér, ze zén allemôl bot. Je moet dat potlood aanpunten, slijp trouwens alle potloden maar, ze zijn allemaal bot.

Praoj Prei

Héd'de al praoj geplant want dé's hóóg tiid of slôd'de 'n jaor oover? Heb je al prei geplant want dat is hoog tijd of houd je het voor gezien dit jaar.

Praom Praam
Iemes de praom óp z'n neus zètte. Iemand een klem op de neus zetten. Iemand de mond snoeren.

Praot Praat
Goeje praot kost niks, goeje raad is géld wérd. Goede praat kost niet, goed raad is geld waard. Van mooie praatjes wordt men niet wijzer, goede raad is nooit weg.

Praote Spreken
Ik zéij nouw beezeg meej m'n aojge taol, mér't schriive is moejleker és't praote. Ik ben nu bezig met m'n eigen taal, maar het schrijven is moeilijker dan het spreken.

Preej Zakgeld
Héd'dew'we preej nog nie gehad of zéd'der al durhènne, gi kun'ter wa van zèg. Heb je, je zakgeld nog niet gehad of ben je er al doorheen, jij kunt er wat van zeg.

Prèntje Verbaal
Van de pliessie hé'k wél'les 'n prèntje gekreege, mér dé kost nouw toch aalté géld hè? Van de politie heb ik wel een verbaal gekregen, maar dat kost nu toch altijd geld hè?

Prèntjes Prentjes
Vruuger kriig'de prèntjes vur in'new'we kèrkboek, daor stón bekant aalté nen héllege óp. Vroeger kreeg je plaatjes voor in je kerkboek, er stond bijna altijd een heilige op.

Prikstuul Preekstoelen
De prikstuul zén út de kèrreke verdweene, nouw praote ze dur ne lúidsprèkker. De preekstoelen zijn uit de kerken verdwenen, nu praten ze door een luidspreker.

Prikt Preekt
Bè óns prikt de paoter bèèter és de pestóór én dan val'de ók nie zó gaauw in slaop. Bij ons preekt de pater beter dan de pastoor en dan val je ook niet zo vlug in slaap.

Prónkappel Kalebassen
De prónkappel kunne we wél wèggóóje want ze zén tenaacht gelijk bevrórre. De kalebassen kunnen we wel weggooien want ze zijn vannacht helemaal bevroren.

Prónt Parmantig
Dé's 'n prónt vrouwke lék ze dé zègge, goed verzörgd én aalté goeje zin. Dat is een parmantig vrouwtje zoals ze dan zeggen, goed verzorgd en altijd goeie zin.

Prónt Precies

We hân ne bepôlden tiid afgesprooke, ik moet zêgge dêt'tie prônt óp tiid was. We hadden 'n bepaalde tijd afgesproken, ik moet zeggen dat hij precies op tijd was.

Pröpkes Propjes

Óp school schóóte we meej 'n èllestiekske pröpkes nô de mister és'sie't nie zag. Op school schoten we met een elastiekje propjes naar de meester als hij het niet zag.

Prosse Kliederen

Wa zéd'de toch lékker ôn't prosse meej dé slijk, bakt mér 'n möpke vur mén. Wat ben je toch lekker aan het kliederen met dat slijk, bak eens een koekje voor mij.

Prôt Praat

Héij prôt of'fie gin vél vur z'n kónt hi. Hij praat alsof hij geen vel voor zijn kont heeft. Hij praat, maar hij weet van toeten nog blazen.

Prôtjes Praatjes

Strak zul'de dur de kerdóns moete, dan zul'dew prôtjes waor moete maoke. Straks zal je door het cordon moeten dan zal je, je praatjes waar moeten maken.

Prûim Pruim

T'is mén nog gin prûim tebak wérd. Het is me nog geen pruim tabak waard. Het is me geen cent waard.

Prûime Pruimen

Prûime zén goed vur'rew'wen afgang, mér ge moet'ter ók nie alteveul van eete. Pruimen zijn goed voor je stoelgang, maar je moet er ook niet al te veel van eten.

Pruláéchteg Slecht

D'n dieje hi z'n wéérek zómér pruláéchteg afgeleeverd, dé hôj ik nie van hum gedócht. Die man heeft zijn werk zomaar slecht afgeleverd, dat had ik niet van hem verwacht.

Prulderèej Prullen

Dés ne sjachelàèr, héij hi aalté wél iet van die prulderèej bè és'sie in't dörp kömt. Dat is een sjacheraar, hij heeft altijd wel iets van die prullen bij als hij in het dorp komt.

Prut Viezigheid

Zit'ter nie in dieje prut te fruute, wa moet'te dör nouw nog ûthaole, lôt toch zitte. Zit er niet in die viezigheid te wroeten, wat moet je daar nog uithalen, laat toch zitten.

Pruuve Proeven

In dé kefeejke dör zat aalté 'n aaouw ménneke, die'ter zó lékker van zat te pruuve. In dat cafeetje daar zat altijd een oud mannetje, die er zo lekker van zat te proeven

Puf Zin

Ik héb ginne puf um daor nog ôn te begiene, we hébbe vendaog al zat gedôn. Ik heb geen zin om daar nog aan te beginnen, we hebben vandaag al genoeg gedaan.

Pûitóór Etterbuil

In èlleke klas zit wél iin of andere pûitóór, die zitte'ner aalté wél'les tussen. In elke klas zit wel een of andere etterbuil, die zitten er altijd wel eens tussen.

Pul Tiener meisje

És zóó'n schón pul in de straot kömt, kiike de jóng manne d'r óógen út. Als zo'n mooi meisje de straat in komt, kijken de jongens hun ogen uit.

Pulle Jonge kippen

De pulle zén bekant ôn de lèg, daor kun'de nog hil wa aojer van raope. De jonge kippen zijn bijna aan de leg, daar kun je nog heel wat eieren van rapen.

Pûmstiin Puimsteen

És ge vruuger smérrege hand hôd, dan kriig'de ne pûmstiin um ze zûiver te schuure. Als je vroeger smerige handen had dan kreeg je een puimsteen om ze zuiver te schuren.

Pupke Popje

Dé pupke gi és urtste meej nô bèd, ze laot 't nie mér los vur mééregenvruug. Dat popje gaat als eerste mee naar bed, ze laat het niet meer los voor morgen vroeg.

Putterbolle Stuiters

Meej iizere putterbolle din we naogóóje dur't kôrspóór, nou is'ser gin van twii nog. Met ijzeren stuiters deden we na gooien door 't karrenspoor, nu is er geen van beiden nog.

R

Raoke Belanden

Van't bèd óp't stróój raoke. Van het bed op het stro belanden. Je komt van de regen in de drup.

Raope Rapen

Raope doen't gat gaope. Rapen doen het gat openen. Het eten van rapen bevordert de winderigheid.

Rapplemènt Berisping

Ik weet nie wa'k verkiird gedôn héb, mér ik kriig me toch 'n rapplemènt. Ik weet niet wat ik verkeerd gedaan heb, ik kreeg me toch een berisping.

Rééchtsumkiir Rechtsomkeer

We wôrre ôn't wandele én't begós me toch te wirlichte, wéij meej rééchtsumkiir. We waren aan de wandel en toen begon het te bliksemen, wij meteen rechtsomkeer.

Rèègen Regen
Rèègen is nie plezierreg, aaventoe moet'tet'ter toch van komme, alliin al vur't gewaas. Regen is niet prettig, soms moet het er toch van komen, alleen al voor het gewas.

Rèègene Regenen
Oover 'n lutske gee'get rèègene. Over een tijdje gaat het regenen. Dadelijk gaat het regenen.

Reeje Reden
Ès ge'n goej reeje héd dan zal ik wél'les éfkes meej ôndaacht nô èùw lûstere. Als je een goede reden hebt dan zal ik wel eens even met aandacht naar jou luisteren.

Rèèk Hooihark
Meej 'n rèèk schaorde ze't hóój, wa óp rûiters of ôppers moes, bè mekaore. Met een hooihark harkten ze het hooi, wat op ruiters of oppers moest, bij elkaar.

Rèère Bibberen
Ze zat óp der're stoel te rèère. Ze zat op haar stoel te bibberen. Ze zat op haar stoel te rillen.

Réést Rest
Ik hôj ze geroepe vur't eete, ik zie'jer inne ônkomme én dan kômt de réést ók wél. Ik had ze geroepen voor het eten, ik zie er een aankomen en dan komt de rest ook wel.

Réést Rest
Wór 'r mér inne drinkt én de réést zingt, dôr moet'te nie zén. Waar er maar een drinkt en de rest zingt, daar moet je niet zijn. Om te feesten moet je niet in de kerk zijn.

Réffel Spillebeen
Van die lange maoger kéndér daor zègge ze van, wa is dé toch 'n lange réffel. Van die lange magere kinderen daar zeggen ze van, wat is dat toch een lange spillebeen.

Regéúr Tegendraads
D'n dieje is krék nen eezel, aalté is'sie teegen't regéúr in, ge kun'ter gin kante meej in. Die man is precies een ezel, altijd is hij tegendraads, je kunt er geen kant mee op.

Réije Rijden
Dé mès is zó bót dég'ger óp'pew blóóte kónt meej nôr keule kunt réije. Dat mes is zo bot dat je er op je blote kont mee naar keulen kunt rijden. Het mes is ontzettend bot.

Réijger Reiger
Schéijte lék ne réijger. Schijten als een reiger. Diarree hebben.

Rejaol Gul
Wa duu'tie toch rejaol, héij duu krék oft nie óp kan, héij hi gin lûis te vertèère. Wat doet hij toch gul, hij doet net of 't niet op kan, hij heeft geen luis te verteren.

Rétteriirde Heen en weer lopen
De mister rétteriirde dur de klas mér kortsernao wier'rie wir kallem. De meester liep kwaad heen en weer door de klas maar later werd hij weer rustig.

Réúke Roken
Tusse róóke én réúke is verschil, róóke duu'de zéllef én in de schaauw réúke ze ham. Tussen roken en roken is verschil, roken doe je zelf en in de schouw roken ze de ham.

Rèùw Ruwe
Ès ge veul in de smènt zit dan kréd'de rèùw hand, dan moet'te ze insmèère. Als je veel met cement werkt dan krijg je ruwe handen, dan moet je ze invetten.

Rèùweghéij Ruigte
Die rèùweghéij én dé struuwiil aachter in d'n hof moet nog 's wa ópgerûmd worre. Die ruigte en dat struikgewas achter in de tuin moet nog eens opgeruimd worden.

Revotte Stoeien
Die jónge die kunne wa revotte én dé's nie érg és'se mér nie gôn ligge te vééchte. Die jongens die kunnen wat stoeien en dat is niet erg als ze maar niet gaan vechten.

Revôzzie Ravage
Wa was dé 'n revôzzie meej dé óngeluk, gelukke gin dóój mér dé hôj ók nog gekund. Het was 'n ravage bij dat ongeluk, gelukkig geen doden maar dat had ook nog gekund.

Riecht Richting gevoel
Diejen boer die hi goej riecht, héij ploegt meej z'n pérđ kaorsrééchte vóóre. Die boer heeft een goed richtinggevoel, hij ploegt met zijn paard kaarsrechte voren.

Riek Riek
Ammel zéijk óp ne riek; gier óp 'n bats. Allemaal zeik op een riek, gier op een bats. Allemaal onzin, poeha, kouwe drukte, vergeefse moeite.

Rietvink Karekiet
De rietvink wónd in't riet, 't spinneköpke vèngt spinnen én de graspieper zingt schón. De karekiet woont in 't riet, de vliegenvanger vangt spinnen en de leeuwerik zingt mooi.

Riik Rijk
Ès ga van n'n boer riik wordt, dan wor'det irlek. Als je van een boer rijk wordt, dan wordt je dat eerlijk. Een boer is slimmer dan je denkt.

Riikelek Erg
Vôdder zi teege de manne, gô te bed, zit'ter ammel te gaope, t'is al riikelek laot. Vader zei tegen de kinderen, ga naar bed, zit er allemaal te geeuwen, het is al erg laat.

Riip Rijp

Ês 'n pèèr riip is, dan vèlt ze, ók al vèlt ze in de strónt. Als een peer rijp is, dan valt ze, ook al valt ze in de stront. Wanneer de goede tijd er is moet het gebeuren.

Riipe Repen

Meej 'n vélleg van 'n fiets daor kósse de kéndér vruuger goed meej riipe. Met een velg van een fiets daar konden de kinderen vroeger goed mee hoepelen.

Riiperd Rokkenjager

Dé's aaltè zónne riiperd geweest. Dat is altijd al zo'n rokkenjager geweest. Dat is altijd zo'n playboy geweest.

Riipers Uitgaanders

Daor in dé hûshaauwe, dé zén allemôl riipers, ze kunne gewóón nójt nie thûisbliive. Daar in dat gezin, dat zijn uitgaanders, ze kunnen gewoon nooit thuisblijven.

Riize Rijzen

Vur't bróód in d'n oove gi, moet'tet nog wa riize, anders sleu'get nêr. Voordat het brood in de oven gaat, moet het nog wat rijzen, anders slaat het neer.

Riksdôlder Rijksdaalder

Ut kost mér inne riksdôlder én daor kun'de zéllef wénneg vur ópripperiire. Het kost maar een rijksdaalder en daar kun je zelf niet veel voor opknappen.

Rillek Redelijk

Ze zin taonemekaor dét'ter sléécht ûtzag, ók al was't rillek, ge zé ûtgeschaokeld. Ze zeiden meteen dat het er slecht uitzag, ook al was het redelijk, je bent uitgeschakeld.

Rillekwie Relikwie

Ês ge óp bèèvert góngt, dan kós'te daor de rillekwie van nen héllege veriire. Als je op bedevaart ging, dan kon je daar de relikwie van een heilige vereren.

Rimmetiek Reuma

Veul mènse klaoge van rimmetiek én dé's 'n kwaol wór ge nie héndeg mér af komt. Veel mensen klagen over reuma en dat is een kwaal waar je niet makkelijk vanaf komt.

Ripperiire Repareren

Ês ge aauw spulle in hûis wult hébbe, dan wit'te dég'ge veul zult moete ripperiire. Als je oude spullen in huis hebt, dan weet je dat je veel zal moeten repareren.

Rippietiire Repeteren

Ês ge bè't teniil zit dan moet'te veul rippietiire, ge moet'tew in'new'we rol inlèève. Als je bij te toneelclub bent dan moet je veel repeteren, je moet je in je rol inleven.

Riskôssie Risico

Ge gô nogal wa riskôssie ôn, és ge daor ôn meej wult doen, want ge riskiirt hilwa. Je gaat nogal wat risico aan, als je daar aan mee wil doen, want je zet veel op het spel.

Ritsie Perzikkruid

Ritsie dé was 'n laasteg ónkrûid, daor hôn de boere nogal wa wéérk meej. Perzikkruid dat was een lastig onkruid, daar hadden de boeren nogal wat werk mee.

Rôdseltje Raadseltje

Oopa moet dik nô de kléénkéndér lûstere want dan hôn ze wir 'n rôdseltje. Opa moet dikwijls naar de kleinkinderen luisteren want dan hadden ze weer een raadseltje.

Roeffel Laag

Iemes de vólle roeffel gèève. Iemand de volle laag geven. Iemand op zijn donder geven.

Roeffel Wasbord

Vruuger moes de waas oover de roeffel geröst worre én dé was zwaor wéérk. Vroeger moest de was hard over het wasbord gewreven worden, dat was zwaar werk.

Rókt Rookt

Wór't nójt rókt, is't ók nie wáérem. Waar het nooit rookt, is het ook niet warm. Ook bij fijne dingen kan er iets verkeerd gaan.

Rômke Raampje

Saatemiddeg moes ik dé rômke van vurre én vanaachtere vérreve dan kóst dréúge. Na de middag moest ik dat raampje van voor en vanachter schilderen dan kon het drogen.

Rómkieppe Melkkannen

De rómkieppe zén út d'n tiid, nouw stôn ze beschilderd én wél in de hûskaomer. De melkkannen zijn uit de tijd, nu staan ze beschilderd en al in de huiskamer.

Rómme Melk

Lus'te gi rómme bè de koffië, of zéd'de nie róms mér, ge meug'tem ók zwart hébbe. Lust jij melk bij de koffie, of ben je niet "rooms", je mag hem ook zwart drinken.

Róms Rooms

Ik zéij goed Róms zegge ze dan én dan kriige ze veul rómme in dur're koffië Ik ben goed Rooms zeggen ze dan en dan krijgen ze veel melk in hun koffie.

Rónde Ronde

Katte én wéijve moete thûis bléijve. manne én hónde moete óp rónde. Katten en wijven moeten thuisblijven, mannen en honden moeten op ronde. Uitgaan is toch (was) eigenlijk vooral iets voor mannen.

Róntelum Rondom

Ik moet nog rónkelum 't hûis ópgrissese én ópvèège, dé's nog 'n hil plak. Je moet nog rondom het huis opharken en opvegen, dat is nog een grote ruimte.

Róój Rood

Bèèter róój haor óp goeje grónd, és zwart óp 'n eezelskónt. Beter rood haar op goede grond, dan zwart op een ezelskont. Haarkleur zegt niets over iemands inborst.

Róóke Roken

Zjuust 'n aauw kachel: niks doen és róóke én útgôn. Juist een oude kachel: niets doen als roken en uitgaan. Iemand die veel rookt en uitgaat, maar liever niet werkt.

Róózenhuujke Rozenhoedje

Sómtéije van't jaor wordt 'r in't kepélleke, 'n róózenhuujke gebid. In sommige tijden van het jaar wordt er in het kapelletje, een rozenhoedje gebeden.

Rösse Schurken

De koej hébbe lûis dènk ik want ze stôn ammel te rösse én te schoere. De koeien hebben luizen denk ik want ze staan zich steeds te schurken en te schuren.

Rotscént Rot cent

Héij hi ginne róóje rotcént óp z'n geweete. Hij heeft geen rode rot cent op zijn geweten. Hij heeft niets te verteren.

Rotte jûin Rotte ui

Die kèkt nie óp ne rotte jûin. Hij kijkt niet op een rotte ui. Bij hem komt het niet zo precies.

Rûile Ruilen

Meej rûile moet'ter aalté wa getûiteld worre vurdég'get ins zé meej mekaore. Met ruilen moet er altijd wat gehandeld worden voordat je het eens bent met elkaar.

Rûit Ruit

Un schón geziecht dur 'n kepotte rûit. Een mooi gezicht door een kapotte ruit. Gezegd tegen een kind met tranen in de ogen.

Rûite Ramen

De rûite moete korts gewaase worre, want ze zén vûil van de stóbbber én rèègen. De ruiten moeten binnenkort gewassen worden, want ze zijn vies van stof en regen.

Rûiters Ruiters

Ut hóój óp d'n ékker wier óp rûiters getaase um nog wa wéijer te dréúge. Het hooi op de akker werd op ruiters gezet om nog wat verder te drogen.

Rûize Ruien

We hébbe gin aojer mér, de kieppe zén ôn't rûize, we zulle ze nouw moete kóópe. We hebben

geen eieren meer, de kippen zijn in de rui, we zullen ze nu moeten kopen.

Rukske Rukje

Ge moet nie ècht trèkke, nii ge moet aaventoe 'n kléén rukske gèève dan gee'get bèèter. Je moet niet echt trekken, nee je moet soms een klein rukje geven dan gaat het beter.

Rullekes Rolletjes

Ze zègge wél'les dé't óp rullekes lupt én dé wul dan zègge dé't goed gi. Ze zeggen wel eens dat het op rolletjes loopt en dat wil zeggen dat het goed gaat.

Russe Zoden

Vruuger baauwde w'n hut in de maast 'n hut van russe meej wa takken 'r oover, dé was ons spulkot. Vroeger bouwden we in het bos 'n hut van zoden met wat takken erover, dat was onze speel hut.

Russel Rooster

Ge moet dieje russel 's van dé gat afvatte, ik dènk dé't daor verstoppt zit. Je moet dat rooster eens van die put afnemen, ik denk dat daar de verstopping zit.

Ruuke Ruiken

Sómmege bluumkes ruuke lékker, mér ander kunne ècht stinke, mér dan ruukt 't ók. Sommige bloemen ruiken lekker, anderen kunnen echt stinken, maar dan ruikt het ook.

Ruurt Roert

Hoe miir dég'ge dur'ne strónt ruurt, hoe miir dé't'ie stinkt. Hoe meer dat je door een stront roert, hoe meer dat hij stinkt. Stinkende zaken kan men beter met rust laten.

S

Saauwele Zeuren

Wa kan'nie toch saauwele, héij kan nen hillen aovend ziivere én niks gezeed hébbe. Wat kan hij toch zeuren, hij kan een hele avond zeuren en niets gezegd hebben.

Sakkere Mopperen

Aalté is'sie ôn't sakkere, de mopperkónt dé't is, niemes lûstert nog. Steeds is hij aan het mopperen, de mopperaar dat het is, niemand luistert nog.

Sanderendaogs De dag erna

Dé was nie 'smôndags mér sanderendaogs déw'-we daor meej mekandere hènne góngé. Dat was niet op maandag maar de dag erna dat we daar met elkaar heen gingen.

Santekraom Boel

Góng'de verhûize, dan moes hil de santekraom meej én dé waar 'n hiil gróót kerwaoj. Ging je

verhuizen, dan moest heel de boel mee en dat was een heel groot karwei.

Saome Samen
Saome kunne we veul, éijgelek alles, mér nie iederiin die gléúfd dé, ik ók nie. Samen kunnen we veel, eigenlijk alles, maar niet iedereen die geloofd dat, ik ook niet.

Saoves 's Avonds
Saoves gróót, smééreges ók gróót. 's Avonds groot, 's morgens ook groot. Als je 's avonds uit wilt gaan moet je 's morgens niet willen uitslapen.

Schaauw Schouw
Tuun de kat moes jónge hôj ze ne nèt gemôkt ónder de schaauw in de koolenbak. Toen de kat moest jongen had ze 'n nest gemaakt onder de schouw in de kolenbak.

Schaauwer Schouder
Ik héb van de wèk munne schaauwer beziird èn nouw zéij ik 'n tédje útgespanne. Ik heb van de week mijn schouder bezeerd en nu ben ik een tijdje uit de roulatie.

Schàèr Schaar
Vur veul dinge héd'de 'n schàèr nóddeg, vur'rew naogel, vur drûijkes èn nog wa. Voor veel dingen heb je 'n schaar nodig, voor je nagels, voor draadjes en van alles.

Schaoj Schade terug halen
Komt de schaoj mér'res trughaole és ge wir in de buurt zét. Kom de schade maar eens terug halen als je weer in de buurt bent. Kom bij gelegenheid nog maar eens koffie drinken.

Schaoje Scheiden
Schaoje kun'de wél doen mér't brèngt alliin nog miir ellénde vur de kéndèr. Scheiden kun je wel doen maar het brengt alleen nog meer ellende voor de kinderen.

Schaojlek Schadelijk
Veul dinge die we doen zén schaojlek vur't muljeuj, éijgelek zó'wa alles. Veel dingen die we doen zijn schadelijk voor het milieu, eigenlijk zowat alles.

Schaojt Schade
Al wa't óóg nie zie, dé schaojt 't hart nie. Al wat het oog niet ziet, dat doet het hart geen schade. Wat je oog niet ziet kan je hart niet deren.

Schaojt Zit
És ge iet nie mér wit, dan zègge ze al gaauw, dég'ge nie mér wit hoe't schaojt. Als je iets niet meer weet, dan zeggen ze al vlug, dat je niet meer weet hoe het zit.

Schaol Schaal
Héij góójde ne gulde in de schaal mee 'n bezwaoj és'of'fie 'n schip te wötter liet. Hij

gooide een gulden in de schaal met een gebaar alsof hij een schip te water liet. Het gebaar was ongelooflijk royaal, maar de gave miniem.

Schaome Schamen
De óóge út uwwe kop schaome. De ogen uit je hoofd schamen. Achteraf ontzettende spijt hebben van zijn gepleegde wandaden.

Schaop Schaap
De schaop moete in't vurjaor geschórre worre, dan kunne ze wir fris de zómmer in. De schapen moeten in de lente geschoren worden, dan kunnen ze weer fris de zomer in.

Schaord Scharrelt
Dôr ge schaord moet'te pikke. Waar je scharrelt moet je pikken. Waar men werkt moet men de kost krijgen.

Schaorde Harkte
Meej 'n rèèk schaorde ze hóój of stróój bè mekaor wa anders verlórre góng. Met een hooihark, harkten ze hooi of stro bij elkaar wat anders verloren ging.

Schaore Nemen
Bloemkónte die schaore van alles mee 's se èrges schón bluumkes zien stôn. Bloemenliefhebbers die nemen van alles mee als ze ergens mooie bloempjes zien staan.

Schaore Scharrelen
De kieppe zén wir druk ôn't schaore, ik hôj wa voejer tusse de groes gegóójd. De kippen zijn weer druk aan het scharrelen, ik had wat voeder in het gras gestrooid.

Schaors Schaars
Ôn dé spul kun'de bekant nie mér ônkomme dé's schaors, dé li ôn d'n inport zègge ze. Dat spul kun je bijna niet meer kopen, dat is schaars, dat ligt aan de import zegt men.

Schèèl Deksel
Ge moet 'n schèèl óp dé pötje doen, anders krûipe al'lew mölders 'r wir út. Je moet een deksel op dat potje doen, anders kruipen al je meikevers er weer uit.

Schèèl Scheel
D'n dieje is ècht schèèl, die kan mee 'n linkse óóg in zun'ne rééchtse broekzak kiike. Die man is echt scheel, die kan met zijn linker oog in zijn rechter broekzak kijken.

Schèèper Herder
De schèèper góng vruuger mee 'n kóój schaop nô de haoj nouw lóópe ze in de waoj. De herder ging vroeger met 'n kudde schapen naar de heide nu lopen ze in het weiland.

Schèère Scheren

Ge moet schèère, nôvenant ge wól hét. Je moet scheren naargelang je wol hebt. Je moet niet meer uitgeven als je hebt.

Schéérep Scherp
Ut kömt zó spits nie és't mér schéérep is. Het komt zo spits niet als het maar scherp is. Het komt niet zo precies.

Schéérepe Scherp maken
De zôssie is bot die zal ik 's schéérepe, dan kun'de de schitbósse wir maoje. De zeis is bot die zal ik eens scherp maken, dan kun je het gras rondom de koeiendrek weer maaïen.

Schéérp Scherp
Geridschap moet'te goed schéérp haauwe és ge teminste goej wéérk wult maoke. Gereedschap moet je goed scherp houden als je tenminste goed werk wil maken.

Schéérp gemôkt Geslepen
De mèsse moete schéérp gemôkt worre, ge kun'ter'rew bótramme nie mér meej snéije. De messen moeten geslepen worden, je kunt er je boterhammen niet meer mee snijden.

Scheet Windje
Ur mag gin scheet verkiird zitte, of z'n klèp hèngt schiif. Er mag geen windje verkeerd zitten, of zijn mond hangt scheef. Al is het nog zo'n kleinigheid, hij maakt er een hoop heisa over.

Schefiere Ontzien
Héij wordt wa aauwer, dôrrum moet'tem in bitje schefiere héij hi prebleeme genóg. Hij wordt wat ouder, daarom moet je hem wat ontzien hij heeft problemen genoeg.

Schefiere Zuinig zijn op
Iet wat'tew lief is in't lèève, dé moet'te schefiere, mér dé's aauwverwètst. Iets wat je lief is in het leven, daar moet je zuinig op zijn, maar dat is ouderwets.

Schéfkes Schijfjes
Strûifappel wôrre dik van die verneepe dinger die toch in schéfkes wiere gesneeje. Appels voor de pannenkoek waren dikwijls tweede keus die werden toch in schijfjes gesneden.

Schíjje Schijten
Bè hum kan'nek in de pap schíjje. Bij hem kan ik in de pap schijten. Van hem kan ik alles gedaan krijgen.

Schèlle Schillen
Ge moet ne kléénen érrepel nie te dik schèlle. Je moet een kleine aardappel niet te dik schillen. Je kunt van een kind niet alles verwachten.

Schèlleft Hooizolder
Ès ze meej de kónt dur de schèlleft hange zén ze allemôl inder. Als ze met de bips door de hooizolder hangen zijn ze allemaal hetzelfde Bij

het kiezen van je levenspartner moet je vooral op het innerlijke letten en niet al teveel op het uiterlijk.

Schèllem Bengel
T'is ne schèllem, ge moet'tem nie ûtschiite want dan naoj'tie'jer út. Het is een bengel, je moet hem de waarheid niet zeggen want dan loopt hij vlug weg.

Schènke Botten
D'n dieje is grof van schènke, dé kan nog ne hille klöpper worre zóó te zien. Die jonge man heeft grove botten, dat kan nog een stevige kerel worden zo te zien.

Schèpwaoje Schepnetten
Vruuger wôrre'ner bekant gin schèpwaoje èn nouw bekant gin vlinders mér. Vroeger waren er bijna geen schepnetten en nu bijna geen vlinders meer.

Schèrmès Scheermes
Un schèrmès kôm'ter nie mér ôn tepaas, alles gi vórt meej éllektriekke mesjientjes. Een scheermes komt er niet meer aan te pas, alles gaat nu met elektrische machientjes

Scherminkel Scharminkel
Un hiil maoger koej daor zègge ze van dé't 'n scherminkel is èn dé's érg vur die koej. Een heel magere koe noemen ze 'n scharminkel en dat is erg voor die koe.

Schét Schijt
Héij schét hóóger és z'n kónt sti. Hij schijt hoger als zijn kont staat. Hij loopt van verwaandheid naast zijn schoenen.

Schéúre Scheuren
D'n dieje zal z'n blaos nie schéúre. Hij zal zijn blaas niet scheuren. Hij heeft het werken niet uitgevonden.

Scheut Steek
Ik krijg nen hèftege scheut in mun'ne rug, 't waar mér amper te verdraoge. Ik kreeg een hevige steek in mijn rug, het was bijna niet te verdragen.

Scheuteg Toeschietelijk
Héij is nie zó scheuteg és'ser iet van'nem gevraagd wordt, héij kèkt 't nog wél éfkes af. Hij is niet zo toeschietelijk als hem wat gevraagd wordt, hij kijkt de kat uit de boom.

Schèùw Schuw
Die nuuw kieppe zén nog wa schèùw, ze moete nog wa wènne ôn de kóój. Die nieuwe kippen zijn nog wat schuw, ze moeten nog wat wennen aan het hok.

Schielek Plotseling
Dieje mènes is nog mér schielek gestôrreve, dé hôj gi'man ôn zien komme. Die man is nog maar plotseling gestorven, dat had niemand verwacht.

Schiet Schiet
Ge liegt dé't wit van 'new óóge zwart vur'rew gat schiet! Je liegt dat het wit van je ogen zwart voor je gat schiet. Je liegt of het gedrukt staat.

Schiete Glippen
Ge héd van die pèère die al út'tew hand schiete és ge ze ón't schèlle zé. Je hebt van die peren die al uit je handen glippen als je ze aan het schillen bent.

Schieters Knikkers
Nô de geschilderde liime knikkers zén'ner de glaoze schieters vur in de plak gekomme. Na de geverfde lemen knikkers zijn er de glazen knikkers voor in de plaats gekomen.

Schietwórm Zilvervisjes
Schietwórm lèève gàère in wa klammege rûntes, és ge ze trappiird schiete ze hôsteg wèg. Zilvervisjes leven in wat vochtige ruimten, als je ze betrapt lopen ze inderhaast weg.

Schiif Scheef
Un bitje schiif dé juffert goed. Een beetje scheef dat staat goed. Anders dan anders valt op.

Schiitáéchteg Angstig
Doe nie zó schiitáéchteg, ge moet nie bang zén, de kapper knipt alliin 'w haor mér. Doe niet zo angstig, je moet niet bang zijn, de kapper knipt alleen je haar maar.

Schiite Poepen
És ge lékker wult schiite, héd'de aalté strónt te kort. Als je lekker wil poepen, heb je altijd poep tekort. Lekker is maar één vinger lang.

Schiithûis Bangerik
Die is al bang van 'n mûis die wèglupt, wa is't toch 'n schiithûis. Ze is al bang van een muis die wegloopt, wat is het toch een bangerik.

Schilderèèj Schilderij
Ik héb van't aauw hûis 'n schilderèèj laote maoke èn t'is schón geworre. Ik heb van het oude huis een schilderij laten maken en het is mooi geworden.

Schille Schelen
Ut kan mér 'n bitje mér schille. Het kan maar een beetje meer schelen. Het kan niet veel meer schelen.

Schille Schelen
Ut kan me nie schille wa de mènse zègge, t'is goed èn lôt ze dan mér lulle. Het kan mij niet schelen wat de mensen zeggen, het is goed en laat ze dan maar praten.

Schilt Scheelt
Ut schilt nie veul of die manne zén éffe gróót, héij duu d'n oudste nog vurbè. Het scheelt niet veel of die kinderen zijn even groot, hij groeit de oudste nog voorbij.

Schitbósse Gras rondom koeienvla
We moete de koejschitte gôn brèèke, anders is de waoj strak niks és schitbósse. We moeten de koeienvlaaien gaan breken, anders staat de wei straks vol "schitbossen"

Schitte Stront
T' is 'n méijd meej schitte ón d'r bille. Het is een meid met stront aan de billen. Het is een meisje met veel geld.

Schoeber Schobbejak
Nie kaod van aord mér'tis èn blé ne schoeber èn dé zal'lie wél bliive. Niet kwaad van inborst maar het is en blijft een schobbejak en dat zal hij wel blijven.

Schoeffele Schuifelen
Aauw mènse die nie'mér goed te biin zén die schoeffele vurziechteg wa hères èn gins. Oude mensen die niet goed meer ter been zijn die schuifelen voorzichtig wat heen en weer.

Schoeffelt Schoffelt
Héij schoeffelt óp z'n gemak dur de bónne, terwélle schoeffel'tie 't ónkrûid wèg. Hij schuifelt op zijn dooie gemak door de bonen, onderwijl schoffelt hij het onkruid weg.

Schoenmaoker Schoenmaker
Héd'de de schoenmaoker nie betôld? Heb je de schoenmaker niet betaald? Werd gezegd als je schoenen (van nieuwigheid) kraakten.

Schoer Plens
In de haoj is me toch 'n schoer wôtter gevalle, was'ser hier ók zó'n stortbûij? In de heide is me toch een plens water gevallen, was er hier ook zo'n stortbui?

Schoere Schurken
Die váérekas hébbe veul jeuk zód'de zègge, ze zén d'r aojge ónhaauwend ón't schoere. Die varkens hebben veel jeuk zou je zeggen, ze schurken zich regelmatig.

Schölp Schulp
Tuun'ter óp ónkwam króóp ie in z'n schölp, héij dorfde nie dur te driive. Toen puntje bij paaltje kwam kroop hij in zijn schulp, hij durfde niet door te drijven.

Schóm Schuim
Ik zéij ginnen bierdrinker mér op 'n goej glas bier hurd wél ne kraog van schóm. Ik ben geen bierdrinker maar op een goed glas bier hoort wel een kraag van schuim.

Schóm Windhalm
Ón de rand van de haoj èn't bos zie'de in de zómmer de schóm raozeg stôn te bloeie. Aan de rand van de hei en bos zie je in de zomer de windhalm rossig staan bloeien.

Schón Mooi

Ut lèève kan hiil schón zén èn dé moet'te wél aalté óp z'n wàerde zien te belèève. Het leven kan heel mooi zijn en dat moet je wel altijd op z'n waarde zien te beleven.

Schón tôffel Mooie tafel
Van 'n schón tôffel it'te nie lang. Van een mooie tafel eet je niet lang. Gezegd van een mooi meisje, maar ze heeft verder geen cent en kent ook het huishouden niet.

Schón um te zien Fraai om te zien
In de waoj dór sti schónne klàèver, t'is schón um te zien, de koej kunne vórt. In de wei staat mooie klaver, het is fraai om te zien, de koeien kunnen weer even eten.

Schoolmisters Schoolmesters
Hónderd schoolmisters, neege én neegenteg gékke. Honderd schoolmeesters, negen en negentig gekken. Weinig goede schoolmeesters.

Schop Opberg hok
In de schop wier alles bewaord, zóó'és de kiepkaor, hógkaor èn't geridschap. In de opberg hok werd van alles bewaard, zoals de kip kar, hoog kar en het gereedschap.

Schors Bast
Ôn de schors kun'de d'n bóóm kènne, die zén'der van wit nô zwart, van rèùw nô glad. Aan de bast kun je de boom kennen, die zijn er van wit tot zwart, van ruw tot glad.

Schors Scheermes
Wulde gi m'n schors éfkes ôngèève, ik gôj mun'-nen baord afdoen, dé's vórt hógtiid. Wil jij mijn scheermes even aangeven, ik ga mijn baard scheren, dat is hard nodig.

Schórstiin Schoorsteen
Ge moet nie wéijer gôn vréije, és dég'ge de schórstiin zie róóke. Je moet niet verder gaan vrijen, als dat je de schoorsteen ziet roken. Het geluk is vaak dichterbij dan je denkt.

Schôtse Schaatsen
Vruuger gónge we schôtse óp't krûisvèn of óp de kernaøj, lôtter nô de flôs. Vroeger gingen we schaatsen op het kruisven of op de karneik, later naar de flaas.

Schramme Krassen
Meej brèmbëezie plukke kós'te schramme óplóope, de schónste beezies kós'te nie ôn. Met braambessen plukken kon je krassen oplopen, de mooiste bessen kon je niet aan.

Schranze Schrokken
Wa kunne die manne toch ónbesnutst ligge te schranze, wór laote z't. Wat kunnen die kinderen toch ontzettend schrokken, hoe kunnen ze het op.

Schraol Karig

És ge meej 'n schraol inkomme moet lèève dan zén krûmmeltjes ók bróód. Als je met een karig inkomen moet leven dan zijn kruimeltjes ook brood.

Schraole Magere
Ge kunt meej schraol hand toch nog wél ne schraole hérring eete, begrép'te? Je kunt met schrale handen toch nog wel een magere haring eten, begrijp je?

Schreuwe Huilen
Ge moet nie schreuwe ménneke, ik zal'ler gaauw 'n plôster ópplékke èn dan is't bèèter. Je moet niet huilen kind, ik zal er vlug een pleister opplakken en dan is het beter.

Schrieks Schuin
Die mènse wór dég'get oover héd die woone hier schrieks teegenooover in dé gróót hûis. Die mensen waar je het over hebt die wonen hier schuin tegenover in dat grote huis.

Schrii'vet Schrijf het
Schrii'vet mér óp uwwen bûik, dan kun'det meej'jew hèm ûtvèège. Schrijf het maar op je buik, dan kun je het met je hemd uitvegen. Je kunt er naar fluiten.

Schriive Schrijven
Sjónge, jónge, gi moet toch 's wa bèèter liire schriive, zó'iet kan niemes lèèze. Sjonge, jongen, jij moet toch eens wat beter leren schrijven, zoiets kan niemand lezen.

Schriiverke Geelgors
Vruuger wónde'ner in de bràème wél'les ne schriiverke, mér nouw zie'de ze nie mér. Vroeger woonde er in de bramen wel eens een geelgors, maar nu zie je ze niet meer.

Schud Schud
Schud mér in m'n pèt, dan zuuk ik 't thûis wél út. Schud meer in mijn pet dan zoek ik het thuis wel uit. Ik snap er niets van.

Schûft Schuift
Héij schûft 't ze veul meugelek óp 'n ander, mér zélf is'sie ók nie ze zûiver óp de graod. Hij schuift het zoveel mogelijk op een ander, maar zelf is hij ook niet zuiver op de graad.

Schûif Lade
T'is dik gemak zó'n gróóte schûif ónder 't tôffelblad, hil't eetgetûg lit'ter in. Het is dikwijls makkelijk zo'n grote lade onder het tafelblad, alle bestek ligt erin.

Schûif Schuif
Schûif mér ôn, ge hét toch niks te verlètte. Schuif maar aan, je hebt toch niets te verliezen. Kom er toch bijzitten, je hebt toch tijd genoeg.

Schûile Schuilen

Hôd'de nog moete schûile tuun ge de érdbeejzies ô'n't zètte word, of viel't meej? Had je nog moeten schuilen toen je de aardbeien aan het planten was, of viel het mee?

Schûim Schuim

Ójt zie'de ô'n de zee van dé schûim óp't wôtter ligge, hil flatse vliege 't strand óp. Ooit zie je aan de zee schuim op het water liggen, grote vlokken vliegen het strand op.

Schûns Scheef

Dé tûrf schöpke in Nittersel hêng'ter vórt schûns bè, dé mieterd urdaogs in mekaor. Dat turfschuurtje in Netersel hangt er voort scheef bij, dat valt binnenkort in elkaar.

Schûnse Losbol

T'is ne schûnse mér héij kan hiil ôrrege möpkas vertèlle daor hit'tie veul sjoeche van. Het is 'n losbol maar hij kan heel aardige grapjes vertellen daar heeft hij verstand van.

Schup Spade

Meej de schup wèrreke is nog zwaor wéérk èn zeeker és ge dé nie gewènd zé. Met de spade werken is nog zwaar werk en zeker als je dat niet gewend bent.

Schupstoel Schopstoel

Óp ne schupstoel zitte. Op een schopstoel zitten. Zijn baan hangt aan een zijden draadje.

Sebiet Meteen

Ik kom sebiet ik zéij meej dees geklóój zó goed és klaor èn dan kom ik 'r ô'n. Ik kom meteen ik ben met dit akkefietje zo goed als klaar en dan kom ik eraan.

Sechrénneg Humeurig

Wa zéd'de toch sechrénneg, hék'kew iet misdôn of is'ser iet meej't lief messchien? Wat ben je toch humeurig, heb ik je iets misdaan of is er iets met je lief misschien?

Sechriin Nurks

Un sechriin zit dik alliin, daor wulle de miste mènse niks meej te maoke hébbe. Een nurks zit meestal alleen, daar willen de meeste mensen niets mee te maken hebben.

Séffes Dadelijk

Ik zal dé séffes wél éfkes doen, mér nouw moet ik urst 'n ander kerwaoj klaore. Ik zal dat dadelijk wel even doen, maar nu moet ik eerst een ander karwei klaren.

Segaore Sigaren

Segaore hé'k nog nójt gerókt, dé was tuun miir vur aauw mènse. Sigaren heb ik nog nooit gerookt, dat was toen meer iets voor oude mensen.

Segrètte Sigaretten

Segrètte róóke duu'jek al féfteg jaor, mér'tis niks wérd èn ók nog veuls te duur. Sigaretten roken doe ik al vijftig jaar, maar het is niet goed en ook nog veel te duur.

Sekuur Precies

Dé's sekuur wéérk dé zie ik wél, daor zén m'n óóge nie goedzat vur, ik zie dé nie mér. Dat is precies werk dat zie ik wel, daar zijn mijn ogen te slecht voor, ik zie dat niet meer.

Seldaot Soldaat

Ur zén nog jóng manne die nog seldaot wulle worre, ik snap nie was'se daor in zien. Er zijn nog jongeren die nog soldaat willen worden, ik snap niet wat ze daar in zien.

Sémmele Zeuren

Wa kan dé mènse toch sémmele, ze wul van alles mér wit zéllef nie wa. Wat kan dat vrouwtje toch zeuren, ze wil van alles maar weet zelf niet wat.

Sémmelkónt Zeur

Un sémmelkónt of -trien moet én zal snébbele, és'ser niemes is vat ze d'n tèllefóón. Een zeur moet en zal kletsen, als er niemand is pakt ze de telefoon.

Sénds Sinds

Sénds dé óngeluk hit'tie nie mér gereje meej zun'ne waoge, héij dórft nie mér. Sinds dat ongeluk heeft hij niet meer gereden met zijn auto, hij durft niet meer.

Sibbedeeëske Sukkeltje

Un sibbedeeëske is 'n médje wa hiil verleege èn schèùw is, gewóón wa wirreldvrimd. Een sukkeltje is een meisje wat heel verlegen en schuw is, gewoon wat wereldvreemd.

Siekomsa Hetzelfde

Dés van siekomsa. Dat is van hetzelfde. Dat is van hetzelfde laken en pak.

Simklóót Jengelend kind

Ne simklóót is 'n jungske dé um ne niks li te simme, ge wor'ter bekant gék af. Een jengelend kind is een kind dat om niets ligt te huilen, je wordt er bijna gek van.

Simme Jengelen

És kender iet nie meuge wa ze gàère doen, dan gôn ze mér wa zitte te simme. Als de kinderen iets niet mogen wat ze graag doen, dan gaan ze maar wat zitten te jengelen.

Sintjansbeejzie Bosbessen

Wa kun'de plukke meej Sint Jan? Sintjansbeejzie netuurlek, dé's lékker in de strúif. Wat kun je plukken met Sint Jan? bosbessen natuurlijk, dat is lekker in de pannenkoek.

Sintreklaos Sint Nicolaas

Zó dréúg és de kónt van Sintreklaos. Zo droog als de bips van Sint Nicolaas. Erg droog.

Sirriejeus Serieus
Zéd'de gék, ge moet dieje praot nie zó sirriejeus nèmme, die naoj'tew aalté mér wa óp. Ben je mal, je moet zulke praot niet zo serieus nemen, die jut je altijd maar wat op.

Sjamfoettere Mopperen
Lôt'tem toch sjamfoettere, lôt'tem zonne kórf mér ne kiir umschudde. Laat hem toch mopperen, laat hem z'n leed maar een keer vertellen.

Sjapieter Geval
Daor zegde me wa, mér daor hōn'wet nie oover dés 'n hiil ander sjapieter. Daar zeg je me wat, maar daar hadden we het niet over dat is een heel ander geval.

Sjefféúr Chauffeur
És ge ne slók teveul óp héd moet'te teegewórreg ne sjefféúr inschaokele. Als je 'n beetje teveel gedronken hebt moet je nu 'n chauffeur inschakelen.

Sjeklaode Chocolade
Héij hi sjeklaode vingers. Hij heeft chocolade vingers. Hij laat veel uit zijn handen vallen.

Sjeklaoderiip Chocoladereep
Vruuger krid'de wél'les ne kwatta, dé was ne sjeklaoderiip van de kwatta febriek. Vroeger kreeg je wel eens een kwatta, dat was 'n chocoladereep van de kwatta fabriek.

Sjeloers Jaloers
Ge moet nie zó sjeloers zén óp 'n ander, de mènse kunne bèèter sjeloers zén óp èùw. Je moet niet zo jaloers zijn op een ander, de mensen kunnen beter jaloers zijn op jou.

Sjeniire Schamen
Ge hoeft'tew aojge nèrges vur te sjeniire, 't li nie òn èùw, trèk'ket'tew nie òn. Je hoeft je zelf nergens voor te schamen, het ligt niet aan jou, trek het je niet aan.

Sjuust Juist
Wanniir iet goed is zègge ze dé't sjuust is, dan kun'de meej'jew wéérk durgôn. Wanneer iets goed is zeggen ze dat het juist is, dan kun je met je werk doorgaan.

Slag oover kiir Tekens
Meej't kónkoers woow'wet pérđ nie oover de schans, héij liep'per slag oover kiir néffe. Met het concours wou het paard niet over de hindernis, hij liep er telkens langs.

Slaog Slaag
Slaog kriige lék hóój. Slaag krijgen als hooi. Een flinke aframmeling krijgen.

Slaoge Slaan

Ge meugd nie slaoge héd'de dé gehurd, anders zal ik èùw 's in de dónker kaast zètte. Je mag niet slaan heb je dat gehoord, anders zal ik jou eens in de donkere kast zetten.

Slaoj Sla
Slaoj meej aojer bè de érpel is m'n kōsje, daor kunne ze me blèèj meej maoke. Sla met eieren bij de aardappelen is mijn kostje, daar kunnen ze me mee verwennen.

Slaojdóós Traag iemand
Wa is't toch 'n slaojdóós, ge kun'ter nie meej vórt, t'is zund. Wat is het toch een traag iemand, je kan er niets mee beginnen, het is jammer.

Slaojpáéchteg Lijzig
Wa kan dé méns toch slaojpáéchteg praote, ge zót'ter van in slaop valle. Wat kan die vrouw toch lijzig praten, je zou er van in slaap vallen.

Slaope Slapen
Ge meugd gerust zitte te slaope, mér van dé gesnōrk daor wor ik nie goed van. Je mag gerust zitten te slapen, maar van dat gesnurk daar word ik niet goed van.

Slébberke Slabbetje
Ge moet dieje kléene 'n slébberke òn doen, wan'tie zit te zīivere èn te smorse. Je moet dat kind een slabbetje aan doen, want het zit te kwijlen en te morsen.

Sléécht trug Slecht terug
Wa goed wèg is, kōmt nie sléécht trug. Wat goed weg is, komt niet slecht terug. Van wat men lekker vind, wordt men niet ziek.

Slééchte Slechte
Ut zén slééchte érpel, ze zén glaozeg èn ze blómme nog nie al héd'det gāere. Het zijn slechte aardappelen, ze zijn glazig en ze bloemen nog niet al zou je het willen.

Sléffe Sloffen
Vat'tew voet óp, lig'ter ammel te sléffe, ge zé toch gin aauw ménneke. Neem je voeten op, wat kun je toch sloffen, je bent toch geen oud mannetje.

Slékke Slakken
De slékke frèète in d'n hof alles af, wa moet ik daor nouw toch wir meej begiene? De slakken vreten in de tuin alles op, wat moet ik daar nu toch weer mee beginnen?

Sleméúr Zorgen
Lôt ze mér pertéije, meej die manne héd'de gin sleméúr, daor héd'de gin umkiike nô. Laat ze maar met rust, met die kinderen heb je geen zorgen, daar hoeft je niet naar om te kijken.

Sléntert Slentert
De jeugd die sléntert wa af és ge dé zie èn ze maone dé alles vórt mag teegewórreg. De jeugd

die slentert wat af als je dat ziet en ze menen dat alles mag tegenwoordig.

Sléúj Sloten
Um zówa èlleken ékker li wél ne slóót, al bè al moet'te nogal wa sléúj vèège. Om zowat elke akker ligt wel een sloot, al bij al moet je nogal wat sloten vegen.

Slichmès Kapmes
Vergét'tew slichmès nie és ge wa mutserd moet gôn maoke vur d'n oove. Vergeet je kapmes niet als je wat takkenbossen moet gaan maken voor de oven.

Slierep Slurpen
Wa zéd'de toch ôn't slierepe, duu 's gewóón èn drinkt dur of ge haauwt mér óp. Wat ben je toch aan het slurpen, doe eens normaal en drink door of je houdt maar op.

Sliik Slijk
De zwôllewkes zitte ammel in't sliik, ze gôn daor d'r nèsje meej métsele. De zwaluwen zitten allemaal in de modder, ze gaan daar hun nestje mee bouwen.

Sliip Sleep
Bè die trèùwpertèj hôj de brûid zóó'ne lange sliip, zó lang hé'k die nog nie gezien. Bij die trouwpartij had de bruid zo'n lange sleep, zo lang heb ik die nog nooit gezien

Slipperbôntje Glijbaantje
Ês't ijs leej din de jóng 'n slipperbôntje maoke wór ze kósse slippere. Als het ijs leed gingen de kinderen een glijbaantje maken waar ze konden glijden.

Slóbbere Schrokken
Váérekés meuge dur'ren bak leeg slóbbere, és mènse dé zóó duun is't nie zó schón. Varkens mogen hun bak leeg schrokken, als mensen dat zo doen is het niet netjes.

Slôd'de Sla je
Bè de urstvolgende straot slôd'de links af, dan kom'de óp de rééchte wèg óp hûis ôn. Bij de eerstvolgende straat sla je linksaf, dan kom je op de rechte weg naar huis.

Slôn Slaan
Ês'ser geslôn moet worre dan duu'wik dé wél, mér ge meugd hillemôl nie slôn. Als er geslagen moet worden dan doe ik dat wel, maar je mag helemaal niet slaan.

Slóóre Kool
In de lénte zie'de de slóóre bloeje, daor zette ze dan biejkaste nêr vur d'n hónneg. In de lente zie je de kool bloeien, daar zette ze dan bijenkasten bij voor de honing.

Slôpkaomer Slaapkamer

Vruuger hóng'er 'n wéijwôttersvat in èlleke slôpkaomer mér dé's verleeje tiid. Vroeger hing er 'n wijwatervat in elke slaapkamer maar dat is verleden tijd.

Slôpt Slaapt
Twii geloove óp iin kusse, daor slôpt d'n duuvel tusse. Twee geloven op een kussen, daar slaapt de duivel tussen. Gemengde huwelijken mislukken veelal.

Slörpt Slurpt
Héij slörpt mér wa ôn, dé hébbe ze hum thûis nójt af kunne liire dènk ik. Hij slurpt maar wat aan, dat hebben ze hem thuis nooit af kunnen leren denk ik.

Slufkes Slofjes
Swénters saoves duun de manne slufkes ôn, dé's lékker wáérem zègge ze. 's Winters 's avonds doen de kinderen pantoffeltjes aan, dat is lekker warm zeggen ze.

Smèèr Vetvlek
Ge héd wa smèèr in'new kliir zitte, wór héd'de dé nouw toch wir vandôn gehôld? Je hebt een vetvlek in je kleding zitten, waar heb je dat nu toch weer vandaan gehaald

Smèère Smeren
"Wit'te wa zund is ?" booter ôn'new kónt smèère én zéllef dréúg bróód eete. "weet je wat zonde is ?" boter aan je bips smeren en zelf droog brood eten. Dat is dus echtzonde.

Smééreges 's Morgens
Smééreges is't kèlleg, dé héd'de deezen tiid van't jaor, 't blé gin zómmer. 's Morgens is het kil, dat heb je in deze tijd van het jaar, het blijft geen zomer.

Smérlap Viezerik
Ne smérlap kan z'n hand nie thûishaauwe èn dé zulle ze'm nouw wél'les afliire. Een viezerik kan zijn handen niet thuishouden en dat zullen ze hem nu wel 'ns afleren.

Smérrege Smerige
Ne smérrege waoge daor wulle de jóng nog wél'les wa goeje raod ópschriive. Een smerige auto daar willen de kinderen nog wel eens wat goede raad opschrijven.

Smiechel Smiecht
Ês'se smiechel teege'new zègge, dan zit dé nie goed meej èùw, dé moet'te verandere. Als ze smiecht tegen je zeggen, dan is het niet goed met je, dat moet je veranderen.

Smiespele Fluisteren
Die méskes zitte te smiespele, dé mag niemes hurre, 't zal wél méijdepraot zén. Die meisjes zitten te fluisteren, dat mag niemand horen, het zal wel tienerpraat zijn.

Smoel Bek
Van iemes die ne gróóte mónnd hi zègge ze wél'les dét'tie 'n gróóte smoel hi. Van iemand die brutaal is zeggen ze wel eens dat hij een grote bek heeft.

Smoesje Smoes
Ut smoesje is goed mér't prôtje deugt nie. De smoes is goed maar het praatje deugt niet. Alle naar voren gebrachte smoesjes worden niet geloofd.

Smôkt Smaakt
Ut eete dé smôkt me niks, ik dènk dé'k iet onder de leej héb of iet verkiirds gegeete. Het eten dat smaakt me niet, ik denk dat ik iets mankeer of iets verkeerd gegeten heb.

Smorse Morsen
Meej wôtter smorse dés't liest wat'tie duu, és'sie wôtter zie is'sie ôn de gang. Met water morsen dat is het liefste wat hij doet, als hij water ziet is hij aan 't spelen.

Smorskónt Slons
De smorskónt hôj 'n paor wéndaojer óp't kerpèt laote valle, dé was 'n smérreghéij. die slons had een paar windeieren op het tapijt laten vallen, dat was 'n viezigheid.

Smorst Verbrast
Iemes die meej z'n géld gójt, daor zègge de mènse van dét'tie'jer meej smorst. Iemand die met zijn geld smijt, daar zegt men van dat hij het verbrast.

Snaachts 's Nachts
Snaachs moet'te slaope anders is't nie goed, dan lig'de ammel mér te draoje. 's Nachts moet je slapen anders is het niet goed, dan lig je al maar te woelen.

Snaauwneus Knorrepot
Dé's 'n snaauwneus d'n dieje. Dat is een knorrepot die daar, Dat is een moperaar.

Snébbeltje Mondje
Dé snébbeltje sti nójt stil ze bliive mér téttere èn vraoge, ze wulle alles weete. Dat mondje staat nooit stil ze blijven maar babbelen en vragen, ze willen alles weten.

Sneej Plak. Kerf
Un sneej bróód of 'n sneej in'new hand is wél iet anders, mér't schriive is't zélfde. Een plak brood of een kerf in je hand is wel iets anders, maar het schrijven is hetzelfde.

Sneejke Sneetje
Dé's krék in't sneejeke. Dat is net in het sneetje. Dat komt toch goed uit, en precies op tijd.

Sneeval Jenever
Sneeval, dôr lus'tie wél pap van, dé's 'n zûipschûit, t'is zund van de mènse. Jenever, daar

lust hij wel pap van, dat is een zuipschuit, het is jammer van die man.

Snéije Snijden
Ge kunt gin twii rugge snéije út iin váereke. Je kan geen twee ruggen snijden uit één varken. Je moet niet vragen wat niet mogelijk is.

Sneuj Jammer
T'is wél sneuj vur'rew, mér alles is wèg, ge hôt iir hier moete zén. Het is wel jammer voor je, maar alles is weg, je had eerder hier moeten zijn.

Sneuwbûij Sneeuwvui
We wôrre ónderweege nog krék in die fèlle sneuwbûij, ge zaagt gin hand vur óóge. We waren onderweg nog precies in die hevige sneeuwvui, je zag geen hand voor ogen.

Snierereke Geluid uit pijp
És iemes 'n piip rókt èn't môkt gelûid meej't inhaole, dan noeme ze dé snierereke. Als iemand 'n pijp rookt en 't maakt geluid bij 't inhaleren, dat noemen ze "snierereke"

Snipperbónne Snijbonen
Ik hôj dees jaor snipperbónne gezèt mér't zén ander bónne, ik zal'les riklemiire. Ik had dit jaar snijbonen gepoot maar het zijn andere ik zal eens reclameren.

Snips Krap
Dé kliijke is zó'mér óp z'n snips gemôkt, 't zat mér amperkes in de stof die ik hôj. Dat kleedje is wat aan de krappe kant gemaakt, het zat maar amper in de stof die ik had.

Snóffe Snotteren
Zit'ter nie zó te snóffe, vat ne zakdoek èn snut'tew neus út, gebrûk'tew fesoen. Zit er niet zo te snotteren, neem een zakdoek en snuit je neus, houd je fatsoen.

Snóffels Anjers
Die snóffels die ge in'new'wen hof hét, die ruuke me toch lékker, óngeléufelek. Die anjers die je in je tuin hebt die ruiken heel lekker, ongelooflijk.

Snotaop Kwajongen
És ge vruuger nô de liigere school góngt, dan wor'de al unnen hille snotaop. Als je vroeger naar de lagere school ging, dan was je een hele snotjongen.

Snotbèlle Kwajongens
Wa zén't toch snotbèlle, ze moete toch ók aalté wa ûthaole, és'se de kans kriige. Het zijn toch kwajongens, ze moeten toch altijd wel iets uithalen, als ze de kans krijgen.

Snotbèlle Snotneuzen
Vruuger hôn kénder snotbèlle, teegewórreg hébbe snotbèlle kénder. Vroeger hadden de kinderen snotneuzen, nu hebben de snotneuzen kinderen. De wereld verandert vlug.

Snothannes Pestkop

D'r zit bè die club ne snothannes tusse èn die is de zaak aalté òn't verzieke. Er zit bij die club een kwajongen tussen en die is de zaak altijd aan het verzieken.

Snuffelkes Anjers

Iederiin moes van die snuffelkes in d'n tûin hébbe, al was't mér vur de ruuk. Iedereen moest van die kleine anjers in de tuin hebben, al was het maar voor de reuk.

Snûift Snuift

Ês ge ût veul duskes snûift, wit'te nie krék van wèlk dé ge moet nieze. Als je uit veel doosjes snuift, weet je niet precies van welk je moet niezen. Met velen de liefde bedrijven en dan niet weten wie de vader is van het kind.

Snutte Snuiten

Nummer èlf zègge ze teege 'n kiendje die nójt van iemeze snutte geliird hi. Nummer elf zeggen ze tegen een kind dat nooit van iemand snuiten heeft geleerd.

Snuut Snuit

Un snuut dé's miir 't geziecht van 'n váéreke, al zègge ze 't ók wél van mènse. Een snuit is meer het gezicht van een varken, al zegge ze het ook wel van mensen.

Snuutje Kusje

Grutje zeej vruuger teege mén, van èùw krijg ik zeeker wél 'n lékker snuutje? Opoe zei vroeger tegen mij, van jou krijg ik zeker wel een lekker kusje?

Soepéúgskes Traanoogjes

Hi dieje klééne van éij tenaacht soepéúgskes gekreege, wa zoow dé nouw wir zén? Heeft dat kind van jullie vannacht traanoogjes gekregen, wat zou dat nu weer zijn?

Sökskes Sokjes

Sökskes braoje vur de kléén manne dé's nouw krék wéérk vur de ooma's. Sokjes breien voor de kleine kinderen dat is nu net een werkje voor de oma's.

Sómwèèle Sometijds

Ik wor sómwèèle nie goed van die druktes in de straot, 't zit'ter gereegeld verstoppt. Ik word somtijds niet goed van die drukte in de straat, het verkeer zit er regelmatig vast.

Soodemieter (hiite) Heetgebakerd iemand

Ut is zón'nen hiite soodemieter, dég'ger de érpel óp kunt kooke. Het is zo'n heetgebakerd iemand, dat je er de aardappelen op kunt koken. Hij is wel zeer heetgebakerd.

Spaojer Spitter

D'n hof umspaoje dé gi nog krék, mér nen èchte spaojer zal ik nójt worre. De tuin ompspitten dat

gaat nog net, maar een echte spitter zal ik nooit worden.

Spaore Sparen

Wénneg laoje én zuutjes vaore, duu kaor én pérd spaore. Weinig opladen en zachtjes rijden, doet kar en paard sparen. Zachtjes aan dan breekt het lijntje niet.

Spatse Drukte

Die kan um ne niks spatse maoke, die is wiidhènnè ooverspanne zód'de zègge. Die kan om niets toch een drukte maken, die is bijna overspannen zou je zeggen.

Spèkzwôrdjes Zwoerdjes

Goej spèk moet'te ût kunne bakke, de zwôrdjes moete bros worre. Goed spek moet je droog kunnen bakken, de zwoerdjes moeten knapperig worden.

Spél Diarree

De kalver zén òn't spél, dé moet gaauw verandere anders gee'get fout. De kalveren zijn aan de diarree, dat moet vlug veranderen anders gaat het mis.

Spèn'ter Spant er

Ut spèn'ter nogal, dé héd'de és'ser veul van die manne bè mekaor zén, mér ze zén zuut. Het spant er nogal, dat heb je als er veel kinderen bij elkaar zijn, maar ze zijn braaf.

Speule Spelen

Gô nouw 's gaauw speule manne, ge héd hier al langgenóg rónggehange, schiet óp. Ga nu eens vlug spelen kinderen, je hebt hier al lang genoeg rondgehangen, schiet op.

Speule Werken

Héij kan meej smaok veul nôr binne speule, es'-sie èrregend óp 'n fist is. Hij kan met smaak veel naar binnen werken, als hij ergens op een feest is.

Spèùwe Overgeven

Ês kéndèr ziek zén of iet verkiirds gegeete hébbe moete ze wél'les spèùwe. Als kinderen ziek zijn of iets verkeerd gegeten hebben moeten ze wel eens overgeven.

Spèùwmuur Spouwmuur

Vruuger moes 'n spèùwmuur oope zén, mér nouw frotte ze'r iet in vur de wérmtè. Vroeger moest een spouwmuur open zijn, maar nu duwen ze er iets in voor de warmte.

Spien Spande

Héij spien de pàèrd in èn we reeje wèg, we hèn't goed getroffe meej't wiir. Hij spande de paarden in en we reden weg, we hadden 't goed getroffen met het weer.

Spienôzzie Spinazie

Van spienôzzie daor wor'de stéerek van, we hân'nem dan ók aalté in d'n hof stôn. Van spinazie word je sterk, we hadden er dan ook altijd in de moestuin staan.

Spierke trèkke Loten

We zulle spierke trèkke. We zullen er om loten.

Spierse Spatten

Ge moet nie zó spierse, ik héb m'n pôsbèste kliir ôn èn die wul ik zûiver haauwe. Je moet niet zo spatten, ik heb mijn paasbeste kleding aan en die wil ik netjes houden.

Spierse Spugen

Héij wul wél brûin spierse, mér ginnen tebak knaauwe. Hij wil bruin spugen, maar geen tabak kauwen. Hij wil wel de geneugten maar niet de ongemakken.

Spiike Spaken

Ik héb lést 'n paor spiike út m'n fiets gereje, tuun begós'sie inins te zwaddere. Ik heb laatst een paar spaken uit mijn fiets gereden, toen begon ze ineens te zwieren.

Spiit Spijt

Is de bie dur'ren angel kwiit, dan stéereft ze gaauw van spiit. Is de bij haar angel kwijt, dan sterft ze vlug van spijt. Niet te vlug je laatste kruit verschieten.

Spiit af Spijt van

Ge moet aalté zörrege dég'ger lôtter gin spiit af krécht, dan lèèf'de gelukkeger. Je moet altijd zorgen dat je er later geen spijt van krijgt, dan leef je gelukkiger.

Spiklôssiemop Speculaasje

Un spiklôssiemop dé git'ter aalté wél in, dé lust bekant iederiin wél bè 'n tas koffie. Een speculaasje dat gaat er altijd wel in, dat lust bijna iedereen wel bij een kop koffie.

Spiksplinternuww Gloednieuw

Iet wa spiksplinternuww is moet'te in iire haauwe, dan héd'der lang plezier van. Iets wat gloednieuw is moet je in ere houden, dan heb je er lang plezier van.

Spinnekoppe Spinnenwebben

Ge moet de spinnekoppe 's afdoen want dé's deezen tiid zówa èlleken dag nóddeg. Je moet de spinnenwebben eens afdoen want dat in is deze tijd zowat elke dag nodig.

Spit Pijn in de lenden

Óót kréd'de zómér inins 'n stèekende pént in'new lénde, és't nie oovergi héd'det spit. Ooit krijg je plotseling 'n stekende pijn in je lenden, als het niet overgaat heb je het spit.

Splitje Spleetje

Zèt de déúr óp 'n splitje, dan hoef ik nie óp és de kénder daolek komme. Zet de deur op 'n kier, dan

hoef ik niet op te staan als de kinderen dadelijk komen.

Spoeje Haasten

Ik héb me heeveg moete spoeje um óp tiid hier te zén, 't liep út de klaauwe. Ik heb me ontzettend moeten haasten om op tijd hier te zijn, het liep uit de hand.

Spolle Hollen

Iemes die hôsteg is die begient al gaauw te spolle, héij kan bèèter iir van hûis gôn. Iemand die haastig is die begint al vlug te hollen, hij kan beter op tijd vertrekken.

Spolle Spartelen

Kiendjes in de wieg kunne d'r aojge blóót spolle, daor moet'te óp lètte és't kaaauw is. Kindjes in de wieg kunnen zichzelf bloot spartelen, daar moet je op letten als 't koud is.

Sprèèkbéúrt Spreekbeurt

Ik zal wél'les wa bè mekaor zuuke és gèèj 'n sprèèkbéúrt moet maoke vur de school. Ik zal wel eens wat bij elkaar zoeken als jij een spreekbeurt moet maken voor school.

Sprèèkwóórd Spreekwoord

Ut sprèèkwóórd zi "dik of dun of dur 'n duukske" ge hoe'vet mér te zègge. Het spreekwoord zegt "dik of dun of door een doekje" je hoeft het maar te zeggen.

Spréés Expres

Héij hi dé spréés kepot gemôkt, héij kós nie veele dét'tie zó'iet zéllef nie hôj, de pûitóór. Hij heeft 't expres stuk gemaakt, hij was jaloers omdat hij 't zelf niet had, de pestkop.

Sprèk'te Spreek je

És ge iet gemôkt wult hébbe dan sprèk'te iet af èn dan begiene ze'r ôn. Als je iets gemaakt wil hebben dan spreek je iets af en dan beginnen ze er aan.

Sprèkt Spreekt

Dé duu'wek vur èuww, dé sprèkt vanéijges, ik duu dé wéerek ók nog 's ne kiir gàère. Dat doe ik voor jou, dat spreekt van zelf, ik doe dat werk ook nog eens een keer graag.

Springe Aan

Die kan munne jóngste bók wél springe. Die kan mijn jongste bok nog wel aan. Die slag kan ik met m'n laagste kaart wel ophalen.

Springe Springen

Springe of baoje. Springen of lopen. Kiezen of delen.

Spruwwe Spreeuwen

Ik zéij meej gewèld kiirze ôn't plukke geweest, de spruwwe bliive'ner nie mér af. Ik ben inderhaast kersen aan het plukken geweest, de spreeuwen bleven er niet vanaf.

Spûit Spuitje
Ik zéij lèst 'n spûit weezen haole, vur de sûiker, dé moet'te wél in de gaote haauwe. Ik ben laatst 'n spuitje gaan halen, voor de suiker, dat moet je wel in het oog houden.

Spulketier Speelkwartier
Ónder 't spulketier zén de kéndér ôn't knikkere, dé kömt èllek jaor wir trug. In het speelkwartier zijn de kinderen aan het knikkeren, dat komt elk jaar weer terug.

Spulplôts Speelplaats
De spulplôts is te kléén vur zó'n bérziej kéndér én'ner komme'ner gereegeld miir bè. De speelplaats is te klein voor zoveel kinderen en er komen er nog steeds meer bij.

Spult Speelt
T'is of'fer d'n duuvel mee spult. Het is of er de duivel mee speelt. Als er telkens iets mislukt.

Spurrie Spurrie
Héij zie zó zwart, dég'ge wél spurrie in z'n órre zód kunne zaoje. Hij ziet zo zwart, dat je wel spurrie in zijn oren zou kunnen zaaien. Die heeft wel eens een grote wasbeurt nodig.

Spurriekoej Zieke koe
Héij kwam meej nen oovervólle kreuge ôngekróóje mér'rie hiigde lék 'n spurriekoej. Hij kwam met een overvolle kruiwagen aangereden maar hij hijgde als een zieke koe.

Staauw Schare
És de koej gemólleke moete worre dan gi hil de staauw óp de stal ôn. Als de koeien gemolken moeten worden dan gaat de hele schare op de stal aan.

Staauwe Aandringen
Duu nie zó hôsteg, lig'ter ammel te staauwe, 't zal wél óptiid klaorkomme. Doe niet zo haastig, je moet niet zo aandringen, 't zal wel op tijd klaar zijn.

Staauwe Drijven
Ge moet de koej nog van de gróóte waoj nô de kléén staauwe, want de groes is óp. Je moet de koeien nog van de grote weide naar de kleine drijven, want het gras is op.

Stamp Stampot
Ne goeje pot stamp is nójt wèg, of ie nouw van sprûtjes of spienôzzie is. Een goede pan stampot is nooit weg, of hij nu van spruitjes of spinazie is.

Stampe Schoppen
Dieje klééne zeej teege dieje gróóte, ik zal'lew 's ónder 'w kónt stampe, verveelóór. Un klein kind zei tegen 'n grote jongen, ik zal je eens onder je kont schoppen, pestbuil.

Staal Recht

Héd'de schrik, 'w haor stôn zó staol óp uwwwe kop. Heb je schrik, je haren staan zo recht op je hoofd. Gezegd tegen iemand die zijn haar had vergeten te kammen.

Staal Recht
D'n dieje is aalté staol teege d'n draod in. Die man is altijd recht tegen de draad in. Die man is altijd en overal tegen.

Staal Steile
És iemes nie van nen haos gedèkt is wor'ret nóót ginne rappe, al hit'tie nog zó'n staol órre. Als iemand niet van een haas gedekt is wordt het nooit geen vlugge, al heeft hij nog zó'n steile oren. Als je de talenten niet hebt kun je van alles proberen, maar dan lukt het niet.

Staal umhóg Steil omhoog
Dieje wèg daor kósse we nie teegenóp fietse, die góng me toch staol umhóóg. Die weg daar konden we niet tegenop fietsen, die ging me toch te steil omhoog.

Staopels Stapels
Staopels boeke laage'ner óp de rómmelmért, ge zó't zègge wór bliive die ammel. Stapels boeken lagen er op de rommelmarkt, je zou zeggen waar blijven die allemaal.

Start Staart
Iemes óp zunne start trappe. Iemand op zijn staart trappen. Iemand beledigen.

Start Staart
És't oover de koej is kan't ók oover de start. Als het over de koe is kan het ook over de staart. De echte moeilijkheden zijn voorbij, de rest komt vanzelf.

Startbintje Stuitje
Ik zéij me van de wèk óp m'n kónt gevalle, tuun hé'k m'n startbintje goed gestóóte. Ik ben van de week op m'n bips gevallen, toen heb ik m'n stuitje goed bezeerd.

Stéchele Bekvechten
Wa kunne die kéndér toch stéchele meej mekaor, uwweg èn aalté zén'ze ôn't eezele. Wat kunnen die kinderen toch bekvechten met elkaar, eeuwig en altijd zijn ze vervelend.

Stèèksleutels Steeksleutels
Vur veul sleutelwéérk héd'de stèèksleutels nóddég èn anders var'te nen èngelse sleutel. Voor veel sleutelwerk heb je steeksleutels nodig en anders neem je een baco.

Stéérefhûis Sterfhuis
Ut zén ammel koste óp't stéérefhûis. Het zijn allemaal kosten op het sterfhuis. Die kosten hebben geen enkel nut.

Stéijf Stijf

Jóng én gezwak, drie meej gemak, oud én stéijf én nog gin wéijf. Jong en lenig, drie met gemak, oud en stijf en nog geen wijf. Jeugdige overmoed.

Stékskes Lucifers
Ik zéij m'n stékskes vergeete, héd'de gi'r bè, want ik wul m'n segaor ônstooke. Ik ben mijn lucifers vergeten, heb jij er bij je, want ik wil mijn sigaar aansteken.

Stèkt Steekt
Héij stèkt in gin goej vél. Hij steekt in geen goed vel. Hij is niet gezond.

Stèlles Moeite
De schoole hébbe hil'wa stèlles meej de jeugd van nouw, ze maone dés'se alles meuge. De scholen hebben heel wat moeite met de jeugd van nu, ze menen dat ze alles mogen.

Stèlles Trammelant
We hébbe'ner veul stèlles meej gehad. We hebben er veel trammelant mee gehad. Het is een heel gedoe geweest.

Stérappel Sterappels
Sterappel zén út d'n tiid, 't wôrre lékker appel èn zó'wa hillemôl róój van binne. Sterappels zijn uit de tijd, 't waren lekkere appels en bijna helemaal rood van binnen.

Steuke Aanmoedigen
Teegenhaauwe is steuke. Tegenhouden is aanmoedigen. Tegenhouden heeft meestal het tegengestelde effect.

Steuke Opruien
Ge moet ze nie steuke want dé wèrkt nie, dan góóje ze de kónt teege de krib. Je moet ze niet opruien want dat werkt niet, dan worden ze opstandig.

Steune Kreunen
Héij li aalté mér wa te steune, és't zó érg is moet'tie nô d'n dokter gôn. Hij is altijd maar wat aan het kreunen, als het zo erg is moet hij naar de dokter gaan.

Sti Staat
Ut sti hier in m'n buukske wèlk pléntje dé't was, t'is 'n sóórt déijstel. Het staat hier in mijn boekje welk plantje dat het was, het is een soort distel.

Stiebeugels Stijgbeugels
Héd'der de stiebeugels al ópligge dan zéd'de zeeker hôst wèg, gôd'de wiit wèg? Heb je de stijgbeugels er al op liggen dan ben je zeker bijna weg, ga je ver weg?

Stiekem Onverwachts
We zén nog stiekem laot thûis. We zijn nog onverwacht laat thuis.

Stigkop Stijfkop

Wan'ne stigkop toch, héij woow nouw toch gin kanten óp, nie hót of nie haar. Wat een stijfkop toch, hij wou nu toch geen kant op, niet rechts of niet links.

Stik Helemaal
Wa zit'te daor toch stik alliin, komt bè d'n gróóten hóóp zitte, dé's veul plezierreger. Wat zit je daar toch helemaal alleen, komt bij de rest zitten, dat is veel prettiger.

Stikke Stikken
Ikke, ikke, ikke én de réést kan stikke. Ik, ik, ik en de rest kan stikken. Ieder voor zich en de rest kan me gestolen worden.

Stillekes Stilletjes
Héij is nog út jaor stillekes. Hij is nog uit het jaar stilletjes. Hij is nog echt ouderwets.

Stillekesôn Rustiger aan
Gi hoe'vet niks mér te tèlle, nouw kun'de ók vórt wa stillekesôn doen. Jij hoeft je niet meer druk te maken, nu kun je voortaan wat rustiger aan doen.

Stillekesôn Stilaan
Ut wordt stillekesôn tiid um nôr hûis te gôn, 't begient al dónker te worre. Het wordt langzamerhand tijd om naar huis te gaan, het begint al donker te worden.

Stintjes Steentjes
De stintjes óp't platdak die zén gruuu geworre, daor kun'de zeeker niks teegen doen? De steentjes op het platdak die zijn groen geworden, daar kun je zeker niets aan doen?

Stóbbere Sturen
We zulle die manne 's nôr hûis stóbbere, ze ligge ammel te soodemietere. We zullen die jongens eens naar huis sturen, zij zijn steeds aan het klieren.

Stóbbert Stoft
Ut moet nog 's rèègene want 't stóbbert gruuwelek, alles wor'ter vuil af. Het moet nog eens regenen want het stoft ontzettend, alles wordt er vies van.

Stökske Stokje
Ôn't énd van de hèg snéij'de aalté nog wél 'n stökske. Aan het einde van de haag snij je altijd nog wel een stokje. Gezegd van vrijgezel die toch nog trouwt op latere leeftijd, onverwachte late meevaller.

Stôlp Stolp
Ge moet nie zóó'n stûipe ûthaole, daolek lô'te diejen aauwe glaoze stôlp kepot valle. Je moet geen capriolen uithalen, dadelijk laat je die oude glazen stolp stuk vallen.

Stóm Dom

Héij is te stóm um vur d'n duuvel te danse. Hij is te dom om voor de duivel te dansen. Hij is zeer dom.

Stôn Staan
Dé zaod moet'te dun zaoje anders kömt 't zó dik stôn és haor óp n'n hond. Dat zaad moet je dun zaaïen anders komt het zo dicht staan als haren op een hond.

Stôndebins Meteen
Héij kwam binne èn leej stôndebins út wór't oover góng èn wèg was'sie wir. Hij kwam binnen en legde meteen uit waar het over ging en weg was hij weer.

Stónne Stonden
Ze stónne daor zómér wa nô't panneraama te kiike, tuun'ter inins 'n reejkélfke út de rèùweg-héij wègspróng. Ze stonden daar zomaar wat naar het panorama te kijken, toen er ineens een reekalfje uit de ruigte wegsprong.

Stooke Blozen
Ge hoeft nie zó te stooke, of stôd'de messchien te liege, dé's nèrges nie vur nóddég. Je hoeft niet zo te blozen, of sta je misschien te liegen, dat is nergens voor nodig.

Stóómmôlderéije Stoomgemalen
Nô de wéndmeules wiere'ner stóómmôlderéije gebaauwd, afgekort zin ze 't stóóm. Na de windmolens werden er stoommaalterijen gebouwd, afgekort zei men 't "stoom".

Stóómzûivelfebriek Stoomzuivelfabriek
Um dé stóómzûivelfebriek 'n te lang wóórd was zin ze ók mér kortwèg 't stóóm. Om dat stoomzuivelfabriek een te lang woord was zeiden ze ook kortweg het "stoom".

Stóóte Stoten
Z'n aojge stóóte duu iederiin wél'les, mér aauw mènse stóóte der aojge dikker. Zich bezeren doet iedereen wel eens, maar oude mensen stoten zichzelf dikwijls.

Störreme Stormen
Hiil veul störreme duu'get hier nie, mér daor hoeve we ók nie óp te bestôn. Heel veel stormen doet het hier niet, maar daar hoeven we ook niet op staan te kijken.

Strant Brutaal
Die manne zén strant, ze hébbe thûis nie geliird mi ander rèèkening te haauwe. Die jongens zijn brutaal, ze hebben thuis niet geleerd met anderen rekening te houden.

Strante Brutale
Ne strante hi de halleve wérreld. Een brutaal iemand heeft de halve wereld. Een brutale egoïst neemt de halve wereld en schaamt zich nergens voor.

Straot Straat
Lullek in de wieg is schón óp straot. Lelijk in de wieg is mooi op straat. Lelijke baby, mooie tiener.

Straotstiin Straatstenen
Urst kós'te ne staone pot ôn de straotstiin nie kwiit én nouw zén ze wir géld wérd. Vroeger kon je een keulse pot een de straatstenen niet kwijt en nu zijn ze weer geld waard.

Streekels Spenen
Die koej hi goej streekels, daor héd'de nog haauwvaast ôn, duu ze mér scheffiëre. Die koe heeft goede spenen, daar heb je nog houvast aan, ben er maar zuinig op.

Streen Streng
D'r laoge nog mér 'n paor vaol lépkés stof én 'n streen gôrre in d'n útverkóóp. Er lagen nog maar een paar vale lapjes textiel en 'n streng garen in de uitverkoop.

Streene Onhebbelijk
Wa zéd'de wir ôn't streene, és ge niks anders kunt, dan kun'de bèèter tebèd gôn. Wat ben je weer onhebbelijk, als je niets anders kan, dan kun je beter naar bed gaan.

Stréúje Strooien
Ge kunt óp alle slékke gin zout stréúje. Je kan op alle slakken geen zout strooien. Je moet niet overal een punt van maken.

Stréúpe Stropen
Stréúpe was vruuger 'n verzèt, nouw schiete ze meej grof geschut alles kepot wat'ter is. Stropen was vroeger een hobby, nu schieten ze met grof geschut alles dood wat er is.

Striemeláéchteg Strompelend
Diejen aauwe mènse die lupt toch striemeláéchteg, héij zal van de biin afgeraoke. Die oude man die loopt toch strompelend, hij zal van de been af geraken.

Striemele Wankelen
És ge'w èvewiecht nie kunt haauwe begien'de te striemele, dan is't klóóte meej'jew. Als je, je evenwicht niet kunt houden begin je te wankelen, dan is het niet goed met je.

Striike Strijken
Ik héb ginnen tiid um meej éij te gôn fietse, ik wul vendaog de waas nog striike. Ik heb geen tijd om met jullie te gaan fietsen, ik wil vandaag de was nog strijken.

Strikdaas Stropdas
És ik érreges 'n heekel ôn héb dan is't wél ôn ne strikdaas, mér aaventoe moet hèt. Als ik ergens een hekel aan heb dan is het wel aan een stropdas, maar soms moet het.

Strikke Vangen

Ge zul'ter ginne vètte kaoter ôn strikke. Je zal er geen vette kater aan vangen. Je zal er niet veel beter van worden.

Stripke Streepje

Bè héur lup'ter 'n stripke dur. Bij haar loopt er een streepje door. Zij is niet helemaal normaal.

Strónt Stront

Strónt wie hit'tew gescheete. Stront wie heeft je gescheten. Zich voornamer voordoen als zijn afkomst eigenlijk is.

Stróój Stro

Bôs is bôs al is't ménneke van stróój. Baas is baas al is het mannetje van stro. Je moet naar je baas luisteren, ook al is hij nog zo ondeskundig.

Stróójspierkes Strohalmpjes

Spierke trèkke din we meeje stróójspierkes die nie éffe lang wôrre, de langste won. Strootje trekken deden we met strohalmpjes die niet even lang waren, de langste won.

Stróóm Beek

Vruuger góngé we zwèmmé in de stróóm bè tiste kolk, dôr was't wôtter hil wa dieper. Vroeger gingen we zwemmen in de beek bij tiste kolk, daar was het water veel dieper.

Stróóm Elektriciteit

Zónder stróóm sti alles stil, ge kunt dan nog ginne koffié mér maoke. Zonder elektriciteit staat alles stil, je kunt dan nog geen koffie meer zetten.

Stróóm Stroom

Ês d'n dónder slu in n'n dorren bóóm, rèège'net iederen dag ne vólle stróóm. Als de bliksem slaat in een dorre boom, regent het elke dag een volle stroom. Weerspreuk

Strûfkes Pannekoekjes

De kléénkénder zén'der zot óp dé'k t'r plakke strûfkes kom bakke. De kleinkinderen zijn er gek op dat ik ter plaatse pannenkoekjes kom bakken.

Strumke Beekje

Un strumke is in de lóóp van jaore óntstôn dur't wôtter wa zun'ne wèg zocht. Een beekje is in de loop der jaren ontstaan door het water wat zijn weg zocht.

Stûipe Stuipen

We gerôkte in peniek tuun dieje klééne van óns de stûipe kriig, mér't viel meeje. We geraakten in paniek toen een kind van ons de stuipen kreeg, maar het viel mee.

Stûite Prijzen

Ik moet stûite oover dé wéérk wag'ge hier gedôn hét, 't zie'ter goed út. Ik moet je prijzen over het werk wat je hier hebt gedaan, het ziet er prima uit.

Stûiver Stuiver

Die kan wél óp ne stûiver pisse. Hij kan wel op een stuiver plassen. Die man is zeer gierig.

Stûivers Stuivers

Vruuger wôrre'ner van die vierkante nikkele stûivers, mér die zé al lang út d'n tiid. Vroeger waren er van die vierkante nikkelen stuivers, maar die zijn al lang uit de tijd.

Stuul Stoelen

Ge zult strak tusse twii stuul in d'aase valle. Je zal straks tussen twee stoelen in de as vallen. Je zult straks nog het nakijken hebben.

Stuultjesbónne Stambonen

Vur staokbónne héd'de bónstaoke nóddég, stuultjesbónne hébbe gin stuultje nóddég. Voor stokbonen heb je bonenstaken nodig, stambonen hebben geen stoeltje nodig.

Stuultjesbónne Stambonen

Ge héd stuultjesbónne én staokbónne, meeje rand én zónder, gróót én kléén. Je hebt stambonen en stokbonen en bonen met en zonder rand, grote en kleine.

Stuurrie Schommel

In èlleke spultûin is'ser nog wél 'n stuurrie, daor is aalté wél liefhébberèèj vur. In elke speeltuin is er nog wel een schommel, daar is altijd wel animo voor.

Sûiker Suiker

Meeje sûiker én booter kun'de ne strónt nog wél lékker maoke. Met suiker en boter kun je een stront nog wel lekker maken. Gezegd tegen iemand die teveel lekkers op zijn boterham strooit.

Sûikerpeejkes Suiker peen

Ge héd van die groffe koejpeeje vur't vee, de sûikerpeejkes wôrre vur de mènse. Je hebt van die winterwortelen voor het vee, de suikerworteltjes waren voor de mensen.

Sukkelàèr Sukkelaar

Ês ge nie mér óp of nér kunt zéd'de ne sukkelàèr, dan is't lèève nie veul mér. Als je niet meer op of neer kunt ben je een sukkelaar, dan is het leven niet veel meer.

Swirs kante Beide kanten

Taonenôn dees hofpédje héd'de ôn swirs kante 'n palmbuske stôn. Aan het einde van dit tuinpad heb je aan beide kanten een palmboompje staan.

T

T'is wa gescheete Het stelt niets voor

T'is nog al wa gescheete. Het is nogal wat gescheten. Het stelt niets voor.

T'n blakke Te voorschijn

Héij hee'get lang teege gehaauwe mér nouw zal'lie'jer meej ten blakke moete komme. Hij heeft het lang tegen gehouden maar nu zal hij er mee te voorschijn moeten komen.

Tabbernaokel Tabernakel
Ze hi 'n schón tabbernaokel. Ze heeft een mooi tabernakel. Ze heeft mooie boezem.

Taone Bekaf
Ik zéij taone, ik gôj'jer éfkes bè zitte want dé haauw ik zóó nie langer vol. Ik ben bekaf, ik ga er even bij zitten want dat houd ik zo niet langer vol.

Taone Einde
Ik gôj oover dees pédje kûire, és ik taone zéij kom ik mér wir trug. Ik ga over dit paadje kuieren, als ik aan 't einde ben kom ik maar weer terug.

Taonen ôssem Buiten adem
Ik zéij taonen ôssem. Ik ben buiten adem. Ik ben doodmoe.

Taovend Vanavond
Taovend kôm'ter volk, mér dé's nie érg, daor paaste géij ók wél tusse. Vanavond komt er visite, maar dat is niet erg, daar passen jullie ook wel tussen.

Tas Kop
Lus'te 'n tas koffië of teej, d're is nog zat hörre, ge kunt gerust meejdoen. Blijf je een kop koffië of thee, er is nog genoeg hoor, je kunt gerust meedoen.

Te kiir gôn Tekeergaan
Héij góng zó te kiir, dét'ter de hónd gin bróód van lusse. Hij ging zo tekeer dat er de honden geen brood van lusten. Hij was razend, hij ging te keer als een bezetene.

Te pérđ Te paard
Ziektes komme te pérđ en gôn te voet. Ziekten komen te paard en vertrekken te voet. Ziekten zijn er zo, maar het duurt lang voor ze weg zijn.

Tédzat Alle tijd
És die immel zit dan hit'tie tédzat, dan git'tie van de urste baauw nie bizzé. Als die eenmaal zit dan heeft hij alle tijd, dan gaat hij voor de eerste steekvlieg niet lopen.

Tédzat Tijd genoeg
Tédzat kómt aalté te laot. Tijd genoeg komt altijd te laat. Iemand die tijd genoeg heeft en toch nooit op tijd komt.

Teege 't regéúr in Tegen de regels in
Zé toch nie zó teegen't regéúr in. Ben toch niet zo tegen de draad in. Ben toch niet zo tegen de regels in.

Teege strop in Tegendraads

D'n dieje die is aalté teege strop in, daor kun'de gin rééchte voor meej ploege. Die man die is altijd tegendraads, daar kun je geen kant mee op.

Teegenhaauwe Tegenhouden
Drie dinger kun'de nie teegenhaauwe: 'n koej die bist, nen boer die't vaon draogt én 'n meid die wul trèuwe. Drie dingen kun je niet tegenhouden: 'n koe die rent, 'n boer die de vlag draagt en 'n meisje dat wil trouwen. Sommige dingen zijn niet tegen te houden.

Teegesaoves Tegen de avond
We tróóje teegesaoves ôn, 't wier 'n dónker lócht én't begós ónbesnutst te waoje. We gingen tegen de avond naar huis, het werd donker en het begon ontzettend te waaïen.

Teegewórreg Tegenwoordig
Die maastespélle meug'de teegewórreg nie mér meejnemme, dan kréd'de 'n percées. Dennennaalden mag je tegenwoordig niet meer meenemen, dan krijg je een proces.

Teej Thee
Aauw mènse din me toch 'n zjats rómme bè d'n teej, 't was miir rómme mi teej. Oude mensen deden een flinke scheut melk in de thee, het was meer melk met thee.

Teejbloeme Muurbloemen
Teejbloeme gebrúkte ze vruuger um teej van te zètte, dé was goed vur'rew blaos. Muurbloemen gebruikten ze vroeger om thee van te zetten, dat was goed voor de blaas.

Tèèk Teek
És ge dur 'n tèèk zé gebeete dan kun'det bèst éfkes nô d'n dokter gôn. Als je door een teek gebeten bent dan kun je het beste even naar de dokter gaan.

Tegoej Extra goed
We zulle d'n hof 's tegoej ónderhande vatte, 't groeijt vórt dur mekaor hènne. We zullen de tuin eens een grote beurt geven, het groeit nu door elkaar heen.

Tegoejertrèuw Te goeder trouw
Héij hôj dé hiil ónnéúzel én tegoejertrèuw vórtvertèld mér dé hôj nouw nie gemeuge. Hij had dat heel onschuldig en te goeder trouw gezegd maar dat had nu net niet gemogen.

Tèl'ler óp Reken er op
Ik tèl'ler óp dég'ge me komt héllepe, és ik begien meej m'n hûis óp te knappe. Ik reken er op dat je me komt helpen, als ik begin met de renovatie van mijn huis.

Tèld Rekent
Óns moeder die zi dés'ser óp tèld, dé de hil femielie óp hun fist kómt. Mijn moeder die zei

dat ze er op rekt, dat de hele familie op hun feest komt.

Tèlle Rekenen
Zéd'dew knikkers wir òn't tèle jónge èn héd'de ze wir gewónne of héd'de verspuld? Ben je, je knikkers weer aan het tellen kind en heb je weer gewonnen of heb je verloren?

Tèlleke Even
Kunde gi m'n hundje messchien éfkes vaasthaauwe, ik moet 'n tèleke de winkel in. Kun jij mijn hondje misschien even vasthouden, ik moet even de winkel in.

Tèlleviezie Televisie
We lèève wél in de gaauwe jaore mér d'n tèlleviezie lô't veul miezèère zien. We leven wel in de gouden jaren maar de televisie laat veel ellende zien.

Temaate Tomaten
De moeierskónt woow perseej 'n kuukske mér kriig van d'r tante 'n paor temaate. Het verwende kind wilde beslist 'n koekje maar kreeg van haar tante 'n paar tomaten.

Tenaacht Vannacht
Tenaacht zéij ik èrges van wakker geschoote, mér ik weet nie wa't geweest is. Vannacht ben ik ergens van wakker geschrokken, maar ik weet niet wat het geweest is.

Teréécht Terecht
Mik bakke dé gi nie zónder gèst, és ge dé nie hét, kóm'ter niks van teréécht. Witbrood bakken gaat niet zonder gist, als je dat niet hebt, komt er niets van terecht.

Ternô Erna
És ge daor meej klaor zé dan moet'te ternô nog bódschappe gôn doen. Als je daar mee klaar bent dan moet je daarna nog boodschappen gaan doen.

Térreng Tuberculose
Tuun'nek aachtien was hé'k de térreng gehad, dur'nao zéij'jek nójt mér ziek geweest. Toen ik achttien was heb ik tuberculose gehad, daarna ben ik nooit meer ziek geweest.

Terwélle Intussen
Gôt'ter éfkes zitte èn vat terwélle 'n kóm wáéreme koffië, dé's lékker meej kaauw wiir. Ga er even zitten en neem intussen een kop warme koffie, dat is lekker met koud weer.

Tés Tas
Vergét'tew tés nie és ge bódschappe moet gôn doen, anders kun'det nie draoge. Vergeet je tas niet als je boodschappen gaat doen, anders kun je het niet dragen.

Tés Zak

Iederiin is nog nie vréijgèèveg al hit'tie veul géld in z'n tés, gléú'vet mér nie. Iedereen is nog niet vrijgevig al heeft hij veel geld op zak, geloof het maar niet.

Téttert Kwebbelt
Dé jungske dé téttert mér dur, és ge hum lang oover de vloer héd wor'der zot van. Dat kind dat kwebbelt maar door, als je hem lang in huis hebt word je er gek van.

Teule Poten
Ik moet urst nog wa teule vur ik òn iet anders begien, anders blé dé wir ligge. Ik moet eerst nog wat poten voor ik aan iets anders begin, anders schiet het erbij in.

Tevéld gôn Op uit gaan
Ik zal'les tevéld gôn. Ik zal er eens op uit gaan. Er op uit gaan om wat te regelen, te kopen of meisje aan de haak te slaan.

Tevurre Tevoren
Van tevurre héd'de nog mér veul wéérek meej zó'n fist, daor hé'k wél wa schrik af. Van tevoren heb je nog maar veel werk met zo'n feest, daar heb ik wel wat schrik van.

Thûis Thuis
Ge meugt óp 'n ander wél hóngèr kriige, és ge thûis mér komt eete. Je mag op een ander wel honger krijgen, als je thuis maar komt eten. Een getrouwde man mag wel knipogen naar de meiden, maar verder moet hij niet gaan.

Tiengebój Handen
Mi 'w tiengebój kun'de hil wa vaast haauwe, és ge die nie hô't kós'te niks begiene. Met je handen kun je heel wat vast houden, als je die niet had kon je niets beginnen.

Tierse Plagen
Ge moet dé hundje wa òn de kètting li, nie aalté ligge te tierse és'ger néffe komt. Je moet dat hondje wat aan de ketting ligt, niet altijd plagen als je er langs komt.

Tiest Hoofd
Kónnes, knikker of tiest t'is ammel krék 't zélfde, um nog mér nie te praote van kop. Kanis, knikker of tiest het is één pot nat, om nog maar niet te praten van hoofd.

Tiet Kip
Vruuger was 'n kiep nog 'n tiet, mér daor beduule ze teegewórreg hiil iet anders meej. Vroeger was een kip nog een "tiet", maar daar bedoelen ze nu heel iets anders mee.

Tietaojer Kippeneieren
Tietaojer kun'de vur van alles èn nog wa gebrûike èn dôrbè viin ik ze nog lékker ók. Kippeneieren kun je voor veel dingen gebruiken en daarbij vind ik ze nog lekker ook.

- Tiid nóddeg** Tijd nodig
Goej wéerek hi tiid nóddeg. Goed werk heeft tijd nodig. Werd gezegd door iemand die in andermans ogen te langzaam werkte.
- Tiin** Teen
Iemes nen dórre út zonnen tiin trèkke. Iemand een doren uit zijn teen trekken. Iemand uit de moeilijkheden helpen.
- Timmes** Vergiet
Ge moet die érte éfkes in d'n timmes doen want die moete nog wa útleeke. Je moet die erwten even in het vergiet doen want die moeten nog wat uitlekken.
- Timper** Beslag
Strûif bakke duu'jek mistal zéllef, mér óns vraauw die môkt d'n timper. Pannenkoeken bakken doe ik meestal zelf, maar mijn vrouw die maakt het beslag.
- Tipbûltje** Puntzakje
Vruuger kriig'de in de winkel nog 'n tipbûltje meej snoepkes of knickers és reklaome. Vroeger kreeg je in de winkel een puntzakje met snoepjes of knickers als reclame.
- Tisse** Boos wachten
Héij zat me dôr toch te tisse, héij woow nô hûis mér 'r góng gin mènes meej. Hij zat me daar toch boos te wachten, hij wilde naar huis maar er ging niemand mee.
- Tisse** Ongerust te maken
Zéd'der ónderhand, ik zat al 'n uur te tisse, ge zód toch óp tiid komme. Ben je daar eindelijk, ik zat al een uur in de zenuwen, je zou toch op tijd komen.
- Tjannek** Kauw
És 'n kaauw tam gemôkt is dan hiet'tie ók anders, dan is't vórt nen tjannek. Als een kauw tam gemaakt is dan heet ze ook anders, dan is het voortaan een "tjannek"
- Tjoep'tew** Trippelt je
Diejen tjannek die tjoep'tew d'n hillen dag aachternao, zó tam is'sie geworre. Die tamme kauw die trippelt je de hele dag achterna, zo tam is ze geworden.
- Toch nat** Toch nat
Nie gepist én toch nat. Niet geplast en toch nat. De schuld krijgen en toch de dader niet zijn.
- Todhóóp** Bed
Ik héb kaauw, ik zit ammel te rèère, zoow ik nie bèèter nô munne todhóóp kunne gôn? Ik heb het koud, ik zit almaar te rillen, zou ik niet beter naar bed kunnen gaan?
- Toement** Najaarsgras
De lèste sneej groes die'se maojde dé noemde ze d'n toement, nouw hur'de dé nie mér. De laatste snede gras die ze maaiden dat noemden ze najaarsgras, nu hoor je dat niet meer.
- Toepertoew** Maar raak
Dé duu mér toepertoew. Dat doet maar raak. Iemand kan hen van de wijs brengen.
- Toerlezjoer** Feestronde
Óp zonne toerlezjoer zén. Op zijn feestronde zijn. Er op uit zijn om feest te vieren.
- Toete** Tuiten
M'n órre die begiene te toete, zé toch's éfkes stil, anders wor ik nog zot. Mijn oren die beginnen te tuiten, ben toch eens even stil, ik wordt er nog gek van.
- Toew daor ôn toew** Tot daar aan toe
Dé is dan nog toew daor ôn toew. Dat is dan nog tot daar aan toe. Dat kan er dan nog mee door.
- Toewgebónde** Dichtgebonden
D'r worre wél miir zakke toewgebónde, die nie vol zén. Er worden wel meer zakken dichtgebonden, die niet vol zijn. Er wordt wel meer half werk geleverd.
- Toewkömt** Toekomt
Ut pérd dé de haover toewkömt, die krét'tem nie. Het paard dat de haver toekomt, die krijgt het niet. De pluim die men verdiend gaat dikwijls naar de verkeerde.
- Toewpertoew** Onophoudelijk
Ze dèùwde toepertoew vlis in't worstmesjien, ik kós de dáerm nie ôngehòld kriige. Ze duwde onophoudelijk vlees in de worstmachine, ik kon de darmen niet aangehaald krijgen.
- Tôffel** Tafel
Meej z'n alle ôn de tôffel èn dan 't iin stéérk verhaol nô't ander, dé hi wél wa. Met z'n allen om de tafel en dan het ene sterke verhaal na 't andere, dat heeft wel iets.
- Tók** Tijdje
Ik zéij muug, ik gôj nen tók te bed, daor knap'te van óp zègge ze aalté. Ik ben moe, ik ga een tijdje naar bed, daar knap je van op zeggen ze altijd.
- Tölleke** Kleine tol
Zó'n kléén tölleke is mistal 'n zwiptölleke, dôr moes'te meej 't zwipke teegenôn. Zo'n kleine tol is meestal een zweeptol, daar moest je met het zweepje tegenaan.
- Tón** Ton
Kring um de zón, wôtter in de tón. Kring om de zon, water in de ton. Een kring om de zon, brengt regen.
- Tóóm** Toom
Die zóg hi nen hille tóóm bagge, t'is 'n schón geziecht al die kléén kuuskes. Die zeug heeft een

flinke toom biggen, het is een mooi gezicht al die kleine biggetjes.

Toot Gezicht
Ze sloege'nem óp zunnen toot. Ze sloegen hem op zijn gezicht.

Toote Punten
Ge moet'tew aojge nie stóóte ôn die toote die daor útstèèke, dé kan lullek ônkomme. Je moet je niet bezeren aan die punten die daar uitsteken, dat kan hard aankomen.

Tórres Torens
Héij kan gin vrimde tórres zien. Hij kan geen vreemde torens zien. Weet zich niet te gedragen in een andere omgeving.

Tórteldûfkes Verliefden
Tusse die tórteldûfkes was't toch 'n witteghéij die gôn nie út'in zóó te zien. Tussen die verliefden was het dik aan die gaan niet uit elkaar zo te zien.

Trakke Treuzelen
Ês de kénder nôr bèd moete zitte ze nog wa te trakke, iedere kiir is't iet anders. Als de kinderen naar bed moeten zitten ze te treuzelen, telkens verzinnen ze iets anders.

Traktemènt Zakgeld
Mi de kèrmus góng'de zó'mér wa Toerlezjoere nèt zó'lang toew'dew traktemènt óp was. Met de kermis ging je zomaar wat uit, net zolang totdat je zakgeld op was.

Traone Tranen
Ês ge ècht veul verdriet héd dan hoeft'dew aojge vur'rew traone nie te schaome Als je veel verdriet hebt dan hoeft je, je voor je tranen niet te schamen.

Trap Trap
Zéd'de van d'n trap geróld? Ben je van de trap gerold. Gezegd tegen iemand die zijn haar nogal kort heeft laten knippen.

Trappiire Betrappen
Die kôjjóng die dé èlleke kiir verinnewiire, die moesse ze ne kiir trappiire. Die bengels die dat telkens vernielen, die moesten ze op 'n keer eens betrappen.

Tree'dem Trap je hem
Ês ge oover d'n duuvel prôt, tree'dem óp zunne start. Als je over de duivel praat, trap je hem op zijn staart. Iemand komt binnen, terwijl men net over hem sprak.

Treeje Lopen
Moet'te de die zien treeje. Moet je die meid zien lopen. Zij heeft er een stevige tred in.

Treeje Wandelen
Ik gôj nog 'n éijndje treeje, ik blijf nie zó hiil lang wèg, ik maak 'n kléén rundje. Ik ga een

eindje wandelen, ik blijf niet zo heel lang weg, ik maak een klein rondje.

Trèk Tocht
Wa snotter'de toch, héd'de tenaacht blóót geleege of op d'n trèk gestôn? Wat snotter je toch, heb je vannacht bloot gelegen of op de tocht gestaan? Je bent flink verkouden, heb je vannacht bloot gelegen of op de tocht gestaan?

Trèkáéchteg Tochtig
Stit'ter èrreges 'n déur oope, t'is hier trèkáéchteg, of zéij ik nie goed messchien? Staat er ergens een deur open, het tocht hier, of ben ik niet lekker misschien?

Trèkt Lijkt
Ge hoeft nie te vraoge van wie'n dét'ter dé innen is, héij trèkt krék óp zun'ne vôdder. Je hoeft niet te vragen van wie dat er een is, hij lijkt precies op zijn vader.

Trèkzak Accordeon
Mónnieka of trèkzak meziek daor lûster ik nog mér gàère hènne, dé's ôrrege meziek. Accordeon of trek harmonica muziek die hoor ik graag, dat is leuke muziek.

Trèuwe Trouwen
Gôdde géij trèuwe, daor hé'k niks van gehurd, is't al korts of duur'et nog éfkes. Gaan jullie trouwen, daar heb ik niets van gehoord, is 't al vlug of duurt het nog even.

Trèuwste Ongeveer
Duu die ton mér trèuwste vol meej kieppevoejer dan kunne we wir lang hènne. Doe die ton maar ongeveer vol met kippenvoer dan kunnen we weer lang vooruit.

Trubbeleg Rumoerig
Daor hé'k d'n aord nie mér, t'is'ser aalté zó trubbeleg èn ik verstôj giman mér. Daar heb ik geen aard meer, het is er altijd zo rumoerig en ik versta niemand meer.

Trubbels Moeilijkheden
De femielie wordt stillekes oud èn dan begiene de trubbels meej de gezóndhéij. De familie wordt stilaan oud en dan beginnen de moeilijkheden met de gezondheid.

Trug Terug
Komt nog mér'res trug és de maon drie tooten hi. Kom nog maar eens terug als de maan drie punten heeft. Spaar je moeite en ga niet terug, het heeft geen zin.

Trugdoen Kleineren
Ge moet'tem nie zó trugdoen, héij duu wat'tie kan èn veul meug'de nie verwôchte. Je moet hem niet zo kleineren, hij doet wat hij kan en meer mag je niet verwachten.

Trughaole Terughalen

Z'n haor trughaole. Zijn haar terughalen. Wraak nemen.

Trugkomme Terugkomen
Meej de start tusse de biin is'sie vertrokke, die zal wél nie mér trugkomme. Met de staart tussen de benen is hij vertrokken, die zal wel niet meer terug komen.

Trugûtgôn Achteruitgaan
We hoope dé't meej onze gezóndhéij goed blé gôn èn déw'we nie trugûtgôn. We hopen dat 't met onze gezondheid goed blijft gaan en dat we niet achteruitgaan.

Trugviine Terug vinden
Iet wèglègge is iin mér iet trugviine is twii, 'n vaaste plak is't gemakste. Iets wegleggen is één maar iets terugvinden is twee, een vaste plek is het makkelijkste.

Trûij Trui
Ês ge gô fietse zoow ik 'n trûij ôndoen és ik èùw was, t'is verdimmese kaauwe wénd. Als je gaat fietsen zou ik een trui aandoen als ik jou was, het is venijnig koude wind.

Trulle Rollen
Ge moet die bolle nie zó hard góóje, ge moet'zer zachjes teegenôn laote trulle. Je moet die ballen niet zo hard gooien, je moet ze er zachtjes tegenaan laten rollen.

Truuk Truck
Aachter nen truuk hurd nen óplègger èn die zie'de mér zat és ge óp de baon zit. Achter een truck hoort een oplegger en die zie je veel als je veel op de weg zit.

Truukse Kneepje
Héij hi toch wél wir iin of ander truukse bedôcht um aachter de wôrhéij te komme. Hij heeft toch wel weer een of ander kneepje bedacht om achter de waarheid te komen.

Tuffe Spugen
Zit'te gi daor te tuffe, tuffe dé's nie netjes hur'de dé, ik wul dé nójt mér zien. Zit je daar te spugen, spugen dat is niet netjes hoor je dat, ik wil dat nooit meer zien.

Tûin Tuin
D'n hof is onzen tûin èn um onzen tûin sti nen tûin, kunde géij dé allemôl vollege? De hof is onze tuin en om onze tuin staat een haag, kunnen jullie dat allemaal volgen?

Tûir Tuier
De geit moet nog óp d'n tûir gezèt worre, ik héb binne gin groes mér. De geit moet nog op de tuier gezet worden, ik heb in de stal geen gras meer.

Tûitele Sjacheren

Wa kan'nie toch tûitele, héij zal't wél liire, dé hit'tie van d'n aauwe zoow't nie? Wat kan hij toch sjacheren, hij zal het wel leren, dat heeft hij van z'n vader.

Tunneke Tonnetje
Un vôtje of tunneke bier, moet'ter bè 'n fisje leeg gezoope worre. Een vaatje of tonnetje bier, moet er op een feestje leeg gedronken worden.

Tûrf Turf
Vruuger stókte ze d'n tûrf óp, nouw stréúje ze d'n tûrf tusse de bloeme. Vroeger stookten ze de turf op, nu strooien ze de turf tussen de bloemen.

Tussenbaoje Tussenbeide
Ge zét intéts tussenbaoje gekomme, nouw hee'get z'n gerééchteghéij gehad. Je bent bijtijds tussenbeide gekomen, nu heeft het zijn gerechtigheid gehad.

Tuu lèst Laatst
Tuu lést was't 'n tobberèj, d'n inne nô d'n andere wier ziek, we wiesse nie wa't was. Laatst was het een getob, de een na de ander werd ziek en we wisten niet wat het was.

Tuun Toen
Wit'te nog tuun ik jónk was hôj ik nog nen hillen bós haor dé zód'de nouw nie zègge. Weet je nog toen ik jong was had ik nog een hele pluk haar dat zou je nu niet zeggen.

Tuuw Tot
De kèrmus is van zaoterdays smiddeg's tuuw déstag saoves èn dé's lang zat. De kermis is van zaterdag 's middags tot dinsdag 's avonds en dat is lang genoeg.

Tuuw'dé Totdat
Ik zal dé zólang doen tuuw'dé héij 't oover kan nèmme, dan zuukt héij't wél wéijer út. Ik zal dat zolang doen totdat hij het over kan nemen, dan zoekt hij het verder wel uit.

Twéllef Twaalf
Tuuw twéllef uure meug'de ópbliive umdég'ge braaf geweest zé èn mééerege vrèj zé. Tot twaalf uur mag je opblijven omdat je braaf geweest bent en morgen vrij hebt.

Twidde Tweede
D'n urste kiir is't nie gelukt mér de twidde kiir hit'tie z'n réijbewéijs wél gehôld. De eerste keer is het niet gelukt maar de tweede keer heeft hij zijn rijbewijs wel gehaald.

Twiddes Als tweede
Ik was'ser al vruug hènne gegôn, mér ik was wél twiddes, 't was al útverkocht. Ik was er al vroeg heen gegaan, maar ik kwam wel tweedes, het was al uitverkocht.

Twii Twee

Ês 'n goej begien 't halve wéerek is, hoef'de mér twii kirres te begiene. Als een goed begin het halve werk is, hoef je maar twee keer te beginnen. Doe het dus meteen goed.

U

Ûir Uier

Die koej die hi 'n schón strakke ûir, daor kun'de nog wa van verwôchte. Die koe die heeft een mooie strakke uier, daar kun je nog wat van verwachten.

Ûiterlek Uiterlijk

Ês ge de naom héd nen bók te zén dan zul'de ûiterlek wél bókkeg ooverkomme. Als je de naam hebt een bok te zijn dan zal je uiterlijk wel koppig overkomen.

Uksel Jeuk

Ês ge uksel héd dan meug'de krabbe zègge ze dan, mér'tis wél nie zó plezierreg. Als je jeuk hebt dan mag je krabben zeggen ze dan, maar het is wel niet zo plezierig.

Ûllieje Jullie

Hoe is't meej ûllieje grutvôdder vraoge de mènse ôn de kléénkènder. Hoe is het met die opa van jullie vragen de mensen aan de kleinkinderen.

Ûlskûike Uilskuiken

Wa zéd'de toch 'n ûlskûike, duu nie zó stom èn word 's vur nouw èn aalté wiizer. Wat ben je toch een uilskuiken, doe niet zo dom en word eens voor nu en altijd wijzer.

Um Om

Ge moet meej die pàèrd goed weete um te springe, anders springe ze èuw strak um. Je moet met die paarden goed weten om te gaan, anders springen ze je straks nog om.

Umbliig Omlaag

Lôt die schilderèj mér wa zakke, ze moet nog zeeker nen halve mèèter nôr umbliig. Laat die schilderij maar wat zakken, ze moet nog zeker een halve meter naar omlaag.

Umdég'ge Omdat je

Umdég'ge zó bolstuurreg zé, kun'de niks vurmekaor kriige, daor haauwt niemes van Omdat je zo halsstarrig bent, kun je niets gedaan krijgen, daar houdt niemand van.

Umdét'ter Omdat er

T'is nie umdét'ter gin wéerk is, mér vur èuw zal ik 'n ûtzundering maoke. Het is niet omdat er geen werk is, maar voor jou zal ik een uitzondering maken.

Umdraoje Omdraaien

Meziekplôtjes van vruuger die moes'te èllek hónsgezójk umdraoje, die wôrre zóó óp.

Singeltjes van vroeger die moest je telkens omdraaien, die waren zo uitgespeeld.

Umhébbe Dronken zijn

Ês ge zóó dur gô meej drinke, zul'dem taovend vruug umhébbe, duu mér stillekesôn. Als je zo blijft drinken, zal je vanavond vlug dronken zijn, doe maar kalm aan.

Umhébbe Om hebben

Ge moet saoves vórt iet umhébbe, t'is kaauw vur d'n tiid van't jaor, viin ik. Je moet 's avonds voort iets om hebben, het is koud voor de tijd van het jaar, vind ik.

Umhóg Omhoog

Ês'ser iin koej gi bizze, dan stèèke'ner veul durre start umhóg. Als één koe gaat hollen, dan steken er vele hun staart omhoog. Als er één schaap over de dam is volgen de anderen vanzelf.

Umhóóg Omhoog

Ge zult meej diejen balk umhóóg moete, anders réij'der meej'de waoge teegenôn. Je zal met die balk omhoog moeten, anders rijd je er met je wagen tegenaan.

Umke Oompje

Umke is in't lèève mér alliin gebleeve èn toch zi iederiin umke teege'nem. Oompje is in het leven maar alleen gebleven en toch zegt iedereen oompje tegen hem.

Umkiike Omkijken

Ês ge achter de kiest lóópt, meug'de nie umkiike. Als je achter de kist loopt, mag je niet omkijken. De zaak waarover het gaat moet je in het oog houden.

Ummers Immers

Héij hi ummers aalté wa, dé wies'te van te vurre, és ge die iet vraogt hit'tie wa. Hij heeft immers altijd wat, dat wist je van tevoren, als je die iets vraagt heeft hij iets.

Umtrènt Ongeveer

Daor of daor umtrènt zeej de landmèèter, én'nie lee'jer de lat nog mér'res néffe. Ongeveer daar of daar zei de landmeter, en hij legde er de lat nog maar eens langs.

Urdaogs Binnenkort

De óns zal urdaogs durre kôrf umschudde. Mijn vrouw zal binnenkort hare korf omschudden. Mijn vrouw zal een dezer dagen een kind baren.

Urste Eerste

Kaojkes in de pan dé was 't urste wa we kriige van't paas geslachte váéreke. Kaantjes in de pan dat was het eerste wat we kregen van het pas geslachte varken.

Ût de burries Berries

Ês ge mér nie út de burries valt. Als je maar niet uit de berries valt. Wat ben je toch mager.

Ûténdekek Uiteindelijk
Ûténdekek góngé we, nô veul viive èn zèsse, toch nog meej z'n alle óp vekansie. Uiteindelijk gingen we, na veel vijven en zessen, toch nog met z'n allen op vakantie.

Ûtfieniire Bedenken
Daor moet'te nog's iet óp ùtfieniire, want daor kun'de niks vur gekocht kriige dènk ik. Daar moet je nog eens iets op bedenken, want daar kun je niets voor kopen denk ik.

Ûtfrèete Uitvoeren
Die manne gôn iet ùtfrèete ze zén't òn't besprèèk-e, daor zul'de nog van hurre. Die jongens gaan iets uitvoeren ze zijn het aan 't bespreken, daar zal je nog van horen.

Ûtgefreete Uitgehaald
Dé zal'lie moete besniete, héij hi al dikker zó'iet ùtgefreete, dé blé nie schón stôn. Daar zal hij voor boeten, hij heeft al meermaals zo iets uitgehaald, dat blijft niet duren.

Ûtgemûisd Onverwachts vertrokken
Héij is'ser giesterenaovend stiekem tussen ùtgemûisd, we wôrre'nem inins kwiit. Hij is er gisteravond onverwachts vertrokken, we waren hem ineens kwijt.

Ûtgenaajd Vertrokken
Héij is'ser stiekem ùtgenaajd, héij zal nog wél nô de méijjd gemoete hébbe. Hij is er stiekem vertrokken, hij zal nog wel naar zijn vriendin gemoeten hebben.

Ûtgerakt Uitgejakkerd
Zéd'de ùtgerakt, ik zoow mér'nes iet gôn liire anders is'ter méérege wir néffe. Ben je uitgejakkerd, ik zou maar eens iets gaan leren anders is het morgen weer fout.

Ûtgespanne Ontriefd
Meej 'n kreupel pérđ zéd'de wél goed ùtgespanne, ge kun'tem nog nie mér verkóópe. Met een kreupel paard ben je wel goed ontriefd, je kunt hem nog niet meer verkopen.

Ûtgetèld Uitgeteld
Tuun'nie klaor was meej d'n hof umspaoje was'-sie zó goed és ùtgetèld. Toen hij klaar was met de tuin ompitten was hij zo goed als uitgeteld.

Ûtgevónde Uitgevonden
D'n dieje hee'get zwart gôrre ók nie ùtgevónde. Hij heeft het zwarte garen ook niet uitgevonden. Hij is de snuggerste niet.

Ûtgi Uitgaat
Ût de módde, ùt de frut, ùt de kèrk, mér zólang èùw lémpke mér nie ùt gi. Uit de mode, uit de knoop, uit de kerk, maar zolang jou lampje maar niet uit gaat.

Ûtheule Uithollen

Ge moet die mangelpéej ùtheule, dan kun'der 'n kaorske inzètte vur saoves laot. Je moet die biet uithollen, dan kun je er een kaarsje inzetten voor 's avonds laat.

Ûthólde Uitspookten
Iemes moet gezien hébbe wa die manne daor ùthólde, niemes wul iet zègge. Iemand moet gezien hebben wat die kerels daar uitspookten, niemand vertelt iets.

Ûtkèere Vegen
Ik zal munnen aojgesten hérd wél ùtkèere. Ik zal mijn eigen vloer wel vegen. Ik zal mijn eigen boontjes wel doppen.

Ûtkiike Uitkijken
Zód'de dé wél doen, ik zoow mér ùtkiike dés'sew gin óór ònnaoje. Zou je dat wel doen, ik zou maar uitkijken dat ze je niet bedriegen

Ûtkleeje Uitkleden
Wa is die méijjd maoger, ze kan d'r aojge achter n'n bónstaok ùtkleeje. Wat is dat meisje mager, ze kan zich achter een bonenstok uitkleden. Dat moet wel een lang en dun meisje geweest zijn.

Ûtkuure Uitleven
Daor kun'dew aojge nog's óp ùtkuure, t'is nie zóó'n kléen kerwaojke, t'is nie niks. Daar kun je, je zelf nog eens op uitleven, t'is niet zo'n klein karweitje, het is niet niks.

Ûtliine Uitlenen
Un zôssie én 'n pérđ moet'te nie ùtliine; de zôssie kómt dik én't pérđ dun trug. Een zeis en een paard moet je niet uitlenen; de zeis komt onscherp en het paard mager terug. Sommige dingen moet je niet uitlenen, want er wordt van geprofiteerd.

Ûtmaok Smoes
Wa kepot is kun'de maoke, óót duu'de 'n ander iet òn én dé kun'de nie maoke, daor kun'de ginne ùtmaok vur zuuke. Wat stuk is kun je maken, ooit doe je een ander iets aan en dat kun je niet maken, daar kun je geen smoes voor verzinnen.

Ûtperbiire Uitproberen
Nouw zéd'det wir òn't ùtperbiire, we hébbe èùw wél dur ge wult wir foeffele. Nu ben je het weer aan het uitproberen, we hebben je wel door je wilt weer valsspelen.

Ûtprakkeziire Bedenken
Ge moet iet ùtprakkeziire hoe we dé daor klaor moete kriige, nouw is't nog nie goed. Je moet iets bedenken hoe we dat daar af moeten krijgen, nu is het nog niet goed.

Ûtschèlle Uitschelden
És ge érpel òn't schèlle zé kun'de terwélle ók nog iemes ùtschèlle. Als je aardappelen aan het

schillen bent kun je intussen ook nog iemand uitschelden.

Ûtschiete Uitmesten

D'n boer trok zun'ne aauwe keel òn én góng tuun de váérekeshóój ùtschiete. De boer trok zijn oude kiel aan en ging toen het varkenshok uitmesten.

Ûtsliepe Uitsliepen

Kléén kènder die laage niemes ùt, nii die kunne dé bèèter, die sliepe'new ùt. Kleine kinderen die lachen niemand uit, nee die kunnen dat beter, die sliepen je uit.

Ûtspuule Uitspoelen

Ge moet ne goejen borrel nóójt ùtspuule. Je moet een goede borrel nooit uitspoelen. Wat goed is moet je niet bederven.

Ûtstèèke Uitsteken

Ge moet'tew biin nie wéijer ùtstèèke és't laoke lang is. Je moet je benen niet verder uitsteken dan het laken lang is. Niet meer willen dan mogelijk is.

Ûttevoet Overweg

We gôn saome al jaore óp vekansie, we kunne goed meej mekaor ùttevoet. We gaan al jaren samen op vakantie, we kunnen goed met elkaar overweg.

Ûttrèkke Uittrekken

De vùlleghéij groeijt boove de peejen ùt, die bósse die moet'te mér ùttrèkke. Het onkruid groeit boven de wortelen uit, die pollen moet je maar uittrekken.

Ûtval Uitval

Dé zal d'n ùtval goed moete maoke. Dat zal de uitval goed moeten maken. We zullen maar afwachten en er het beste van hopen.

Ûtwaase Uitwassen

Dé hòd'de bèèter in'new hèm kunne laote, dan wor'der meej ùtwaasse afgeweest. Dat had je beter in je hemd kunnen laten, dan was je er met uitwassen afgeweest. Spreken is zilver, zwijgen is goud, je had dus beter kunnen zwijgen.

Ûtzètte Komen doen

Nii, gi kunt hier niks ùtzètte. Nee, jij kan hier niets komen doen. Nee, ik heb geen werk voor je.

Uur of tiid Uur of tijd

Héij kèkt nôr uur of tiid. Hij kijkt naar uur of tijd. Hij let nooit op de tijd.

Uwweg Eeuwig

Ik zit uwweg én aalté achter de kómpjoeter és ik wir iet nuuws gevonden héb. Ik zit eeuwig en altijd achter de computer als ik weer iets nieuws gevonden heb.

Uwwèg Weg

Munne kammeraod was al 'n uur uwwèg tuun ik daor òn kwam, ik zéij nie mér gegôn. Mijn kameraad was al een uur weg toen ik daar aankwam, ik ben niet meer gegaan.

V

Vaast biine Vast binden

Die koej góng lullek te kiir tuun we ze vaast wón biine, we moesse ónze kant ònkiire. Die koe ging lelijk te keer toen we ze vast wilden binden, we moesten ons verdedigen.

Vaastelaovend Vastenavond

Ge moet vaastelaovend meej vraauwe én pôsse meej de pestóór haauwe. Je moet vasten avond met vrouwen en pasen met de pastoor vieren. De juiste dingen op het juiste moment doen.

Vaastgebónde Vastgebonden

De koej stónne vruuger bè óns nog vaastgebónde òn de zult. De koeien stonden vroeger bij ons nog vastgebonden aan een balk.

Vaastgeleed Beschreven

We hébbe óns hil hébbe èn haauwe vur ins èn vur aalté goed vaastgeleed. We hebben ons hele hebben en houden voor eens en voor altijd goed beschreven.

Vaastgereeje Vastgereden

És ge mi de kaor vaastgereeje zé én't pérð kan't nie trèkke, zul'de zélf moete dèùwe. Als je met de kar vastgereden bent en 't paard kan 't niet trekken, zal je zelf moeten duwen.

Vaasthaauwe Vasthouden

Ut gi nie um't danse mér um't vaasthaauwe. Het gaat niet om het dansen maar om het vasthouden. Het gaat niet om de hoofdzaak maar om de bijkomende zaken.

Váérekeshlaor Weegbree

Váérekeshlaor stôn'ner zat néffe de wèg, t'is ónkruid èn váérekesh voejer is't ók nie. Weegbree groeit er genoeg in de berm, het is onkruid en varkensvoer is het ook niet.

Váérekeshlomp Erg dom

Váérekeshlomp dé's nog lómper és lomp èn dé's hiil lomp, dé viin ik. Erg dom dat is nog dommer dan dom en dat is heel dom, dat vind ik.

Váérekeshstart Varkensstaart

Héij môt dét'tie iet miir is és'ne rééchte váérekeshstart. Hij meent dat hij iets meer is als een rechte varkensstaart. Hij loopt naast zijn schoenen van verwaandheid.

Vàèrs Vaars

Un vâèrs is 'n koej die nog vur d'n urste kiir moet kalleve, dur'nao is'se vâèrs af. Een vaars is een

koe die nog voor de eerste keer moet kalveren, erna is ze kalkkoe af.

Van gin kante Helemaal niet
Die van ginne kant die deuge van gin kante. Die van de andere kant die deugen helemaal niet. De tegenoverstaande partij die deugd helemaal niet.

Van hûis af Van huis af
Ge kun'tem nog mi gin pérd en kaor van hûis af kriige. Je kan hem nog met geen paard en kar van huis af krijgen. Hij is nog met geen stok de deur uit te krijgen.

Van pinneke dun Gierig
T'is'ser inne van pinneke dun. Het is er een van pinnetje dun. Hij is erg gierig.

Van vaore Van verre
És de gróóte de goej worre, dan zaog'de ze al van vaore ! Als de groten de goede waren, dan zag men ze van verre. Van te voren kan men niet zeggen of iemands bedoelingen goed zijn.

Vanaachtere Van achter
De wénd vanaachtere hébbe. De wind van achter hebben. Het gaat hem goed.

Vanéijges Vanzelf
Dé's iet van niks zègge ze dan, és't vanéijges gi, dan lupt alles óp rullekes. Dat is iets van niks zegge ze dan, als het vanzelf gaat, dan loopt alles op rolletjes.

Vanneméérege Vanmorgen
Ik zéij vanneméérege vruug ópgestôn umdé't goej wiir was, mér de zón is al vertrokke. Ik ben vanmorgen vroeg opgestaan omdat het mooi weer was, maar de zon is al weg.

Vaok Slaap
És ge vaok héd dan moet'te tebèd gôn én'ner nie teegenin vééchte, dé verlies'de toch. Als je slaap hebt dan moet je naar bed gaan en er niet tegen in vechten, dat verlies je toch.

Vaore Rijden
Gôd'de wir vaore meej pérd èn kaor, moet'te nog wa van d'n ókst binnen doen? Ga je weer rijden met paard en kar, moet je nog wat van de oogst binnen gaan halen?

Vaore Varen
Ut zal'lew kuntje vaore. Het zal je kontje varen. Dat zal je tegen vallen.

Vaore Verre
Van vaore hé'k gezien dé'ter ne reej liep, die zén zó schèùw die zén zóó wèg. Van verre heb ik gezien dat er 'n ree liep, die zijn zo schuw die zijn zo verdwenen.

Vaort Vaart
Gemak vaort nie lang. Gemak vaart niet lang. Aan gemak ben je zo gewend.

Variejaasie Variatie

Héij wul variejaasie én dörrum git'tie óp z'n dóój gemak hérs en dwérs dur de maast. Hij wil variatie en daarom gaat hij rustig aan kriskras door het bos.

Vat Pakt
Héij vat alles ôn, héij zal'ler wél komme, d'n dieje die wul'ler nog vur wèrreke. Hij neemt pakt alles aan, hij zal er wel komen, die man die wil er nog voor werken.

Vatte Nemen
Ge moet nie alles vatte, 'r zén'ner nog miir die iet wulle, anders is'ser strak niks mér. Je moet niet alles nemen, er zijn nog anderen die iets willen, anders is 't straks op.

Vatte Pakken
Haauwe wag'ge héd én vatte wag'ge kriige kunt. Houden wat je hebt en pakken wat je krijgen kunt. Egoïstisch denken en de anderen laten stikken.

Vééchte Vechten
Vééchte dé's 't kaojste wag'ge kunt doen, ge schiet'ter ók niks meej óp. Vechten dat is het slechtste wat je kunt doen, je schiet er ook niets mee op.

Vèèg Vlugge meid
Dé's un vèèg, ge moet rap zén meej kiike, anders is ze al wir vertrokke. Dat is een vlugge meid, je moet vlug zijn met kijken, anders is ze al weer vertrokken.

Vèège Vegen
We moete de plôts nog vèège, meej die pléntjes verpotte is'ser veul rómmel gevalle. We moeten de stoep nog vegen, met die plantjes verpotten is er veel rommel gevallen.

Vèège'ner Slaan er
Ze vèège'ner meej óp és't hun nie ônsti, blét'ter mér út de buurt. Ze slaan er meteen op als het hen niet aanstaat, blijf er maar uit de buurt.

Vèère Veren
De vèère van munne waoge zén wa te slap, ik kan nie zó hiil zwaor mér laoje. De veren van mijn auto zijn wat te slap, ik kan niet zo heel veel meer laden.

Vekansie Vakantie
Ut zal óns vaore és ge vur 'n mônd óp vekansie gô, gôd'de nô't bûiteland? Het zal ons niet meevallen als je voor een maand op vakantie gaat, ga je naar het buitenland?

Vél Huid
Dieje mèn's stèkt in gin goej vél, dé moet gaauw verandere meej'jem. Die man steekt in geen goede huid, dat moet vlug veranderen met hem.

Véldmûis Veldmuizen

De véldmûis die maoke 'n hölleke in de grond, die wulle nie nat worre és't rèègent. De veldmuizen maken 'n holletje in de grond, die willen niet nat worden als 't regent.

Venant Navenant

Héij hi venant nie bègedraoge ôn't dörpsfist én gin man kan't bèeter doen és héij. Hij heeft navenant te weinig bijgedragen aan 't dorpsfeest en niemand heeft meer geld als hij.

Vendaog Vandaag

Ès ge me giestere gehuurd hôt, was ik vendaog èuwe knéécht geweest. Als je me gisteren gehuurd had, was ik vandaag je knecht geweest. Ik ben je loopjongen niet.

Vénde Vind

Wa vénde gi nouw van de nuuwen tiid, kun'der meej ónder de voet út, of is't moejlek? Wat vind jij nu van de moderne tijd, kun je er mee leven, of is het moeilijk?

Verbéllemónte Vernielen

Ut woow nie fokkediire én tuun begósse ze alles mér te verbéllemónte. Het wouw niet klikken en toen begonnen ze alles te vernielen.

Verdaole Verdelen

Dé bitje kun'de nie verdaole, ik zal'ler nog 'n kwékske bè doen, dan gee'get wél. Dat beetje kun je niet verdelen, ik zal er nog een beetje bij doen, dan gaat het wel.

Verdimme Verdikkeme

Verdimme nouw hi dé ménneke me nog gefopt, die zuukt aalté iet um'mew te foppe. Verdikkeme nu heeft dat kind me nog gefopt, die zoekt altijd iets om je beet te nemen.

Verdôch'ter Verdacht je er

Ik wies nie wie'tem dé geflikt hôj, mér ik verdôch'ter iin van m'n kammerèij af. Ik wist niet wie hem dat gelapt had, maar ik verdacht er een van mijn vrienden van.

Verdraoge Verdragen

De hit van deeze zómmer, dé was mér amper mér te verdraoge, vur veul aauw mènse. De hitte van deze zomer, dat was maar net te verdragen voor veel oude mensen.

Verdréuge Verdrogen

Ès't nie rèègent dan zal hil d'n ókst verdréuge, dan zén we'r gaauw meej klaor. Als het niet regent dan zal de hele oogst verdrogen, dan zijn we er vlug mee weg.

Vergallepiird Verknoeid

Zé nie zó sechrénneg én jirremiejiire hélp't ók nie, ge hég'get zéllef vergallepiird. Ben niet zo chagrijnig en klagen helpt ook niet, je hebt het zelf verknoeid.

Vergi Vergaat

Ès de wérreld vergi, vergôn we allemôl, anders ók mér nie ammel inins tegelijk. Als de wereld vergaat, vergaan we allemaal, anders ook maar niet allemaal tegelijk.

Verhónsórre Vernielen

Die manne moet'te stéérk spulgoed gèève, want ze verhónsórre alles wa ze hébbe. Die kinderen moet je sterk speelgoed geven, want ze vernielen alles wat ze hebben.

Verhûize Verhuizen

Drie kirres verhûize kost éffeveul és inne kiir afbrande. Drie keer verhuizen kost evenveel als één keer afbranden. Verhuizen kost dus veel geld.

Verinnewiire Vernielen

Ze verinnewiire teegewórreg alles wa los of vaastzit, 't môkt nie út, niks is'ser veileg. Ze vernielen tegenwoordig alles wat los en vast zit, 't maakt niet uit, niets is er veilig.

Verjaordag Verjaardag

De bloeme die ik meej munne verjaordag héb gekreege zén gelijk verslékkerd. De bloemen die ik met m'n verjaardag heb gekregen zijn allemaal verwelkt.

Verjaore Jarig zijn

Ik héb alzelèève gàère strûif gehad, nouw bak ik ze vur de kléénkènder és ze verjaore. Ik heb altijd graag pannenkoek gehad, nu bak ik ze voor de kleinkinderen als ze jarig zijn.

Verkéndse Dementeren

Ut begien van't verkéndse is drie kirre 't zélfde vertèlle zónder dég'get zéllef wit. Het begin van dementeren is drie maal 't zelfde vertellen zonder 't zelf te weten.

Verkèt Vork

Ge héd bè't wáérem eete én ók bè d'n bóttram ne verkèt nóddég. Je hebt bij de warme maaltijd en ook bij de koude maaltijd een vork nodig.

Verkiird Fout

Ik vuul men'aojge zó'mér ôrreg, ik zal me miir moete schefiere, anders gee'get verkiird. Ik voel me misselijk, ik zal me wat meer moeten ontzien, anders gaat het fout.

Verkiirde Slechte

T'is nog nie zóó'ne verkiirde én'nie beduuld 't goed, mér'tis nog ne gallepert. Hij is nog niet zo'n slechte en hij bedoelt het goed, maar het is nog een kwajongen.

Verkiirds gegeete Niet goed bekomen

Bûkpént kun'de wél'les hébbe, dan héd'de messchien wél iet verkiirds gegeete. Buikpijn kun je wel eens hebben, dan is er je misschien iets niet goed bekomen.

Verklèppe Verklikken

Ze moesse wir' res verklèppe wa ik vur 'n kedoowke gekocht hôj vur de mister. Ze moesten weer eens verklikken wat voor 'n cadeautje ik gekocht had voor de leraar.

Verkoeveriird Hersteld
D'n dieje is wir hillemôl verkoeveriird. Die man is er weer helemaal hersteld. Hij is weer helemaal de oude.

Verleege Verlegen
Meej drie dinger zit'te in hûis hiil verleege: róók, 'n kaoj wéijf én veul rèègen. Met drie dingen zit je in huis heel verlegen: rook, een kwaaië vrouw en veel regen. Drie vervelende dingen: een schouw die niet trekt, een kwaaië vrouw en een dak dat lekt.

Verleeje Afgelopen
Verleeje wèèk zén we óp vekansie geweest, mér we hébbe gin goej wiir gehad. Afgelopen week zijn we op vakantie geweest, we hebben geen goed weer gehad.

Verlèèst Verleest
Gi verlèèst hil'lew verstand. Je verleest heel je verstand. Iemand die voortdurend zit te lezen.

Verlètte Te doen
Komt gi mér hérs, gi héd toch niks te verlètte, dé kömt vur mén 't bèste út. Kom jij maar naar hier, je hebt toch niets te doen, dat komt voor mij het beste uit.

Vermaogere Lijnen
Un bitje maoteg zén meej't eete is bèèter vur'rew maog én hoef'de nie te vermaogere. Een beetje matig zijn met eten is beter voor je maag en hoef je niet te lijnen.

Vermaojde Wormstekige
Vermaojde appel die zén'ner nie te kóóp, ze zén al lang van te vurre bespoote. Wormstekige appels die zijn er niet te koop, ze zijn al lang van tevoren bespoten.

Vermeuteld Vermolmd
Ne stoel die goed vermeuteld is, die is dan bekant ópgefreete dur de meutel. Een stoel die vermolmd is, die is dan bijna opgegeten door de houtworm.

Vernaakend Ontzettend
In de plôts van verékkes érg zègge ze ók wél'les dé't vernaakend érg is. In de plaats van gruwelijk erg zeggen ze ook wel eens dat het ontzettend erg is.

Vernukt Bedrogen
Héij kós schón praote mér'rie hi me vernukt, ik zoow't éijgelek ôn moet gèève. Hij kon mooi praten maar hij heeft me bedrogen, ik zou het eigenlijk aan moeten geven.

Verplante Verhuizen

Een oude boom moet je niet verplanten. Oude mensen moet je niet verhuizen.

Verraoje Verraden
Iemes moet dé verraoje hébbe, anders hón'zer nójt achter gekomme. Iemand moet dat verraden hebben, anders hadden ze dat nooit achterhaald.

Vérreg Klaar
És moederdevrouw klaor was meej't bakke én braoje dan zeej ze, dé't eete vérreg was. Als mijn vrouw klaar was met bakken en braden, dan zei ze, dat 't eten klaar was.

Verrékke Komen om
We verrékke b'óns van de kaauw, want de verwáérming was útgevalle. We komen bij ons om van de kou, want de verwarming was uitgevallen.

Verrékkkes Gruwelijk
És iet hiil érg is, jao nog veul érger és érg, dan is't paas verrékkkes érg. Als iets heel erg is, ja nog veel erger dan erg, dan is het pas gruwelijk erg.

Verrékt Wemelt
Ut gi ónwiire, 't verrékt hier van de dónderbisjes, nog 'n geluk dés'se nie biite. Het gaat onweren, 't wemelt hier van de donderbeestjes, nog 'n geluk dat ze niet bijten.

Verschaoje Verschillende
Héij hi verschaoje sórté érpel gehad, mér die gèèj wult die zén nouw krék óp. Hij heeft verschillende soorten aardappelen gehad, maar die jij wilt die zijn nu net op.

Verschaore Overbrengen
És ge die gróóte kallever moet verschaore nô 'n ander waoj, moet'te ne klippel meejnèmmen, anders bléd'de ze dik gin bôs. Als je die grote kalveren moet overbrengen naar een andere wei, moet je een stok meenemen, anders blijf je ze meestal niet de baas.

Verschiete Schrikken
Héij kan me toch verschiete, van ne niks is'sie ónderstenboove, dé's nie zó plezierreg. Hij kan me toch schrikken, om niets is hij helemaal in de war, dat is niet zo prettig.

Verschille Schelen
Gi meugd kieze wór we hènne gôn, mén kan't niks verschille, ik gôj aalté meej. Je mag kiezen waar we naar toe gaan, mij kan het niet schelen, ik ga altijd mee.

Verschóót Schrok
Ik verschóót m'n aojge lamlaazeres. Ik schrok me een ongeluk. Ik schrok me wezenloos.

Verschûive Schuiven

Ge moet ûtkiike dé't nie gi verschûive want dan kun'de wir ópnuuw begiene. Je moet uitkijken dat het niet gaat schuiven want dan kun je weer opnieuw beginnen.

Verslékkere Verwelken

Krènaogels zén schón bloeme mér in de pot gôn ze nogal gaauw òn't verslékkere. Seringen zijn mooie bloemen maar als snijbloem verwelken ze heel vlug.

Verslét Verslijt

Munnen ooverall die verslét hard, ik zal stillekesôn òn ne nuuwe moete dènk ik. Mijn overall die verslijt hard, ik zal binnenkort aan een nieuwe moeten denk ik.

Verslónst Verspilt

Ne smérrege verslónst vur miir, és nen hoowvérrege verprónkt. Een slordig iemand verspilt meer, dan een deftig iemand uitgeeft aan luxe. Een sloddervos verspilt meer, dan een deftige uitgeeft aan luxe.

Versmorse Verbrassen

Ge héd veul gèld, dörrum hoef'det nog nie te versmorse, zét'ter mér wa kiem óp. Je hebt veel geld, daarom hoef je het nog niet te verbrassen, ben er maar zuinig op.

Verspeule Verliezen

Iet van wàerde verspeule is veul érger és iet kwiit geraoke wa niks wérd is. Iets van waarde verliezen is veel erger dan iets verloren raken wat geen waarde heeft.

Verspul'tie Verspeeld hij

Wa nen hóng wint meej lóópe dé verspul'tie meej zéijke. Wat een hond wint met lopen dat verliest hij met pissen. Het is van hollen en stilstaan.

Verspuld Verloren

Ge héd zeeker veul verspuld meej't kaorte, 't góng èùw nie goed af deze kiir. Je hebt zeker veel verloren met het kaarten, het ging je niet voor de wind deze keer.

Vertèèrd Opgemaakt

Óp nen tèèraovend word 't gèld van d'n döbbeltjespot in de kortste kirre wir vertèèrd. Op een teeravond wordt het geld van de dubbeltjespot in de kortste keren opgemaakt.

Vervat Voorraad

Ze hébbe gin vervat mér. Ze hebben geen voorraad meer. Het geld en de reserves zijn op.

Verveelend Vervelend

Héd'det klapzuur, dé's verveelend én ge moet taovend nouw nèt nog út gôn eete ók. Heb je maagzuur, dat is vervelend en je moet vanavond nu net nog uit gaan eten ook.

Verveelóór Pestkop

Ur hoeft mér iin verveelóór tusse te zitte én't spél lupt verkiird af. Er hoeft maar een pestkop tussen te zitten en het spel loopt niet goed af.

Vervild Verveeld

Ik héb m'n aojge nog nóó't vervild, sénds ik meej wèrreke zéij ópgehaauwe. Ik heb me nog nooit verveeld, sinds ik met werken ben opgehouden.

Verwônd Verwaand

Ze liep zó verwônd és nen haon mi strónt tusse z'n tiin. Ze liep zo verwaand als een haan met stront tussen zijn tenen. Erg verwaand lopen (of nog beter voortschrijden.)

Verwônde Verwaande

Verwônde mènse hébbe'net alliin meej der aojge getroffe, ander tèlle nie meej. Verwaande mensen hebben het alleen met zichzelf getroffen, anderen tellen niet mee.

Verzuuke Uitnodigen

Ze zén óns paas nog óp 'n brûlleft komme verzuuke, én dé's plezierreg. Ze zijn ons zojuist nog komen uitnodigen voor een bruiloft en dat is prettig.

Vét Beste

Ut boere was nog nie zó sléécht, mér teegewórreg is't vét 'r af. Het boeren was nog niet zo slecht, maar tegenwoordig is het beste er vanaf.

Vét Vet

Ôn alles wa draajt moet zówa vét òn, anders lóó'pet strak of méérege hillemôl vaast. Aan alles wat er draait daar moet vet aan, anders loopt het een keer helemaal vast.

Vétbolle Vetbollen

De veugeltjes hébbe dees jaor veul òn de vétbolle gezeete, 't was 'n schón geziecht. De vogeltjes hebben dit jaar veel aan de vetbollen gepikt, het was een mooi gezicht.

Veugeltje Vogeltje

Ik zal wél'les 'n veugeltje vur èùw vange. Ik zal wel eens een vogeltje voor jou vangen. Iemand een loze belofte doen.

Veugeltjes Vogeltjes

Veugeltjes die vruug zinge zén vur de poes. Vogeltjes die vroeg zingen zijn voor de poes. Wie te gretig is, komt bedrogen uit.

Veul Veel

Ze hi al veul koej óp d're kop gezien. Ze heeft al veel koeien op hun kop gekeken. Ze heeft al veel vrijers gehad.

Veul af Dikwijls vergeetachtig

Héij is oud, hij is'ser veul af. Hij is oud, hij is er dikwijls af. Hij is oud en vergeetachtig.

Veul vollek Veel volk

Was'ter druk? dé wél dé, veul vollek mér wénneg mènse. Was het er druk? dat wel dat, veel volk maar weinig mensen. Het was er druk, dat wel, veel mensen maar weinig kopers.

Véúr Voor

Wat'ter véúr af gi, kôm'ter achter nie bè. Wat er voor afgaat, komt er achter niet bij. Gezegd tegen mensen die te laat in de kerk waren.

Vierklaauws Haastig

Héij góng'ger vierklaauws van dur tuun'nie 'n buts in zun'ne waoge haoj gereeye. Hij ging er haastig van door toen hij een deuk in zijn auto had gereden.

Viet Pakte

Héij viet me vaast, héij zoow'wer ópgeslaoge hébbe, héij mônde dék'kem verraoje hôj. Hij pakte me vast, hij zou er opgeslagen hebben, hij meende dat ik hem verraden had.

Viif cénte Vijf centen

Daor zat me vur viif cénte. Daar zat me voor vijf centen. Dat was me een allegaartje.

Vilórre Viloren

Meej 't gezègde "vilórre én blokstérte" perbiire ze kléén manne meej bang te maoke. Met 't gezegde "viloren en blokstaarten" proberen ze kinderen mee bang te maken.

Viskes Visjes

We hébbe al jaore viif viskes in de vijver zitte, jóng hé'k nog nie gezien. We hebben al jaren vijf visjes in de vijver zwemmen, jongen heb ik nog niet gezien.

Vlagzôssie Vlagzeis

Meej 'n vlagzôssie din ze vruuger de slóótkante útmaoje, nouw gee'get meej mesjienes. Met een vlagzeis maaiden ze vroeger de slootkanten, nu gaat het met machines.

Vlakhè Dichtbij

Daor hôd'de nie zó wiid vur hoeve te gôn want vlakhè hôd'det wél kunne viine. Daar had je niet zo ver voor hoeven gaan want dichtbij had je 't ook kunnen vinden.

Vleeje Vorige

Vleeje wèèk hébbe we veul gefietst, 't hôj wél iet wérmer meuge zén vur óns. Vorige week hebben we veel gefietst, het had wel iets warmer mogen zijn voor ons.

Vléijst Leem

Vléijst in de grond lôt gin wôtter dur, dé's in 'n nat jaor nie goed vur d'n ókst. Leem in de grond laat geen water door, dat is in een nat jaar niet goed voor de oogst.

Vlémke Vlammetje

Meej 'n kléén vlémke kun'de gróót vuur maoke, zé mér vurziechteg dus. Met een klein vlammetje

kun je een groot vuur maken, ben maar voorzichtig dus.

Vliegers Vliegdenen

Hiil aauw vliegers in de Nitterselse haoj zén dur de muljeujmanne umgezaogd. Heel oude vliegdenen in de Neterselse heide zijn door de milieumensen omgezaagd.

Vliegmesjien Vliegmachine

Zéd'de géij al's meej 'n vliegmesjien meej geweest, of vénde géij dé te gevôrlek. Zijn jullie al eens met een vliegtuig mee geweest, of vinden jullie dat te gevaarlijk.

Vlierscheut Lijster

Un vlierscheut is zówa éffe gróót és ne mérrel én zun'nen bûik is brûin gespikkeld. Een grote lijster is ongeveer even groot als een merel en z'n buik is bruin gespikkeld.

Vlis Vlees

Nie iederiin hi gàère vlis, de miste mènse lusse'net wél of eete liever vis. Niet iedereen heeft graag vlees, de meeste mensen lusten het wel of eten liever vis.

Vlóój Vlo

Vur iin vlóój moet'te nie hil uwwen bûik kepot krabbe. Voor één vlo moet je niet heel je buik stuk krabben. De opbrengst moet wel de moeite lonen.

Vlóój Vlooien

Wie slaope ónder iin deeke, worre dur dezélléfde vlóój gesteeke. Zij die slapen onder één deken, worden door dezelfde vlooien gebeten. Een echtpaar krijgt op d'n duur dezelfde nukken.

Vlóójekrûid Herderstasje

Un éijndje wéijeróp vén'de wélliecht 'n plékske wór dég'get vlóójekrûid kunt viine. Een eindje verderop vind je wellicht 'n plekje waar dat je 't herderstasje kunt vinden.

Vlot Vlot

Héij is vlot van de kiest. Hij is vlot van de kist. Het is een vlotte kerel.

Vôdder Vader

Vôdder zén is nie zó moejlek, mér ge moet urst nog vôdder zien te worre. Vader zijn is niet zo moeilijk, maar je moet eerst nog vader zien te worden.

Vodpestóór Prutser

Ik kan'ner nie ooverût hoe dieje vodpestóór alles zóó hi kunne verhónsóóre. Ik kan maar niet begrijpen hoe die prutser alles zo heeft kunnen verwaarlozen.

Voejer Voeder

Ur is dees jaor veul voejer gewaase óp d'n ék-ker, we zulle in de wénter zat hébbe. Er is dit jaar

veel voeder gegroeid op de akker, we zullen in de winter genoeg hebben.

Voejere Voederen
Héij is zó kaod, dét'tie meej ginne riek te voejerén is. Hij is zo kwaad, dat hij met geen riek te voederen is. Hij is niet voor rede vatbaar.

Voejert Geef
Hét ze mér gróót én voejert ze mér taartjes. Heb ze maar groot en geef ze maar taartjes. Je kinderen altijd het beste gegeven en dan doen ze net niet wat je graag zou willen.

Vollek Mensen
Ur was veul vollek óp de begrôffenes van dieje mènes, héij hôj zeeker veul ônhang? Er waren veel mensen op de begrafenis van die man, hij had zeker veel vrienden?

Vörk Vork
Meej mès én vörk eete, dé's nie aalté zó gemak és ge dé nie gewènd zé. Met mes en vork eten, dat is niet altijd makkelijk als je dat niet gewend bent.

Vors Vers
Ik héb van d'n bakker vors bróód meej gebrôcht, 't kwam réécht út d'n oove. Ik heb van de bakker vers brood meegebracht, het kwam recht uit de oven.

Vórt Verder
Un éijndje vórt dôr wónt d'n biejboer, die zal dieje zwéerm wél gàère schèppe. Een beetje verder daar woont de imker, die zal die zwerm wel graag scheppen.

Vórt Voortaan
We zulle vórt wa irder begiene, we zén aalté veulste laot klaor. We zullen voortaan wat eerder beginnen, we zijn altijd veel te laat klaar.

Vôrt Kanaal
We hôn wél gin kenaol mér krék oover de bèlze grèns daor lag de vórt. We hadden wel geen kanaal maar net over de belgische grens daar lag het kanaal.

Vraauw Vrouw
Ôns vraauw hi wir goed d'r bèst gedôn meej die héllege daog rond nuuwjaor. Mijn vrouw heeft weer goed haar best gedaan met die feestdagen rond nieuwjaar.

Vraoge Vragen
Mag ik èùw iet vraoge, ik zoow gàère hébbe dé géij meej óns meej góngt. Mag ik jou iets vragen, ik zou graag hebben dat jullie met ons mee gingen.

Vratte Wratten
Sómmege mènse hébbe veul laast van vratte én dé's verveelend én 'n lullek geziecht. Sommige mensen hebben veel last van wratten en dat is vervelend en een vies gezicht.

Vrèèj Vrij
Zó vrèèj és 'n veugeltje in de lócht, vrèèjer kan al hóst nie hè, wa wul'de nog miir? Zo vrij als een vogeltje in de lucht, vrijer kan al bijna niet hè, wat wil je nog meer?

Vréijd Verkering
Héij vréijd meej de dochter van unnen boer, t'is al dik ôn én út geweest. Hij heeft verkering met de dochter van 'n boer, het is al dikwijls aan en uit geweest.

Vréijgèèveg Gul
Ik hiet gin gèevers zit'tie dan, nii héij is nie zó vréijgèèveg, héij kan niks misse. Ik heet geen gevers zegt hij dan, nee hij is niet zo gul, hij kan niets missen.

Vrèk Vrek
Ne vrèk moet hiil ziek zén vur dét'tie oovergèèft. Een vrek moet erg ziek zijn voor dat hij overgeeft. Er moet veel gebeuren voor een vrek iets weggeeft.

Vréúke Wrikken
We hébbe toch zitte vréúke tuun we die aaupw schop hébbe afgebrooke. We hebben toch zitten wrikken toen we die oude karloods hebben afgebroken.

Vrimd Vreemd
Ik kèn dé nie t'is vur men hillemôl vrimd, wór héd'de dé gehôld. Ik ken dat niet het is voor mij helemaal vreemd, waar heb je dat gehaald.

Vrimdeghéij Vreemds
Un jóng pérð kan van èlleke vrimdeghéij verschie, daor moet'tie nog ôn wènne. Een jong paard kan van iets vreemds schrikken, daar moet hij nog aan wennen.

Vringe Tegendraads
Lig'ter toch nie aalté zó te vringe, daor schiet'te hillemôl niks meej óp, wit'te dé? Ben toch niet altijd zo tegendraads, daar schiet je helemaal niets mee op, weet je dat?

Vringe Wrang
De vruchte van de sleejdórre die vringe me toch, die zén nouw ècht zoer. De vruchten van de sleedoorn die zijn toch wrang, die zijn nu echt zuur.

Vringóór Dwarskop
Un vringóór is'ser alliin mér óp út um de zaak te verpéeste, t'is ne sechrénnege vènt. Een dwarskop is er alleen maar op uit om de zaak te verpesten het is een onuitstaanbare man.

Vruuger Vroeger
Vruuger perbiirde ze'w bang te maoke meej d'n duuvel, die moes vur aalté in de hèl. Vroeger probeerden ze je bang te maken met de duivel, die moest voor altijd in de hel.

Vruute Doorzoeken
Ik héb hil wa buukskes dur moete vruute, mér ik kan'ner nie goed wéijs út worre. Ik heb heel wat boekjes moeten doorzoeken, maar ik kan er geen wijs uit worden.

Vûil Vieze
Ik héb vûil hand héd'de nie 'n vödje ligge, anders maok ik alles smérreg. Ik heb vieze handen heb je niet een lapje liggen, anders maak ik alles vuil.

Vûllegheij Onkruid
Ge moet d'n hof 's gôn wieje, 'r sti veul vûllegheij tusse de bónne én de érte. Je moet de tuin eens gaan wieden, er staat veel onkruid tussen de bonen en de erwten.

Vur't Voor het
Dé's goed vur't zog. Dat is goed voor de moedermelk. Dat stimuleert de melkproductie.

Vurbèej Voorbij
De jaore vliege vurbèej és ge oud wordt én és't nie zóó is, is't nie goed meeje èùw. De jaren vliegen voorbij als je oud wordt en als 't niet zo is, is het niet goed met jou.

Vurbild Voorbeeld
Ge moet 'n vurbild vur óoge hébbe um dé zó'mér bléndelings nô gôn te maoke. Je moet een voorbeeld voor ogen hebben om dat zomaar blindelings na gaan te maken.

Vurbójkes Voortekenen
És de vurbójkes útkomme dan kriige we nog veul kaoj wiir ik vuul'let ôn m'n knooke. Als de voortekenen uitkomen dan krijgen we nog veel slecht weer ik voel het aan m'n botten.

Vurdéúr Voordeur
És ik èùw nie hôj én de vurdéúr, dan moes ik aalté achterum binne. Als ik jou niet had en de voordeur, dan moest ik altijd achterom binnen. Goed dat je het zegt, daar had ik zelf niet aan gedacht.

Vurjaor Voorjaar
Wa héd'de schón kernëllesróoze dees jaor, die zén in't vurjaor nie afgevrórre. Wat heb je mooie pioenrozen dit jaar, die zijn in het voorjaar niet bevroren.

Vurrevoet Op volgorde
Ge meugd nie útzuuke, ge moet vurrevoet vatte, anders hi de lèste niks és kaoj. Je mag niet uitzoeken, stuk voor stuk nemen, anders heeft de laatste niets goeds meer.

Vurschiete Voordringen
Ik góng 'n kôrtje kóope, mér d'r woow'wer gaauw inne vurschiete, ik moes útteweeg. Ik ging een kaartje kopen, maar er wou er een vlug voordringen, ik moest aan de kant.

Vurschort Voorschoot

Die vurnaom medam meeje dur'ren duuren oovergóójer hôj dur're vurschort nog ôn. Die voornaam mevrouw met haar dure schoudermantel had haar voorschoot nog aan.

Vursmiddegs Voor de middag
Ge kunt bèst vursmiddegs begiene, anders zul'de meeje dé wéerk nie klaorkomme. Je kunt best voor de middag beginnen, anders zal je met dat werk niet klaar krijgen.

Vurspréés Expres
Héij deej't nie vurspréés, 't was mér klóóterèj van'nem héij woow èùw verneuke. Hij deed het niet expres, het was maar een grapje van hem, hij wou je foppen.

Vurûtlóope Vooruitlopen
We kunne wél vurûtlóope, mér strak zén'ze de wég kwiit en dan héd'de de póppe ôn't danse. We kunnen wel vooruitlopen, maar straks zijn ze de weg kwijt, en dan is leiden in last.

Vurziechteg Voorzichtig
Vurziechteg, anders verbran'dew haor van'new ziel. Voorzichtig' anders verbrand je de haren van je ziel. Voorzichtig, de soep is gloeiend heet.

Vûst Vuist
Bè voetbalfiste, gôn de zóógenômde liefhébbers, gereegeld óp de vûst meeje mekaor. Bij voetbalfeesten, gaan de zogenaamde supporters, regelmatig op de vuist met elkaar.

Vuuge Aanpassen
Ge moet'tew aojge mér vuuge nô de réést, anders kun'de bèèter nôr hûis gôn. Je moet je maar aanpassen aan de rest, anders kun je beter naar huis gaan.

Vuule Voelen
Wie nie hurre wul moet mér vuule is 't sprèkwóórd, we snappe dé wél hörre. Wie niet horen wil moet maar voelen is het spreekwoord, we begrijpen dat wel hoor.

Vuur Vuur
Wa hit'tie toch wir vuur in z'n broek. Wat heeft hij toch weer vuur in zijn broek. at heeft hij toch weer een haast.

W

Wa Wat
Wa zèg'de daor, ik maon dég'ge mén vur de gék wult haauwe, verdikkes ménneke. Wat zeg je daar, ik meen dat je mij voor de gek wil houden, verdikkes jongetje.

Wa iir Wat eerder
Bléft toch nog éfkes..., dan gôd'de strak mér wa iir. Blijf nog even.... dan ga je straks maar wat

eerder naar huis. Smoesje om iemand nog even aan de praat te houden

Wa'zud't Wat zou het
Wa'zud't, daor kan ik me nie druk oover maoke, daor zit ik nie meej. Wat zou het, daar kan ik me niet druk over maken, daar zit ik niet mee.

Waar Was
D'r waar wir van dieje kaojharde muziek óp de mért in Blaol meej de zómmerfiste. Dat was weer van die keiharde muziek op de markt in Bladel met de zomerfeesten.

Waaren Waren
Óns kléénkéndér waaren hier, ze zén zuut geweest én hôn goed geakkerdiird. Onze kleinkinderen waren hier, ze zijn braaf geweest en ze konden goed met elkaar overweg.

Waase Wassen
És ge vûil hand hôt zin ze wél'les dég'gew klaauwe moest waase. Als je vuile handen had zeiden ze wel eens dat je, je handen moest wassen.

Waaslépke Washandje
Héij li ammel te snootere, vat'tes 'n waaslépke dé'k z'n fruutje 's afwaas. Hij snottert allemaal, neem eens een washandje waar ik zijn gezichtje eens mee afwas.

Waasmand Wasmand
Wôtter haole in 'n waasmand, dé kan ze. Water halen in een wasmand, dat kan ze. Met haar schiet het werk niet op.

Waast Wast
És de kat d'r aojge waast, köm'ter zeeker ne gaast. Als de kat zich wast, komt er zeker een gast. Voorteken van onverwachts bezoek. of als de vrouw zich opmaakt komt er zeker bezoek.

Wàerde Waarde
T'is mér krék wag'ge van wàerde vénd, és ge'w aojge mér beezeg kunt haauwe. Het is maar net wat je van waarde vindt, als je jezelf maar bezig kunt houden.

Wáerm Warm
Wáerm wiir hébbe de vekansiegaaste 't liest, mér 'r moet aaventoe 's rèègen valle. Warm weer hebben de vakantiegangers graag, maar er moet weleens regenen vallen.

Waffel Mond
Ge moet op tiid uwwe waffel weete te haauwe, teveul praote pakt ók nie aalté goed út. Je moet op tijd je mond weten te houden, teveel praten pakt ook niet altijd goed uit.

Wak'ker Wat ik er
Z'n geziecht sti me nie ôn, ik weet nie wak'ker ôn zie, zé mér vurziechteg. Zijn gezicht staat me niet aan, ik weet niet wat ik eraan zie, ben maar voorzichtig.

Waagt Waagt
Wie nie waagt die nie wint, wie nie schét die nie stinkt. Wie niet waagt die niet wint, wie niet poept die niet stinkt. Als je niets waagt, verdien je zeker niets.

Waoj Weide
Vruug in de waoj vruug vét. Vroeg in de weide vroeg vet. Vroeg getrouwd vlug zwanger.

Waojbóómehout Populierenhout
Van waojbóómehout kun'de alliin mér klómpe maoke, vur de réést is't niks werd. Van populierenhout kun je alleen maar klompen maken, voor de rest is het waardeloos.

Waoje Grazen
Diecht bè de kóój, waoje de schaop nie. Dicht bij het hok, grazen de schapen niet. Op een ander is alles beter, of wat van ver komt is beter

Waoje Weilanden
De waoje stôn in't vurjaor vol stróntbloemen, 't zie'ter gèl van in diejen tiid. De weilanden staan in het voorjaar vol paardenbloemen, 't ziet er geel van in die tijd.

Waojk Week
Ik zal'tes in de waojk zètte. Ik zal het eens in de week zetten. Ik zal eens heel voorzichtig proberen er achter te komen.

Waojt Waait
T'is stil és't nie waojt. Het is stil als het niet waait. Gezegd als er een plotselinge stilte valt in een geanimeerd gesprek.

Waoor Waar
És ik zeeker wies dé't waor was, zoow'wek nie liege. Als ik zeker wist dat het waar was, zou ik niet liegen. Hij weet het niet zeker.

Weeg Weg
Wa zéd'de toch wir néútelek, hé'k èùw de vrédd-ag iet in de weeg geleed messchien? Wat ben je toch weer nukkig, heb ik jou vrijdag iets in de weg gelegd misschien?

Weérek Werk
Ge moet nen boer gin hallef weérek laote zien. Je moet een boer geen half werk laten zien. Buitenstaanders geven meestal geen goed oordeel.

Wèever Wever
Ut lékt wél offer hier ne wèever óp stééreve li. Het lijkt wel of er hier een wever op sterven ligt. Hoogtijd om de lamp aan te doen.

Wéfke Vrouwtje
Dé's 'n fief wéfke, alles 'r óp én 'r ôn én ók nog gezwak én ne goeje tétter. Het is nog 'n monter vrouwtje, alles erop en eraan en ook nog lenig en 'n vlotte babbel.

Wèdriive Wegdrijven

Meej 'n bótje óp zee kun'de ójt te wiit wègdriive én dé kan ók gevôrlek zén. Met een bootje op zee kun je ooit te ver wegdrijven en dat kan ook gevaarlijk zijn.

Wègduu Verkoopt
Ès ge de koej wègduu, zéd'de ók de ûir kwiit. Als je de koe verkoopt, ben je ook de uier kwijt. Met de verkoop van de koe ben je ook de opbrengst (melk) kwijt.

Wègliire Kennis overbrengen
T'is ne goeje mister, mér'rie hi veul moete meej't wègliire. Het is een goede onderwijzer, maar hij heeft veel moeite met de kennis overbrengen.

Wègsmiite Weggooien
Dieje rómmel van mén moet'te nie wègsmiite dé duu'jek zélf wél, alles óp zun'nen tiid. Die rommel van mij moet je niet weggooien dat doe ik zelf wel, alles op z'n tijd.

Wègstóbbere Wegjagen
Ik zal dé kéfferke 's wègstóbbere, dan haauwt dé geblaf vanaojges óp. Ik zal dat hondje eens wegjagen, dan houdt dat geblaf vanzelf op.

Wéij Wij
Ónze vòdder hi liest dé wéij ammel saome óp zun'ne verjaordag komme. Mijn pa heeft het liefste dat wij allemaal samen op zijn verjaardag komen.

Wéijer Verder
Héij wul wéijer waoje és dé't'tie getûird sti. Hij wil verder grazen dan dat hij getuierd staat. Hij wil meer dan hem toekomt.

Wéijf Vrouw
Ut viel verkiird út, zeej d'n boer, 't pérđ góng kepot én't wéijf worde bèèter. Het viel verkeerd uit, zei de boer, het paard ging dood en de vrouw werd beter. Als alles verkeerd loopt.

Wéijwôttersvat Wijwatervat
Spartele és d'n duuvel in't wéijwôttersvat. Spartelen als een duivel in een wijwater vat. In een onmogelijke positie verkeren.

Wèkker Wekker
Zunne wèkker lupt wir af. Zijn wekker loopt weer af. Hij begint met veel omhaal van woorden iets te vertellen.

Wéllie Wij
Géllie én wéllie kunne dé toch saome wél vur mekaor kriige, saome kunne we dé. Jullie en wij kunnen dat toch samen wel voor elkaar krijgen, samen kunnen we dat.

Wéltje Eventjes
Ik kan mér 'n wéltje bliive want ik moet vendaog nog óp veul plakke zén, snap'te? Ik kan maar eventjes blijven want ik moet vandaag nog op veel plaatsen zijn, begrijp je?

Wélvôrt Welvaart
We wulle ammel wélvôrt mér't brèngt dik alliin mér mieziirie meej. We willen allemaal welvaart maar het brengt dikwijls alleen maar ellende.

Wénd Wind
Ge moet'tem ginne wénd in z'n broek jaoge. Je moet hem geen wind in zijn broek jagen. Je moet hem niet bang maken

Wénd Wind
Veul wénd is nie plezierreg és ge ón't fietse zé, dan moet'ter nogal teegenin ploetere. Veel wind is niet prettig bij het fietsen, dan moet je er nogal tegenin worstelen.

Wéndaoj Windei
Aauw kieppe lègge aaventoe 'n wéndaoj, dan zén'ze de schaol vergeete. Oude kippen leggen zelden een windei, dan zijn ze de schaal vergeten.

Wénneg Weinig
Ik hôj veul te wénneg plak um érpel te zètte dees jaor, we zén'ner zóó durhèenne. Ik had veel te weinig ruimte om aardappelen te poten dit jaar, we zijn er zo doorheen.

Wénter Winter
Saoves in de wénter gôn we dik kaorte, ge moet iet doen vur'rew verzèt. 's Avonds in de winter gaan we veel kaarten, je moet iets doen voor je ontspanning.

Wénterkunnenske Winterkoninkje
Un wénterkunnenske is meej van de klénste veugeltjes die hier vurkomme. Een winterkoninkje is één van de kleinste vogeltjes die hier voorkomen.

Wérd Waard
Daor moet'te gin ruuzie oover maoke, dé's hil't zaakje nie wérd, zé toch wiizer. Daar moet je geen ruzie over maken, dat is de hele zaak niet waard, ben toch wijzer.

Wiecht Meisje
T'is nog mér 'n wiecht, ze is wél gróót mér nog veul te jónk vur dé wéérk. Het is nog maar een meisje, ze is wel groot maar nog veel te jong voor dat werk.

Wieje Wieden
Vruuger moes'te óp d'n ékker veul wieje meej't schoeffeltje, nouw spûite ze alles kepot. Vroeger moest je op de akker veel wieden met de schoffel, nu spuiten ze alles dood.

Wies Wist
Giestere wies ik alles nog, mér nouw zéij ik 't miste wir vergeete, ik wor wa kénd's. Gisteren wist ik alles nog, maar nu ben ik 't meeste weer vergeten, ik word wat kinds.

Wiid Ver

Ge moet nie zó wiid gôn, ge moet strak ók wir vur d'n dónkere trug zén. Je moet niet zo ver gaan, je moet straks ook weer vóór het donker wordt terug zijn.

Wiidwèg Ver weg

De kéndér gôn wiidwèg meej de vekansie, wéij zón'ner vórt veul schrik af hébbe. De kinderen gaan ver weg met hun vakantie, wij zouden er erg tegenop zien.

Wiike Tere

Ge héd mér wiike pléntjes meej gebrôcht, ik zéij benuuwd wa dé wordt dees jaor. Je hebt maar tere plantjes meegebracht, ik ben nieuwsgierig wat daar uit groeit dit jaar.

Wiisneus Wijsneus

Héij wit aalté alles bèèter, niemes kan iet goed doen, wa is't toch 'n wiisneus. Hij weet altijd alles beter, niemand kan het goed doen, wat is het toch een wijsneus.

Wiithènne Bijna

Héij is wir wiithènne d'n aauwe. Hij is weer bijna de oude. Hij is weer bijna opgeknapt.

Wir Weer

Ik héb wir niks in de knip, t'is aalté tevrug óp, dé wordt wir 'n schraol wèèk. Ik heb weer niets in de beurs, t'is altijd te vroeg op, dat wordt weer 'n magere week.

Wirborsel Weerborstel

Diejen inne van óns hi zó'mér ne verveelende wirborsel, staol boove óp zun'ne kop. Een van onze kinderen heeft een vervelende weerborstel, recht boven op zijn hoofd.

Wirgaoj Evenbeeld

Daor kómt zun'ne wirgaoj ón, die manne die liike lék twii dróppels wóttér op mekaor. Daar komt zijn evenbeeld aan, die kinderen lijken als twee druppels water op elkaar.

Wirke Weertje

Wan wirke vendaog, zóó mag't nog wél 'n hallefjaor bliive, és't ón mén li. Wat 'n mooi weertje vandaag, zo mag 't nog wel 'n halfjaar blijven, als het aan mij ligt.

Wirlicht Bliksem

Óp de wirlicht dôr hee'get óns vraauw nie óp, dan gôn de gerdiine diecht. Op de bliksem daar heeft het mijn vrouw niet op, de gordijnen gaan dan dicht.

Wirreld Wereld

Um gélđ én de kónt daor draajt hil de wirreld rónđ. Om geld en de kont daar draait heel de wereld rond. Geld en sex doen de wereld draaien.

Wirskante Beide zijden

De liefde moet van wirskante komme zègge ze, anders haauw'det nie lang vol. De liefde moet van beide zijden komen zeggen ze, anders houd je het niet lang vol.

Wisse Wilgentakken

Van wisse môkte ze mande, mér ók dé's veul vervange dur plèstiek. Van wilgentakken maakten ze manden, maar ook dat is veelal vervangen door plastic.

Wit Weet

Héij duu niks én'nie wit van niks, dé's gemak dan hoef'de ók de muur nie te witte. Hij doet niets en hij weet niets, dat is makkelijk dan hoef je ook de muur niet te kalken.

Witte Kalken

We moete de keldermuur nog witte, vurdé d'n inmaak daor kómt te stón. We moeten de keldermuur nog kalken, voordat de week daar komt te staan.

Witteghéij Vriendschap

Wa'n witteghéij, 't zal teege n'n érgere zén. Wat een vriendschap, het zal tegen een ergere zijn. Te vriendschappelijk is niet goed, daar kan soms heel vlug een einde aan komen.

Woef Hondje

Aauwlûij zègge teegen kléén kéndér és'se 'n hundje zien, kèk daor héd'de ne woef. Ouders zeggen tegen kleine kinderen als ze een hondje zien, kijk daar heb je 'n "woef".

Wor'de Wordt je

És ge veul koffie drinkt, wor'de lullek és ge dóód zé. Als je veel koffie drinkt, wordt je lelijk als je dood bent. Werd gezegd tegen kinderen die ook wel eens koffie wilden proeven.

Wordewil Nietsnut

Wa zéd'de toch ne wordewil, ge wit nie wag'ge wult, gebrûk'tew hêrses. Wat ben je toch een nietsnut, je weet niet wat je wilt, gebruik je verstand.

Wörfte Wilgen

Wörfte hout wier ooveral vur gebrûkt, és'ser niks meej kósse, stókte ze't óp. Wilgenhout werd overal voor gebruikt, als ze er niets mee konden, stookten ze het op.

Wôrhéij Waarheid

Meej leuges achter de wôrhéij zien te komme. Met leugens achter de waarheid proberen te komen. Op een slinkse manier achter de waarheid proberen te komen.

Wórhènne Waarheen

De wirlicht én dónder bliive ón de gang, de kiendjes wiesse nie mér wórhènne. De bliksem en donder bleven doorgaan, de kinderen waren helemaal in de war.

Wörm Regenworm
Ne wörm is't zéllefde és ne pier, és'ser gin piere in de grond zitte is't kaoje grond. Een worm of "pier" is hetzelfde, als er die geen in de grond zitten is 't slechte grond.

Wörm Wormen
Wörm in 'n schaopevaacht moete'ner út vur ze geschórre worre. Wormen in een schapenvacht moeten er uit voor ze geschoren worden.

Wórnô Naar wie
Wórnô zéd'de gi vernuumd zin ze vruuger, ge kriigt ne naam van 'new vuraauwers. Naar wie ben jij vernoemd zeiden ze vroeger, je kreeg een naam van je voorouders.

Wôrschénlek Waarschijnlijk
Wôrschénlek hit'tie zóveul laast van nénnaogel umdét'tie z'n naogel nie goed verzörgd. Waarschijnlijk heeft hij zoveel last van nijnagels omdat hij zijn nagels niet goed verzorgd

Worst Worst
Ik héb liever ne lange worst, és 'n kort gebèdje. Ik heb liever een lange worst, dan een kort gebedje. Levensbehoeften zijn belangrijker dan hemelse zaken.

Worstebréújkes Worstenbroodjes
És ik bè d'n bakker mik moet haole zal ik dan ók ne kwak worstebréújkes meejbrènge? Als ik bij de bakker brood moet halen zal ik dan ook wat worstenbroodjes meebrengen?

Wörveltje Werveltje
Óp de kniinekóój zit 'n houtere wörveltje um de déúr diecht te haauwe. Op het konijnenhok zit een houten werveltje om de deur te sluiten.

Wôtter Regen
Wa kôm'ter toch 'n wôtter teegewórreg, 't moet ónderhand mér'res wa gôn dréúge. Wat valt er veel regen tegenwoordig, 't moet langzamerhand maar eens gaan drogen.

Wôtteraor Waterader
Weezelek waar, wór 't tékske van de wichelroejlóóper umsloeg daor zat 'n wôtteraor. Werkelijk waar, waar het takje van de wichelroedeloper omsloeg daar zat 'n waterader.

Wôtterdiecht Waterdicht
T'is 'n áeremoejeg gedoentje wór ze inzitte, ik dènk dé't dak nie wôtterdiecht is. Het is een armoedig huisje waar ze wonen, ik denk dat het dak niet waterdicht is.

Wôtterlupke Slootje
In dé wôtterlupke zén de kéndér in't vurjaor van die dikkoppe ón't vange. In dat slootje zijn de kinderen in het voorjaar van die kikkervisjes aan het vangen.

Wôtterpokke Waterpokken

És'ser óp school inne de wôtterpokke hi, dan kriige d'ander 't liechelek ók. Als er op school een kind waterpokken heeft, dan krijgen de anderen het wellicht ook.

Wuld Wild
Plante of diere die nie dur mènse gefokt of gekweekt zén, dé noeme ze wuld. Planten of dieren die niet door mensen gefokt of gekweekt zijn, dat noemt men wild.

Wuld Wild
És de kéndér hiil wuld ón't speule zén, dan wor'ret kaoj wiir. Als de kinderen heel uitgelaten aan het spelen zijn, dan wordt het slecht weer.

Wulden bót Goed geluk
Óp d'n wulden bót gôn. Op goed geluk gaan.

Wulle Willen
Wa wulle we nog miir, 'n schón hûshaauwe, óppaasende manne én 'n goej vraauw. Wat willen we nog meer, een mooi gezin, oppassende kinderen en een goede vrouw.

Wurrum Waarom
Wurrum héd'de wir te hard gereeje, ge wit toch wél dég'ge dé nie meugd. Waarom heb je weer te hard gereden, je weet toch wel dat je dat niet mag.

Wuw Weduwe
Un wuw zal't nog dikzat moejlek hébbe, niemes kan dé hillemôl óplosse. Een weduwe zal het nog dikwijls moeilijk hebben, niemand kan dat geheel oplossen.

Wuwwenàèr Weduwnaar
Wuwwenàèr daor kies'de nie vur, mér't kan'new wél ooverkomme in't lèève. Weduwnaar daar kies je niet voor, maar het kan je wel overkomen in het leven.

Z

Zaag'de Zag je
Vruuger wies'te én zaag'de niks van de wirreld, nouw zie'det alle daog óp't kiikkáéske. Vroeger wist je en zag je niets van de wereld, nu zie je het elke dag op de televisie.

Zabbere Zuigen
Nô kléen kélfkes hoef'dew hand mér út te stèèke én ze begiene al meej te zabbere. Naar jonge kalfjes hoef je, je hand maar uit te steken en ze beginnen meteen te zuigen.

Zak Zak
Héij hi z'n óóge nie in zonne zak. Hij heeft zijn ogen niet in zijn zak. Hij ziet alles.

Zakke Zakken

Uw lèste hèm dé hi gin zakke. Je laatste hemd heeft geen zakken. Een vrek denkt dat hij zijn geld mee kan nemen in het hiernamaals.

Zandgeugeltjes Grondeltjes
Zandgeugeltjes zie'de in de stróóm zómér wa dur d'n bójjem fruute. Grondeltjes zie je in de beek zomaar wat over de bodem wroeten.

Zaod Zaad
Ze hi d'n hof in't zaod stôn. Ze heeft haar tuin in het zaad staan. Die vrouw is in verwachting.

Zaoje Zaaïen
T'is hógtiïd déw'we gôn zaoje, anders komme we'r strak meeï nô de mért. Het is hoogtijd dat we gaan zaaïen, anders komen we er straks mee na de markt.

Zaoje Zaaïen
Ge moet gin géld zaoje, 't kômst toch nie út. Je moet geen geld zaaïen, het komt toch niet uit. Gezegd wanneer iemand per abuis geld laat vallen.

Zaoterdag Zaterdag
Ze begiene de zaoterdag al meeï de kèrmus én vur de kéndér is't nójt lang genóg. Ze beginnen zaterdag al met de kermis en voor de kinderen is het nooit lang genoeg.

Zat Dronken
In de kèmpé wor'de nie dronken, nii dôr wor'de gewóón zat. In de kempen word je niet dronken, nee daar word je gewoon lazarus.

Zeegent Zegent
De pestóór zeegent z'n aojge 't urst. De pastoor zegent zichzelf het eerst. Het hemd is nader dan de rok.

Zeej Zee
Bèèter meeï 'n aauw kaor in de haoj, és meeï 'n nuuw schip óp zeej! Beter met een oude kar in de hei, dan met een nieuw schip op zee. Beter voorzichtig dan te roekeloos zijn.

Zééreke Zerken
Ut zén lang nie aaltè de braafste mènse, die de grutste zééreke óp hun graf hébbe. Het zijn lang niet altijd de braafste mensen, die de grootste zerken op hun graf hebben. Innerlijke waarden zijn belangrijker dan uiterlijke, maar worden niet altijd op waarde geschat.

Zèg Zeg
Ik zèg mér zóó, ik zèg mér niks. Ik zeg maar zo, ik zeg maar niets. Te lamlendig om er op in te gaan.

Zègge Vertellen
Ik zal't teege de mister zègge wag'ge daor gedôn hét, lulleken aop dé ge zé. Ik zal het tegen de meester Vertellen wat je daar gedaan hebt, lelijke bengel die je bent.

Zéij'jer Ben er
Ut hi veul krûim gekost mér ik zéij'jer meeï klaor gekomme, nouw zéij ik út d'n brand. Het heeft veel moeite gekost maar ik ben er mee klaar gekomen, nu ben ik uit de brand.

Zéijke Plassen
Lôt'tew aojge nie in'new'we zak zéijke. Laat jezelf niet in je zak plassen. Laat je niet bedonderen.

Zéijkmoejer Zeurpiet
Lig'ter nie zó te zéijke, zéijkmoejer dé ge zé, dieje praot stôlt op niks. Zeur niet zo, zeurpiet die je bent, die taal lijkt nergens op.

Zékske Zakje
Ut teeïzifke is út d'n tiïd, nouw duun ze die blôrkes in 'n pepiere zékske. Het theezeefje is uit de tijd, nu zitten die theeblaadjes in een papieren zakje.

Zéllef Zelf
Ik weet 't nie mér, zègge ze dan én dan zul'det zéllef út moete gôn zuuke. Ik weet het niet meer, zeggen ze dan en dan zal je het zelf uit moeten gaan zoeken.

Zéllefde Zelfde
De pestóór duu gin drie misse vur't zéllefde géld. De pastoor doet geen drie missen voor hetzelfde geld. Ik leg het geen drie keer uit.

Zén Zijn
Zén zéllie'jer al geweest of zó'n ze nie mér komme, ik verwôcht ze nouw toch nie mér. Zijn zij er al geweest of zouden ze niet meer komen, ik verwacht ze nu toch niet meer.

Zeun Zonen
Meeï veul zeun héd'de veul stamhaauwers, de dôchter komme lôtter wél. Met veel zonen heb je veel stamhouders, de dochters komen later wel.

Zéúre Zeuren
Ge moet nie mér zéúre, alles is irlek verdôld én dôr wôrre we 't ammel meeï ins. Je moet niet meer zeuren, alles is eerlijk verdeeld en daar waren allen het mee eens.

Zeuve Zeven
Zeuve jaor is niks mér tien kirre zeuve jaor is al nen hille lèèfté, viin ik. Zeven jaar is niet veel maar tien maal zeven jaar is al een hele leeftijd, vind ik.

Zeuve haone Zeven hanen
Wa is't toch iet, zeuve haone én gin tiet. Wat is het toch iets, zeven hanen en geen kip. Het is toch wat, zegt men uit verbazing.

Zeuventeg Zeventig
Un goej zeuventeg jaor geleeje zéij ik in Nittersel óp d'n Hoenderbéérg gebórre. Een goeie

zeventig jaar geleden ben ik in Netersel op 'd'n Hoenderberg' geboren.

Zi Zegt
Héij zi dét'tie dé daor nêrgeleed hi, mér és'ter nie li weet ik 't nie. Hij zegt dat hij dat daar heeft neergelegd, als het er niet ligt weet ik het niet.

Zien Zorgen
Ge moet zien dég'ge wa mèèl in vur raod héd um strûif te bakke. Je moet zorgen dat je wat bloem in voorraad hebt om pannenkoeken te bakken.

Zift Zeven
Meej 'n zift kun'de zaod zeeve um't ónkruid 'r út te haole, want dé's hard nóddeg. Met een zeef kun je zaad zeven om het onkruid er uit te halen, want dat is hard nodig.

Zig Mak
Dé's 'n zig bisje, dé kömt zó út'tew hand eete, dé's wél'les anders geweest. Dat is een mak beestje, dat komt zo uit je hand eten, dat is wel eens anders geweest.

Ziil Touwkabel
Un ziil, dé hôd'de nóddeg um't stróój óp de kaor vaast te biine. Een dik touw had je nodig om het stro op de kar vast te binden.

Ziir Pijn
És ge èrges veul pént héd dan zègge ze wél'les dé't verrékkés ziir duu. Als je ergens veel pijn hebt dan zeggen ze wel eens dat het ontzettend veel pijn doet.

Ziire Pijnlijk
Un lèève és 'n lûis óp ne ziire kop. Een leven als een luis op een pijnlijk hoofd. Een aangenaam en probleemloos leven.

Ziivere Kletsen
Ge héd mènse die praote nie, nii die ziivere mér wa ón, nie um nó te lûstere. Je hebt mensen die praten niet, nee die kletsen maar wat, niet om aan te horen.

Ziivere Kwijlen
Ge moet diejen hond niks gèève ón de tôffel, anders lit'tie ammel te ziivere. Je moet die hond niets geven aan de tafel, anders kwijlt hij voortdurend.

Ziivere Miezeren
Ut hi zówa hil d'n dag ligge ziivere, ik héb liever aaventoe 'n malse búij. Het heeft zowat de hele dag gemiezerd, ik heb liever af en toe een malse bui.

Ziiverlut Kletskous
Ók 'n ziiverlut is krék 't zéllefde és lulmuts, wa'n geziiver toch hè? Ook een kletskous is precies hetzelfde als "lulmuts", wat een gezanik toch hè?

Ziltje Dik touw

Meej 'n paor paole, 'n stuk hout, 'n paor ziltjes én 'n plénkske môk'te 'n stuurrie. Met 'n paar palen, 'n stuk hout, 'n paar dikke touwtjes en een plankje maak je een schommel.

Zimmele Zemelen
Vruuger moesse de zimmele út 't mèèl gezifd worre, um mik te bakke. Vroeger moesten de zemelen uit het meel gezeefd worden, om witbrood te bakken.

Zitte Zitten
Héij hit'ter zat; die nie stil zitte. Hij heeft er genoeg; die niet stil zitten. Luizen genoeg; maar geen cent in de beurs.

Zittende Zittende
De die hi gin zittende kónt. Die vrouw heeft geen zittende kont. Ze is erg wispelturig of onrustig.

Zjats Scheut
És ge'n zjats koffië wult dan zèg'get mér, dan schud ik 'r iin in, duu mér gerust meej. Als je een kop koffie wil dan zeg het maar, dan giet ik er een in, doe maar gerust mee.

Zôcht Zacht
Van zôcht daor haauwe de mènse wél van, 't begient al meej 'un zôcht knuffelbisje Van zacht daar houden de mensen wel van, het begint al met een zacht knuffelbeestje.

Zoerprûim Grompot
T'is me zóal 'n zoerprûim, t'is niks ginne plezierrege mènse um meej um te gôn, viin ik. Het is zoal een grompot, het is geen prettige man om mee om te gaan, vind ik.

Zóg Zeug
Un zóg meej veul jóng dé's schón, zeeker és'se ammel 'n fiep moete zien te viine. Een zeug met veel jongen is mooi, zeker als ze allen een speen moeten zien te vinden.

Zokke Sokken
Héij lul'tew de gaot in'new zokke. Hij kletst je de gaten in je sokken. Hij wil de aandacht, daarom wil hij koste wat kost het woord houden.

Zómmer Zomer
Veul mènse hébbe gàère veul zon in de zómmer, mér die hit is niks vur mén. Veel mensen hebben graag veel zon in de zomer, maar die hitte is niets voor mij.

Zónk Laagte
In diejen ékker zit ne hille zónk, 'r blé aalté wôtter stôn én 'r wul niks groeje. In die akker zit een hele laagte, er blijft altijd water staan en er wil niets groeien.

Zônneke Zeuren
Ik zéij mér wa ón't zônneke want ik wul 't vendaog nog af hébbe. Ik ben maar wat aan het zeuren want ik wil het vandaag nog af hebben.

Zónsverdûstering Zonsverduistering

Die zónsverdûstering die zag ik dees jaor vur't urst, mér't wier nie hillemôl dónker. Die zonsverduistering die zag ik dit jaar voor het eerst, maar 't werd niet echt donker.

Zöregt Zorg

Zöregt dég'ge wir gaauw in de réij komt. Zorg dat je weer vlug in de rij komt. Zorg dat je weer vlug beter bent.

Zörg Zorgen

Van veul zörg kréd'de grijze haor of ne kaole kop, allebaoj dé kan nie. van veel zorgen krijg je grijze haren of een kaal hoofd, samen dat kan niet.

Zörrege Zorgen

Ik zal'ler vur zörrege dé't vur mekaor kömt, want dé hön we goed afgesprooke. Ik zal er voor zorgen dat het voor elkaar komt, want dat hadden we goed afgesproken.

Zot Gek

Ge duu krék of dé ge zot zé, zód'dew nie'jes 'n kléen bitje fesoenlek gedraoge? Je doet precies of je gek bent, zou je, je niet eens 'n klein beetje fatsoenlijk gedragen?

Zóveulste Zoveelste

Ëlleke zóveulste die zoow prijs hébbe, mér ik zéij nog nójt de zóveulste geweest. Elke zoveelste die zou een prijs hebben, maar ik ben nog nooit de zoveelste geweest.

Zûipert Dronkaard

D'n dieje dé's ne zûipert, héij hi nójt genóg, ge snapt nie wór'rie't lô't. Die man dat is een dronkaard, hij heeft nooit genoeg, je snapt niet waar hij het laat.

Zûiver Puur

Dieje ring is van zûiver goud, jao die was duur, 'n rib út m'n lijf koste'nie. Die ring is van puur goud, ja die was prijzig, een rib uit m'n lijf koste hij.

Zûivermaoke Schoonmaken

Héij zoow zéllef de schórstiin wél'les zûivermaoke mér 't wier 'n smérlasserèj. Hij zou zelf de schoorsteen wel eens schoonmaken maar het werd een viezigheid.

Zul'tem Zal hem

Ge zul'tem meeij gin kaauw hand ôn z'n gat komme. Je zal hem met geen koude handen aan zijn bips komen. Die is slim genoeg die neem je niet te pakken.

Zulder Zolder

Bè óns óp de zulder daor hébbe we'n kèrmusbèd gemôkt vur és'ser slaopers komme. Bij ons op de zolder hebben we een nood bed gemaakt voor als er slaapgasten komen

Zult Hoofdkaas

Zult wier gemôkt van vlis van de kop van't váéere-ke, dé deej de boerin. Hoofdkaas werd bereid van vlees van de kop van het varken, dat deed de boerin.

Zund Zonde

Dé's zund dé die lamp kepot gevalle is, die glaoze képkés zén nie mér te kriige. Dat is jammer dat die lamp stuk gevallen is, die glazen kapjes zijn niet meer te koop.

Zûnneghéij Zuinigheid

Zûnneghéij meeij vléijt baauwt hûize és kestiile, mér 'n vûil én smérreg wéijf fokt lûize és kemiile. Zuinigheid met vlijt bauwt huizen als kastelen, maar een vies en smerig wijf fokt luizen als kamelen. Met een zuinige vrouw kun je het ver brengen, maar met een vieze is het alleen maar armoe.

Zut'ter Zou er

Ge zut'ter de kate van te bèd doen én zéllef in't hóój gôn ligge. Je zou er de katten van in bed doen en zelf in het hooi gaan liggen. Dat is nu toch wel het toppunt, het moet niet erger worden.

Zuukt Zoekt

Ge moet nog ènkele hûis wéijer zén én daor wónt die mèn's die gi zuukt. Je moet nog enkele huizen verder zijn en daar woont die man die jij zoekt.

Zuuteghéij Zoetigheid

Moerzaojkes kunne'new dik zitte te verveele, ze viine alle zuuteghéij die'ter in hûis is. Mieren kunnen je dikwijls zitten te vervelen, ze vinden alle zoetigheid die er in huis is.

Zwamme Kletsen

Ge moet nie zó zwamme, zègt nouw 's iet wór we wa meeij kunne, mi dé gekléts. Je moet niet zo kletsen, zeg nu eens iets waar we iets aan hebben, met dat geklets.

Zwaone Zwanen

In de graacht van 'n kestiil zaote ènkele zwaone, dé zén toch hil biste hè? In de gracht van een kasteel zaten enkele zwanen, dat zijn toch grote beesten hè?

Zwaor Drukkend

Wa is't zwaor wiir, ge hoeft nog nie ins te wèrre-ke én't zwiit stit'ter al óp. Wat is het drukkend weer, je hoeft nog niet eens te werken en het zweet breekt je uit.

Zwaor Zwaar

És ge 'iet lang moet draoge, dan wor'ret nogal gaauw te zwaor, dan zéd'det zóó beuj. Als je iets lang moet dragen, dan wordt het al vlug te zwaar, dan ben je het vlug beu.

Zwaor zat Zwaar genoeg

Zu't zóó zwaor zat zén? Zou het zo zwaar genoeg zijn?

Zwart Onenigheid

Die twii femielies die akkerdiire nie meej mekaor, dé's al jaore zwart, d'r zit iet tusse. Die twee families die kunnen niet met elkaar overweg, er is al jaren onenigheid, er zit iets tussen.

Zwèèrende Zwerende

Dé klopt lék ne zwèèrende vinger. Dat klopt zoals een zwerende vinger. Dat is precies gepast.

Zwéerm Zwerm

Ur zat ne gróóte zwéerm bieje bè óns in d'n tûin, mér d'n biejoer hit'tem geschept. Er zat een grote zwerm bijen bij ons in de tuin, maar de imker heeft hem geschept.

Zwétse Zwetsen

Lig'ter toch nie zó te zwétse, ge dèntk toch nie dés'sew nie durhébbe, zwétsklóót. Ligt er toch niet zo te zwetsen, je denkt toch niet dat ze je niet doorhebben, zwetser.

Zwétsers Zwetsers

Klaogers gin nóód, zwétsers gin bróód. Klagers geen nood, zwetsers geen brood. Klagen met gezonde benen of hoog opgeven over weelde die er niet is.

Zwiemele Wankelen

Dieje mènes is nie mér bekwaom um te fietse, ge moet'tem 's zien zwiemele. Die man is niet meer bekwaam om te fietsen, je moet hem eens zien wankelen.

Zwiers Ondermelk

De rómkaor brôcht de zwiers vur de váérekas meej trug van't stóóm. De melkkar bracht de ondermelk voor de varkens mee terug van de melkfabriek.

Zwiige Zwijgen

Sprèèke is zilver én zwiige is goud, zègge ze dan, dôr zit wél iet in. Spreken is zilver en zwijgen is goud, zeggen ze dan, daar zit wel iets van waarheid in.

Zwiite Zweten

Eete dés'se zwiite én wèrreke dés'se kaauw kriige. Eten dat ze zweten en werken dat ze kou krijgen. Eten kunnen ze wel, maar werken is er niet bij.

Zwiitvoet Zweetvoeten

Daor stôd'de dan mee'jew zwiitvoet. Daar sta je dan met je zweetvoeten. Daar sta je dan met je goede bedoelingen.

Zwipke Zweepje

Bè ne zwiptol daor hurde 'n zwipke bè, anders kós'ter niks meej begiene. Gij een zweeptol daar

hoorde een zweepje bij, anders kon je er niets mee beginnen.

Zwit Zweet

Wa kan dieje mènes toch zwiite, héij zwit van niks zit'tie, 't zwiit lup'ter ók af. Wat kan die man toch zweten, hij zweet om niets zegt hij, het zweet loopt er ook af.

Zwoers Regenbui

D'r is wir 'n hil zwoers gevalle, 't mag onderhand wél óphaauwe meej dé gezéijk. Er is weer een hele regenbui gevallen, het mag stilaan wel ophouden met die regen.

Zwôllewe Zwaluwen

És de zwôllewe wir in't land zén is de zómmer nie wiit mér van kant. Als de zwaluwen weer in het land zijn is de zomer niet ver meer weg.

Geraadpleegde werken:

Reusels woordenboek. Wim van Gompel

De taal van Kempenland. Cor Hoppenbrouwers

De Brabantse spreekwoorden. H. Mandos

Dè's Biks. Jan Naaijken

Bij wijze van spreken. Thieu Sijbers

Taal in stad en land. Oost-Brabants. Jos en Cor
Swanenberg